

ENKELT: Imponerende grafikk
til nettsider og sosiale medier

15 / 2025

PRIS: 114,95
NORGES
BESTE
PC-BLAD

2537

KOMPUTER FOR ALLE

Slik beskytter du de viktige filene

– Her får du to programmer som gir full sikkerhet

NY SERIE OM TEAMS:

**Nærkontakt med
familie og venner**

SMART PROGRAM:

**Gjør det
enklere å
lage mat**

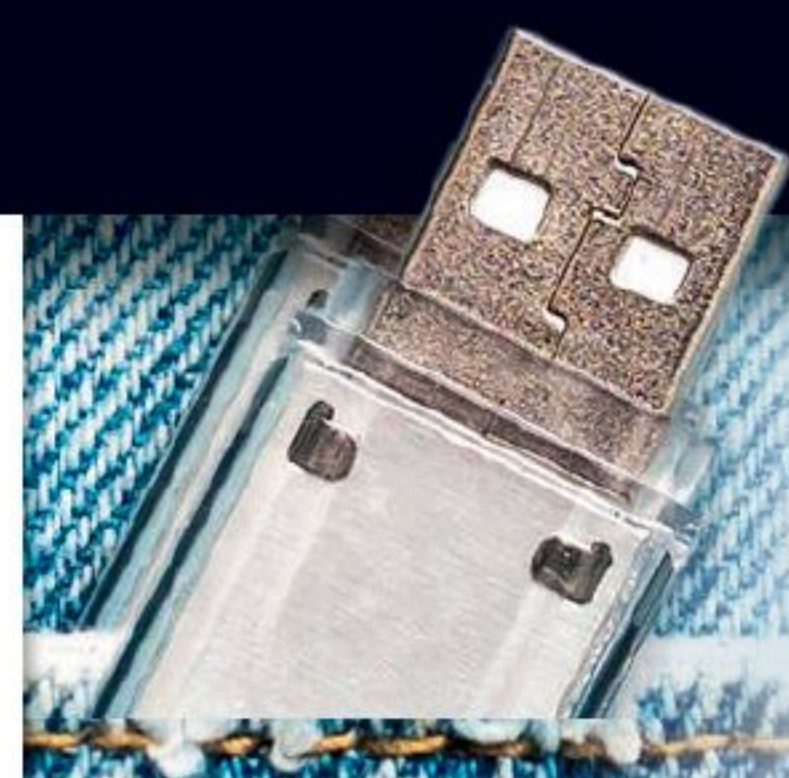
PAUSE:

**12 spill
til deg og
datamaskinen**

DIN EGEN C-DISK PÅ ALLE PC-ER:

**Legg Windows, programmene
og alle filene i lommen**

DATAØKONOMI

7 023060 606046 5 10 15
BC 604 015 KR 114,95

Vi boikotter ikke, men vi lytter til leserne

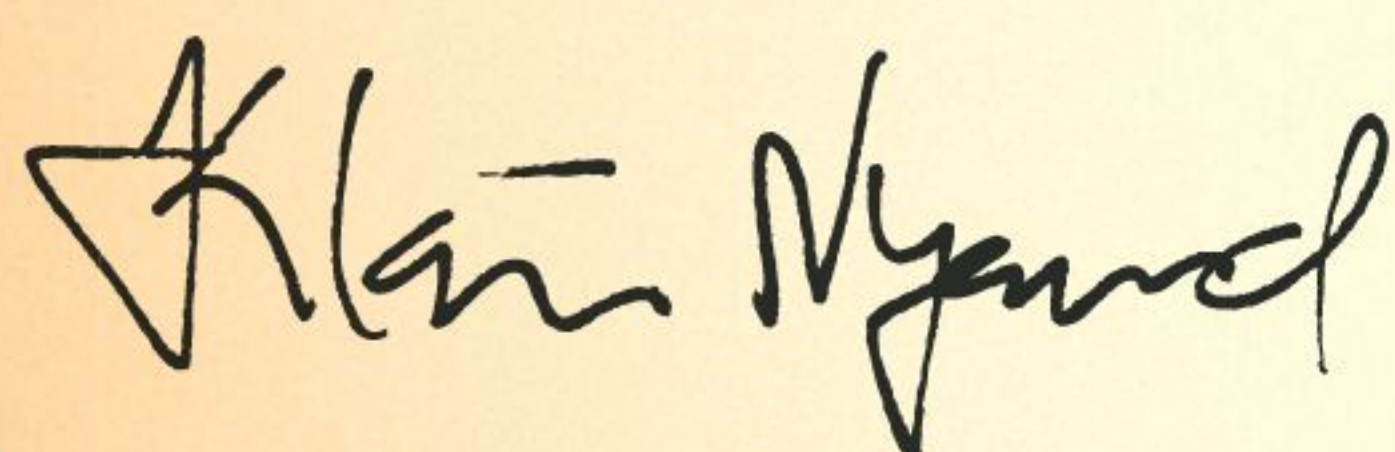
I senere tid har vi mottatt flere henvendelser fra lesere som lurte på om det er mulig å unngå amerikanske selskaper på både pc og mobil. Årsaken ligger trolig i politikken til Trump-administrasjonen og et ønske mange har om å redusere avhengigheten av selskaper som hører hjemme i USA. Som du kanskje selv har erfart, er **det lettere sagt enn gjort** med tanke på at brorparten av digitale varer og tjenester har både røtter og hovedkvarter på den andre siden av Atlanteren.

Det innså også journalist Niklas Ernst da han ville finne **de beste alternativene** til den nærmest altoverskyggende USA-dominansen innen IT. Resultatet er en interessant artikkel som kanskje også kan inspirere deg til å prøve noen av alternativene til produkter fra amerikanske selskaper som Google, Apple, Logitech, Microsoft og Dropbox.

Når det er sagt, så er Komputer for alle et blad som handler om Windows-maskiner, programmer og tjenester fra både Google og Microsoft. Derfor er vi heller ikke blant dem som roper høyest om boikott av USA. Derimot bidrar vi gjerne med **inspirasjon** til å utforske produkter som Libre-Office, Ubuntu og Vivaldi, som alle har sitt opphav og tilholdssted på denne siden av dammen.

Se side **18**

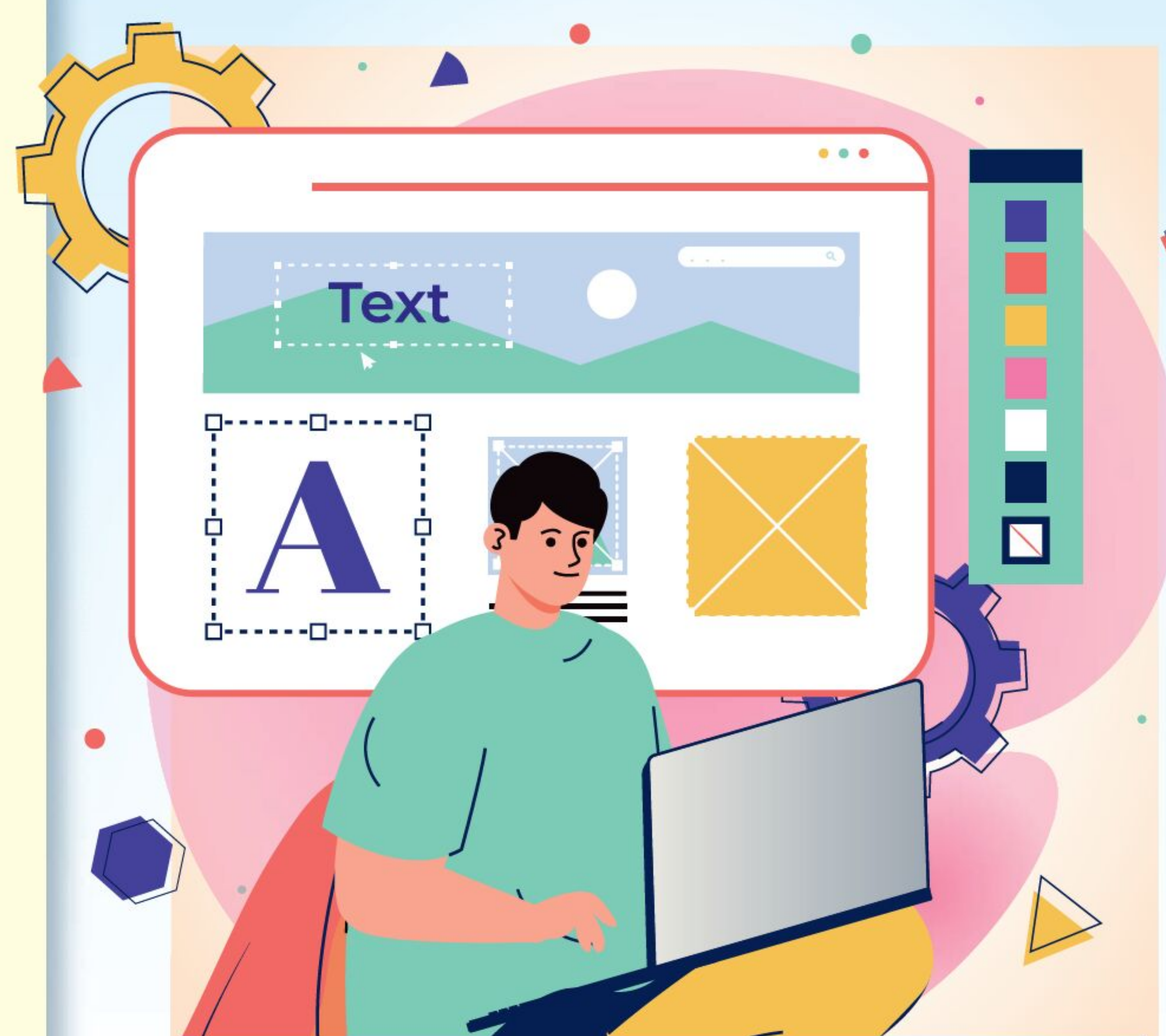
Vennlig hilsen

Klaus Nygaard
Sjefredaktør

Nærhet til familie og venner

40 I første del av det nye kurset om Windows' eget program for video-samtaler, Teams, kan du lese alt om hvordan du kommer i gang for å opprettholde kontakten med familie og venner.

Hjemmelagd grafikk

50 Layoutprogrammet Scribus gjør det lett å lage innbydende og flott grafikk, også til sosiale medier og nettsider.

Kan jeg unngå amerikansk IT?

18 Her får du forslag til flere gode alternativer til store amerikanske IT-selskaper og nettbaserte tjenester.

Slapp av med et spill

46 Vi har satt sammen en pakke med tolv morsomme og underholdende spill som du kan installere på din pc. Her har du spill til mange timers tidsfordriv.

4 Utgavens anbefalinger

Full oversikt over de beste nye programmene på komputer.no og god inspirasjon til bruk av pc-en.

6 Nyheter

Denne gangen kan du blant annet lese om en KI-basert kamerabrille fra Facebook.

10 Slik beskytter du de viktigste filene

Å sikre viktige filer krever to viktige tiltak, nemlig sikkerhetskopiering og kryptering. Her får du en grundig veiledning til begge deler.

18 Vil du unngå USA? Her er alternativene

Vi tar for oss en rekke solide alternativer til de dominerende amerikanske selskapene.

24 Legg Windows-maskinen i lomma

Nå kan du kopiere HELE Windows-installasjonen til en minnepinne, som du kan bruke til å starte en lånt pc og fortsatt ha tilgang til alt.

28 Test

Her finner du blant annet vår grundige test av en ny Doro-telefon for seniorer og et suverent nettbrett til en overkommelig pris.

34 Alle oppskrifter på ett sted

Er du glad i å lage mat, kan du ha stor nytte av et godt program som holder orden på oppskriftene. Programmet finner du hos oss!

40 Nærhet til familie og venner

Bli med fra start i dette nye kurset om videosamtaleprogrammet Teams.

46 12 spill til kaffepausen

Her får du en omfattende pakke med tolv morsomme og tradisjonsrike pc-spill.

50 Nettsidelayout lager du selv

God layout er ikke lenger noen heksekunst.

56 Spør oss

Denne gangen svarer ekspertene på tolv nye og interessante leser spørsmål.

AKKURAT NÅ ANBEFALER VI

**Abonner på
sikkerhetsvarselet
i dag!**

Øyeblikkelig varsel om nye IT-trusler

Med Komputer for alle sikkerhetsvarsel får du vite det så snart vi oppdager en ny og alvorlig trussel mot deg og pc-en.

Det gjelder å holde tunga rett i munnen når man er på nett med mobil eller pc: Grafene over svindel og annen kriminalitet går rett til himmels, og et øyeblikks uoppmerk-

somhet er alt som skal til for å bli det neste offeret. Du kan likevel redusere risikoen for å rammes av svindel – ved å registrere deg som mottaker av Komputer for alle sikkerhetsvarsel. Tjenesten er inkludert i abonnementet på bladet.

Alltid beredt

På nettsiden vår er det raskt og enkelt å registrere seg som mottaker av sikkerhetsvarselet som e-post.

Dermed er du forberedt neste gang en trussel skyller inn over Norge og resten av verden.

Så snart vi i redaksjonen registrerer en trussel mot norske datamaskiner, smarttelefoner eller som e-post, sender vi umiddelbart ut et sikkerhetsvarsel.

I varselet kan du lese det du bør vite om den aktuelle trusselen og se hvordan du beskytter deg på en effektiv måte.

Nye programmer til nedlasting

Med denne utgaven får du blant annet et virkelig godt program til egne matoppskrifter. Vi har også satt sammen en pakke med tolv spill du kan hygge deg med når du trenger et avbrekk.

12 morsomme spill

Her får du en samling med tolv gode og klassiske spill du kan slappe av med denne høsten.

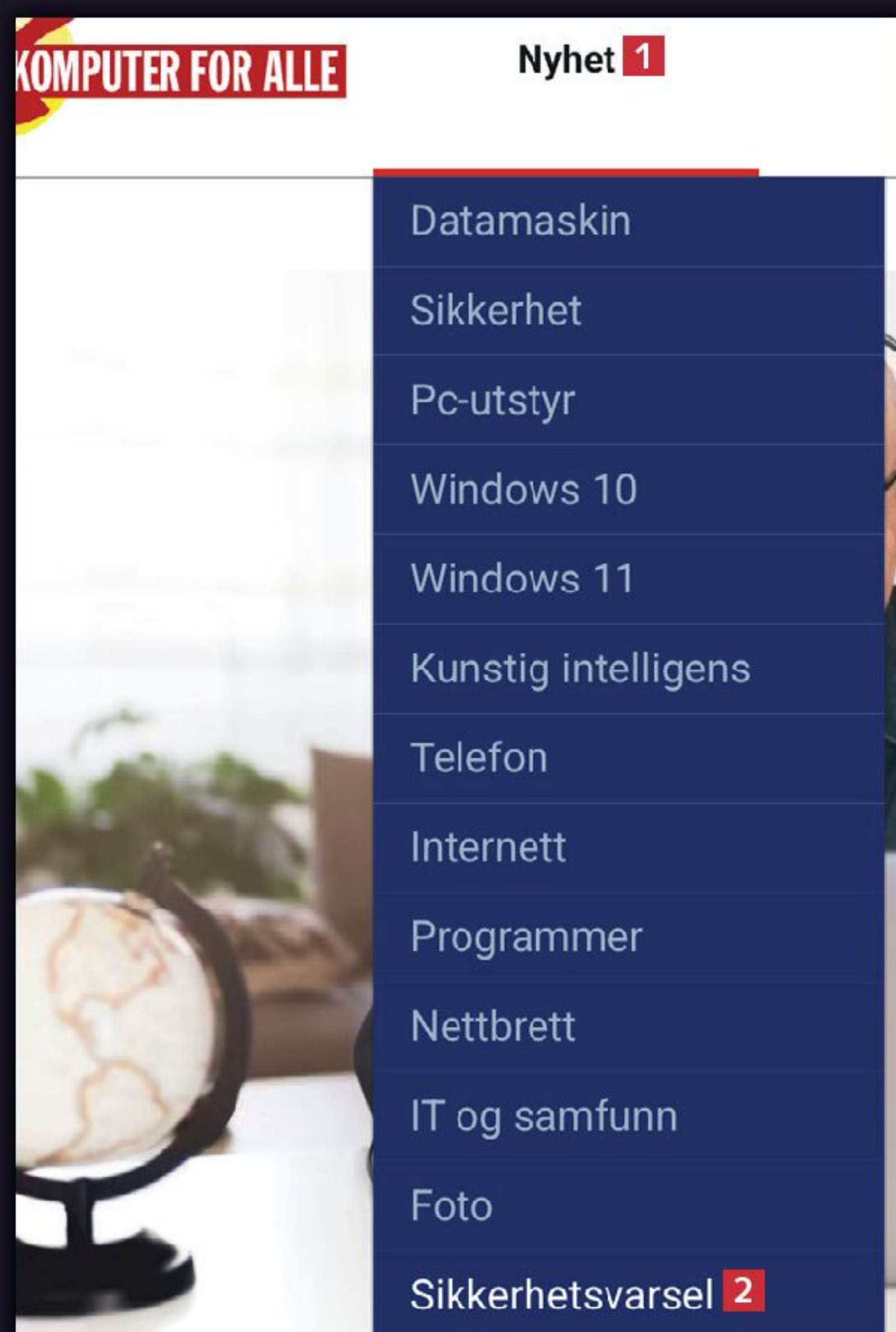

Ashampoo Backup 2025

Ashampoo Backup inneholder alt du trenger for å sikkerhetskopiere en pc.

Slik får du sikkerhetsvarselet:

1 Åpne nettleseren og gå til komputer.no. Velg menyen **Nyhet 1** og klikk på punktet **Sikkerhetsvarsel 2**.

2 Oppgi navn **3**, e-post-adresse **4** og sett hake ved **Ja takk ... 5**. Klikk på **Sendt 6**. Husk å bruke e-postadressen som er tilknyttet abonnementet.

3 Forutsatt at den oppgitte e-postadressen er tilknyttet et abonnement, vil du heretter motta sikkerhetsvarselet som e-post.

Nyheten om at Windows 10 er dødt, er sterkt overdrevet

Siden 2021 har vi fått høre at Windows 10 ikke ville få flere oppdateringer fra oktober i år. Nå holdes det likevel oppdatert i enda et år, og du kan fortsatt bruke programmer fra nettsiden vår i Windows 10.

Når statistikken viser så entydig at halvparten av verdens datamaskiner fortsatt er satt opp med gode gamle Windows 10, er det egentlig ingen overraskelse at Microsoft nå har åpnet for muligheten til å holde dette operativsystemet oppdatert frem til oktober 2026.

Du må ha en Microsoft-konto

Som du kan lese i veiledningen på komputer.no/win10extend, vil du i tiden frem til den tidligere meldte utløpsdatoen for Windows 10, motta en oppdatering der du oppfordres til å registrere deg for "Extended Security Updates". Det sikrer at maskinen mottar oppdateringer i ytterligere ett år etter utløpsdatoen. Frem til Windows 10 er endelig dødt og begravet vil du derfor fortsatt finne programmer til dette systemet på nettsiden vår.

Hasleo WinToUSB

Programmet kan kopiere Windows til en minnepinne, som deretter kan starte andre pc-er.

Microsoft Teams

Teams er en del av Windows 11. Har du Windows 10, kan du laste det ned fra nettsiden vår.

RecipeSage

Nå kan du droppe de gamle papiropskriftene og heller lagre livrettene på pc-en.

Snart kan du ta opp alt du ser

Facebook-brillen kan både svare på spørsmål og filme verden rundt deg.

≡ Små actionkameraer til å filme sykkelturen eller bevare opplevelsene i slalåmbakken for ettertiden, blir stadig mer populære. Snart behøver du likevel ikke å fikle med å feste kameraet på sykkelhjelmene eller jakkekragen.

Meta, det vil si eierselskapet til Facebook, lanserer nemlig en brille med integrert kamera som kan ta opp alt du ser rundt deg – enten du vil ta opp ferieminnene uten å vifte med et kamera eller en mobil

foran ansiktet, eller hvis du vil filme en aktivitet der det er en fordel å ha begge hender fri til andre ting. Kun fantasien setter grenser – og muligens GDPR og Datatilsynet.

Brillen er utviklet i samarbeid med Oakley, som er kjent for sine sportsbriller til utendørsaktiviteter.

I tillegg til å ta opp video i en oppløsning på 4032 x 3024 piksler er Metas kunstige intelligens integrert i brillen. Det betyr at man kan trykke på siden av brillen for å stille spørsmål og få svar. Prisen i USA er 500 dollar – norsk pris er foreløpig ikke kjent.

Brillene blir tilgjengelige i mange farger når de kommer for salg senere i år.

OAKLEY META HSTN

Vanntetthet: Ja (IPX4)
Batteritid: 8 timer
Videooppl.: 3K
Vekt: 53 gram
Pris: Ca. 5000 kr

Under én kilo og strøm nok til en hel dag

≡ Det er imponerende når produsenter klarer å utvikle en bærbar pc som veier mindre enn en kilo. Enda mer oppsiktsvekkende er det når maskinen likevel har 14-tommers skjerm, samtidig som batteritiden er oppgitt til hele 21 timer. Men det er nettopp dette Acer lover med den nye Swift Edge 14 AI, som altså veier 0,99 kilo.

Den lave vekten til tross har det blitt plass til Wi-Fi 7, en rask Intel Core Ultra 9-prosessor og 32 GB ram. Lagringskapasiteten er på

én terabyte, og kabinettet består av magnesium og aluminium. Maskinen lever opp til kravene for en Copilot+PC og er dermed særlig godt egnet for oppgaver som krever kunstig intelligens.

Mange tilkoblingsmuligheter: To USB-C-porter, én HDMI- og to USB-A-porter.

ACER SWIFT EDGE 14 AI

Skjerm:..... 14 tommer
OS: Windows 11
Ram: 16 GB
Lagring: 1 terabyte
Pris: 15 490 kr

Google oppdaterer Chromecast

Har du en Chromecast med Google TV (den med den lille, hvite fjernkontrollen), kan du nå oppdatere enheten til den nyeste Android-versjonen. Oppdateringen gir en bedre brukeropplevelse med mer smidige animasjoner, og gjøres ved å gå til **Alle innstillinger**, deretter **System**, så til **Om** og til slutt **Systemoppdatering**.

Mobilen må kunne oppdateres i fem år

Når du heretter kjøper ny mobil, er kravet at den skal motta programoppdateringer i minst fem år. Dette er resultatet av en ny EU-forordning som også skal gjøre det lettere å se hvor enkel eller vanskelig en gitt mobil er å reparere. Noen produsenter lover allerede fem års oppdateringer eller mer, men nå er altså fem år et minimumskrav.

HDMI-standard med superoppløsning

HDMI versjon 2.2 er klar, og den byr på flere nyheter. Den nye standarden støtter blant annet video med en oppløsning på opptil 16K ved 60Hz, mens den maksimale båndbredden økes til 96 Gbps. Nå mangler vi bare tv-er som kan vise så høy oppløsning.

Når roboten er ferdig, legger den automatisk bøsset i basestasjonen.

ROBOROCK Q10 VF+

Batteritid:..... Fire timer
Tilkobling: Wi-Fi
Virker med: Android & iOS
Vekt: 4,7 kilo
Pris: 5490 kr

Hvordan støvsuge uten å reise seg

≡ Legg deg godt til rette i sofaen. Ta opp mobilen og åpne en app. Velg et rom eller hele huset, og trykk på "Start". Lukk øynene til lyden av en støvsuger som tar seg av rengjøringen helt på egen hånd – eller bruk ørepropper for å slippe bråket.

Dette scenarioet kan bli virkelighet med en robotstøvsuger som den nye Roborock Q10 VF+, som kan både støvsuge og vaske

gulv. Vannet skiftes automatisk i den medfølgende basestasjonen, som også tømmer seg selv for støv og skitt den har samlet opp.

Ifølge Roborock betyr dette at støvsugeren kan passe seg selv i syv uker om gangen, før du blir nødt til å reise deg for å tømme den for skitt eller fylle den med rent vann. Roborock Q10 VF+ fungerer med både app, Google Home og med Alexa.

Microsoft dropper blåskjermen

Senere i år kommer en oppdatering til Windows som også innebærer et farvel til et av de mest fryktede synene i Windows, nemlig *the Blue Screen of Death*, den blå feilskjermen. I stedet vil brukerne få "dødsbudskalet" på en svart skjerm hvis operativsystemet får så store problemer at det ikke klarer å løse dem selv.

Chromebook med lang batteritid

Lenovo Chromebook Plus 14 er en annerledes Chromebook. For det første er batteritiden på hele 17 timer. For det andre er det den første Chromebooken der KI er bygd inn i maskinen, slik at den for eksempel automatisk arrangerer fanene dine i grupper. Maskinen kan også fjerne bakgrunnen i bildene dine med et enkelt klikk. Prisen er 699 euro, eller rundt 8300 kroner etter dagens kurs.

YouTube hever aldersgrensen

Vil man strøme video på YouTube, må man heretter være minst 16 år gammel. Dette ifølge en melding fra YouTube. Tidligere var aldersgrensen for å strøme på den populære tjenesten 13 år. Samtidig vurderer EU å øke aldersgrensen på sosiale medier til 16 år.

Raskere og enklere trådløs betaling

I dag har trådløs betaling med kort og mobil blitt standard, men det kan fortsatt være noe plunder å få mobilen eller kortet og betalingsterminalen til å kommunisere, slik at transaksjonen kan fullføres. Det skal snart bli enklere: De neste månedene starter nemlig utrulling av en oppdatert versjon av NFC-teknologien, og en av de største forbedringene er at maksimal avstand mellom kort eller mobil og terminal blir større. Med dagens NFC-teknologi skal helst mobilen eller kortet holdes mindre enn en halv centimeter fra terminalen. Med den nye NFC 15-teknologien økes avstanden til 2,5 centimeter. De første enhetene med NFC 15 kommer på markedet i slutten av 2025 eller tidlig i 2026.

Snart kan du holde mobilen lenger unna når du betaler.

5 560 000 000 mennesker er nå på nett

Globalt ligger antall nettbrukere nå på 5,56 milliarder. Det tilsvarer 68 prosent av verdens befolkning. Av de 5,56 milliardene bruker 5,24 milliarder et eller flere sosiale medier. Nord-Europa er den delen av verden der den største andelen av befolkningen har tilgang til internett, med en dekning på 97,9 prosent.

Kilde: Statista

Aktiv støydemping – bare billigere

Aktiv støydemping er en genial funksjon der innebygde mikrofoner i hodetelefoner eller ørepropper demper bakgrunnsstøy. Hodetelefoner som støtter

denne teknologien har hittil vært relativt dyre, men det gjelder ikke denne nye modellen fra Sandberg. Den koster bare 380 kroner. Modellen er til og med sammenleggbar, slik at den er lett å ta med på tur. Du kobler den til mobil eller pc ved hjelp av Bluetooth, og rekkevidden er på ti meter.

Den aktive støydempingen aktiveres med et knappetrykk

WIRELESS TRAVEL HEADSET

Forbindelse: Bluetooth
Lading: USB-C
Batteritid: 20 timer
Vekt: 228 gram
Pris: 380 kroner

Enkel utskifting av alle pc-komponenter

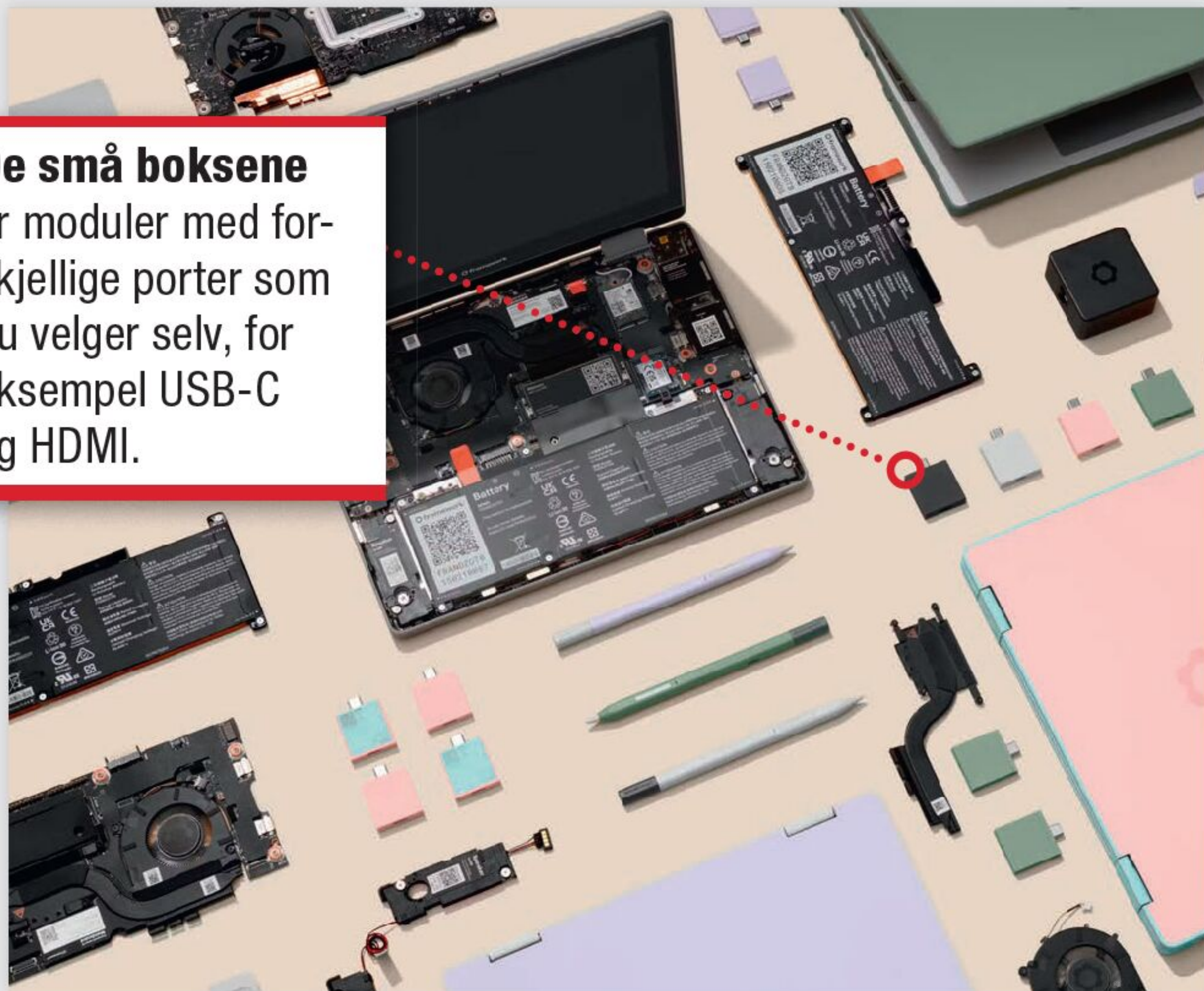
≡ Ved første øyekast ser den nye Framework Laptop 12 ut som en vanlig bærbar. Noe er likevel annerledes. Det er nemlig mulig å bytte ut så godt som alle komponenter – som porter, hovedkort, ram og batteri. Mens mange bærbare i dag er hermetisk lukket og limt sammen for å gjøre dem så slanke som mulig, er

den bærbare Framework-maskinen annerledes. Den holdes sammen av skruer i stedet for lim, og det betyr at det er lett å bytte ut komponenter som er defekte eller skal oppgraderes – sågar uten spesialverktøy. Det er faktisk også mulig å bytte ut portene på siden, slik at du selv kan velge om du vil ha en USB-C-port, en

HDMI-port eller noe annet som passer bedre til din bruk.

Maskinen har en skjerm på 12,2 tommer som kan legges helt bakover, slik at maskinen også kan brukes som nettbrett. Laptop 12 fås i to versjoner, én med Windows 11 og en uten operativsystem.

De små boksene er moduler med forskjellige porter som du velger selv, for eksempel USB-C og HDMI.

Pc-en veier 1,3 kilo og fås i flere farger.

FRAMEWORK LAPTOP 12

Ram: Opptil 48 GB
OS: Windows 11
Lagring: 512 GB
Skjerm: 12,2 tommer
Pris: Ca. 11 000 kr

Snart kan du kjøpe solceller på Ikea

≡ Alle som har vært innom en av de gigantiske Ikea-varehusene, vet at det knapt er den ting de ikke selger. I Tyskland har nå den svenske møbelgiganten utvidet sortimentet ytterligere: I de tyske varehusene får man nemlig også kjøpt solcellepaneler, når man likevel er innom for å handle sofa, bestikk og kjøttboller.

Systemet heter EcoFlow Stream og produseres i samarbeid med energiselskapet Svea Solar. Sett henvender seg til privatbrukere som kan montere det på for eksempel verandaen eller garasjen. Pakken består av både solcel-

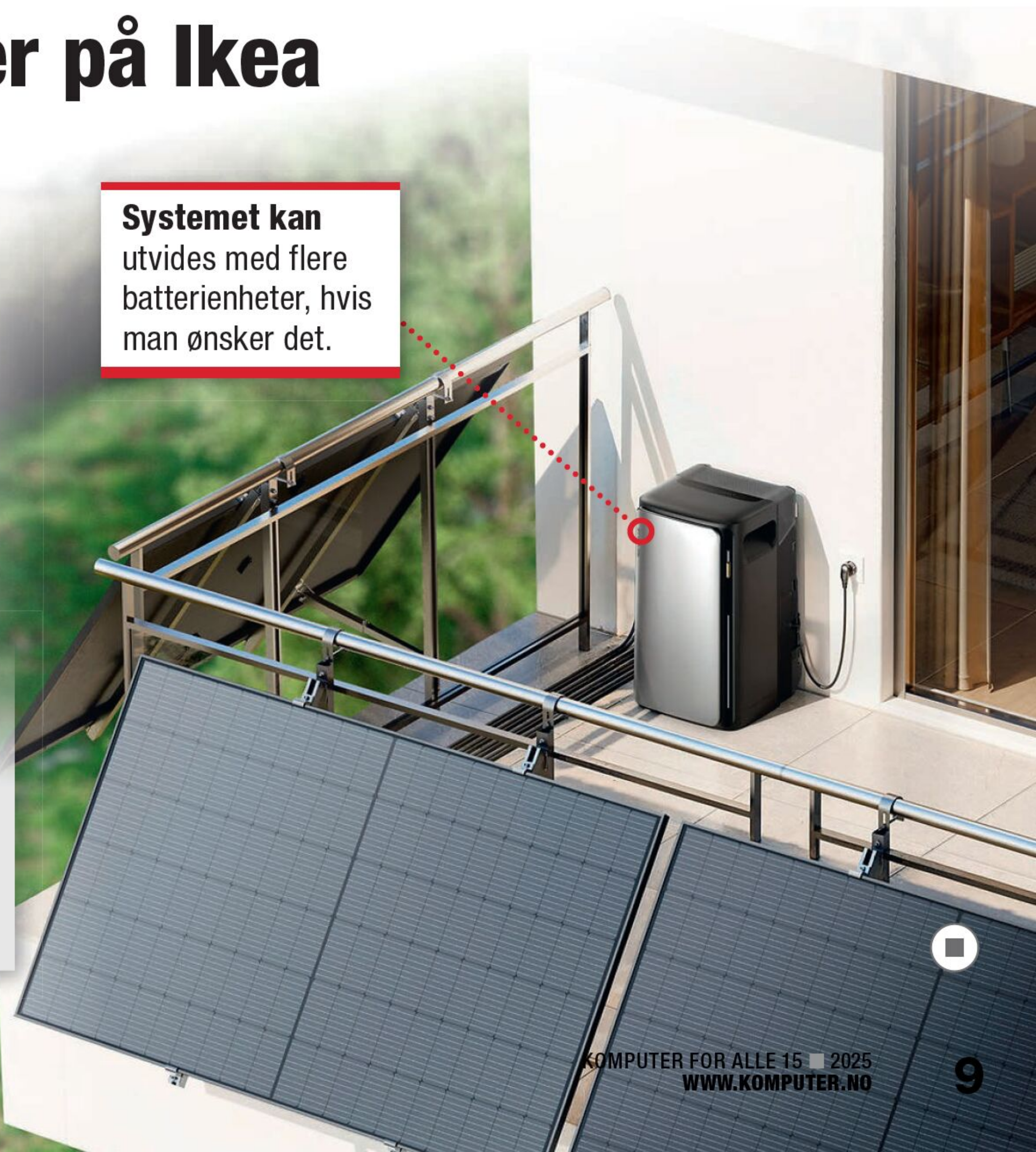
lepaneler, ledninger og et stort batteri som kan flyttes etter behov. Hele settet monteres uten spesialverktøy i velkjent Ikea-stil.

Basisversjonen leverer opptil 1200 watt, og hele systemet kan styres via en app på mobilen. Det er ennå ikke kjent om, og i så fall når, Ikea vil tilby produktet til norske kunder.

Systemet kan utvides med flere batterienheter, hvis man ønsker det.

ECOFLOW STREAM

Kapasitet: 1.92 kWh
Tilkobling: Bluetooth
Vekt pr. panel: 22,4 killo
Farge: Svart
Pris: 1229 euro

Dokumentmappen som forsvant

Brev fra myndighetene, fra bank og forsikringselskap, er noe jeg alltid lagrer lokalt på maskinen, slik at det er lett å finne dem ved behov. Dessverre havarerte harddisken i den samme maskinen uten varsel, uten at jeg hadde sikkerhetskopierte den uerstattelige mappen. Der var det mange år med viktig post som gikk tapt.

– Henning Rasmussen, programredaktør i *Komputer for alle*

Bildene av barna ble borte

Som far til to tar jeg mengder av bilder og utallige videoer av barna. En dag kom jeg ved et uhell til å slette et album fra desember – og med det alle bildene fra den første julen til minstemann. Heldigvis var de også lagret på Google Foto, slik at jeg kunne gjenopprette dem, men de høyopløste råfilene er borte for alltid.

– Niklas Ernst, nyhetsredaktør i *Komputer for alle*

Måtte starte forfra med stort bokprosjekt

For noen år siden jobbet jeg med en bok om sjakk, som er min store hobby. Jeg hadde rukket å skrive litt over halvparten av boken da maskinen ble infisert av virus. Det gikk blant annet utover Word-dokumentet med bokprosjektet. Filen var uopprettelig ødelagt, og det var ingen annen løsning enn å skrive alt på nytt.

– Steffen Slumstrup, *Spør oss*-redaktør i *Komputer for alle*

SIKKERHETSKOPIERING OG KRYPTERING:

Kunsten å ta vare på det viktigste

Du unngår frustrasjon, timer med slit og fortvilelse, økonomisk tap og tapte minner når du både sikkerhetskopierer filene og låser dem med et godt krypteringsverktøy. Her får du både hjelpen og programmene.

Journalist
Martin Lorentsen

Selv et enkelt pc-havari eller det minste hackerangrepet kan være nok. På få sekunder kan viktige dokumenter, bilder, videoer eller jobbfiler bli borte for alltid. Så ille behøver det likevel ikke å gå. Det handler bare om å få inn gode vaner og ta de rette forholdsreglene, slik at du får sikret filene før ulykken inntreffer.

Du trenger bare to programmer. Ett til å sikkerhetskopiere filene, slik at de ikke går tapt hvis harddisk eller SSD krasjer, og ett til å kryptere file-

ne, slik at ikke hackere kan få tak i dem. Programmene kan du naturligvis laste ned og installere gratis fra nettsiden vår.

Sikkerhetskopiering

Med programmet Ashampoo Backup 2025 kan du enkelt sikkerhetskopiere enten hele operativsystemet eller utvalgte filer og mapper. Alt du trenger er en ekstern harddisk eller en minnepinne med stor nok kapasitet til alle filene. Deretter velger du hva som skal lagres, og hvor.

Programmet virker med alle slags harddisker og minnepinner, og hvis uhellet er ute, kan du uten problemer

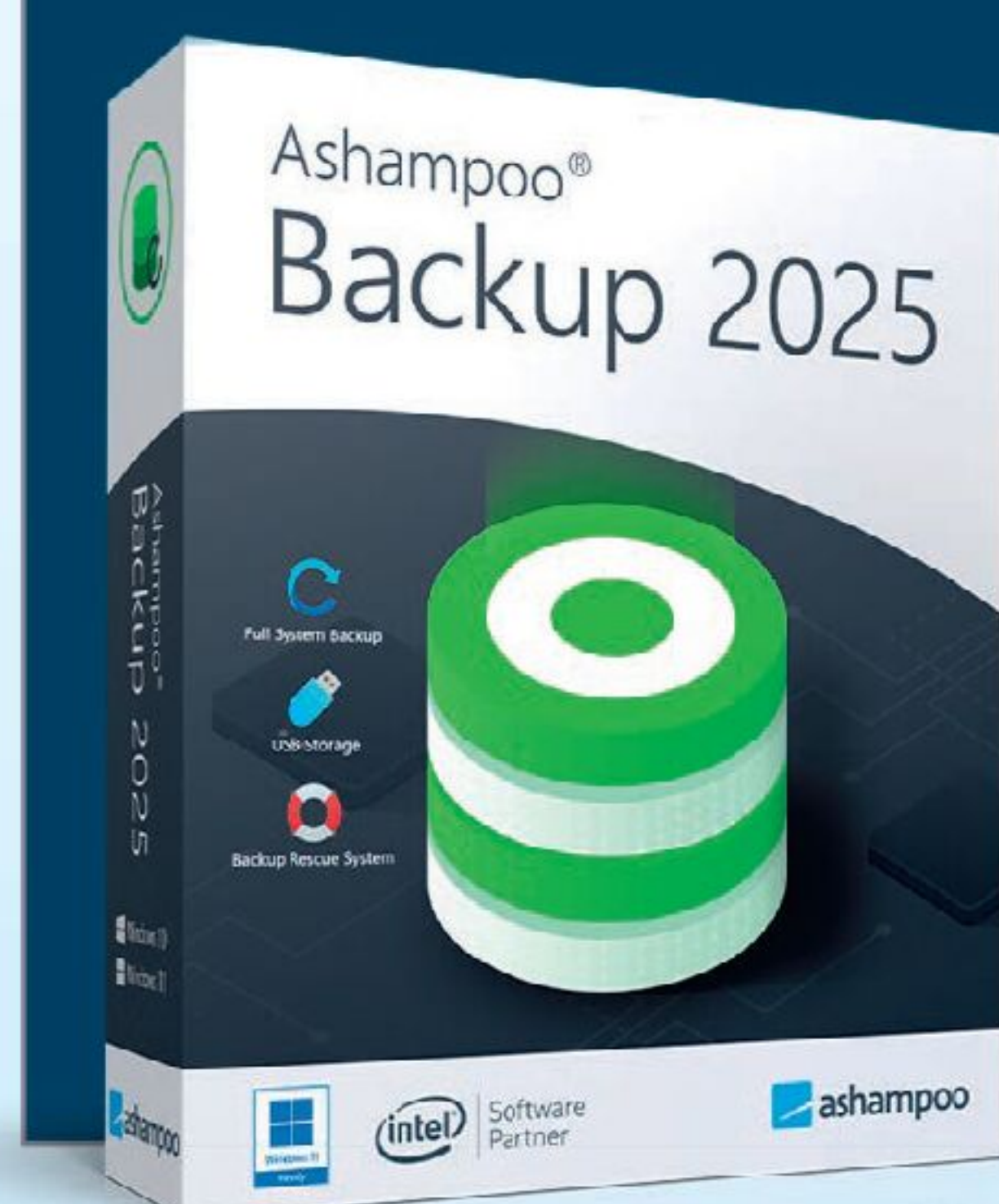
gjenopprette sikkerhetskopien, slik at pc-en blir nøyaktig som den var.

Kryptering

Dessverre er det ikke alltid nok å sikkerhetskopiere. Hvis uvedkommende får tilgang til maskinen eller infiserer den med virus, kan de nemlig låse filene. Derfor er det viktig at du også krypterer dem. Det kan du gjøre med programmet VeraCrypt, der du oppretter en egen, låst stasjon på pc-en.

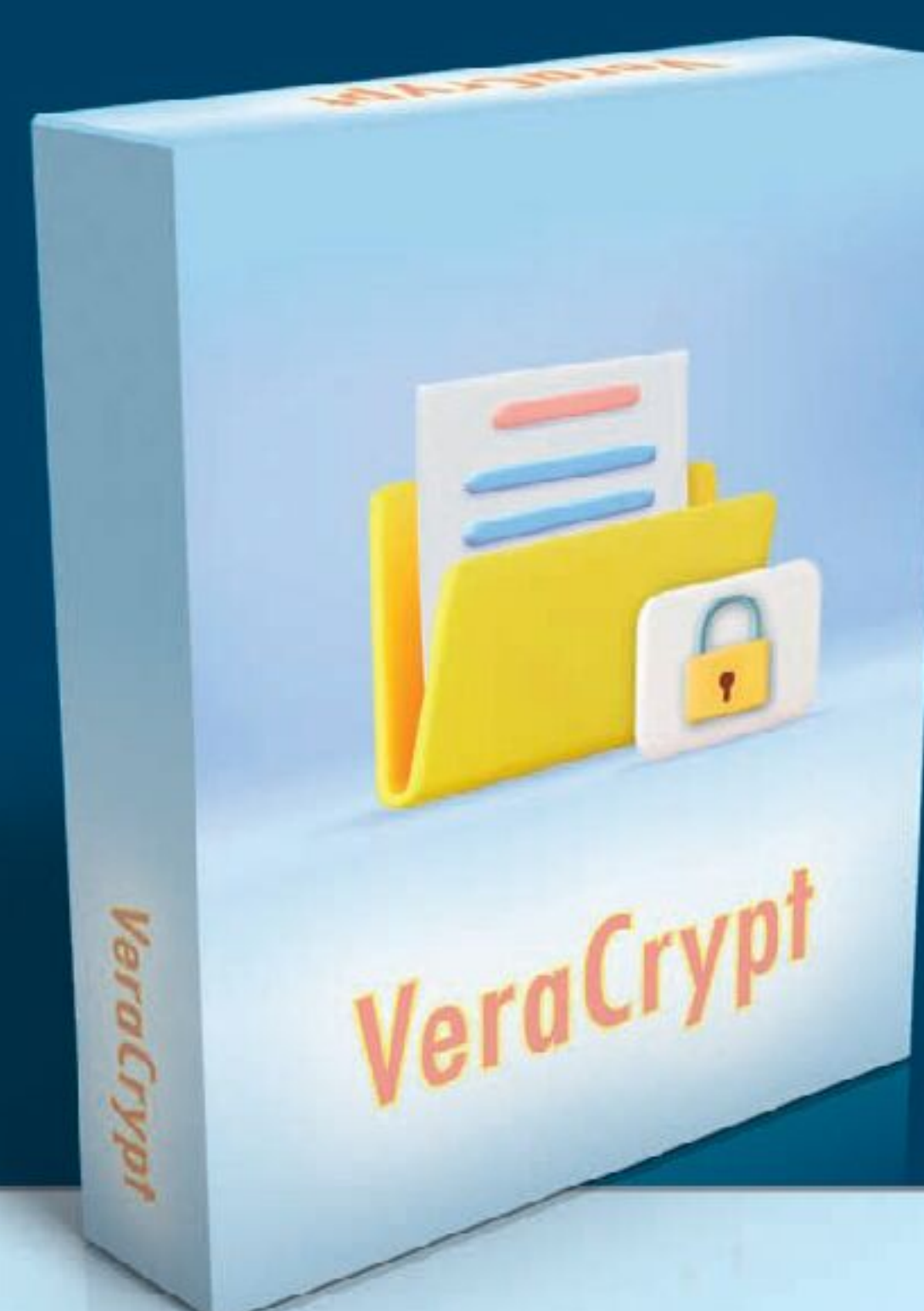
Stasjonen er som en bankboks bare du har nøkkel til. Der kan du lagre filer på samme måte som i andre mapper og volumer, men det er bare du som har tilgang til dem.

Dobbel sikring: Sikkerhetskopiering og kryptering

Ta sikkerhetskopi

Ashampoo Backup 2025 er et fullversjonsprogram som sikkerhetskopierer maskinens primære lagringsenhet, slik at filene lagres et annet sted, som på en ekstern harddisk. Gjør det regelmessig, så unngår du datatap hvis pc eller harddisk havarerer.

Lås filene

Med programmet VeraCrypt kan du kryptere filene. Det vil i bunn og grunn si at du låser dem med en unik algoritme, og at filene kun kan låses opp med et passord du selv oppretter. Dermed har du sørget for at ikke hackere kan få tak i innholdet.

Ashampoo Backup 2025

Ta sikkerhetskopi av alle filene på maskinen, og lagre dem på en ekstern disk eller minnepinne.

Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2515

Slik får du fullversjonen

Du får fullversjonen av Ashampoo Backup 2025 ved å laste ned en gratis lisensnøkkel. Alt som skal til er en e-postadresse. Her ser du hvordan:

riv inn lisensnøkkelen din for å fortsette installa

Din registreringsnøkkel:

Lim inn fra utklippstavlen

Få gratis aktiveringsnøkkel 1

1 Last først ned Ashampoo Backup 2025 fra nettsiden vår, og start installering av programmet. Når du ser dette vinduet, klikker du på **Få gratis aktiveringsnøkkel 1**.

Get your full version key now:

We make our free products and services available to you if, allow us to regularly send you news & product information

Please enter your e-mail address *

Request full version key 3

ss exclusively for the aforementioned purpose and will not pass it on
ct to the use of your e-mail address for advertising purposes at any

2 Skriv e-postadressen 2 din i feltet, og klikk på **Request full version key 3**.

ashampoo

Confirmation of your e-mail address

Please confirm your email address. You will then immediately receive your license key for Ashampoo® Backup 2025!

Click here 4

As part of your registration, you will receive emails with information on updates and new products at regular intervals. You can always object to the use of your email address

3 I innboksen til den valgte e-postadressen (sjekk eventuelt mappen for uønsket e-post) åpner du e-posten fra **Ashampoo**. Klikk på **Click here 4** i meldingen.

Martin

Last name

5 Country

Norge

Date of Birth

18 June

Not now **→ Done. Continue! 6**

4 Fyll ut skjemaet med personlig informasjon 5. Du behøver ikke å oppgi faktiske opplysninger, hvis du vil unngå å dele dem. Deretter klikker du på **Done. Continue! 6**.

Step 3: Show license key

Your free full version key for Ashampoo® Backup 2025:

Please enter your license key in Ashampoo® Backup 2025 now.

Help

5 Nå har du fått nøkkelen. Klikk på ikonet 7 for å kopiere den til utklippstavlen.

inn lisensnøkkelen din for å fortsette installasjo

Din registreringsnøkkel:

AB25A0-106533-97450C

Lim inn fra utklippstavlen 8

Få gratis aktiveringsnøkkel

6 Tilbake i programmet velger du **Lim inn fra utklippstavlen 8**, og nøkkelen settes inn. Klikk på **Aktiver nå!** til høyre for nøkkelen.

Aktiver nå!

Neste 9

7 Lisensen er aktivert og du har tilgang til fullversjonen av programmet. Klikk på **Neste 9** og avslutt installeringsprosessen.

Legg kopien et annet sted

Ta kopi av stasjon C

Først kobler du en ekstern harddisk eller minnepinne til maskinen. Når det er gjort, er du klar til å sikkerhetskopiere C-stasjonen.

Sikkerhetskopier blir laget i bakgrunnen og vil aldri forstyrre arbeid. Klikk på den understrekte teksten for å endre en innstilling.

Sikkerhetskopier disse stasjonene: C: **1**

Til denne mappen: h:\backup av c-stasjonen

Når kopiere: ikke planlagt

Gamle kopier å beholde: 27

1 Du begynner med å koble en ekstern lagringsenhet til maskinen og åpne Ashampoo Backup 2025. Klikk i feltet **1** ved **Sikkerhetskopier disse stasjonene:**

Velg kildestasjoner

Velg stasjonene som du vil ta med i sikkerhetskopien din.

Stasjon	Brukt plass
☒ C: [Windows-NO]	91,3 GB
☐ D: [Windows-DK]	143 GB
☐ E: [Windows-SE]	75,0 GB
☐ F: [Windows-FI]	65,1 GB
☐ G: [Data]	20,8 GB
☐ I: [USB]	1,91 GB
☐ Hidden system partition (på disk 0)	575 MB
☐ Hidden system partition (på disk 0)	578 MB

2 Sett hake ved **C:** **2**, og klikk på **OK** nederst til høyre i vinduet.

Sikkerhetskopier blir laget i bakgrunnen og vil aldri forstyrre arbeid. Klikk på den understrekte teksten for å endre en innstilling.

Sikkerhetskopier disse stasjonene: C:

Til denne mappen: h:\backup av c-stasjonen **3**

Når kopiere: ikke planlagt

Gamle kopier å beholde: 27

3 Ved **Til denne mappen** klikker du på den understrekte teksten **3**. Det er her du velger hvor sikkerhetskopien av filene skal lagres.

Sikkerhetskopier disse stasjonene: C:

Til denne mappen: i:\Ashampoo Backups\OLAV

Når kopiere: ikke planlagt

Gamle kopier å beholde: 27

ste kopi: ikke planlagt

Sikkerhetskopieringsstatus: ikke planlagt

Windows-NO (C:) - 200,0 GB

Windows-DK (D:) - 220,1 GB

Windows-SE (E:) - 199,4 GB

Windows-FI (F:) - 199,4 GB

Data (G:) - 131,6 GB

Kingston (H:) - 117,2 GB **4**

USB (I:) - 32,0 GB

Annen plassering

Cancel

4 I den lille menyen som åpnes, klikker du på den eksterne harddisken eller minnepinnen **4**.

← → ↕ ↗ Kingston (H:)

Organiser Ny mappe **5**

> Windows-NO (C:)

> Windows-DK (D:)

> Windows-SE (E:)

> Windows-FI (F:)

> Data (G:)

> Kingston (H:)

> USB (I:)

> Kingston (H:)

Navn

backup av c-stasjonen **6**

5 Et utforskervindu åpnes. Klikk på **Ny mappe** **5**, slik at det opprettes en tom mappe. Gi mappen et navn, og klikk på den **6**. Klikk deretter på **Velg mappe** nederst til høyre.

Ashampoo Backup 2025

Sikkerhetskopier blir laget i bakgrunnen og vil aldri forstyrre arbeidet ditt. Klikk på den understrekte teksten for å endre en innstilling.

Sikkerhetskopier disse stasjonene: C:

Til denne mappen: h:\backup av c-stasjonen

Når kopiere: ikke planlagt **7**

Gamle kopier å beholde: 27

Lagre endringer **8**

Vis sikkerhetskopiiinnhold

Gjenopprett

6 Nå kan du velge flere innstillinger, for eksempel hvor ofte sikkerhetskopieringen skal kjøres **7**, men det behøver du ikke å ta stilling til nå. I stedet kan du klikke på knappen **Lagre endringer** **8**.

asjonen

opier er startet enda

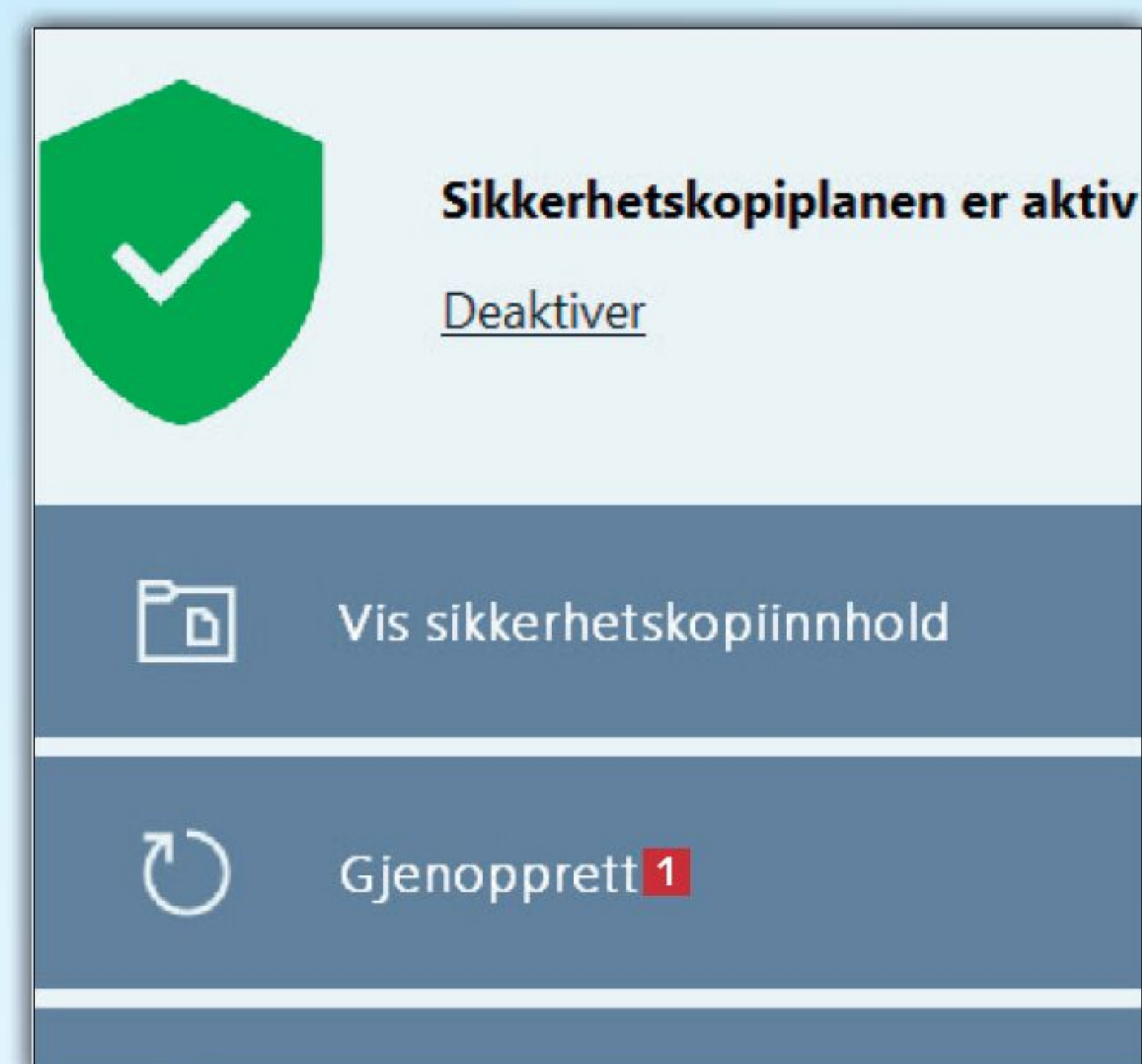
tes manuelt) [Start sikkerhetskopiering nå](#) **9**

7 Til slutt klikker du på **Start sikkerhetskopiering nå** **9** nederst i vinduet, så begynner programmet å kopiere C-disken. Det tar gjerne litt tid.

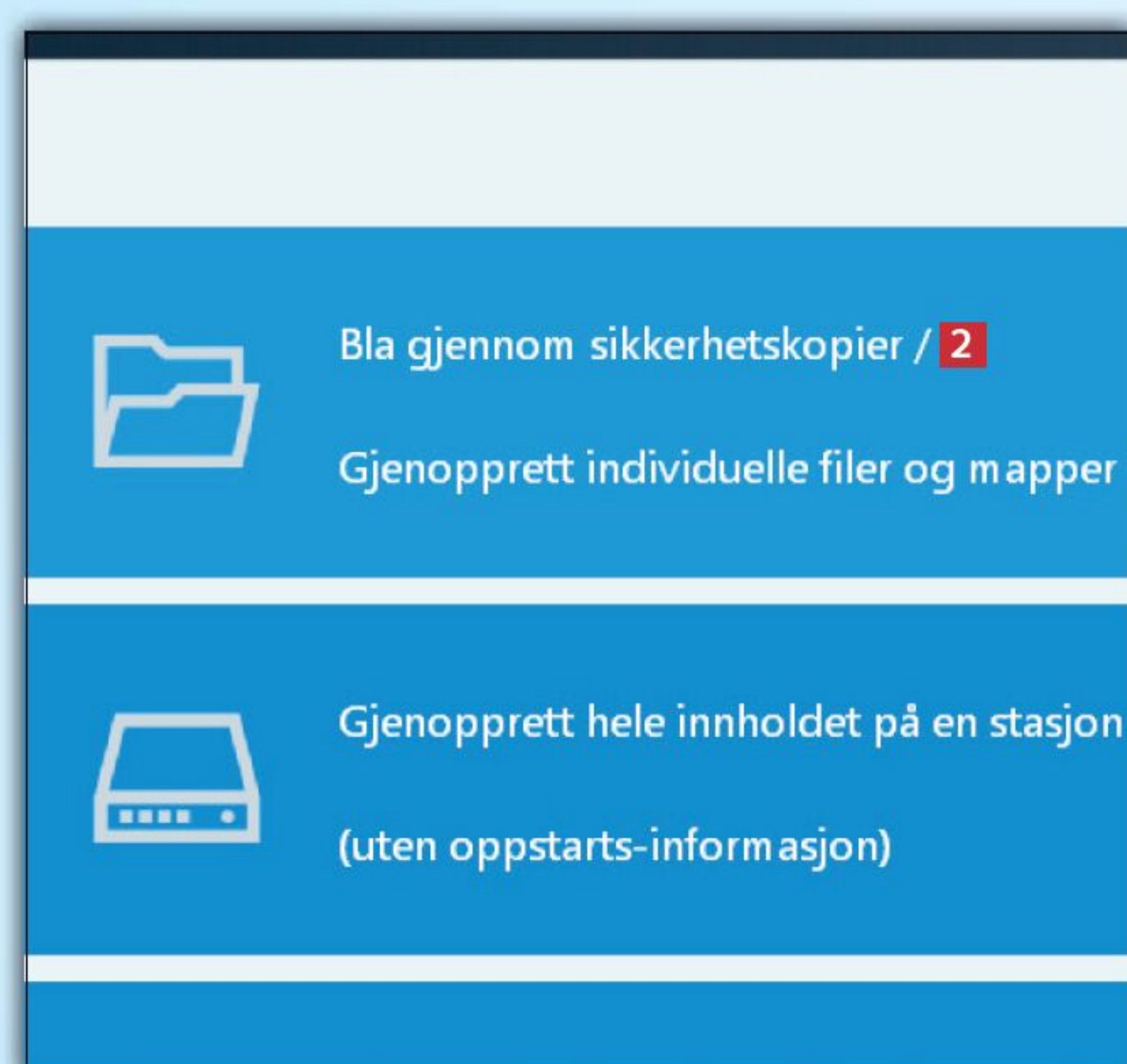

Hvordan gjenopprette filer hvis uhellet er ute

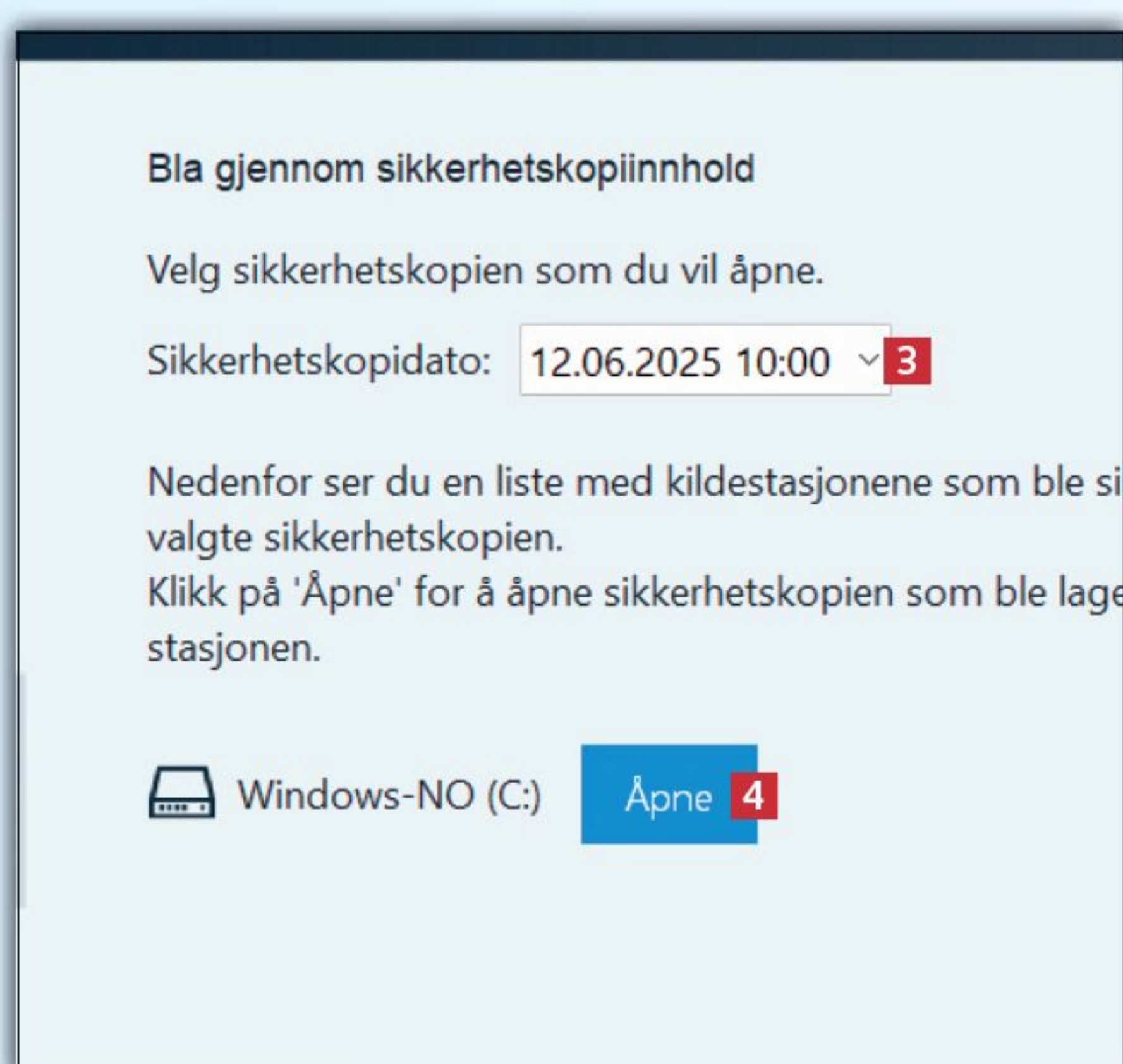
Blir det nødvendig, er det enkelt å gjenopprette filene fra kopien av C-disken med Ashampoo Backup 2025. Slik gjør du:

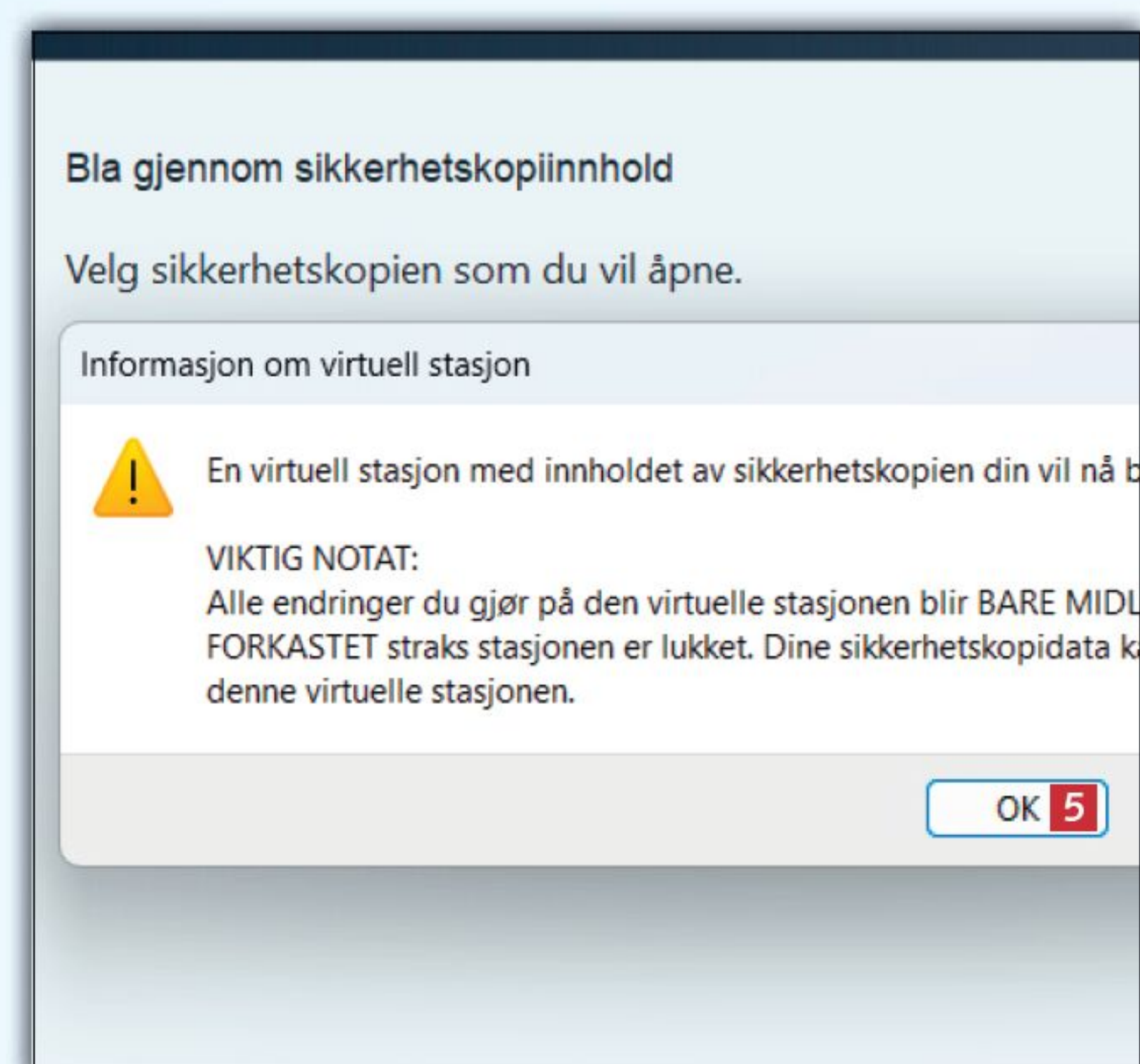
1 Først må du koble den eksterne harddisken eller minnepinnen til pc-en. Deretter åpner du Ashampoo Backup 2025 og klikker på punktet **Gjenopprett** **1**.

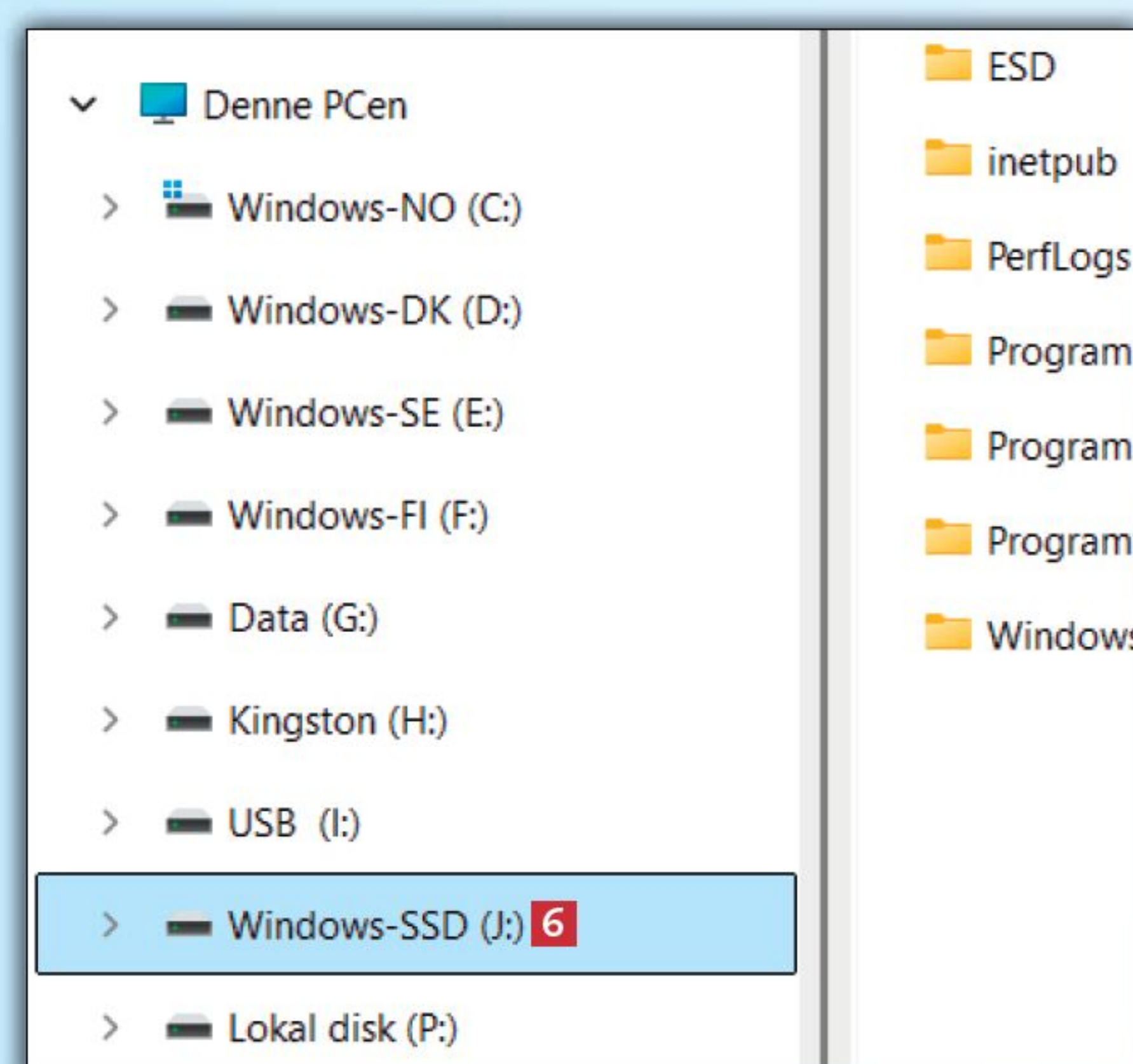
2 Du kan gjenopprette hele C-disken på én gang eller velge ut enkeltfiler eller mapper. Her gjenoppretter vi bare noen få filer. Klikk på **Bla gjennom sikkerhetskopier** **2**.

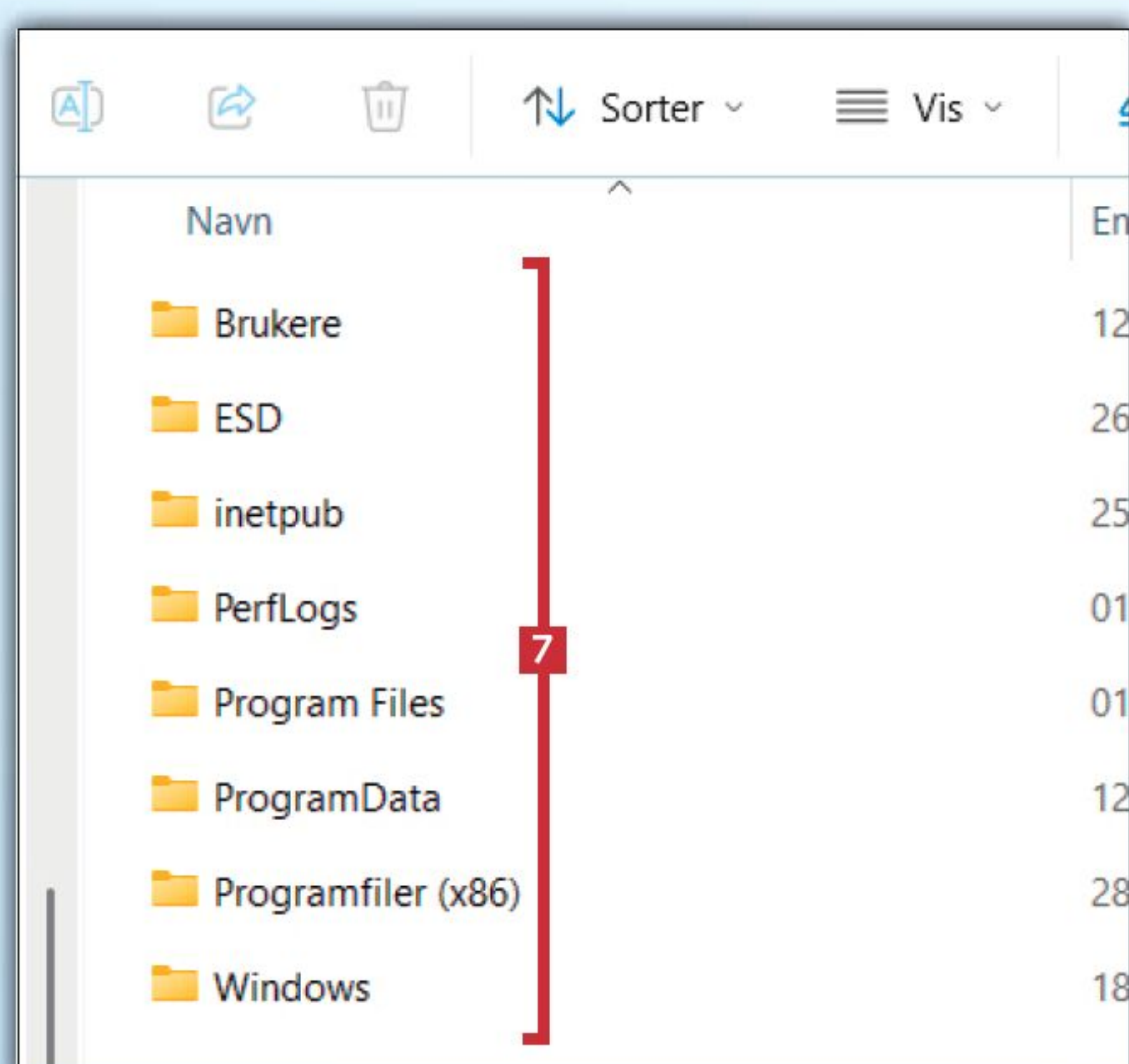
3 Velg datoen **3** for sikkerhetskopien du er ute etter, og klikk på **Åpne** **4** ved kopien du har tatt. Her er det C-disken. Kopien vil åpnes som en disk i Filutforsker.

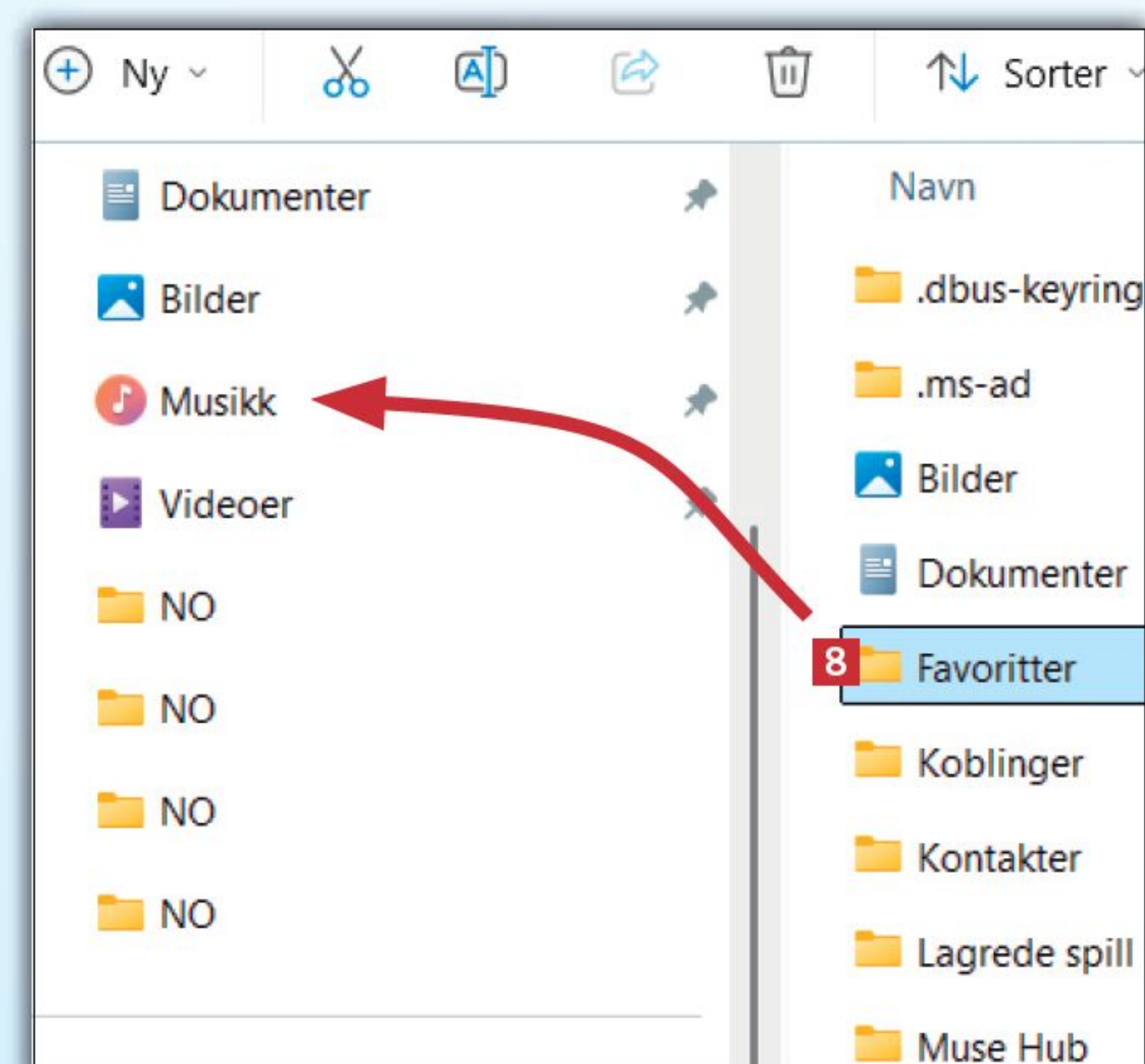
4 Du ser dette vinduet, der det står å lese at det kun er mulig å hente filer fra disken. Klikk på **OK** **5**.

5 Du finner sikkerhetskopien som en disk **6** under **Denne PCen** i Filutforsker. I eksempelet har vi kalt kopien **Windows-SSD**, og den har fått stasjonsbokstav **J**. Klikk på den.

6 Sikkerhetskopidisken fungerer på nøyaktig samme vis som andre mapper og stasjoner i Filutforsker, der du åpner mapper ved å dobbeltklikke på dem **7**.

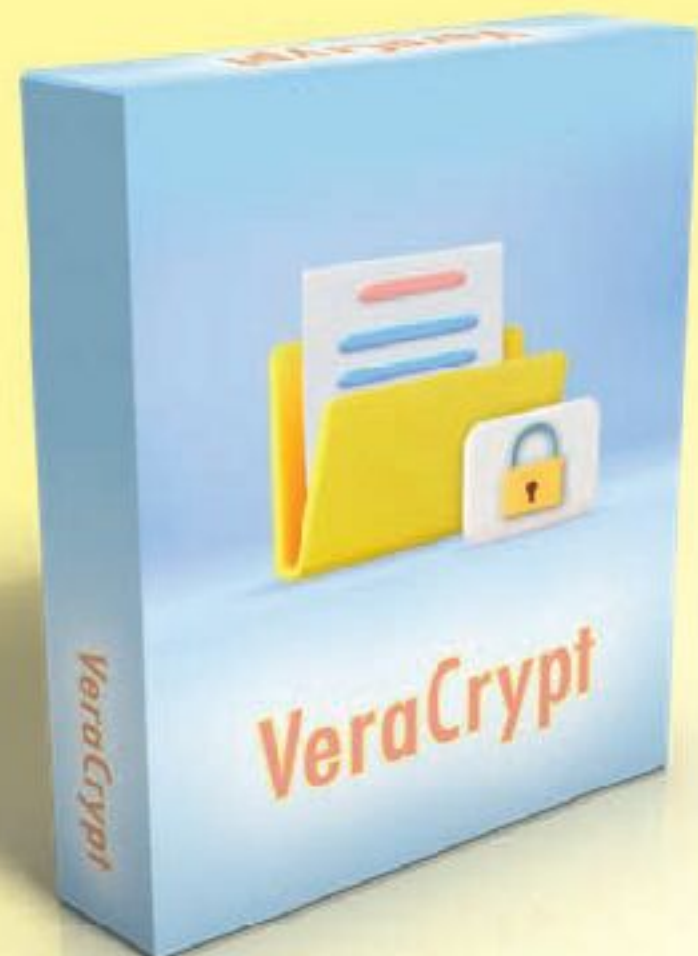

7 Når du har funnet den filen eller mappen du vil gjenopprette, klikker du på den **8**, holder museknappen nede og drar den over til en mappe på pc-en. Dermed er filene gjenopprettet.

VeraCrypt

Lås de viktige filene på maskinen ved å lage en kryptert stasjon som kun kan åpnes med et passord du velger selv.

Språk
Norsk

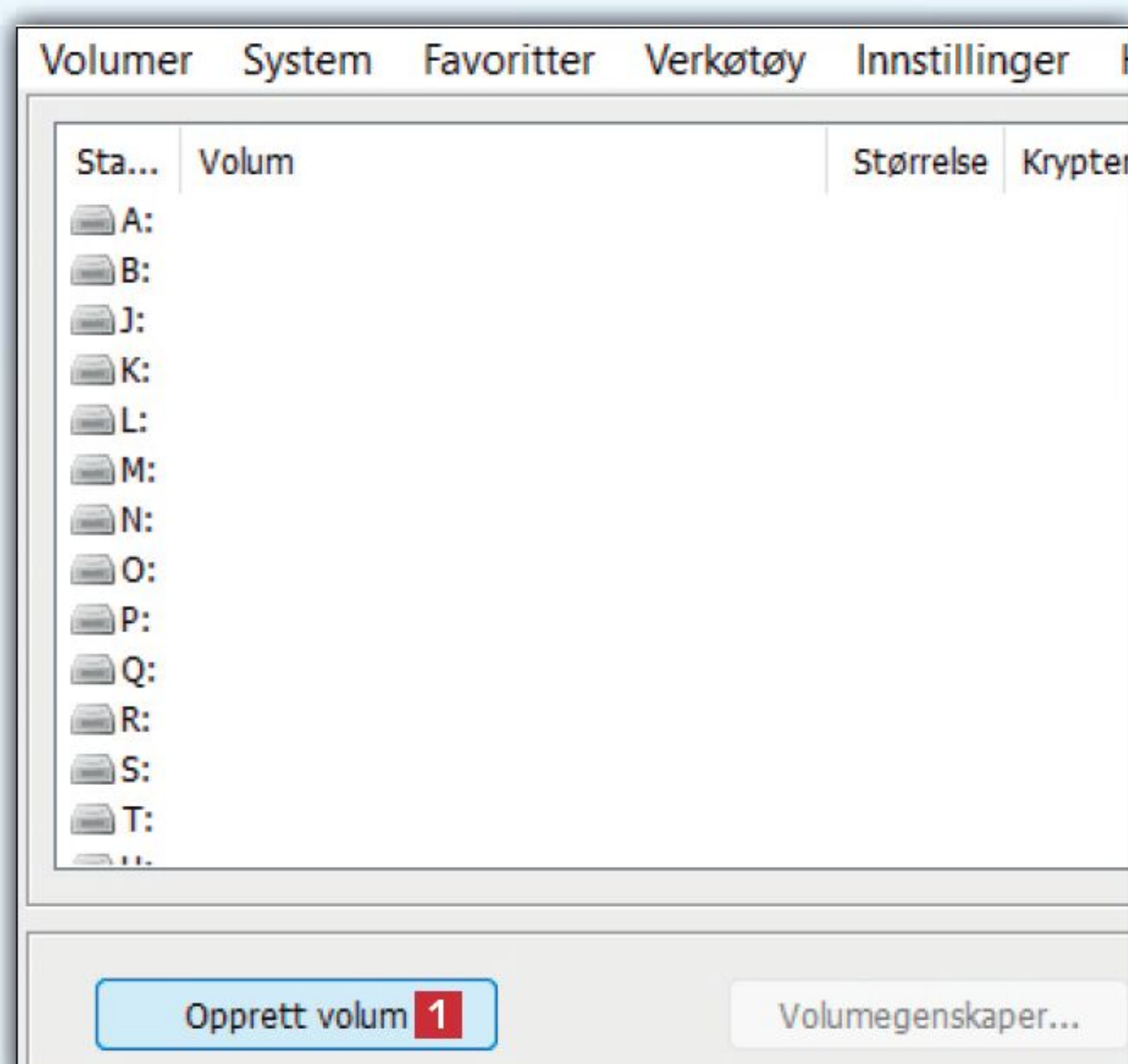
Virker med
Windows 10 og 11

Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2515

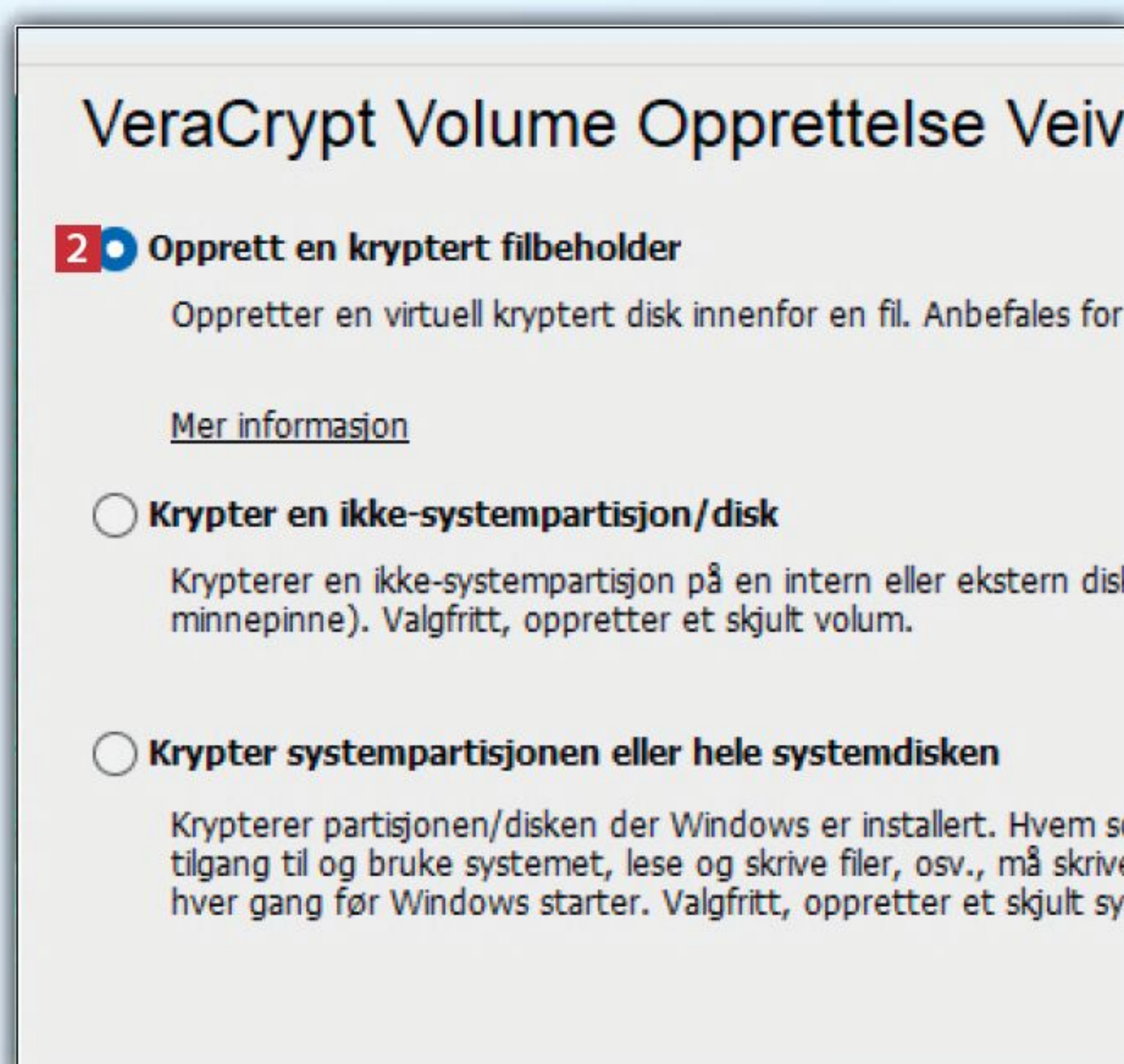
Sett filene bak lås og slå

Opprett et låst volum til viktige filer

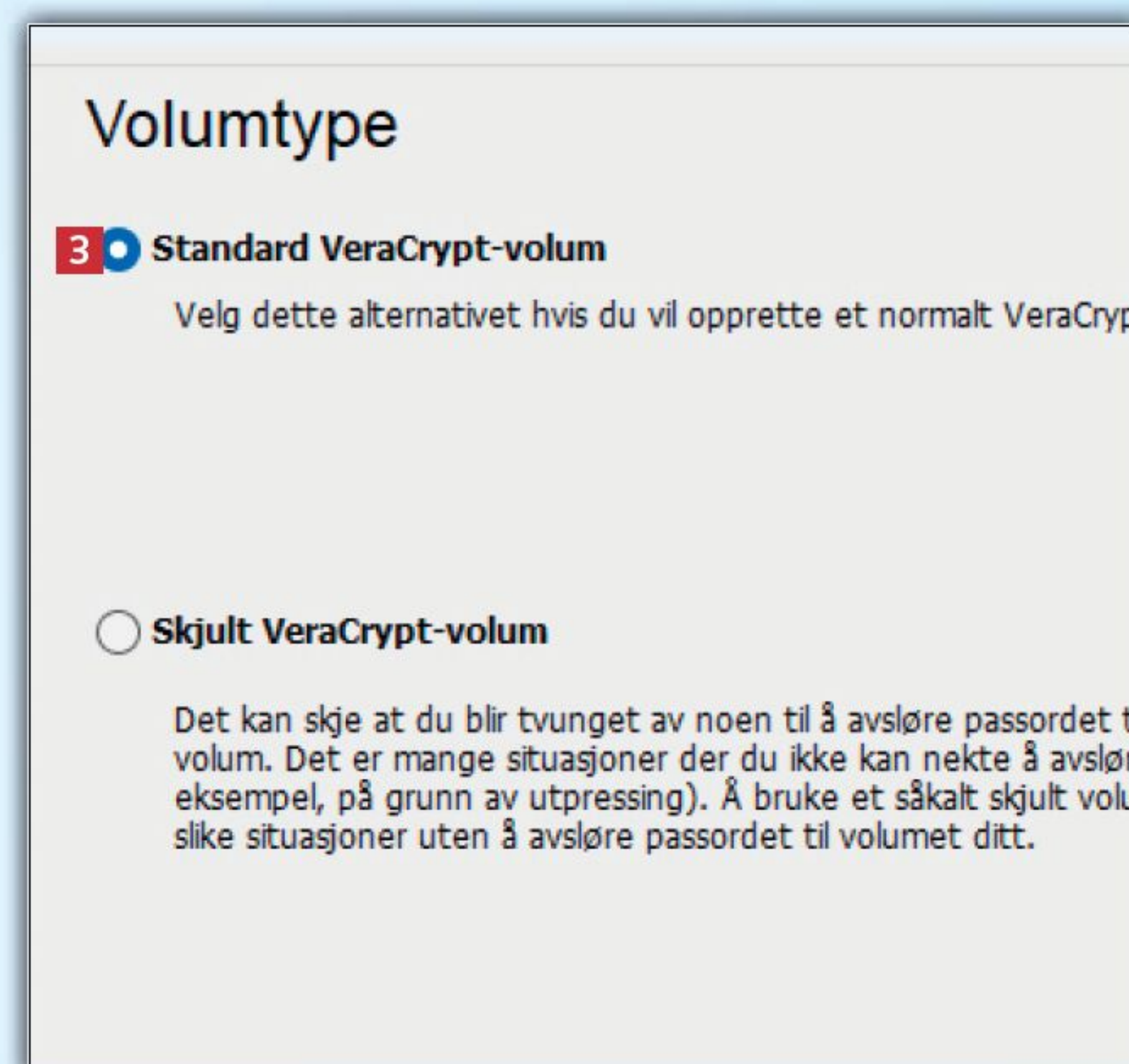
Med programmet VeraCrypt kan du lagre de viktigste filene i en kryptert disk på maskinen, slik at ikke hackere kan få tak i dem. Det gjør du som følger:

1 Først laster du ned VeraCrypt fra nettsiden vår og installerer programmet. Så åpner du programmet og velger **Opprett Volum** **1**.

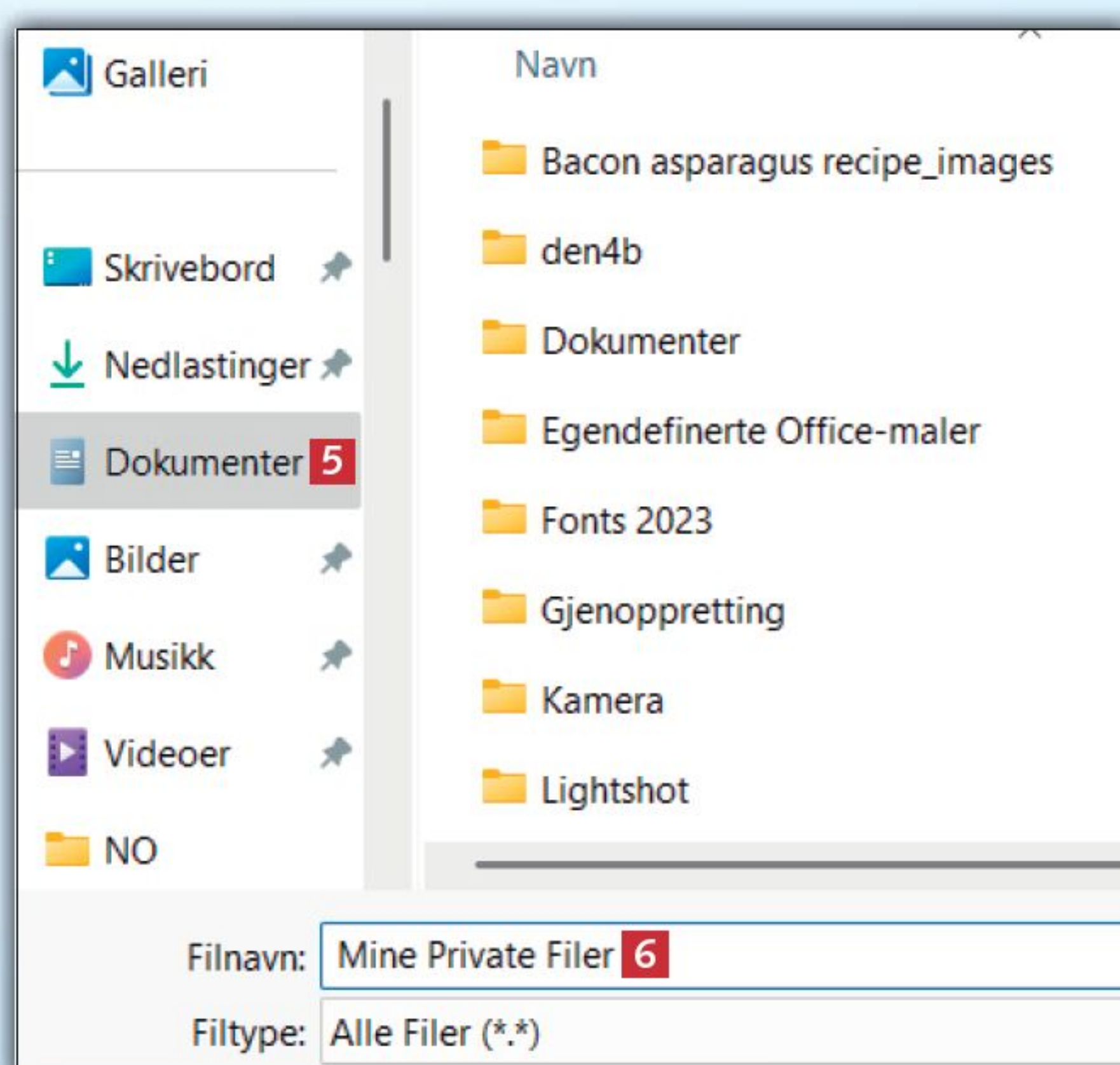
2 Klikk ved **Opprett en kryptert filbeholder** **2**, slik at det settes markering, og klikk på **Neste** nederst til høyre i vinduet.

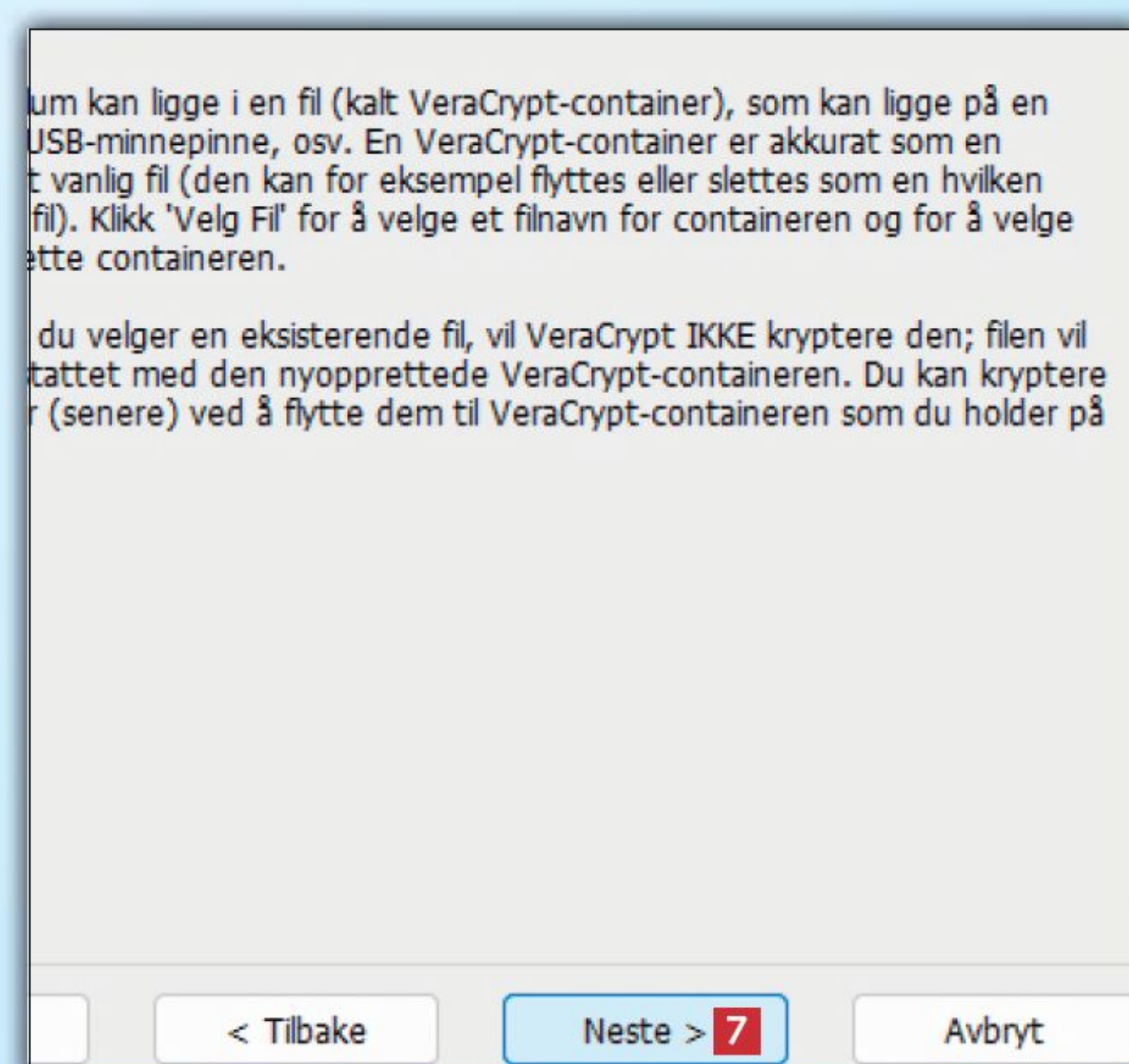
3 Velg **Standard VeraCrypt-volum** **3**, og klikk på **Neste**.

4 Nå må du oppgi hvor på maskinen filen med det krypterte volumet skal lagres. Klikk på **Velg Fil...** **4**.

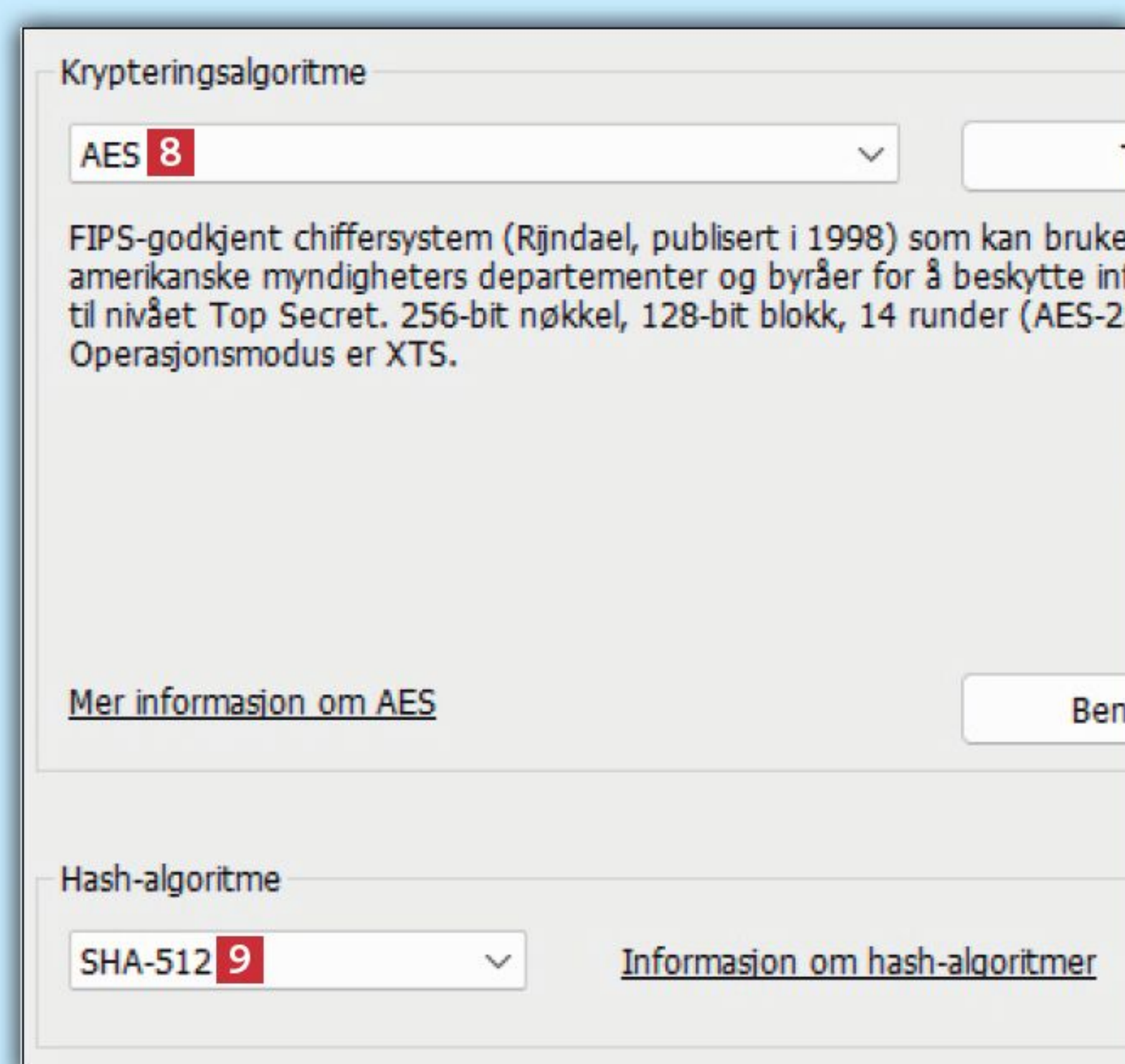

5 Velg hvor på maskinen filen skal ligge, for eksempel **Dokumenter** **5**. Gi filen et navn **6**, og klikk på **Lagre** nederst til høyre i vinduet.

6 Tilbake i programmet klikker du igjen på **Neste** **7**.

Veiledningen fortsetter på neste side

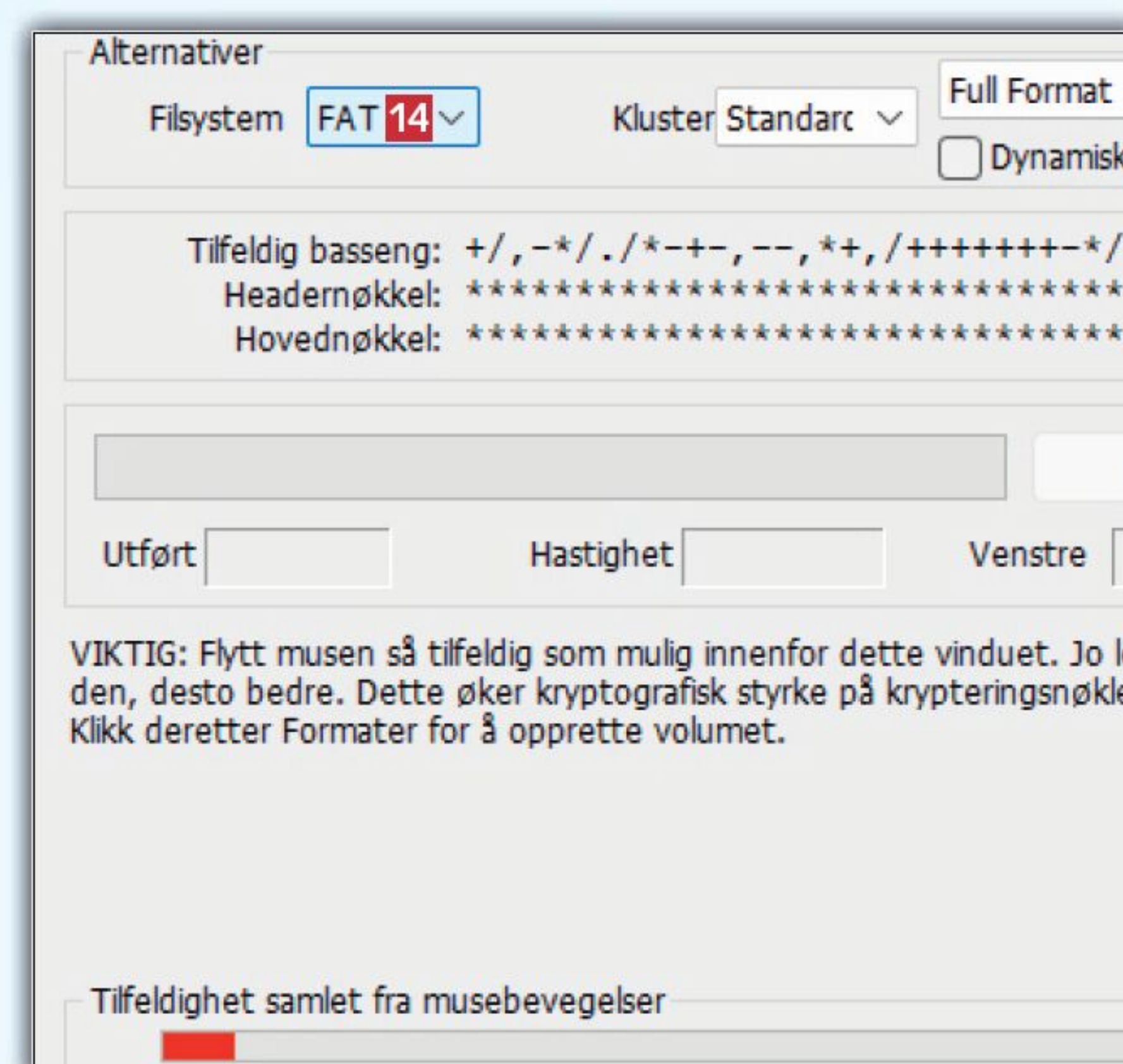
7 Øverst velger du algoritmen **AES 8**, og nederst velger du **SHA-512 9**. Det er disse algoritmene programmet bruker til å låse filene. Deretter klikker du på **Neste**.

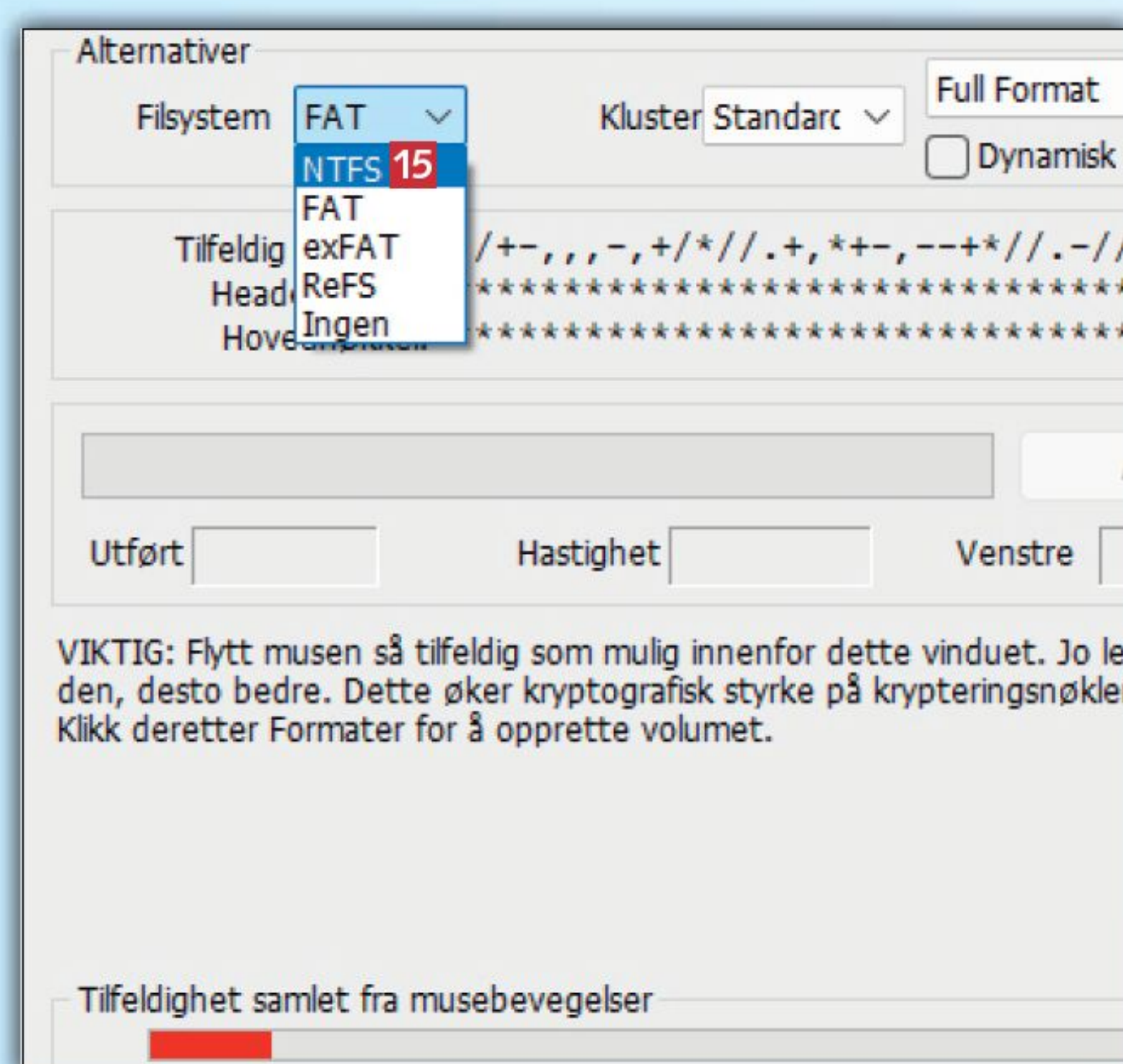
8 Her velger du størrelsen på det krypterte volumet. Programmet henter plassen fra maskinens harddisk. Velg for eksempel **GiB 10**, som står for gigabyte. I dette feltet **11** skriver du hvor mange gigabyte du vil bruke. Størrelsen kommer an på hvor mye ledig plass du har på harddisken. Klikk på **Neste** når du har oppgitt størrelsen.

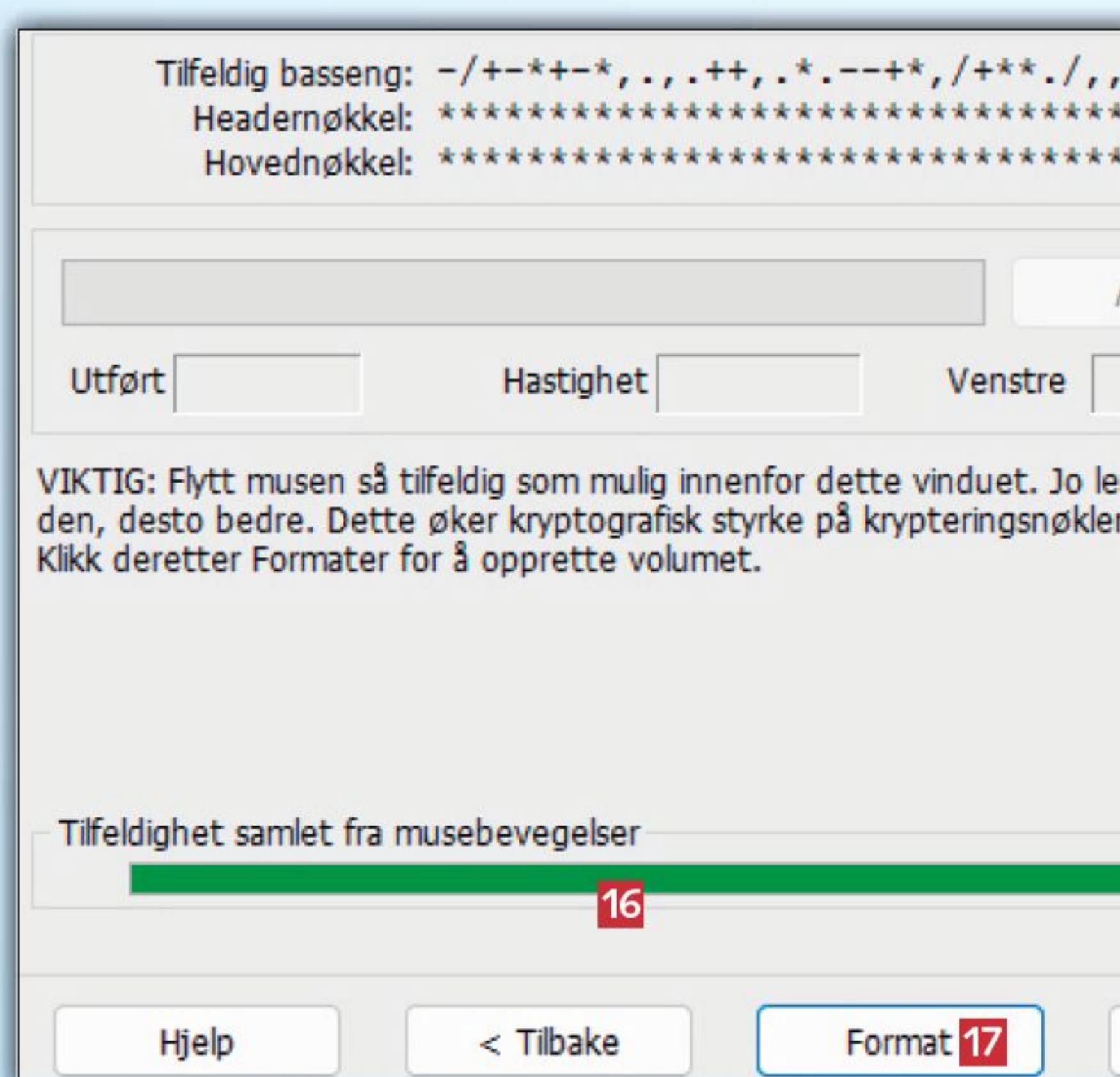
9 Opprett passordet som skal brukes til å låse opp det krypterte volumet, ved **Passord 12**, og gjenta passordet ved **Bekreft 13**. Et godt passord bør være på minimum 20 tegn og bestå av både store og små bokstaver samt tall og spesialtegn. Klikk på **Neste** når du er ferdig.

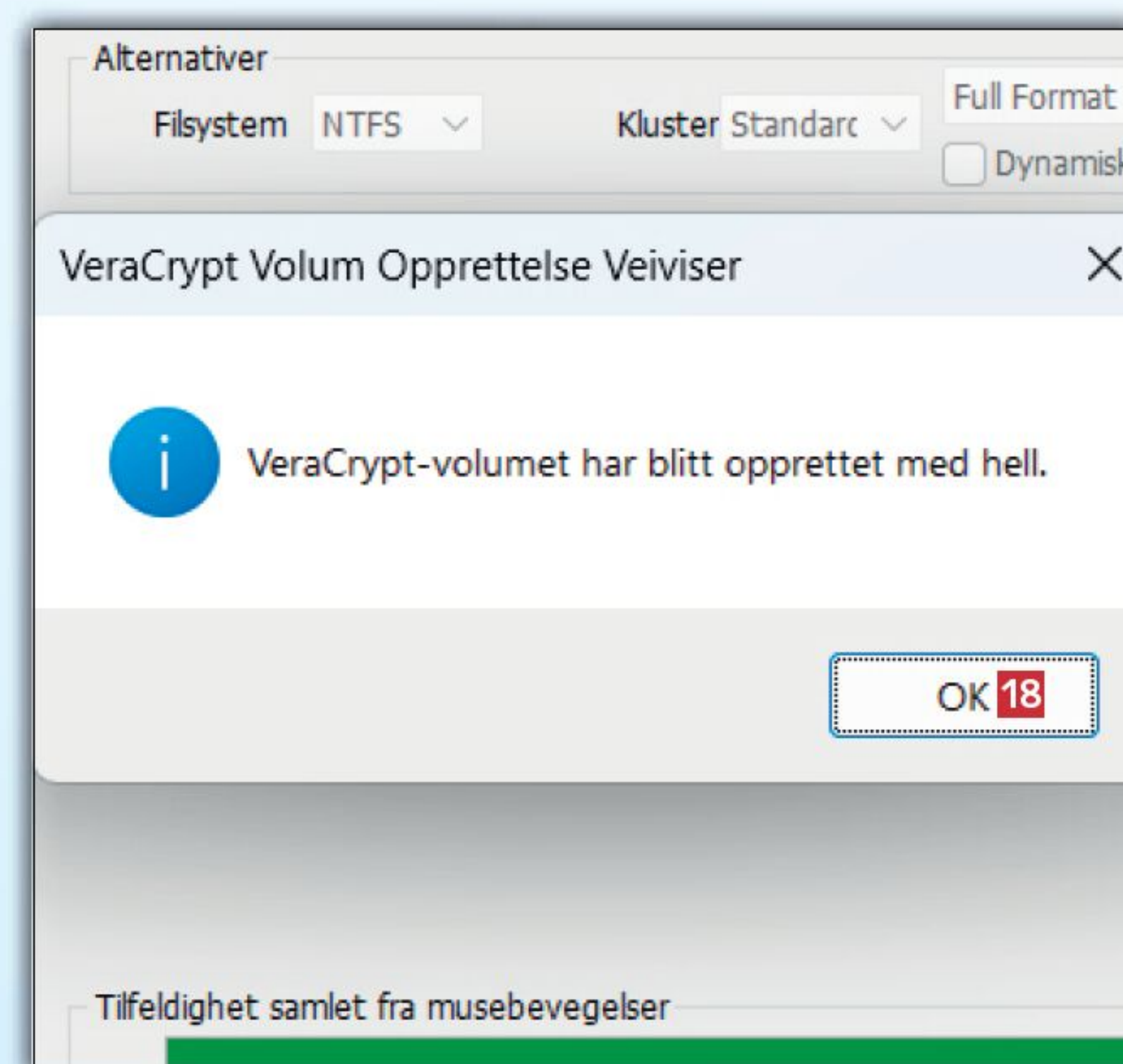
10 Klikk i feltet ved **Filsystem**, der det står **FAT 14**.

11 I nedtrekksmenyen velger du filsystemet **NTFS 15**, som er det Windows bruker som standard til å lagre og organisere filer.

12 Nå må du selv opprette krypteringsnøkkelen. Det gjør du ved å bevege musen vilkårlig rundt i programvinduet til forløpsindikatoren er helt grønn **16**. Klikk på **Formater 17**.

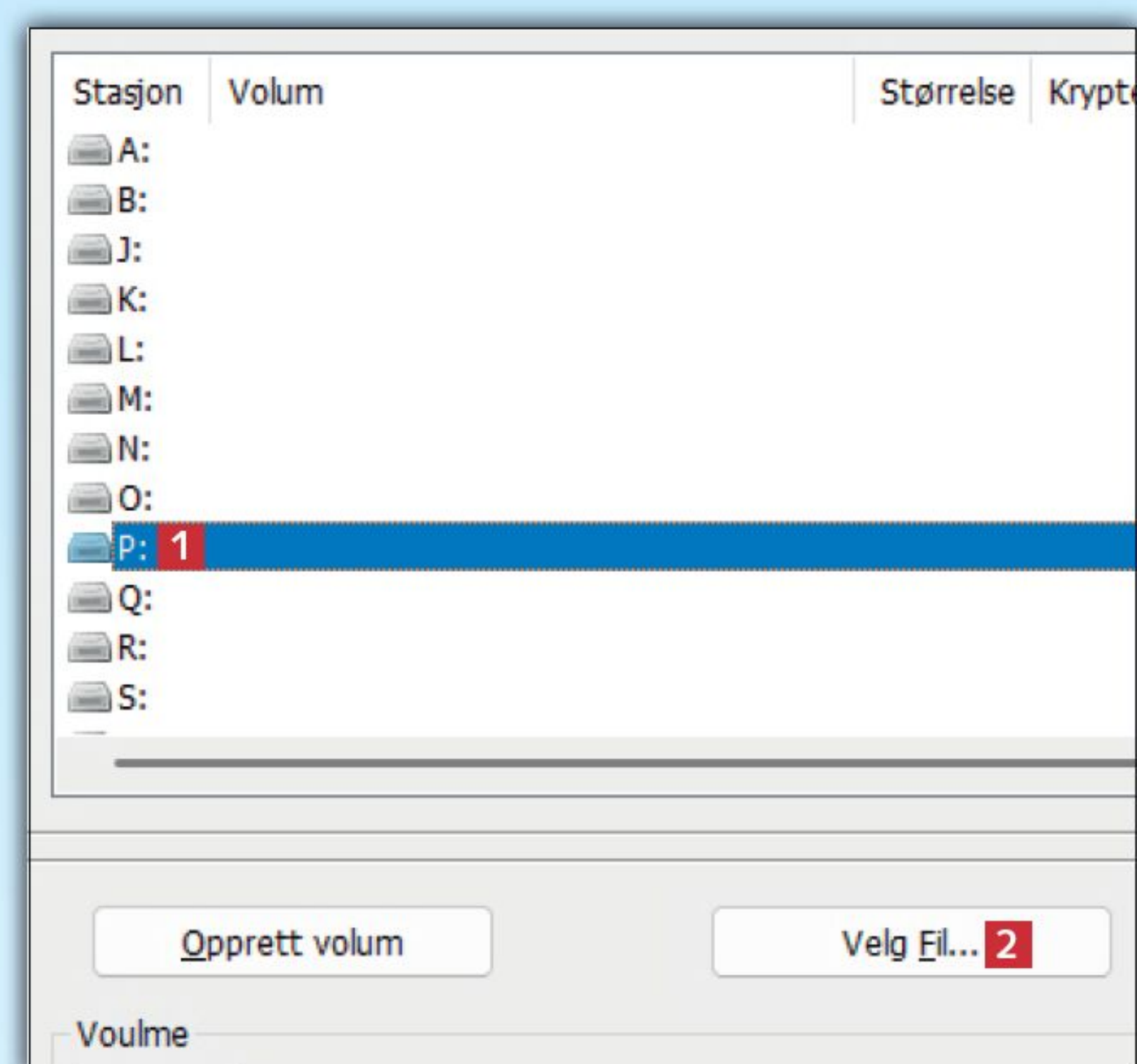

13 Snart er det krypterte volumet opprettet, og du ser dette vinduet. Klikk på **OK 18**, og du er klar til å lagre filer på det krypterte volumet.

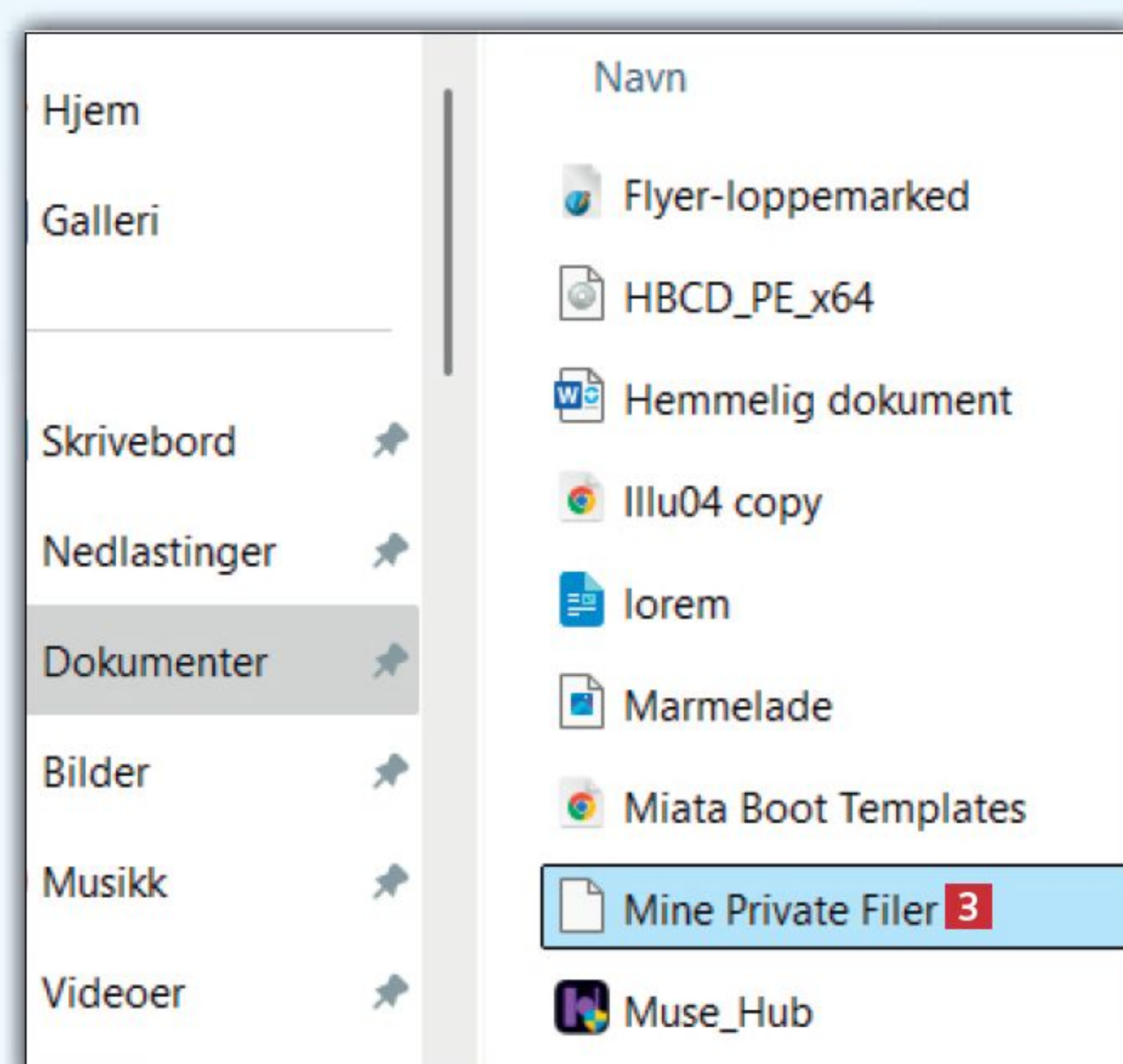

Slik bruker du det krypterte volumet

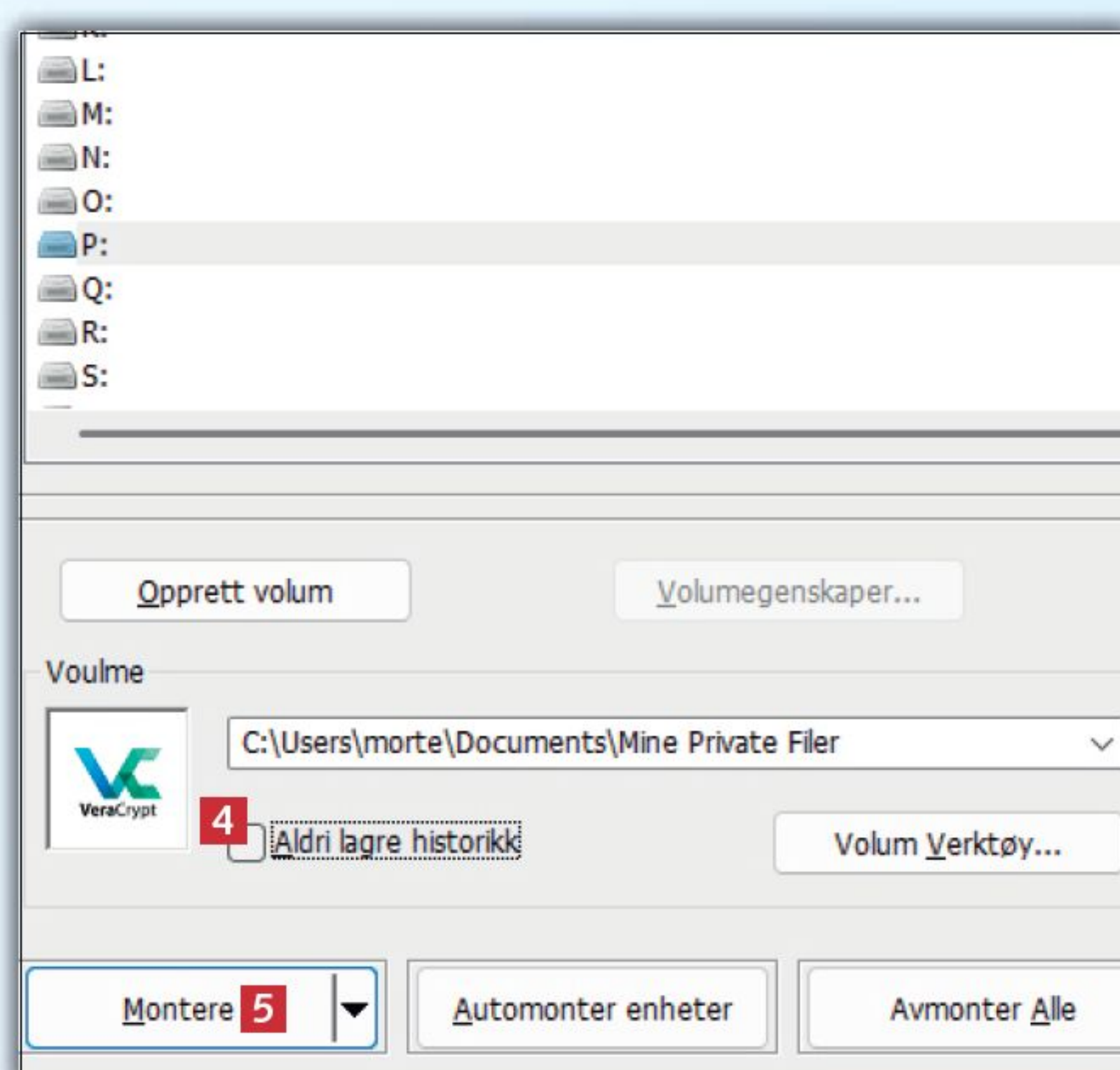
Når det krypterte volumet er opprettet, kan du bruke det som en hvilken som helst mappe i Filutforsker, men først må det låses opp:

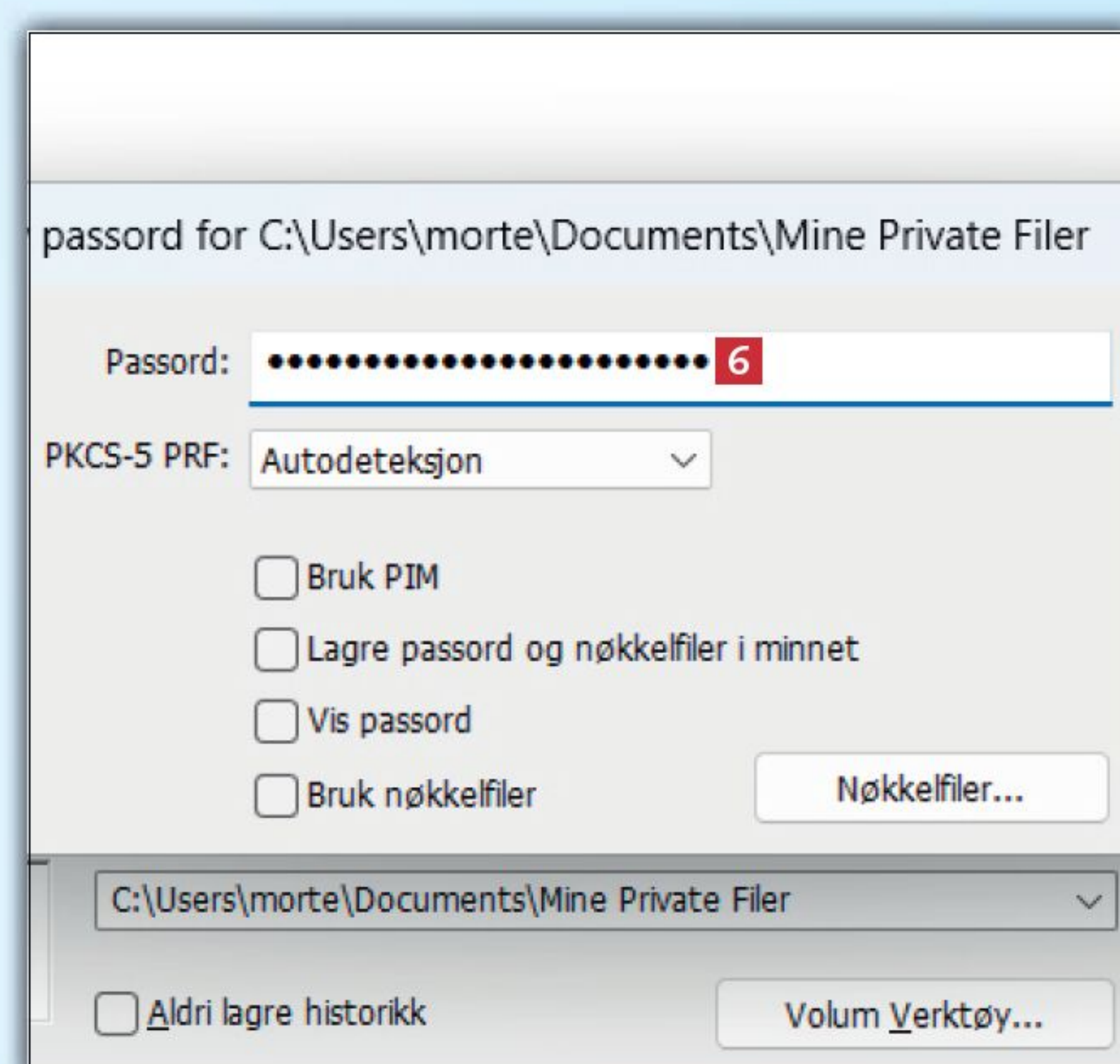
1 Åpne først VeraCrypt, og klikk på en ledig volumnbokstav i listen, slik at den markeres **1**. Deretter klikker du på **Velg Fil...** **2**.

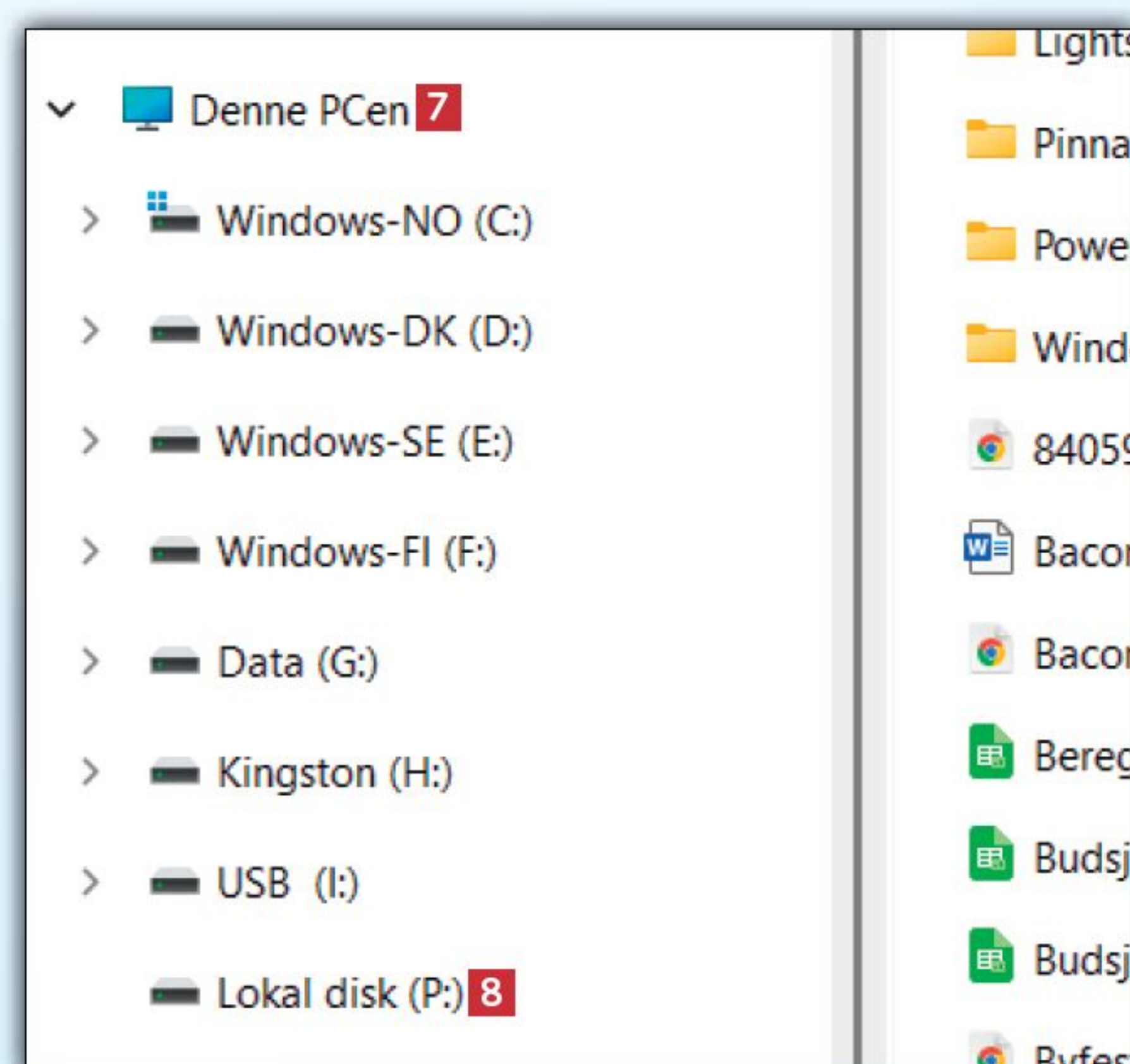
2 Finn mappen med den krypterte filen. Det var den mappen du valgte i veiledningen "Opprett et låst volum fil viktige filer". Dobbelklikk på den krypterte filen **3**.

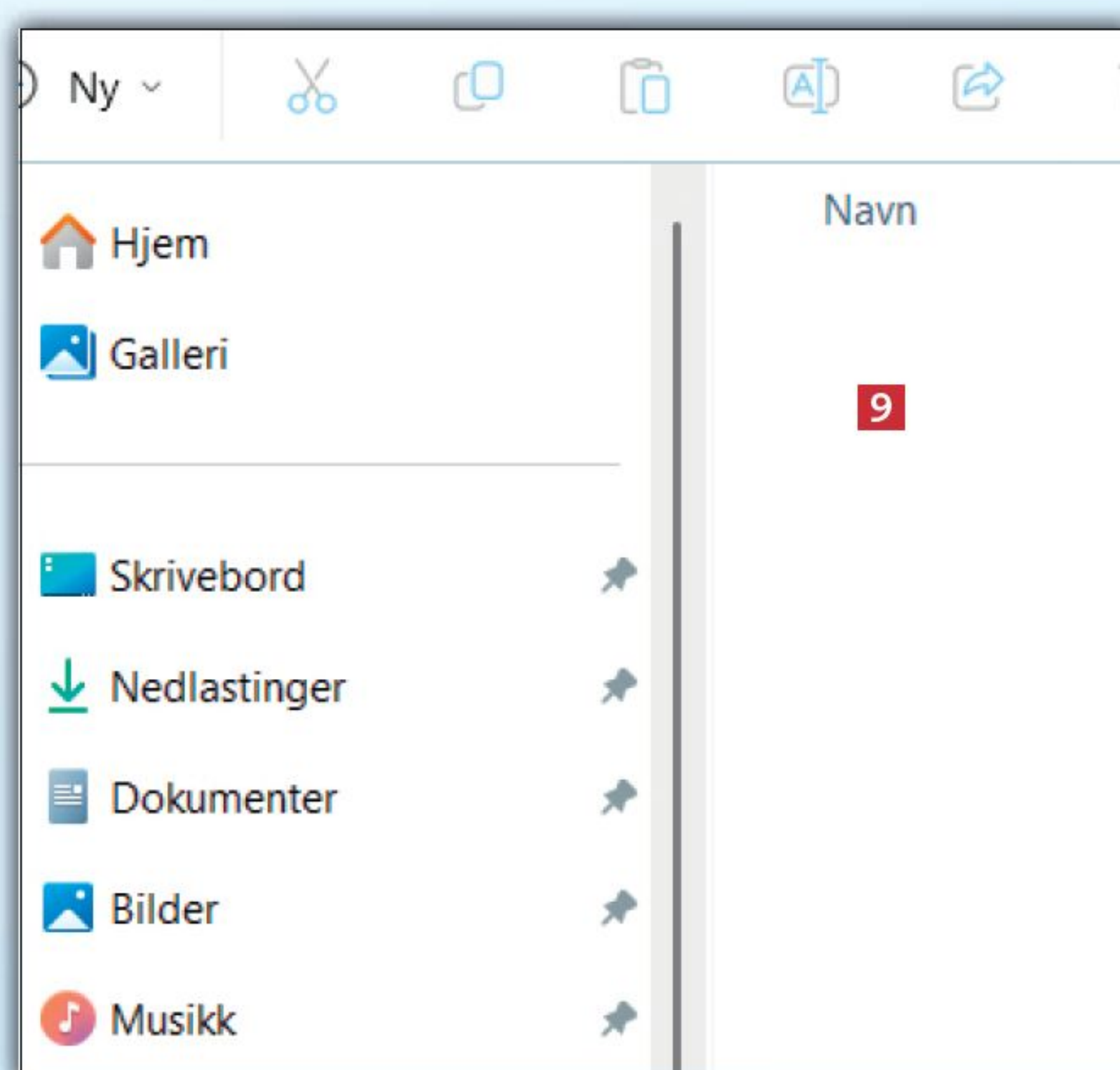
3 Fjern haken ved **Aldri lagre historikk** **4**. Dermed slipper du å bla deg frem til filen hver gang du skal åpne volumet, som du gjorde i trinn 2. Klikk på **Montere** **5**.

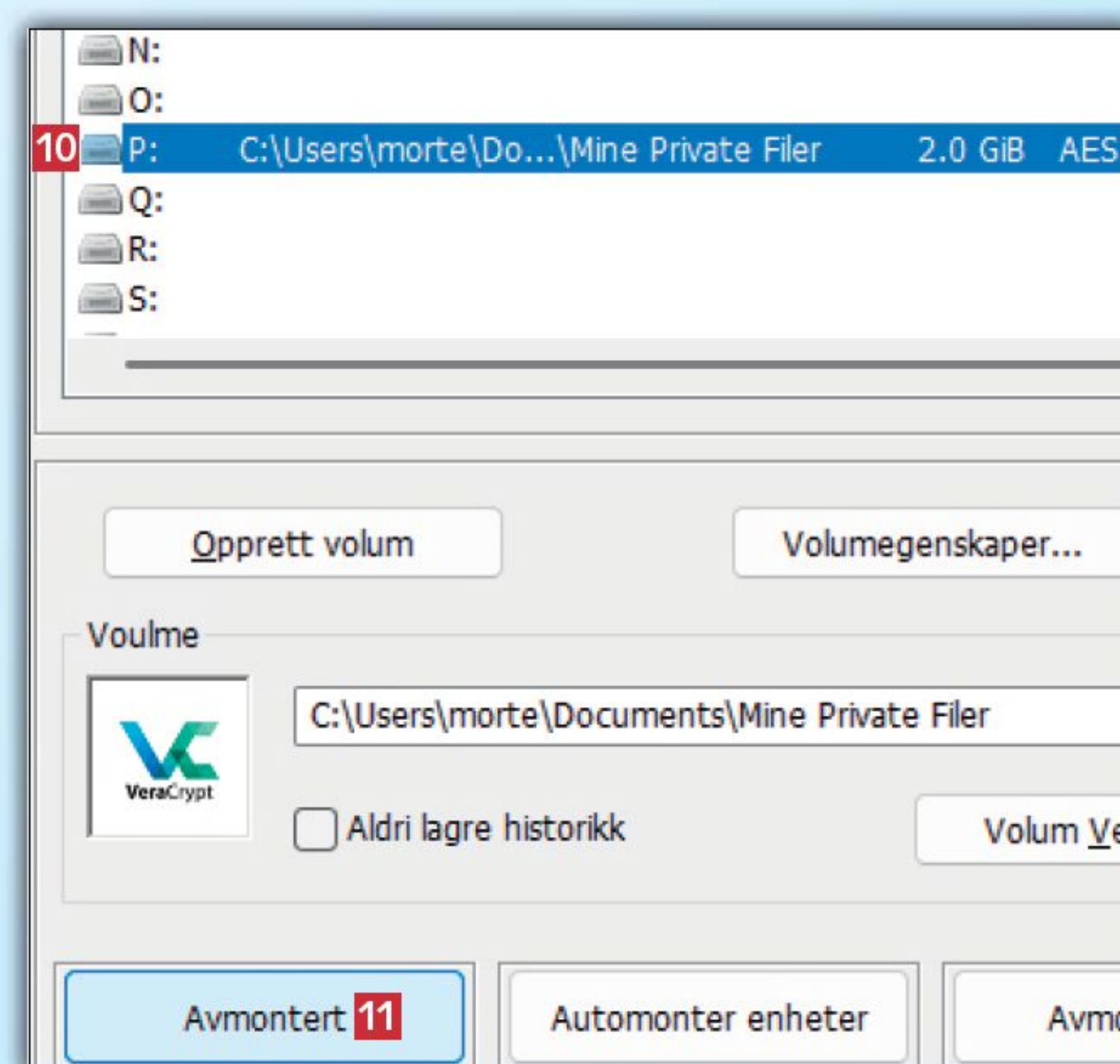
4 Oppgi passordet **6** du valgte da du opprettet det krypterte volumet, og trykk på **Enter**-tasten.

5 Volumet er lagt til i Filutforsker under **Denne PCen** **7** med valgt volumnbokstav **8**. Klikk på volumet for å åpne det.

6 Alle former for filer eller mapper kan lagres på volumet, som om det var en vanlig minnepinne eller harddisk i Windows **9**, for eksempel ved å kopiere og lime inn filer.

7 Når du er ferdig med å bruke det krypterte volumet, låser du det ved å klikke på det **10** i VeraCrypt og velge **Avmontert** **11**. Dermed er det låst til du låser det opp igjen.

STOR OVERSIKT:

Litt lei av USA?

Her er de beste alternativene

Stadig flere nordmenn vil helst unngå amerikanske varer og tjenester i den grad det er praktisk mulig. Her får du en oversikt over hva du kan velge i stedet.

Journalist
Niklas Ernst

Mange av oss vekkes av en iPhone før vi sjekker Facebook og åpner Gmail for å se om vi har fått e-post vi må forholde oss til. Vi strømmer tv-serier fra Netflix og lagrer bilder på Dropbox. Kanskje stiller vi spørsmål til ChatGPT, og som leser av dette bladet logger du sannsynligvis inn på en Windows-maskin, der du bruker kontorpakken fra Microsoft til dokumenter og regneark.

De fleste av oss har med andre ord blitt svært avhengige av å bruke amerikanske produkter og teknologi i løpet av en vanlig dag. Det gjelder ikke bare fysiske produkter som pc, smarttelefon, skriver eller ruter, men også programvare og en lang rekke abonnementstjenester.

Mange har likevel begynt å stille spørsmålstegn ved avhengigheten og om ikke tiden er inne for å se etter alternativer. Dels har det i senere år vært utallige eksempler på at store

amerikanske teknologiselskaper som Facebook og Google har fått gigantiske bøter for lettvinnt omgang med brukerdata. De er bøtelagt for ulovlig dataoverføring, brudd på personvernlovgivning, også overfor mindreårige, samkjøring av data og brudd på EUs konkurranseregler – for bare å nevne noen av problemene.

Dels har eksperter fortløpende advart mot den økende maktkonsentrasjonen hos eierne av et fåtall teknologiselskaper – noen har sågar hevdet at de har større makt enn regjeringer. Samtidig har gigantene fingrene dypt nede i stadig større deler av våre digitale liv, og de kolossale datadrevne forretningsmodellene lever av å vite mest mulig om oss.

Amerika først?

Spørsmålstegnet ved den amerikanske avhengigheten har ikke blitt mindre etter at Donald Trump igjen har inntatt Det ovale kontor.

Derfra har presidenten gjentatt mantraet "America First" og startet handelskriger mot store deler av ver-

den, noe som igjen har skapt usikkerhet både i finansmarkedene og hos forbrukerne. Det gjelder her hjemme som i resten av verden.

Er det virkelig mulig?

Spørsmålet er om det i det hele tatt lar seg gjøre å bli helt uavhengig av amerikanske produkter og tjenester, og det korte svaret er nok nei. Som nevnt er trolig grunnen til at du leser dette bladet at du har minst én Windows-maskin. Å ta farvel med operativsystemet til Microsoft og alle programmene er en svært omfattende og inngripende øvelse. Bare spør regjeringer, stater og kommuner som er i gang med den operasjonen.

Du kan likevel gjøre en hel del for å redusere din egen avhengighet. Her peker vi på alternativer til både nettleser, e-post, nettlagring, smarttelefon, ruter og kontorpakke.

Vi tar ikke spesifikt for oss sosiale medier, men skal likevel nevne at det finnes alternativer til Facebook, Instagram og X – som Mastodon, PixelFed og ikke minst norske Hudd.

Nordmenn vil kjøpe færre amerikanske varer

59%

av nordmenn oppgir at de vil kjøpe færre amerikanske merkevarer etter at Trump ble president.

Årsaken til motviljen oppgis å være Trump selv og den politiske kursen USA har tatt. Boikottviljen er særlig sterk blant kvinner (62 %) og folk over 60 år (69 %). Dette ifølge en landsdekkende Ipsos-undersøkelse fra mai 2025.

Verdens største pc-produsent er kinesisk

Det er vanskelig å unngå USA helt når det gjelder pc-en, men noe kan du likevel gjøre.

Fordi brukerstøtten til Windows 10 opphører i oktober og mange eldre maskiner ikke lar seg oppgradere til Windows 11, er det for tiden mange som forbereder seg på å kjøpe ny pc. Igjen er det vanskelig å komme helt utenom USA, ettersom operativsystemet Windows er amerikansk. Samtidig er det tilnærmet umulig å sørge for at det ikke finnes komponenter i maskinen som har røtter i USA. Du kan imidlertid velge en produsent fra et annet land, som Kina eller Taiwan, for eksempel Lenovo, Asus, Samsung, MSI eller Acer.

Lenovo er verdens største pc-produsent og hører hjemme i Kina.

Her finner du de største produsentene:

• **Apple**
USA

• **HP**
USA

• **Asus**
Taiwan

• **Acer**
Taiwan

• **Microsoft**
USA

• **Lenovo**
Kina

• **Dell**
USA

• **MSI**
Taiwan

Samsung-mobilene, for eksempel Galaxy S25, er fra Sør-Korea og bruker Android som operativsystem.

Fairphone er nederlandsk og består av mer bærekraftige materialer enn mobiler fra mange av konkurrentene.

Servicevennlig mobil fra Nederland

Det selges et enormt antall av Apples iPhone i Europa, men det finnes flere ikke-amerikanske alternativer.

For mange er iPhone det eneste alternativet når de skal ha ny mobil, men det finnes flere å velge mellom som ikke er amerikanske. Én mulighet er sørkoreanske Samsung. De lager førsteklasses mobiler med topp kamera og ditto skjerm.

Et europeisk alternativ kan være den nederlandske Fairphone. Selskapet lager telefoner som er lettere å reparere, også for hjemmemekkere, og som derfor også er mer bærekraftige. Uansett merke vil alternativene til iPhone ha operativsystemet Android, som eies og utvikles av Google. Derfor vil de være svært avhengige av Google-verktøy som Gmail, Google Play Butikk og annet. Det er også van-

skelig å sikre seg mot amerikansk-produserte komponenter.

Mobilene er fra:

• **iPhone** – USA

• **Motorola** – USA

• **Google Pixel** – USA

• **Fairphone** – Holland

• **Samsung** – Sør-Korea

• **OnePlus** – Kina

Mus og tastatur fra Europa

Er mus og skjerm amerikansk? Her ser du hva annet du har å velge mellom.

Mye tilbehør, som mus og tastatur, kommer fra amerikanske HP og Logitech. Vil du unngå det, kan du i stedet se etter LG, Trust eller Asus, som kommer fra Asia og Europa.

Trust er et nederlandsk selskap som lager rimelig datatilbehør.

Tilbehøret er fra:

- **Logitech** – USA
- **HP** – USA
- **Trust** – Nederland
- **Asus** – Taiwan
- **LG** – Sør-Korea

Asiatisk godlyd

Apple AirPods er populære, men lyd er det mange som kan.

Når det gjelder hodetelefoner og ørepropper, finnes det mange og gode alternativer fra Europa og Asia. Du kan velge tyske Sennheiser for høy lyd kvalitet og robuste produkter, eller danske Bang & Olufsen, som i tillegg til god lyd tilbyr stilfull design. Et annet alternativ er japanske Sony. De lager noen av de beste hodetelefonene på markedet og er blant de aller fremste innen aktiv støydemping.

Sony er en mester på aktiv støydemping, for eksempel med den nye WH-1000XM6.

Høretelefoner:

- **Apple** – USA
- **Sony** – Japan
- **B&O** – Danmark
- **Bose** – USA
- **Sennheiser** – Tyskland

Japan har mengder av skrivere for alle behov

Vil du droppe den amerikanske skriveren, må du ta turen til Japan.

Mange av skriverne på markedet kommer fra amerikanske produsenter som HP og Dell, men det finnes gode alternativer for deg som ønsker å unngå amerikanskprodusert utstyr. Særlig japanske selskaper som Canon, Epson og Brother har et omfattende utvalg av skrivere til både privat og profesjonell bruk. Der finner du garantert et produkt som passer også for ditt behov.

Brother er et japansk selskap som leverer et stort utvalg av skrivere.

Skrivere:

- **HP** – USA
- **Canon** – Japan
- **Epson** – Japan
- **Brother** – Japan
- **Xerox** – USA
- **Dell** – USA

På nett med tysk effektivitet

Mange av ruterne her hjemme kommer fra Netgear og Linksys – men det finnes andre.

Mye av nettverksutstyret på markedet, som Netgear, er produsert av amerikanske selskaper, men det finnes mange og gode alternativer hvis man vil ha utstyr som produseres andre steder. Flere europeiske og asiatiske selskaper lager pålitelige og raske rutere

og annet nettverksutstyr, som gjør det særdeles godt i både våre og andres tester. Et av disse er Fritz!Box fra Tyskland.

Tyske Fritz!Box leverer førsteklasses rutere.

Nettverk:

- **Netgear** – USA
- **Linksys** – USA
- **Fritz!Box** – Tyskland
- **Asus** – Taiwan
- **TP-Link** – Kina

En nettleser der ingen ser deg i kortene

Når du bruker nettleseren, deler du store mengder private data. Derfor bør du velge en som tar personvern på alvor.

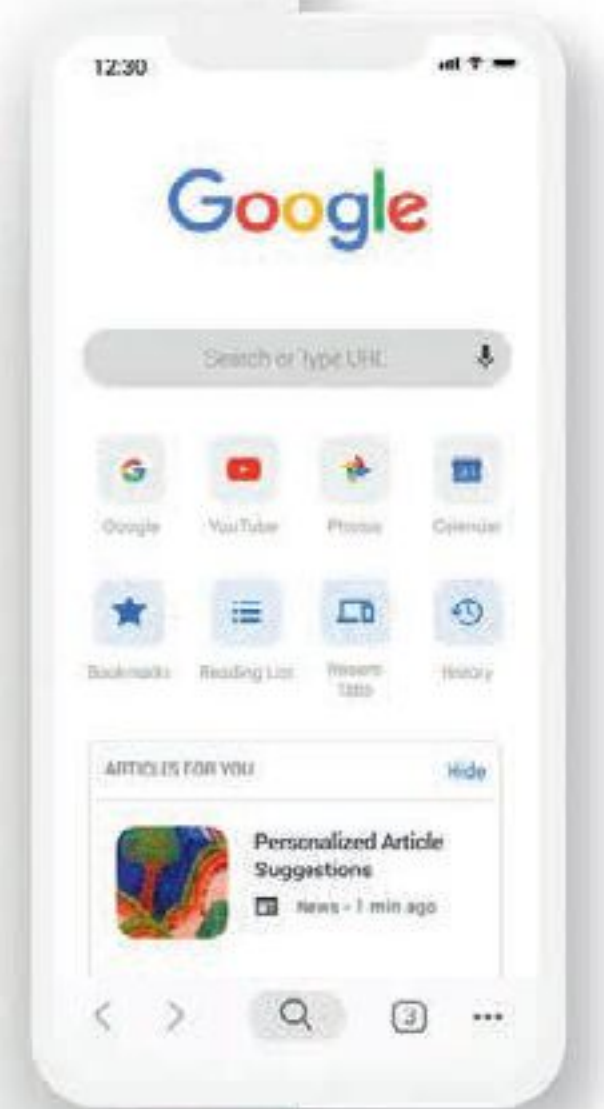
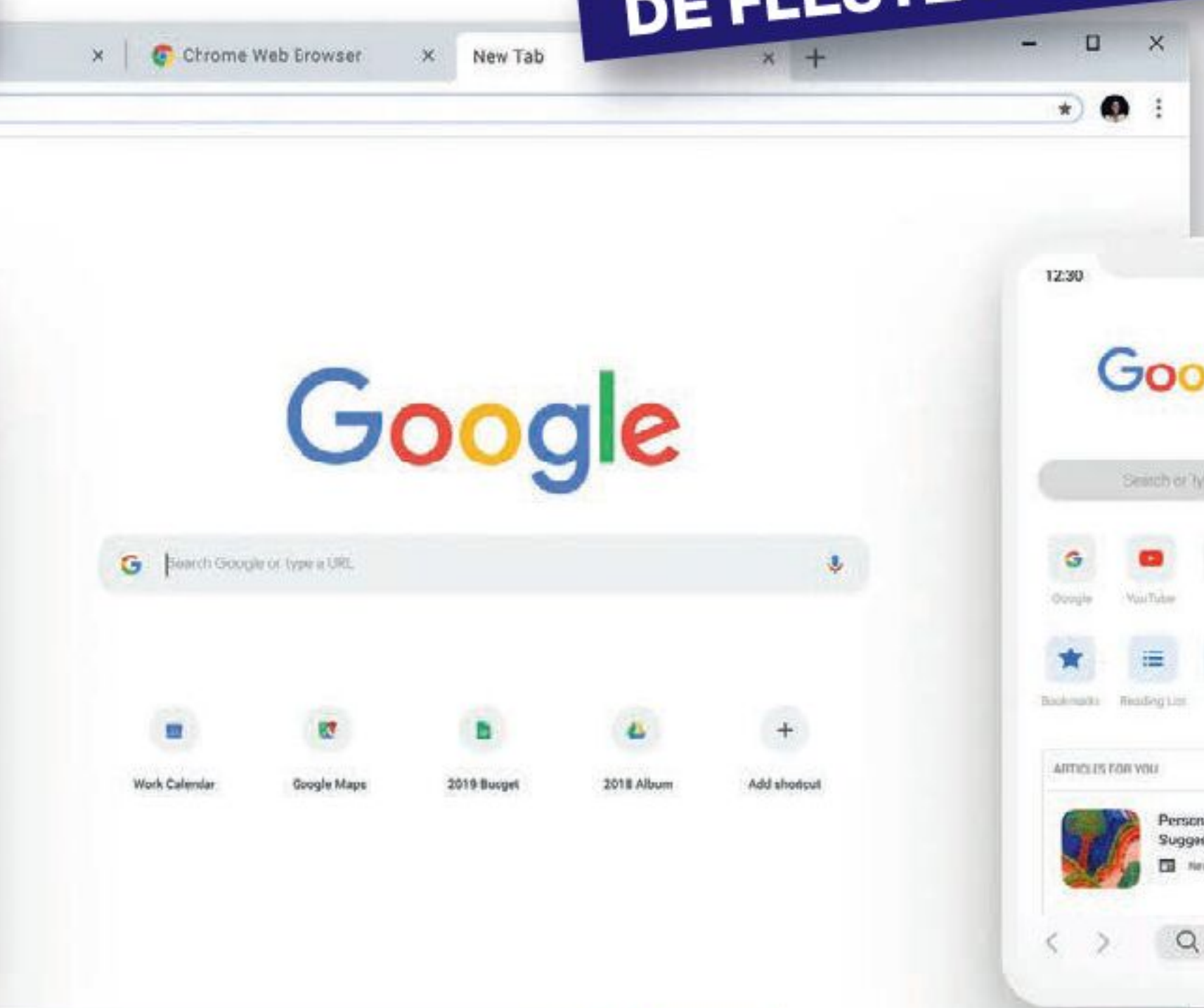
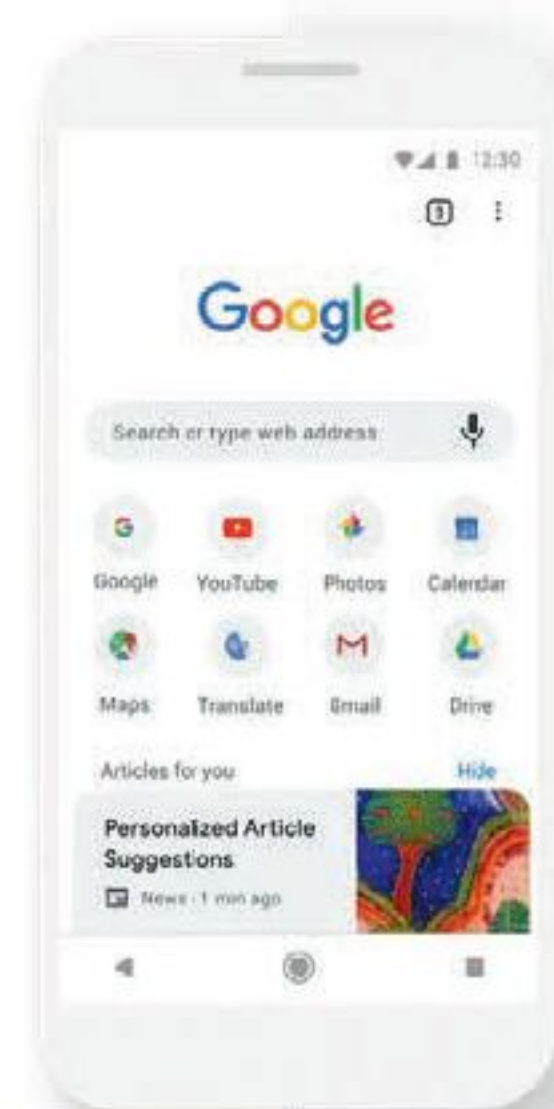
Chrome er utviklet av Google, som blant annet tjener penger på data du deler via nettleseren.

Et godt europeisk alternativ er den norske nettleseren Vivaldi. Her ligger hovedfokus på personvern og trygghet på nettet. I Vivaldi kan du blant annet søke med den nederlandske og ekstremt personvernfokuserte søkemotoren Startpage. Du får også en integrert VPN-funksjon som gjør det tilnærmet umulig å spore deg og selge dine data på nettet.

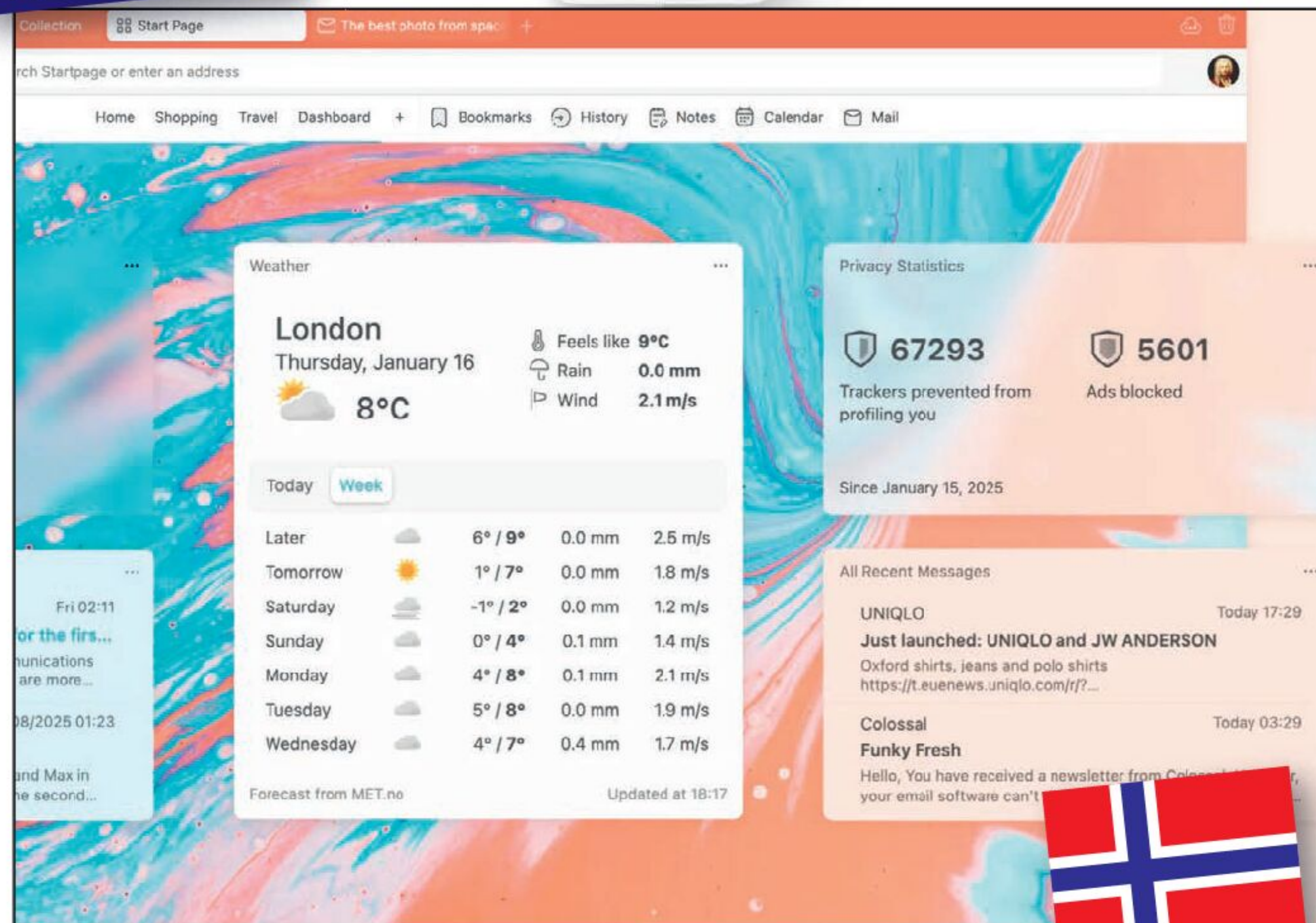
Chrome er med god margin verdens mest utbredte nettleser.

DE FLESTE BRUKER

ALTERNATIV

Norske Vivaldi har integrert VPN som gjør det umulig å spore brukerne. Du kan laste den ned fra komputer.no/2515

Gratisversjonen av Dropbox byr på to gigabyte lagring, mens Jottacloud gir deg fem.

ALTERNATIV

DE FLESTE BRUKER

Protect and control

Filters		
All items	552,354	Link type: Public
Open company links	73,978	
Open public links	73	☐ Name ↓
Outside access	1,902	☐ PDF Partner Contr
Personal accounts	11	
External ownership	144	☒ [Sensitive] Sa

Dypt inne i vår egen fjellheim finner vi datasenteret til Jottacloud. Prøv det selv på denne adressen: jottacloud.com

Her er filene dine i trygghet

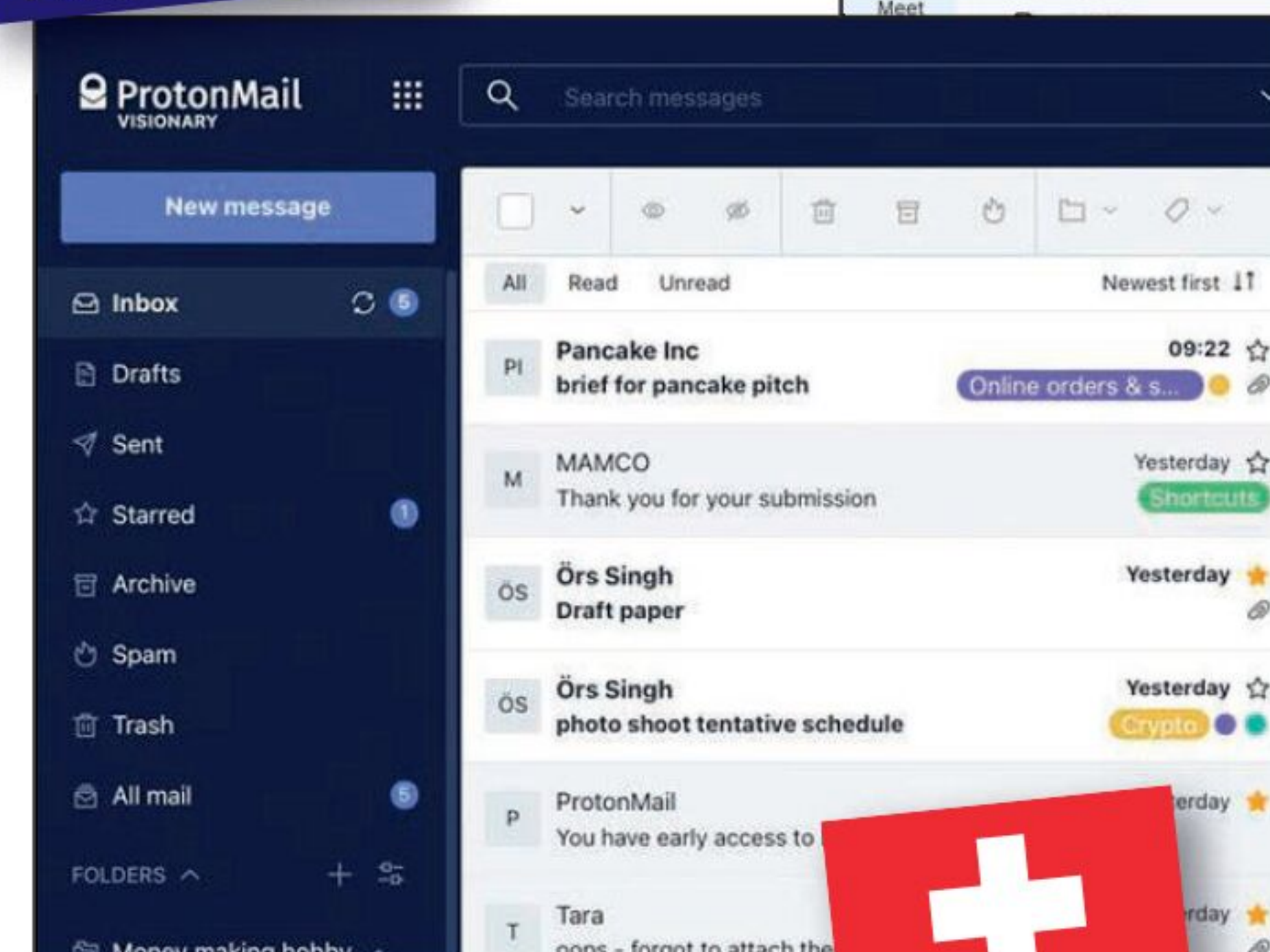
De største nettlagringstjenestene kommer fra USA, men du kan godt velge et europeisk alternativ. Norske Jottacloud har mange år på baken og har vunnet flere sikkerhetspriser. De oppbevarer data dypt inne i de norske fjellene og er underlagt europeisk lovgivning.

E-post med sikkerhet som en bankboks

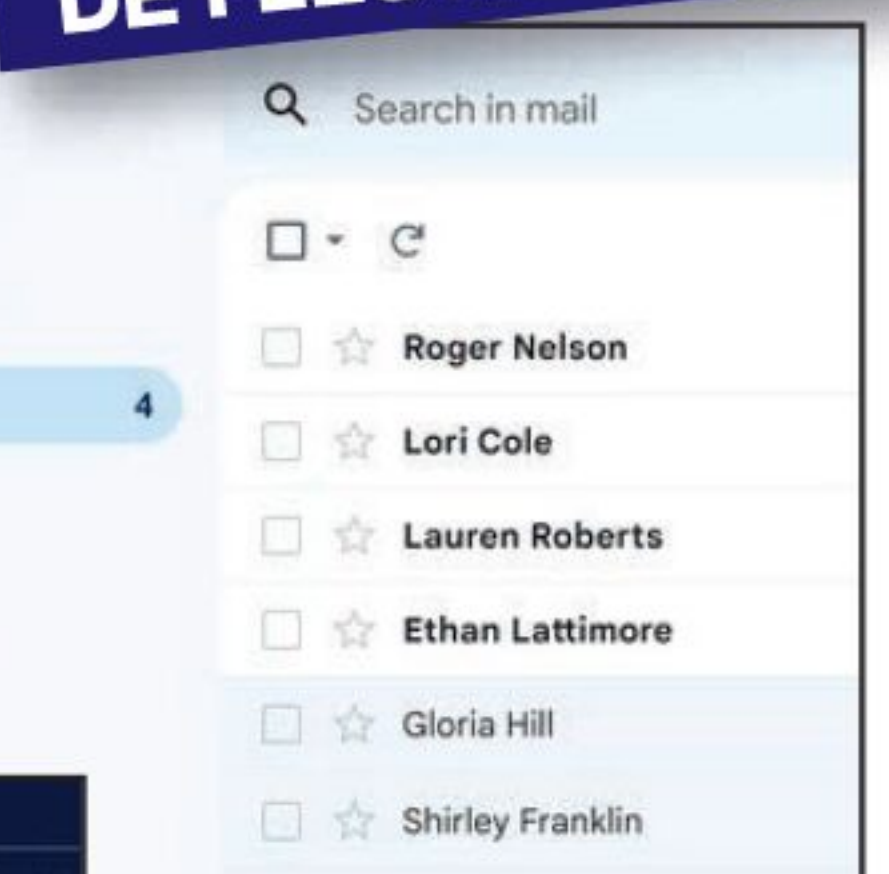
Et godt alternativ til Google Gmail er Proton Mail, som holder til i Sveits, og som er en kryptert, svært sikker og privat e-posttjeneste. I gratisversjonen av Proton Mail får du én gigabyte lagring. Vil du ha mer, må du betale for tjenesten.

Gmail er manges foretrukne e-posttjeneste. Det anslås at 1,8 milliarder mennesker bruker Gmail.

ALTERNATIV

DE FLESTE BRUKER

Proton Mail har fokus på personvern og blokkerer sporing. Du kan prøve det selv på proton.me

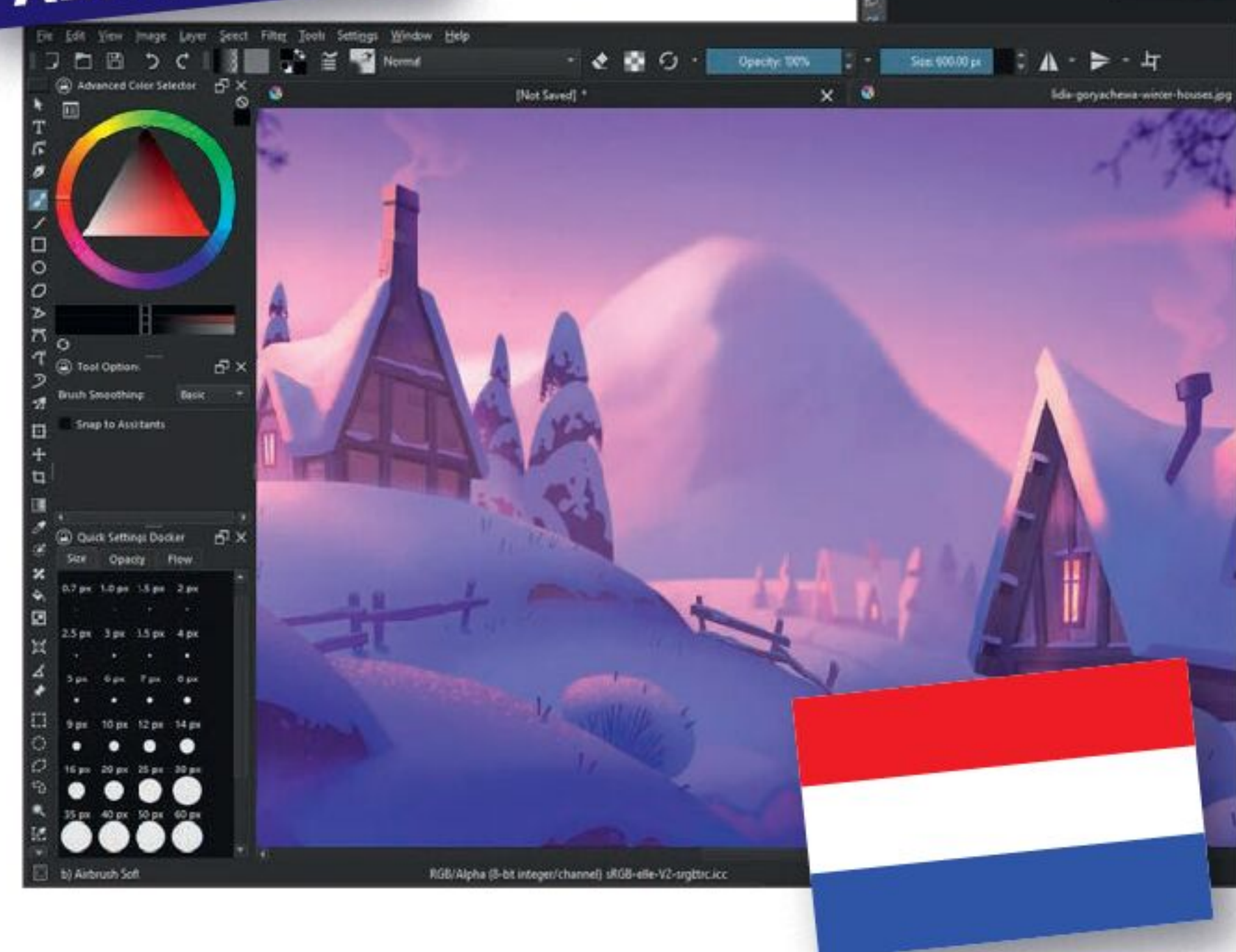

Kraftfull bildebehandling

I stedet for Photoshop kan du bruke programmet Krita. Det er et kraftfullt bildebehandlingsprogram som på mange måter kan konkurrere med Photoshop. Programmet eies ikke av et amerikansk selskap, men er basert på åpen kildekode og utviklet i Europa.

Photoshop er i en klasse for seg, men abonnementet er ganske kostbart.

ALTERNATIV

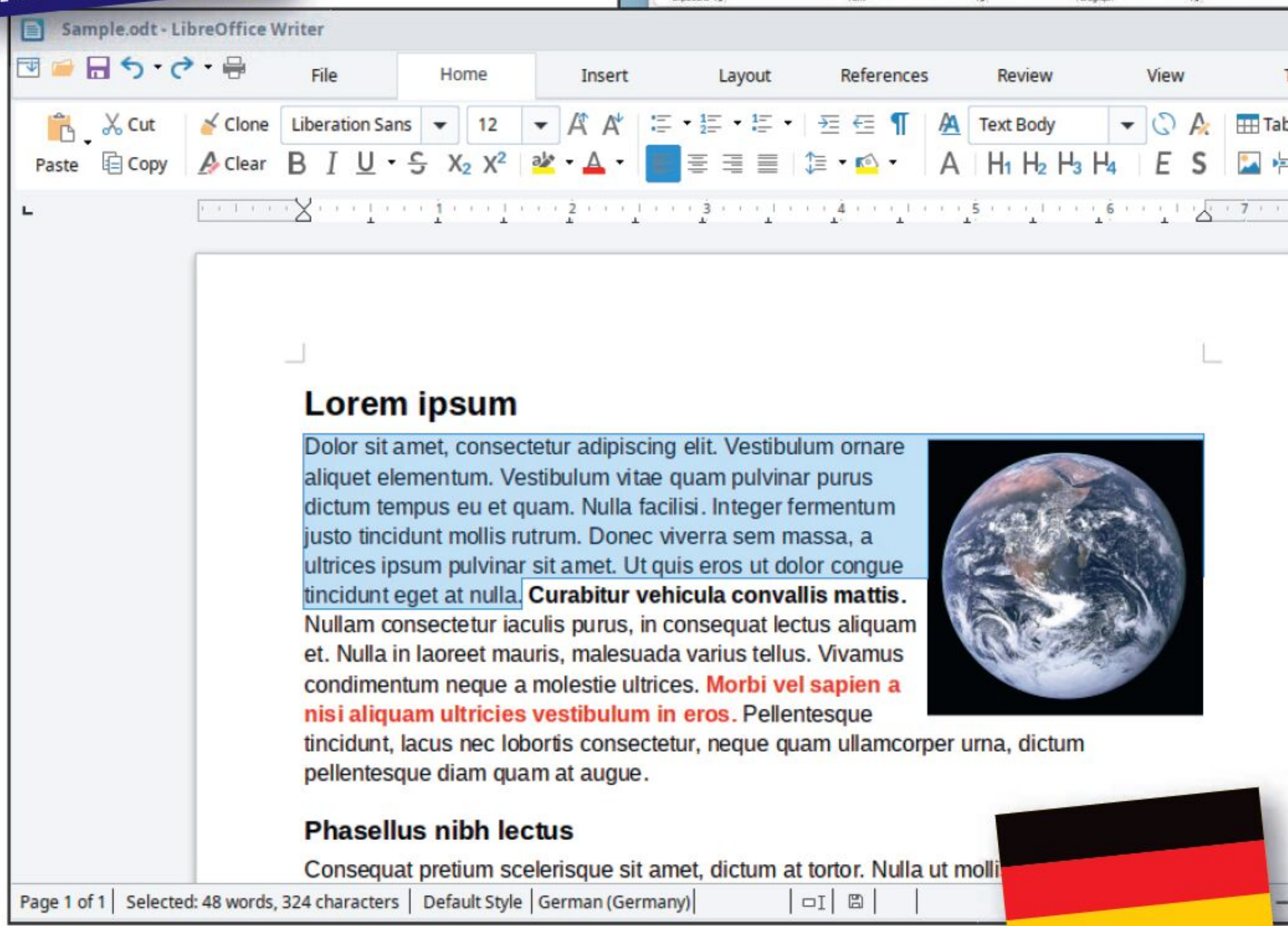

Krita er et godt alternativ enten du er amatør eller profesjonell. Du finner det på komputer.no/2515

En kontorpakke med alt du trenger

De største aktørene på markedet for kontorprogrammer er Microsoft og Google med henholdsvis Office 365 og Google Dokumenter, Regneark, og så videre. Det finnes imidlertid et fullverdig ikke-amerikansk alternativ. LibreOffice er nemlig en europeisk kontorpakke som dessuten er basert på åpen kildekode. I praksis betyr det at programmet alltid vil være åpent og gratis i bruk. LibreOffice har de samme funksjonene som du kjenner fra pakkene til Microsoft og Google. I tillegg er det kompatibelt med filformatene fra de andre kontorpakkene. Har du Word-dokumenter eller Excel-regneark på maskinen, kan du altså fint åpne dem i LibreOffice og jobbe videre med dem der.

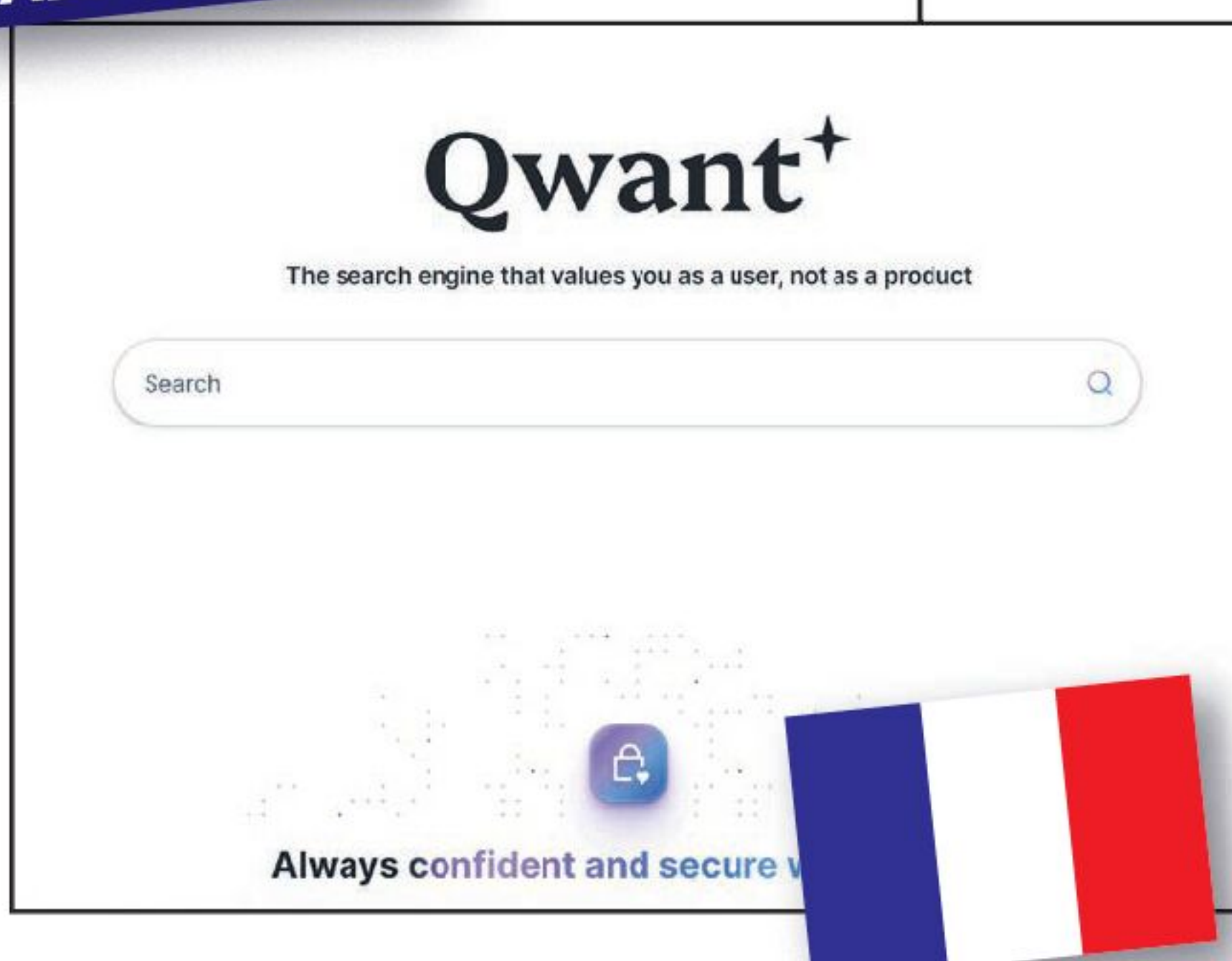
ALTERNATIV

LibreOffice er en europeisk utviklet kontorpakke og inneholder alternativer til alle programmene i Microsoft Office. Du finner den på komputer.no/2515

Google har nærmest blitt synonymt med å søke på nettet, men det finnes flere gode alternativer.

ALTERNATIV

Qwant blir nok aldri et verb, men lover at de ikke samler inn og selger brukernes data. Prøv den på qwant.com

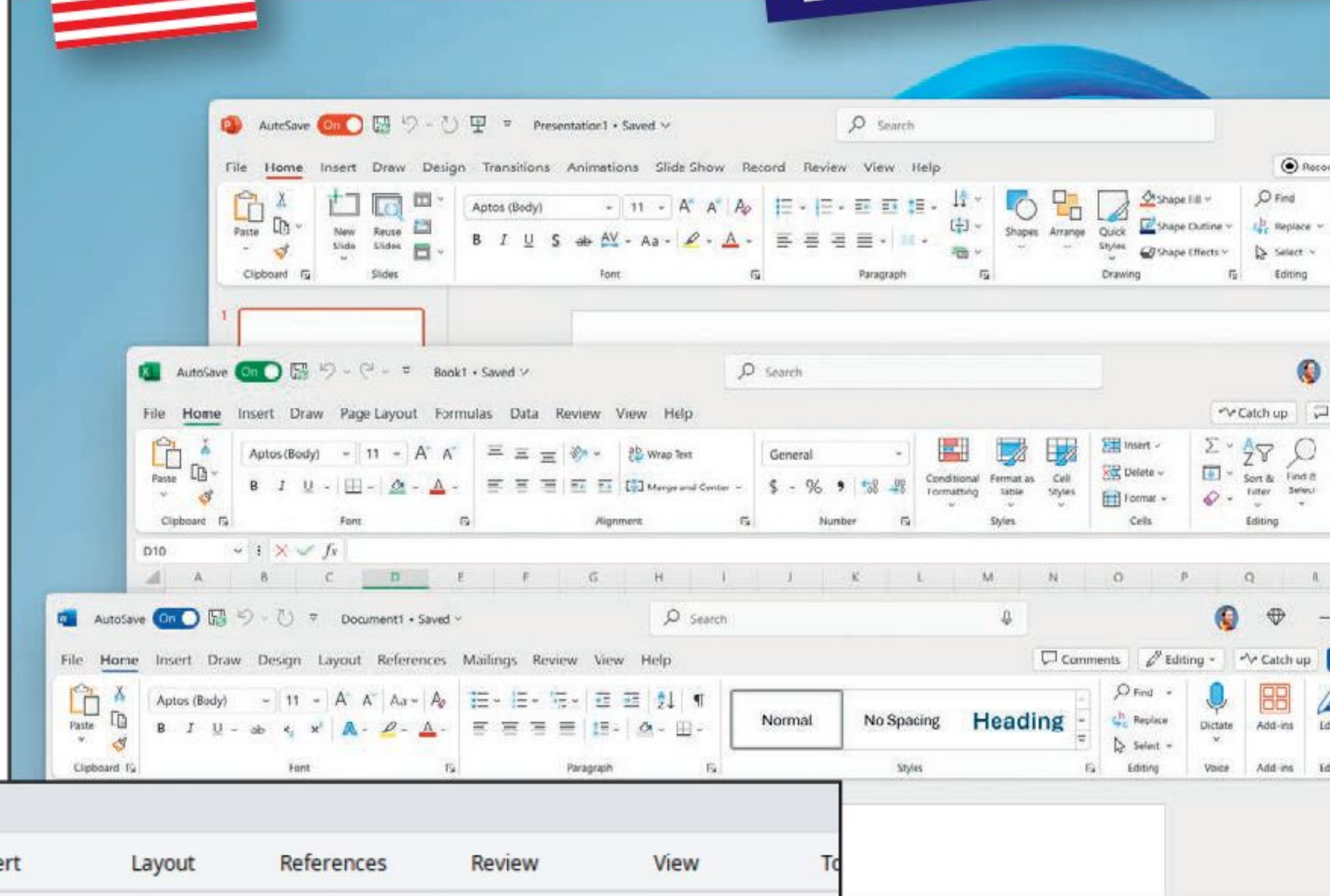
Fransk søkemotor som finner alt

De færreste tenker over det til daglig, men når vi for eksempel "googler" åpningstidene til det lokale kjøpesenteret, skjer det via et amerikansk selskap. Qwant er derimot en fransk søkemotor som, ifølge selskapet bak, fokuserer på personvern og lar være å spore brukerne.

Office 365 er det opplagte valget for mange brukere, men du klarer deg fint uten.

DE FLESTE BRUKER

WinToUSB-programmet gjør det mulig å lagre alt innholdet fra C-disken på en minnepinne, som dermed kan brukes til å starte en annen pc.

Slik virker den smarte løsningen

Hasleo WinToUSB gjør det mulig å starte Windows med dine installerte programmer, dine innstillinger og dine filer på en annen pc.

1

Du trenger en minnepinne som har minst like mye ledig plass som C-volumet på maskinen. Vi anbefaler USB 3.0.

2

Bruk Hasleo WinToUSB til å kopiere Windows til minnepinnen. Samtidig gjør programmet at minnepinnen kan starte Windows på en annen pc.

3

Koble minnepinnen til en annen pc – for eksempel på jobben eller på et hotell. Nå starter vertsmaskinen med ditt personlige Windows.

HELE WINDOWS PÅ EN MINNEPINNE:

Legg Windows i lomma

Nå kan du ta med deg hele pc-en uten å måtte bære på noe mer enn en liten minnepinne. Den kobler du til en lånt pc, så starter ditt Windows med dine programmer og dine filer.

Journalist
Henning Rasmussen

Windows-maskinen inneholder alle dine installerte programmer og personlige filer – og du er selvsagt vant til å ha den med deg hvis du skal bruke den andre steder enn hjemme.

Derfor kan det være vanskelig å tenke seg en virkelighet der du i stedet for å ta med maskinen kan nøye deg med en minnepinne for å kunne bruke din egen pc og dine egne data overalt, men det kan du – takket være et nytt program.

Ta med alt på tur

Programmet Hasleo WinToUSB er nemlig i stand til å kopiere hele Windows-installasjonen med alle nødvendige filer til en minnepinne eller ekstern harddisk som deretter kan starte maskinen. Det geniale er at du med denne minnepinnen også kan starte på *andre* pc-er, som hopper bukk over sitt eget operativsystem og starter maskinen i ditt personlige Windows.

Det betyr at du kan bruke din bærbare pc og den ellers lite transportvennlige stasjonære ma-

skinen fra en lånt pc, når du er et annet sted enn hjemme. Det er svært praktisk hvis du er på reise og det finnes en pc du kan låne på hotellet, på jobb eller skole. Alt arbeidet du gjør på den fremmede vertsmaskinen, lagres på minnepinnen.

Minnepinnen definerer ytelsen

Når du slår på din egen pc og Windows starter opp, skjer det som regel fra en lynrask intern SSD eller NVMe-SSD, og den hastigheten kan verken minnepinner eller eksterne harddisker måle seg med. Derfor må du regne med at det vil ta noe mer tid å starte Windows fra minnepinnen enn du er vant til på din egen pc.

Samtidig kommer den reelle hastigheten til å være begrenset av både minnepinnen og av USB-porten du kobler den til. Derfor vil vi ikke anbefale denne muligheten som en permanent løsning, fremfor å installere Windows på tradisjonelt vis på en av dine egne pc-er.

I denne artikkelen forklarer vi først hvordan du bruker Hasleo WinToUSB til å legge Windows på en minnepinne. Deretter viser vi hvordan du benytter den samme minnepinnen til å starte en annen maskin enn den du vanligvis bruker.

Hasleo WinToUSB

Hasleo WinToUSB kopierer over hele Windows-installasjonen til en minnepinne, slik at den kan starte en annen pc.

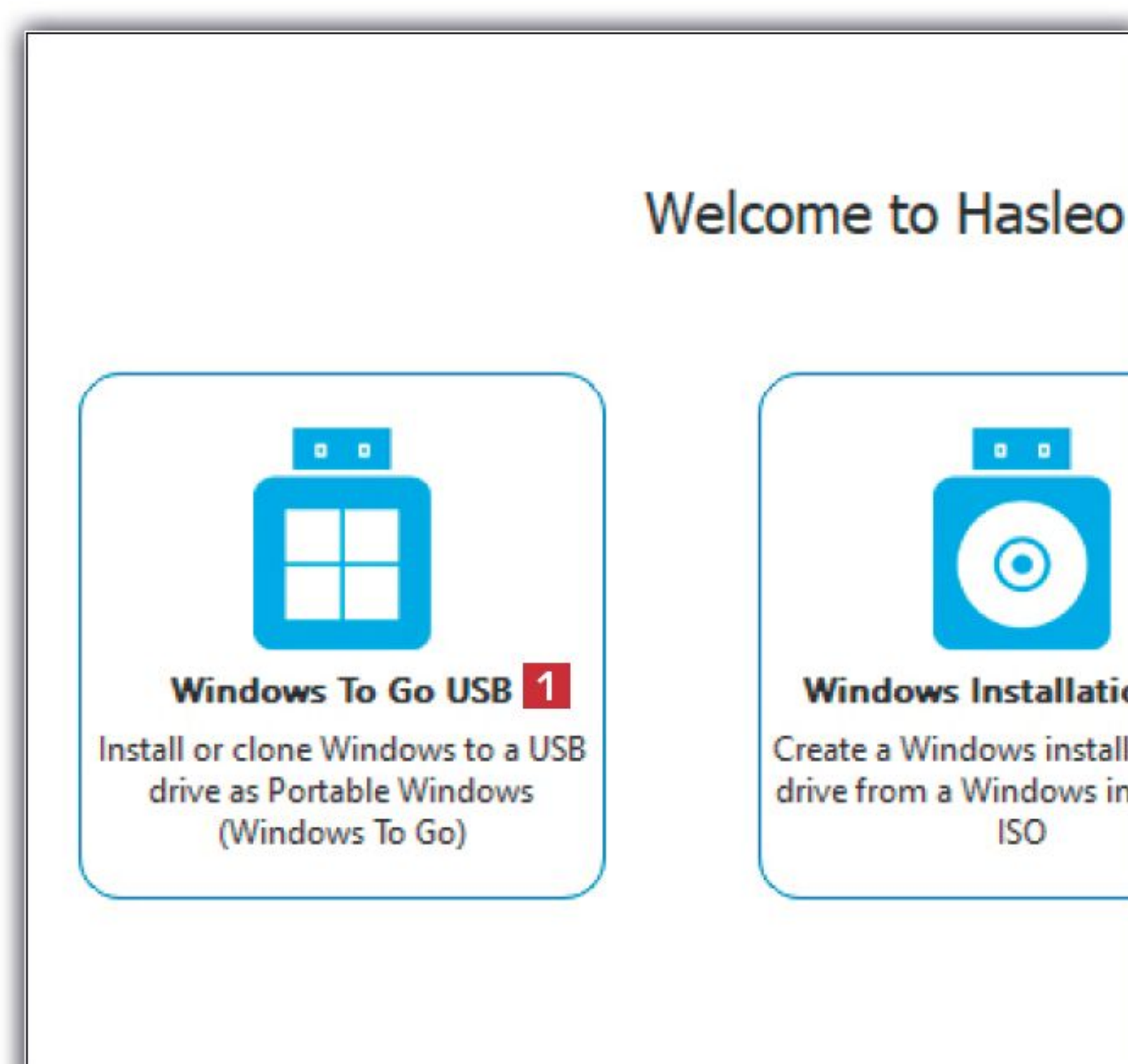
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 10 og 11

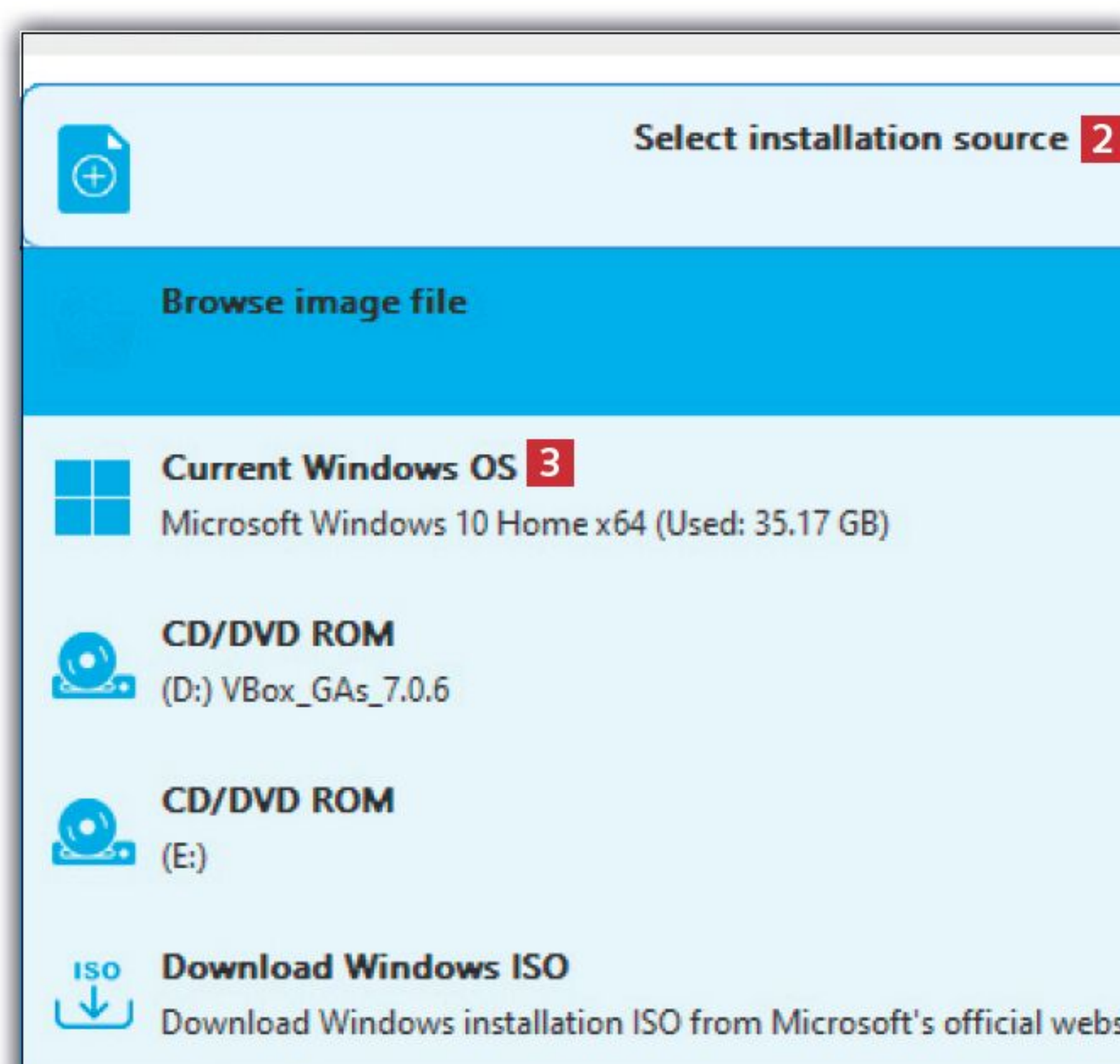
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2515

Legg inn Windows på en minnepinne

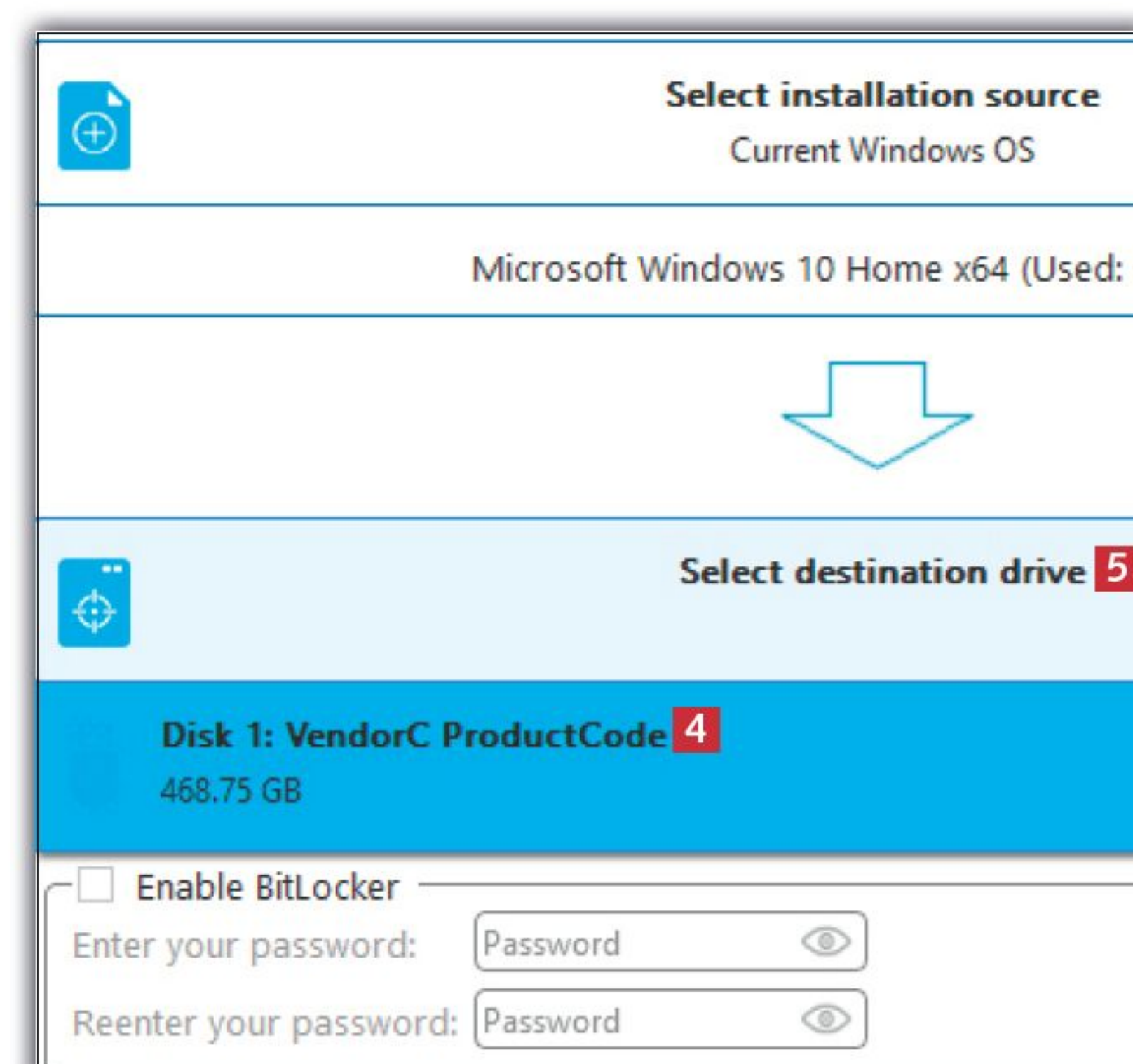
Du må ha en minnepinne eller harddisk (helst en SSD) som er minst like stor som Windows-volumet på pc-en. Her viser vi hvordan du kopierer alt til minnepinnen med WinToUSB – slik at en lånt pc kan starte fra den.

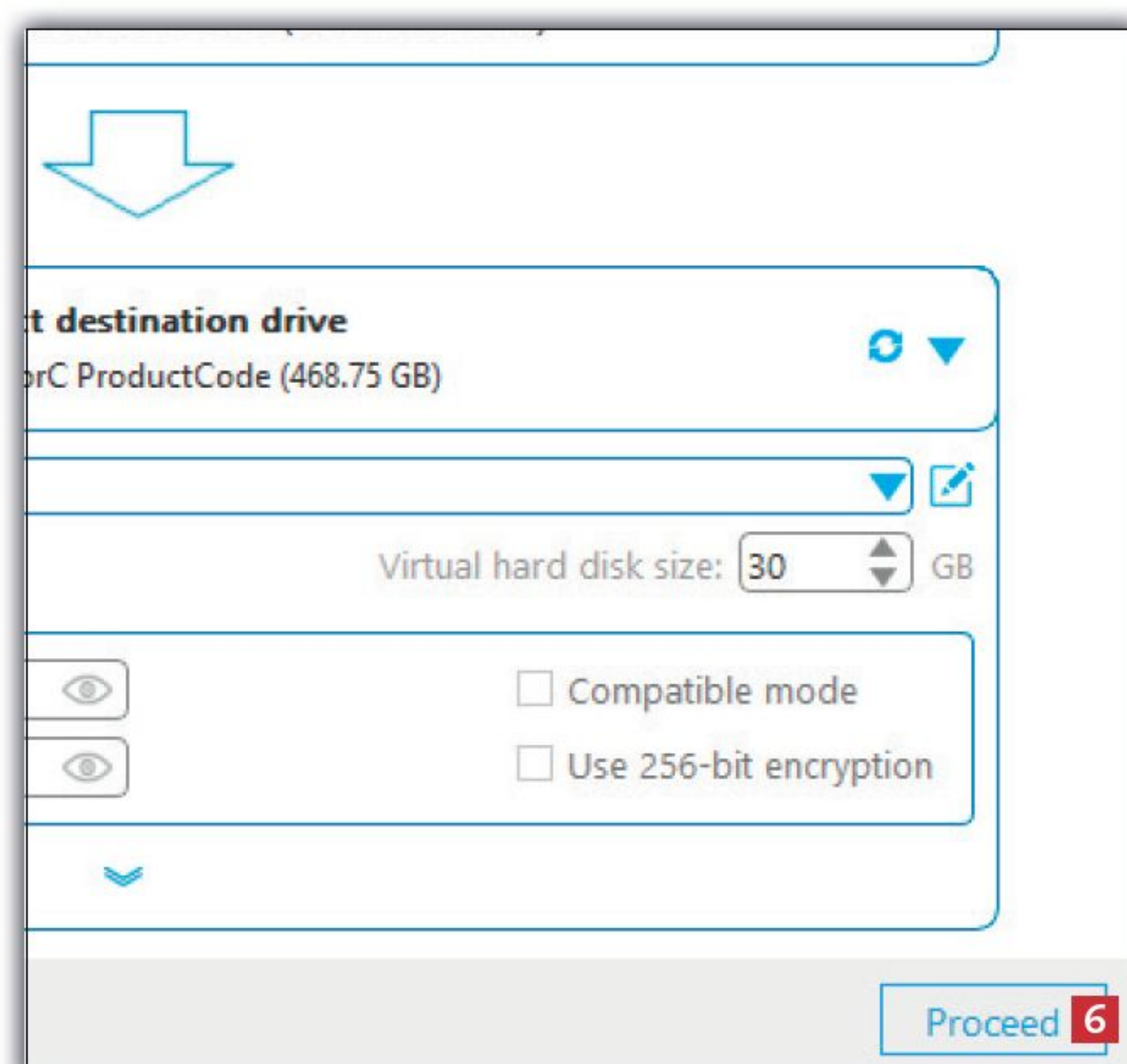
1 Last ned og installer Hasleo WinToUSB fra nettsiden vår. Når du starter programmet, velger du **Windows To Go USB** **1**. Koble minnepinnen til maskinen.

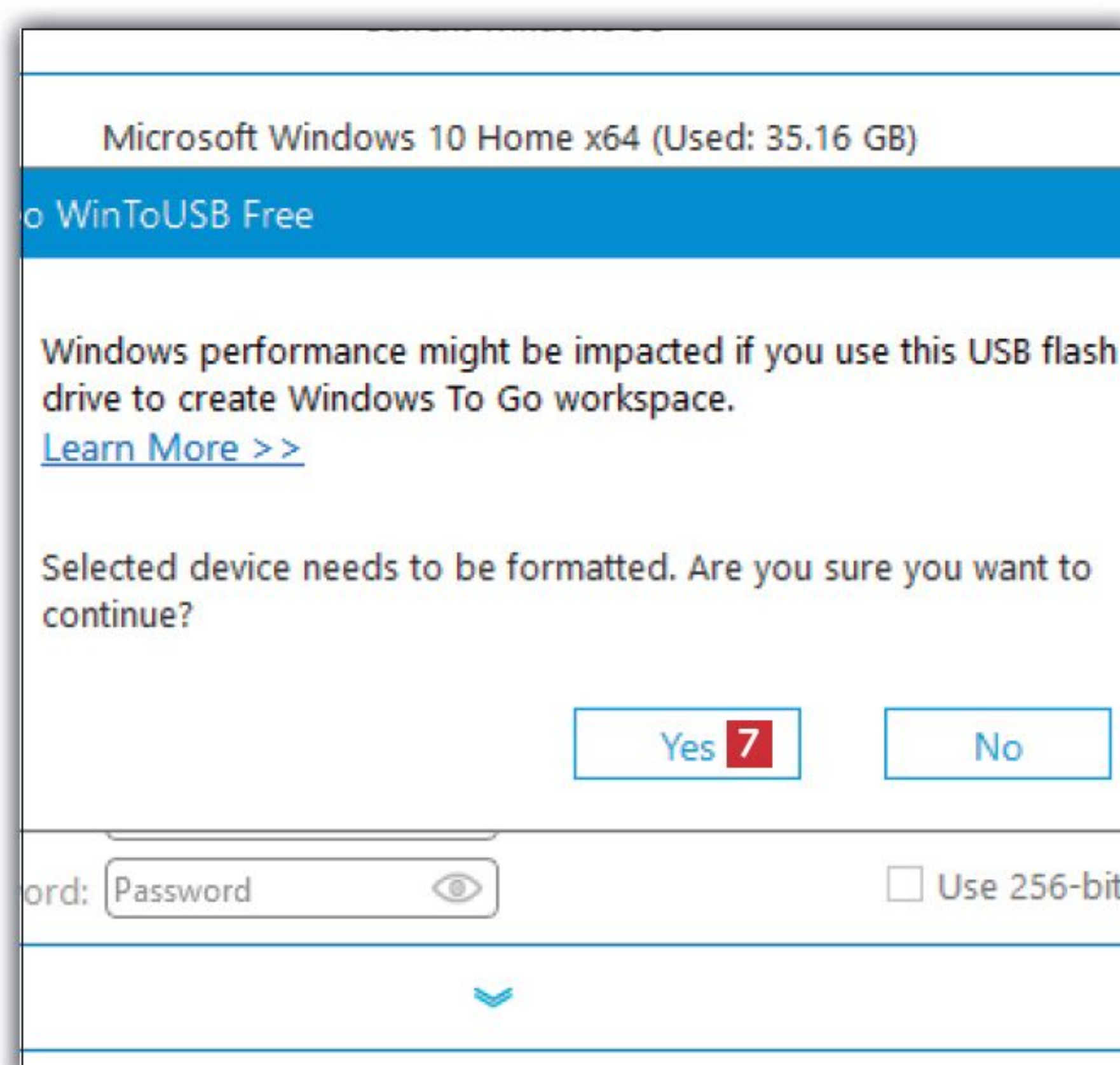
2 I nedtrekksmenyen ved **Select installation source** **2** velger du **Current Windows OS** **3**.

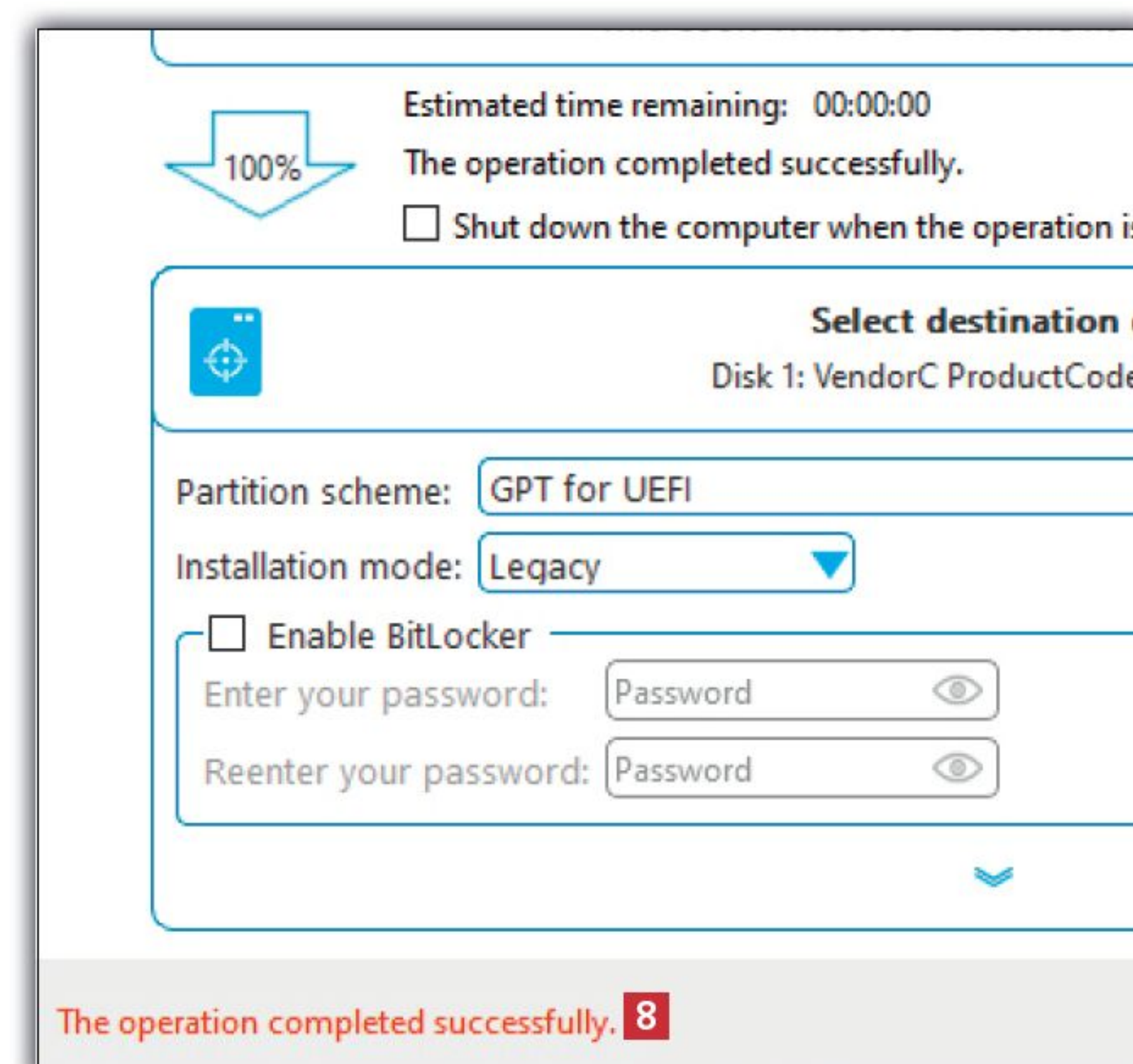
3 Velg minnepinnen **4** i menyen ved **Select destination drive** **5**.

4 La de øvrige feltene stå tomme, og klikk på **Proceed** **6**.

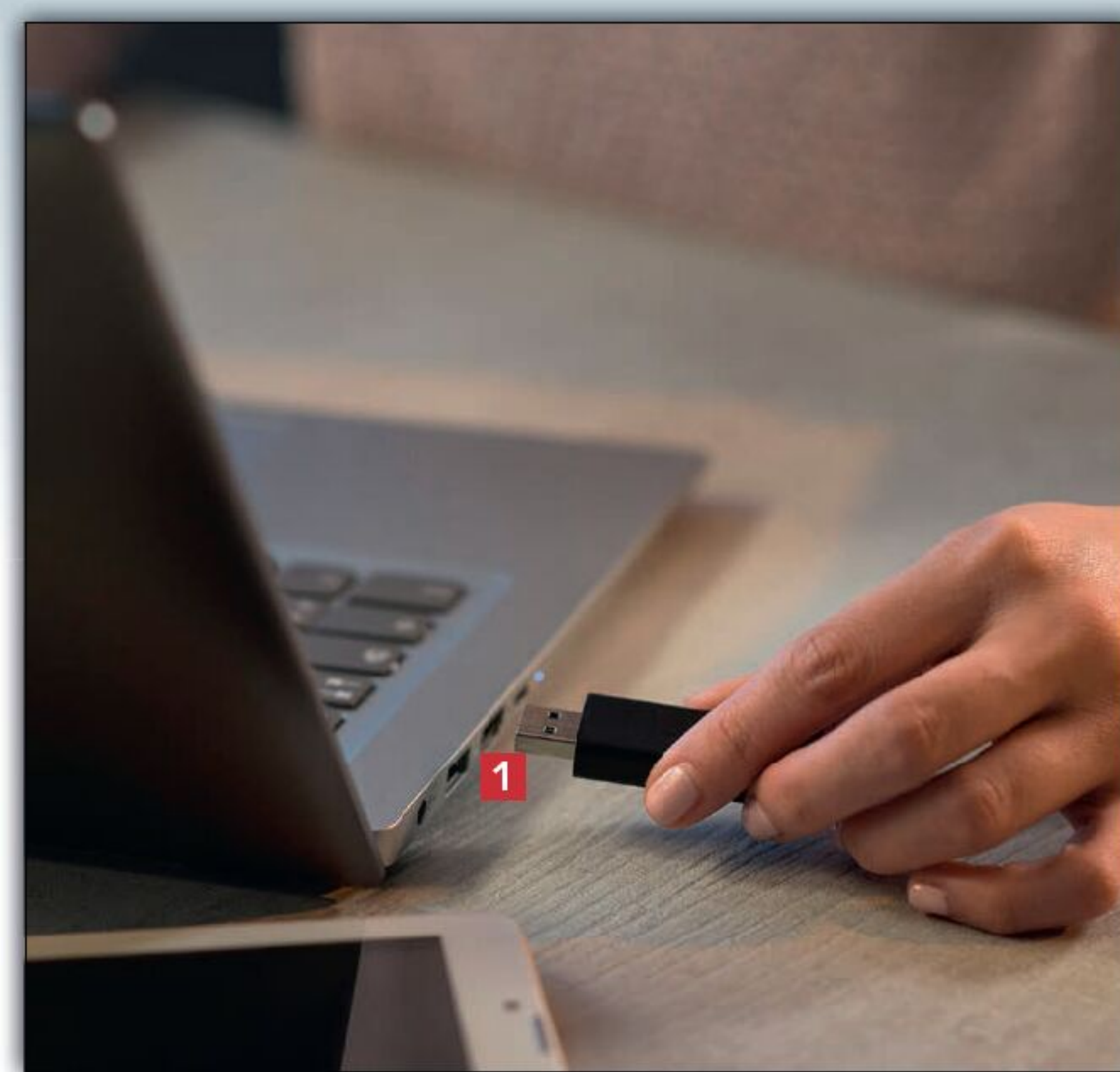
5 Du får vite at Windows på en minnepinne vil være tregere enn fra et internt volum. Klikk på **Yes** **7** for å bekrefte at du vil la programmet slette alt på minnepinnen.

6 Til slutt får du vite at kopieringen var vellykket **8**. Det kan godt ta flere timer å kopiere alt til minnepinnen. Nå kan du starte en annen pc fra minnepinnen.

Start Windows fra en annen pc

Nå er den nyopprettede minnepinnen i stand til å starte på en "fremmed" verts-pc, der du kommer direkte til ditt eget, velkjente Windows-skrivebord.

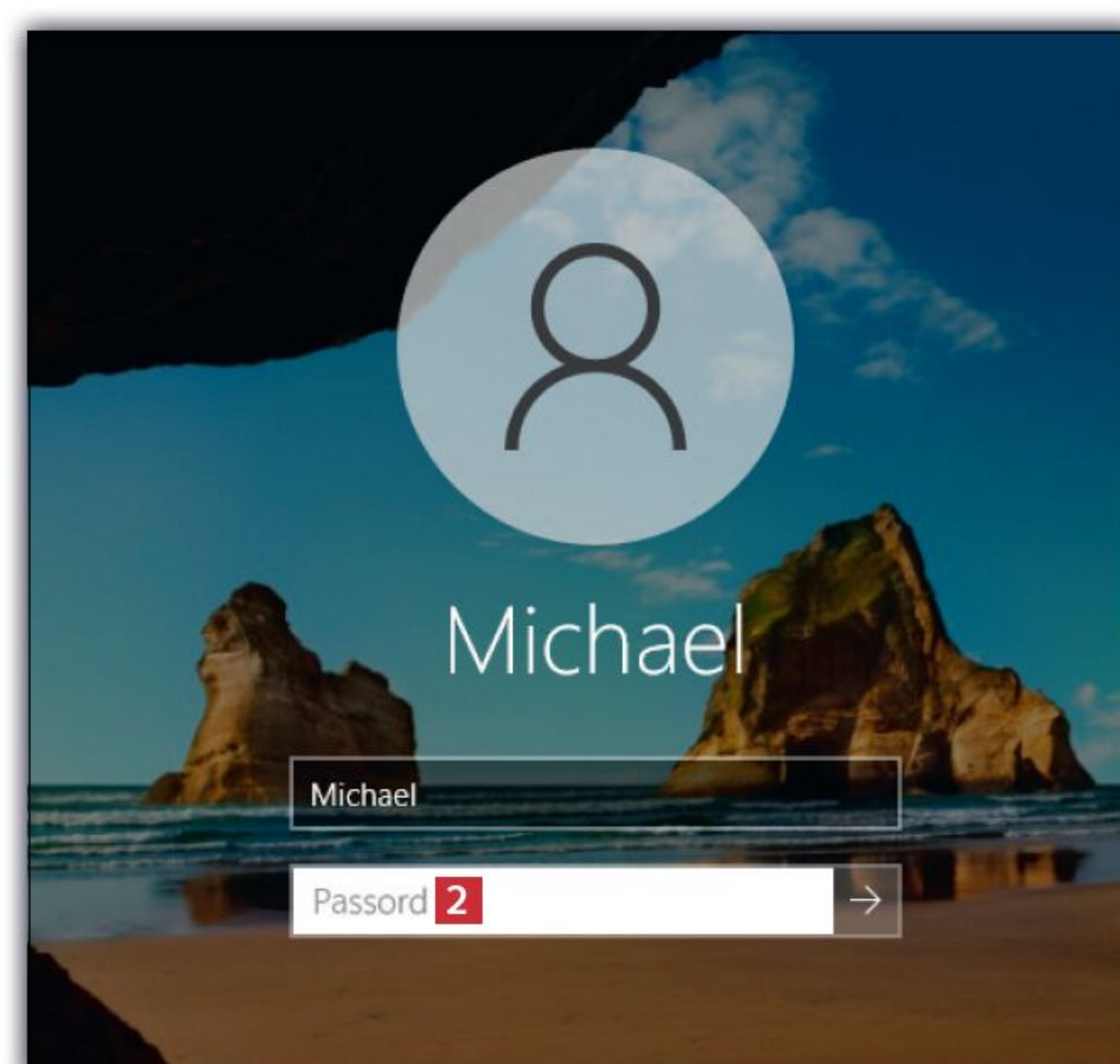
1 Koble minnepinnen til pc-en **1**, og la maskinen starte fra den. Er du i tvil om hvordan det gjøres, kan du få hjelp på nettadressen komputer.no/boot

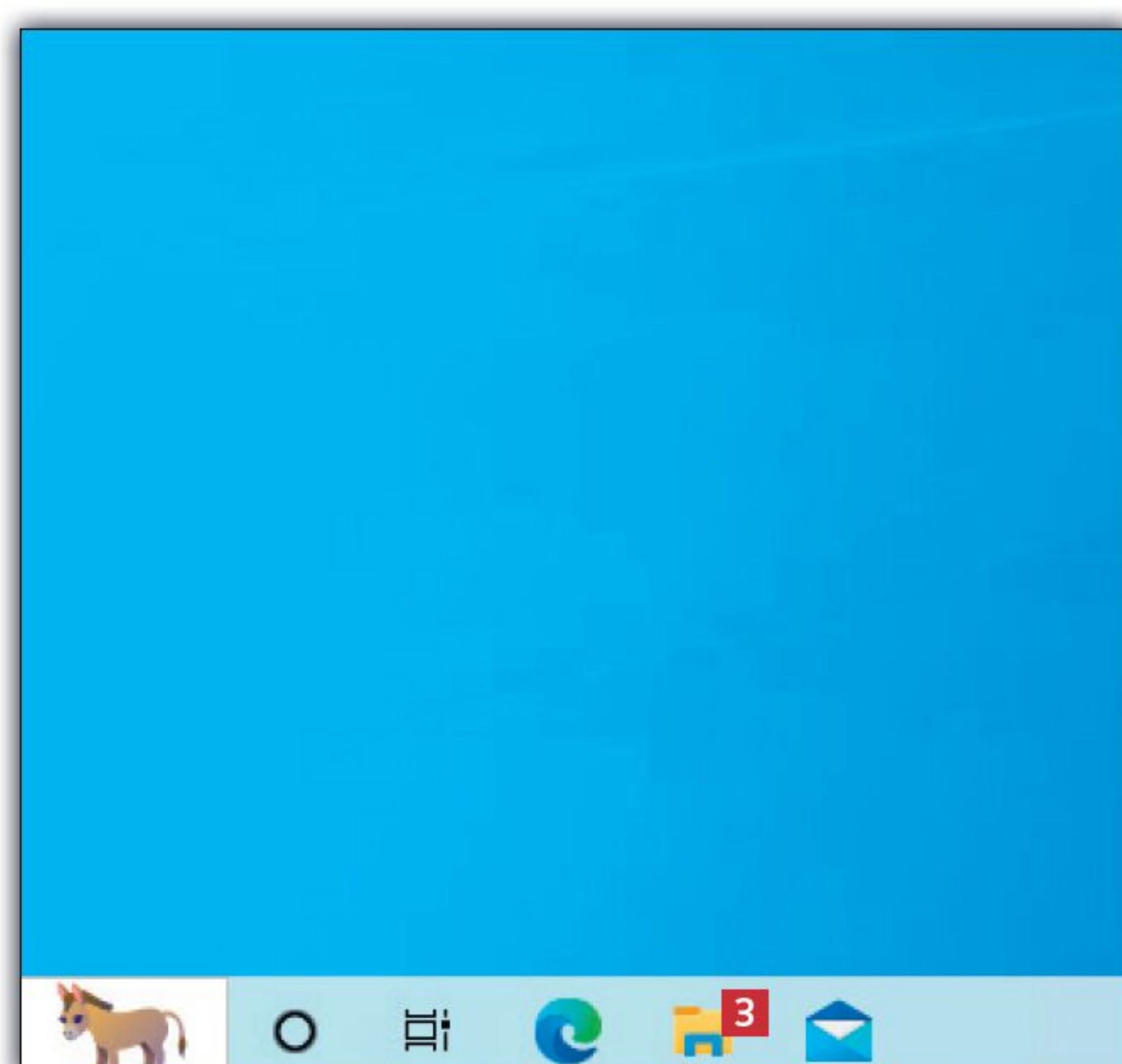
2 Når Windows skal starte fra en fremmed pc, vil den bruke lang tid med denne visningen, mens den installerer drivere til det "nye" miljøet. Det kan også stå **Enheter klargjøres**.

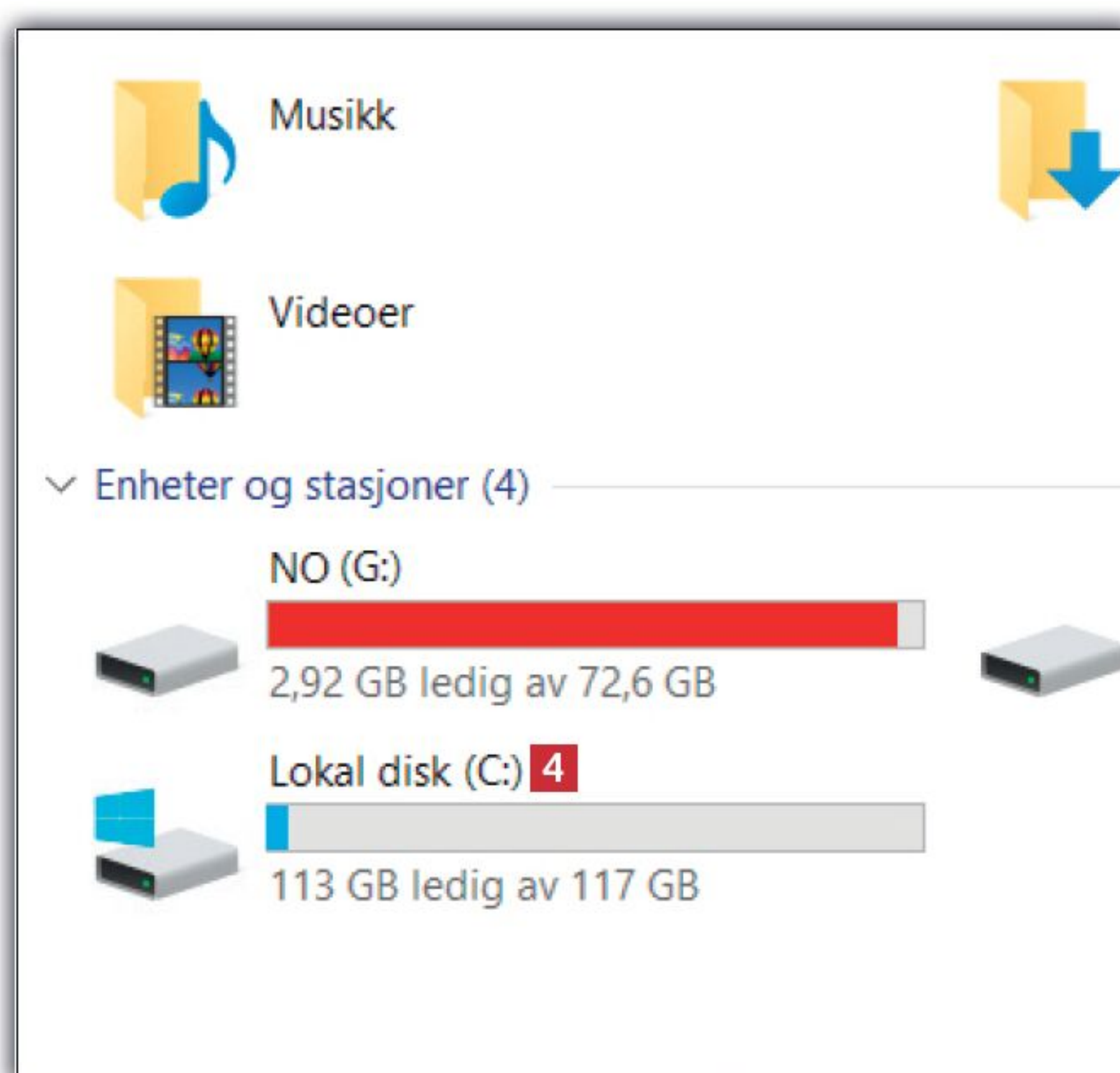
3 Etter hvert vil Windows-logoen dukke opp, mens Windows fortsetter å klargjøre systemet. Det er bare å smøre seg med tålmodighet.

4 Til slutt ser du startskjermen med brukernavnet du kjenner fra din egen pc. Skriv ditt vanlige passord **2**, og trykk på **Enter**.

5 Etter litt tid ser du også skrivebordet fra din vanlige pc. Nå kan du åpne Filutforsker **3** på maskinen.

6 Nå ligger faktisk C-disken **4** på minnepinnen, selv om du ikke ser den. Dine personlige filer vil også lagres på minnepinnen når du jobber på den lånte vertsmaskinen.

Her lagres filene

Når du starter Windows på en annen pc, foregår alt på minnepinnen. Det betyr at C-volumet befinner seg på minnepinnen, og at alle dine brukermapper med de personlige filene også ligger på minnepinnen. Filer du oppretter, vil altså også bli lagret på den.

Fantastisk nettbrett med stor skjerm

OnePlus Pad 3 er et kraftfullt Android-brett med høy ytelse, god skjerm og lang batteritid.

Det store brettet er bare 0,6 cm tykt, og bakplaten av aluminium gjør det godt å holde i.

OnePlus Pad 3 er blant de aller beste nettbrettene med Android som er å få kjøpt akkurat nå.

Det er ennå ikke et helt år siden vi testet OnePlus Pad 2, og oppfølgeren bygger egentlig bare videre på det som allerede var et helstøpt og vellykket produkt.

Skjermen og batteritiden har blitt litt bedre, mens det er en ny og raske Snapdragon-prosessor som driver det hele. Samtidig har brettet rikelig med ram, og skjermen briljerer med en høy oppdateringsfrekvens.

Kjør appene i vinduer

Den høye ytelsen gjør OnePlus Pad 3 til en fornøyelse å bruke – ikke bare med krevende apper, men også gene-

relt når du bruker operativsystemet. Noen apper kan dessuten brukes i Windows-lignende vinduer som kan flyttes rundt på skjermen med fingeren, og man opplever praktisk talt ingen forsinkelse når man beveger fingeren over glasset.

Når du slår på OnePlus Pad 3, ser du at den svarte skjermen får et litt grålig skjær. Det skyldes at den er utstyrt med LCD-teknologien IPS, der hele skjermen er belyst bakfra. Det gir ikke fullt så høy kontrast som de dyrere OLED-skjermene, der lyset i de enkelte pikslene kan slås av helt.

Enorm skjerm

Vi er likevel villige til å se gjennom fingrene med dette, ettersom den litt lavere kontrasten kun er synlig når store deler av skjermen er mørk. Fargene er likevel flotte, bildet er knivskarpt og lysstyrken er god ved visning av film eller bilder.

Det skader heller ikke at skjermen er på hele 13,2 tommer. Når du sitter med brettet i fanget, dekker den en stor del av synsfeltet, så det er et godt

alternativ til å slå på den store tv-skjermen for å se en episode fra en strømmetjeneste.

Du kan holde i Pad 3 over lang tid. Den er slank og lett, og bakplaten av aluminium blir aldri varm.

Se gjerne etter spesialtilbud der du kan få hurtiglader, tastatur eller penn sammen med Pad 3. Tastaturet er imidlertid ikke på høyde med det du får i en gjennomsnittlig bærbar pc, og alternativer finnes, så hurtiglader eller penn er nok et bedre valg.

Du kan kjøpe et tastatur til Pad 3 og slippe skjermtastaturet.

OnePlus Pad 3

Det skal godt gjøres å finne et bedre Android-brett, med mindre du er villig til å betale en mye høyere pris.

Spesifikasjoner:

Proseszor: SM8750-AB Snapdragon 8 Elite
Ram: 12 GB
Internlagring: 256 GB
Skjermstørrelse: 13,2 tommer
Batteri: 12 140 mAh

+ Høy ytelse
Stor skjerm

- Kontrasten kunne vært bedre

7290 kr

9,3

KOMPUTER FOR ALLE

Hyperventilert og ultralett

Glorious Model O Eternal er en usedvanlig lett datamus med ledning, til en attraktiv pris.

Baksiden og undersiden er perforert med sekskantede hull som bidrar til å holde vekten på svært beskjedne 55 gram. Hullene har også den fordel at man slipper å bli altfor svett i håndflaten, selv om man bruker musen over lengre tid.

Den symmetriske formen ligger godt i både høyre og venstre hånd, men det er lettest å bruke de to sideknappene med høyre tommel.

Godt musehjul

Musehjulet har godt avstemt motstand og beveger seg med små, merkbare

klikk, slik at du får en god følelse av hvor langt du blir.

Alle knappene er finjustert slik at de er lette å trykke ned, samtidig som de gir akkurat tilstrekkelig motstand til at du ikke kommer til å klikke ved et uhell når du hviler fingrene på de to primærknappene.

For å komme i gang med Model O Eternal er det bare å koble musens USB-ledning til datamaskinen. Hvis du senere vil endre funksjonene til knappene eller fargene på lyset som skinner gjennom hullene, gjør du det i Glorious' enkle og brukervennlige Windows-program.

Musen er så hullete at man ser rett gjennom den.

Glorious Model O Eternal

- + Usedvanlig lav vekt
Lav pris
- Vanskelig å bruke med venstre hånd

9,1

409 kr

Du glemmer lett at du har det på hodet

Selv om Lightspeed G522 er stort, føles det nye hodesettet fra Logitech nærmest vektløst på hodet.

Vekten er da også på bare 290 gram. Hodebøylen, som hviler mot

toppen av hodet, er utstyrt med en god elastisk polstring, og selve øreklokkene er store og myke. Derfor tar det ikke lang tid før du har glemt at du har på deg hodesettet.

Lyden er godt balansert, og vi var faktisk fornøyde med lyd kvaliteten i både spill, samtaler og rockemusikk. Du kan også finjustere lyden ved hjelp av den gode programvaren Logitech G Hub, som riktignok er

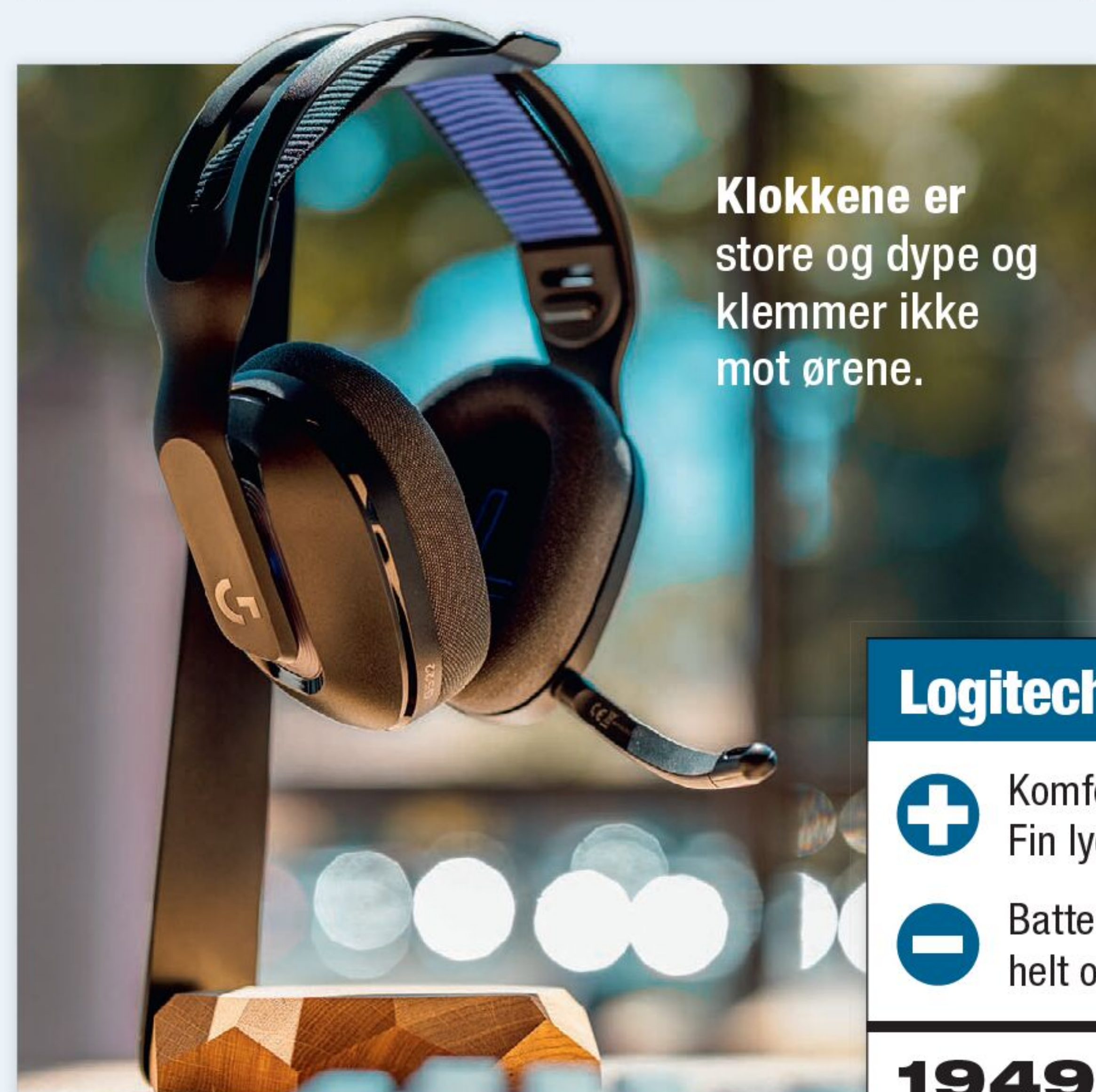
litt omstendelig å sette opp, hvis du for eksempel vil ha litt mer bass når du lytter til musikk.

Gode tilkoblingsmuligheter

Den innebygde mikrofonen gjengir stemmen klart og tydelig, og det er lett å ta av mikrofonarmen når den ikke er i bruk.

Logitech lover 70 timers batteritid, men hvis det skal være realistisk, må du huske å slå av LED-lyset i øreklokkene. Vi lot det skinne i alle regnbuens farger, og da måtte vi finne frem ladeledningen etter cirka 25 timers bruk.

Tilkoblingsmulighetene er en av de største fordelene med G522. Sett leveres med en USB-adapter som gir øyeblikkelig trådløs tilkobling, og det kan også brukes med den medfølgende USB-C-kabelen. Vil du bruke Lightspeed G522 med mobilen, kan du også koble den til via Bluetooth.

Klokkene er store og dype og klemmer ikke mot ørene.

Logitech Lightspeed G522

- + Komfortabel
Fin lyd kvalitet
- Batteritiden lever ikke helt opp til løftene

8,1

1949 kr

Tar storrengjøringen mens du gjør noe annet

Det tok rundt 20 minutter fra vi åpnet pakken med Mova Z50 Ultra til robotstøvsugeren sto klar i basestasjonen. Et stykke papp med en hurtigstartveiledning forteller deg stort sett det du trenger å vite.

Etter at støvsugeren var ladet opp, tok den en runde og kartla "terrenget". Deretter dukket det opp en plantegning i Mova-appen på mobilen. Roboten oppdaget møbler og andre hindringer, men hadde problemer med å finne de nøyaktige konturene av et par tepper, som vi måtte tegne inn manuelt.

Deretter gikk Mova Z50 Ultra i gang med en grundig rengjøring,

først ved å støvsuge og deretter å bruke moppen til å vaske gulvet. Flisene på kjøkkengulvet bar preg av en stor barnebursdag kvelden før, men moppen på Z50 Ultra fjernet effektivt alle spor, bortsett fra noen få gjenstridige brusflekker.

Tilbake til basen

Roboten returnerer ofte til basen for å kvitte seg med støv og skittent vann, men den passer seg selv. Alt

du behøver å gjøre er å rydde gulvet for løse gjenstander.

Basestasjonen er praktisk utformet med store vanntanker, slik at du ikke behøver å fylle og tømme så ofte. Dessverre bråker det litt når roboten tørker moppen eller etterfyller vann, så selv om basestasjonen nesten er dekorativ, er det nok best å la den stå på vaskerommet, hvis du har noe slikt, eventuelt på badet eller i boden.

Mova Z50 Ultra

+ Effektiv rengjøring
Store vanntanker

- Problemer med å
"se" tepper

11 590 kr

8,4

KOMPUTER FOR ALLE

Imponerende flott og verdt hver krone

Er du en ivrig pc-spiller, skal du lete lenge for å finne en bedre skjerm til prisen enn Agon Pro AG276UZD.

Foten på den elegante skjermen har en pussig form, men fungerer som den skal.

Bildet var imponerende fra første gang vi slo på skjermen. Den har samme oppløsning som en vanlig tv med fire ganger så stor bildeflate. I praksis betyr det at de enkelte bildepunktene ligger mye tettere sammen og gir et ekstremt skarpt bilde.

Likevel er det trolig den høye kontrasten som gir en så overveldende effekt. Takket være OLED-teknologien er skjermen i stand til å gjengi en dyp svartfarge som nærmest får de fargede pikslene til å hoppe ut av skjermen.

Uppresis styrespak

Heldigvis var det ikke nødvendig å endre skjermens grunninnstillinger, men vi prøvde likevel, og det viste seg å være unødvendig plundrete.

På baksiden sitter det nemlig en svært upresis styrespak som, i hvert

fall i teorien, skal brukes til å navigere i menyene på skjermen. Spaken skal trykkes inn for å velge et punkt i menyen, og flere ganger endte vi med å velge en annen innstilling enn vi hadde tenkt.

Det er derimot en enkel sak å justere ergonomien, ettersom skjermen kan skyves opp, ned og til siden. Den tunge metallfoten sørger for at AG276UZD står fjellstøtt på bordet.

AOC AGON Pro AG276UZD

+ Imponerende bildekvalitet
Høy oppløsning

- Tungvint å endre
innstillinger

11 990 kr

8,7

KOMPUTER FOR ALLE

Den enorme pekeplaten er så god at man klarer seg uten ekstern mus.

Kraftfull bærbar med gode forbindelser

Yoga Pro 9i er en rask bærbar med en god 16-tommersskjerm og mange tilkoblinger. Den egner seg likevel best for stasjonær bruk.

Yoga Pro 9i er en ganske dyr bærbar pc, men så får du også rikelig med regnekraft for pengene.

Det var ingen svake ledd å finne da vi målte ytelsen. Den raske prosessoren, det kraftfulle skjermkortet og den førsteklasses SSD-lagringen sørger for at maskinen takler stort sett hva det skal være uten problemer.

Dessverre har den høye ytelsen også negative følger. De strømkrevende komponentene tærer nemlig hardt på batteriet, og vi fikk ikke mer enn rundt syv timers batteritid før vi måtte koble til ekstern strøm.

Integrert talltastatur

Med en imponerende god skjerm på hele 16 tommer er Yoga Pro 9i bred nok til også å ha plass til et stort tastatur med separate talltaster. Talltastene er imidlertid litt smalere enn vanlig, så det tar litt tid å venne seg til

dem før du kan bruke dem uten å se på hvor du plasserer fingrene.

Tastene er belyst med hvitt lys fra undersiden. Det gjør det lett å se tegnene i svak belysning, men det virker best hvis du sitter helt inntil og ser nesten rett ned på tastene.

Hvis du foretrekker å sitte en liten armlengde unna, kan belysningen være irriterende fordi lyset lekker ut gjennom en spalte under hver tast.

Fire USB-porter

Yoga Pro 9i har et godt utvalg av tilkoblinger på hver side. Du får for eksempel fire USB-porter og en HDMI-port i full størrelse, slik at du enkelt kan koble til en ekstern skjerm. Ekstern strøm kobles til via Lenovos egen, litt uelegante kontakt og en stor strømforsyning.

Du må legge øret helt inntil maskinen for å høre viftene. De transporterer varmen ut gjennom undersiden av kabinettet, men det fører også til at maskinen raskt blir plagsomt varm hvis du har den på fanget.

Sammen med den begrensede batteritiden gjør dette at maskinen fungerer best som erstatning for en vanlig stasjonær pc, og helst på et bord der bunnen er hevet litt fra underlaget

ved hjelp av de brede gummilistene. Da kan nemlig varmen transporteres uhindret gjennom et stort perforert område av bunnplaten.

Det følger med noen få forhåndsinstallerte programmer, og vi var spesielt begeistret for Lenovo Vantage. Det er et effektivt verktøy for å administrere den daglige bruken av Yoga Pro 9i og gjør det blant annet mulig å se etter driveroppdateringer og sjekke batteritilstanden.

Lenovo Yoga Pro 9i

Yoga Pro 9i er dyr, men du får også en rask og praktisk maskin for pengene, særlig hvis den får en fast plass på skrivebordet.

Spesifikasjoner:

Proseszor: Intel Core Ultra 7
Skjermkort: NVidia GeForce RTX 5060
Ram: 32 GB
Internlagring: 1 TB (1000 gigabyte)
Skjermstørrelse: 16 tommer

+ Rask prosessor
Talltastatur

- Beskjeden batteritid
Blir varm

8,3

KOMPUTER FOR ALLE

26 990 kr

Vanskelig å få godt grep

Den øverste delen er tyngre enn den nederste. Det gjør det vrient å bruke telefonen med én hånd.

Tanken med å kombinere en klapptelefon og en stor berøringsfølsom skjerm er egentlig god, men her kunne gjennomføringen vært bedre.

Aurora A21 er svenske Doros forsøk på å lage en smarttelefon som kombinerer en klapptelefon med fysiske taster og en vanlig smarttelefon med berøringsskjerm. Det er godt tenkt, men dessverre ikke helt vellykket.

De store fysiske talltastene er utvilsomt en fordel for folk som har problemer med å betjene en berørings-skjerm. Tastene har tydelige, godt belyste tegn, og det er lett å treffe de riktige tallene.

Problemet er at delen med skjermen er vesentlig tyngre enn den nedre delen med tastene.

I ubalanse

Denne uheldige vektfordelingen gjør det vanskelig å holde telefonen i én hånd, og du må være direkte dumdristig for å forsøke å slå et telefonnummer med samme hånd som du holder telefonen i. Selv med en trent anmelderhånd som har håndtert dusinvis av sammenleggbare telefoner, var jeg flere ganger på nippet til å miste Aurora A21 i gulvet.

Den nederste delen av telefonen er heller ikke like lang som den øverste. Det forsterker problemet med balansen og betyr også at det er noen centimeter av den øvre delen av skjermen som ikke er beskyttet når telefonen er slått sammen.

Dette kunne også vært et opplagt sted å vise varsler, værmelding og annen praktisk informasjon som du kunne lese uten å åpne telefonen, men Doro har dessverre ikke utnyttet denne muligheten. Derimot er det mulig å se batterinivået hele to steder på den øvre delen av skjermen.

Brukervennlig system

Heldigvis får du fortsatt de beste funksjonene fra Doros nye telefonserie i Aurora A21.

Alarmknappen på baksiden fungerer for eksempel som den skal, slik at du raskt kan varsle pårørende som kan se hvor du befinner deg fra sin egen telefon, når alarmen aktiveres. Operativsystemet er det samme som

i Doros mer vellykkede Aurora A31, som vi nettopp har testet. Begge har det samme lettfattelige systemet, ettersom Doro har lagt til et ekstra lag med nyttige snakkebobler over det vanlige Android-systemet med alle dets muligheter.

De mest avanserte funksjonene er med andre ord skjult, slik at du slipper å forholde deg til altfor mange ting på én gang.

Kameraet tar bilder på 13 megapiksler.

Doro Aurora A21

Aurora A21 har gode og tradisjonelle Doro-funksjoner, blant annet en knapp til nødoppringing, men det er ikke en god klapptelefon.

Spesifikasjoner:

Proseszor: MediaTek G85 MT6769Z

Ram: 4 GB

Internlagring: 64 GB

Skjermstørrelse: 4,5 tommer

Batteri: 3000 mAh

+ Gode fysiske taster
Hjelpsomt operativsystem

- Klappfunksjonen fungerer dårlig

3490 kr

7,2

KOMPUTER FOR ALLE

Tastaturet dekker ikke hele skjermen når telefonen er klappet sammen.

God lyd for pc og mobil

De innebygde høyttalerne i smarttelefoner og bærbare maskiner er som regel ikke stort å skryte av. Derfor får du her tre tips om hvordan du får bedre lyd.

Det sier seg nesten selv at man ikke får all verdens lydtrykk eller -kvalitet fra de millimeterstore høyttalerenhetene i dagens ultraslanke smarttelefoner, og det er ikke mye bedre plass i en slank bærbar pc. Derfor får du her tre forslag til høyttalere som gir vesentlig bedre lydkvalitet fra pc eller smarttelefon. Behovet for en bærbar høyttaler er naturligvis høyst avhengig av hva du

primært bruker mobil og pc til. Derfor gjelder forslagene våre for ulike bruksområder, som videoanrop, én høyttaler som egner seg for bruk både i hagen og på stranden – og en kraftfull festhøyttaler. Alle de tre modellene vi har valgt ut her og testet i senere tid, kan naturligvis også brukes som en fast lyd-assistent ved siden av datamaskinen på skrivebordet.

Jabra Speak2 75

Minihøyttaler med god lyd til videosamtaler

Speak2 75 er en kompakt, rund høyttaler som gir ren og klar lyd i videosamtaler på pc eller mobil. Dens sterkeste kort er de fire integrerte mikrofonene som tar opp lyd i alle himmelretninger. Dermed kunne vi bevege oss fritt rundt i rommet, uten at lyden ble borte for den vi snakket med. Jabra, som har produsert høyttaleren, har også to rimeligere modeller i serien.

Spesifikasjoner	
Tilkobling	USB, Bluetooth
Frekvensområde	80–20 000 Hz
Størrelse	13,2 x 13,2 x 3,5 cm
	God lyd i begge ender av samtalen Lang batteritid
	Høy pris
2887 kr	
Les hele testen på komputer.no	

Xiaomi Sound Outdoor

Kompakt Bluetooth-høyttaler med god bass

Xiaomi Sound Outdoor er en kompakt høyttaler som kan gi mobilen vesentlig kraftigere lyd. Tilkobling skjer via Bluetooth, slik at du også kan bruke den med for eksempel nettbrett eller bærbar pc. Lydkvaliteten imponerer ikke, men bassen legger et godt fundament og gjør likevel at Xiaomi Sound Outdoor er verdt prisen. Den er både støv- og vanntett.

Spesifikasjoner	
Tilkobling	Bluetooth 5.4
Frekvensområde	60–20 000 Hz
Størrelse	19,7 x 6,8 x 6,7 cm
	Fyldig bass Støv- og vanntett
	Lydkvaliteten kunne vært bedre
635 kr	
Les hele testen på komputer.no	

JBL Authentics 500

God lyd via trådløst eller kablet nettverk

Den godt voksne JBL Authentics 500-høyttaleren egner seg for en rekke bruksområder. Du kan spille av lyd fra pc eller mobil via Bluetooth, men lyden blir bedre hvis du bruker den integrerte Chromecast-funksjonen til å la høyttaleren strøme musikk direkte fra en tjeneste på nettet. Lyden fra høyttaleren fyller lett et rom på 30 kvadratmeter.

Spesifikasjoner	
Tilkobling	Wi-Fi, Bluetooth, minijack, LAN
Frekvensområde	40–20 000 Hz
Størrelse	44,7 x 25,6 x 24 cm
	Stor og god lyd Enkel strømming
	Litt lite reisevennlig
6888 kr	
Les hele testen på komputer.no	

VEL BEKOMME:

Alle matoppskrifter på ett sted

Et nytt program gir deg mulighet til å samle alle favorittoppskriftene på ett sted – slik at du alltid vet hvor du har dem.

Journalist
Martin Lorentsen

Hjemme hos meg har vi flere hyllemeter med kokebøker. Problemet er at jeg sjelden bruker mer enn en brøkdel av oppskriftene når jeg står på kjøkkenet. Det er faktisk bare rundt en firedel som er i jevnlig bruk – og ofte må jeg bla side opp og side ned for å finne akkurat den oppskriften jeg er på jakt etter. Derfor ble jeg utro-

lig glad da jeg oppdaget programmet RecipeSage. I det kan jeg nemlig samle alle oppskriftene – både dem jeg finner på nettet og dem som står i kokebøkene – på ett sted.

Oppskrifter fra nettet

Med RecipeSage kan du både legge inn oppskrifter manuelt og laste dem ned fra nettet. Finner du en oppskrift du liker, kopierer du bare koblingen til RecipeSage. Deretter ordner programmet resten. Det legger automa-

tisk inn både ingredienser, fremgangsmåte og bilde av retten.

Du kan også skanne en oppskrift, for eksempel fra en side i en gammel favorittkokebok. Da leser RecipeSage bildet og konverterer teksten til ren tekst. Samtidig deles teksten inn i ingredienser og fremgangsmåte, slik at alt blir riktig.

Tilpass og del oppskrifter

Når oppskriftene er lagt inn, kan du redigere dem for å få dem akkurat slik du selv ønsker. Og når du er ferdig med tilpasningene, er det lett å dele oppskriftene – det er nemlig bare å sende en kobling videre.

RecipeSage er gratis og kan lastes ned fra nettsiden vår.

RecipeSage

Samle oppskrifter fra kokebøker og nettet på ett sted på pc-en, og del oppskriftene med andre.

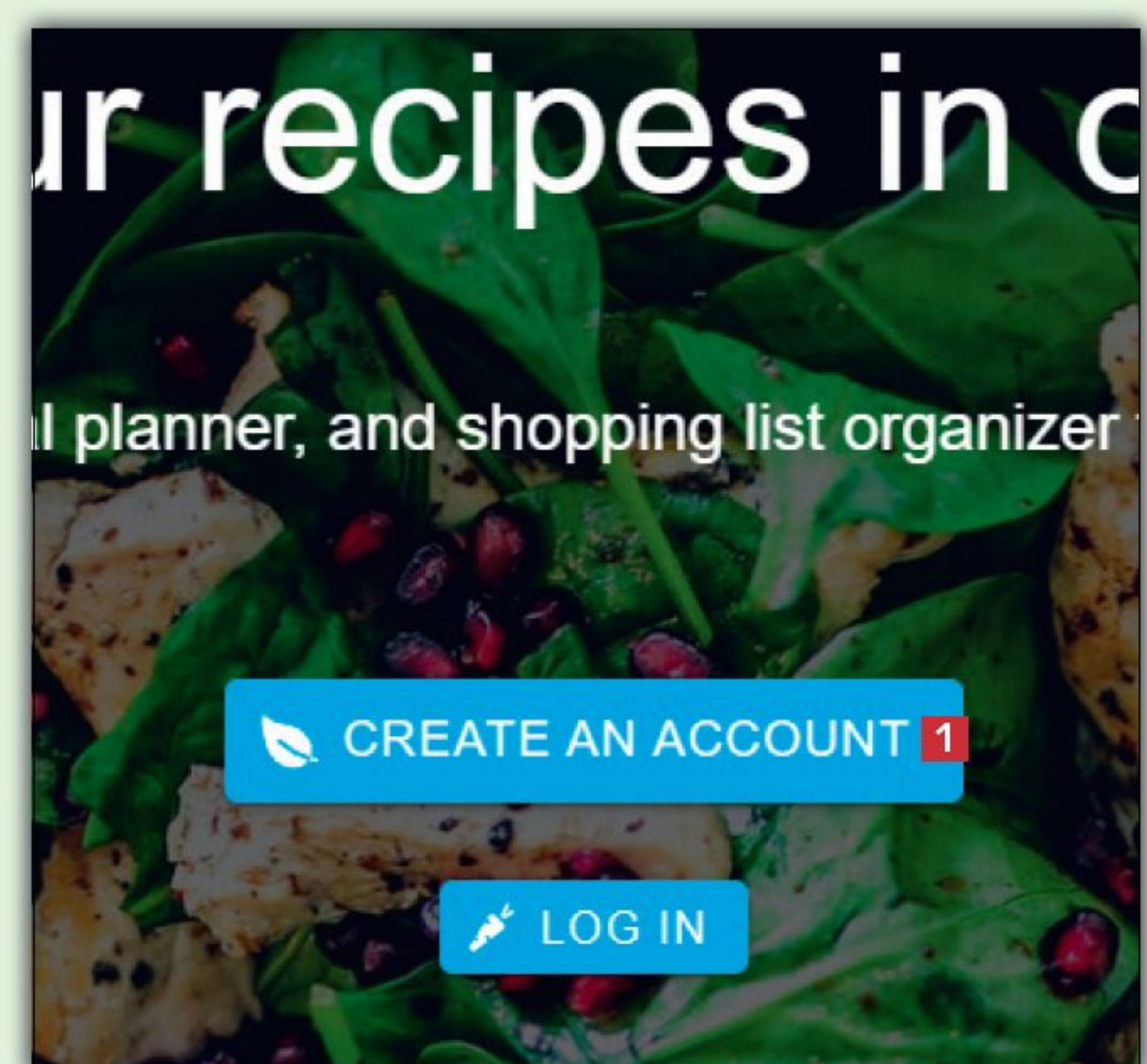
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 10 og 11

Last ned programmet fra komputer.no/2515

Slik kommer du i gang

Før du kan begynne å organisere oppskrifter i RecipeSage, må du opprette en brukerkonto. Det er både enkelt og gratis.

1 Last ned og installer RecipeSage fra nettsiden vår. Når det er gjort, ser dette vinduet. Klikk på knappen **CREATE AN ACCOUNT** **1**.

Full Name or Nickname
Olav Olsen **2**

Email
Olavolsen200@outlook.com **3**

Password
..... **4**

Confirm Password
.....

By clicking on the RecipeSage [Terms of Service](#)

CREATE ACCOUNT **5**

OR

 Log in with Google **6**

LOG IN INSTEAD

Welcome to RecipeSage!

This is where your recipes will appear.
It looks like you don't have any recipes yet.
Click the + button in the bottom right corner to add a new recipe.

[For detailed tutorials for how to use the app, visit the documentation page.](#)

You can also import recipes from other platforms.
Use the side menu to go to settings -> import

2 Oppgi navn **2**, e-post **3** og lag et passord **4**. Du kommer ikke til å få e-postreklame i ettertid. Kontoen må opprettes for at du skal få lagringsplass til oppskriftene dine.

3 Når du har fylt inn opplysningene og valgt et passord, klikker du på **CREATE ACCOUNT** **5**. Du kan også registrere deg med en Google-konto **6**, hvis du foretrekker det.

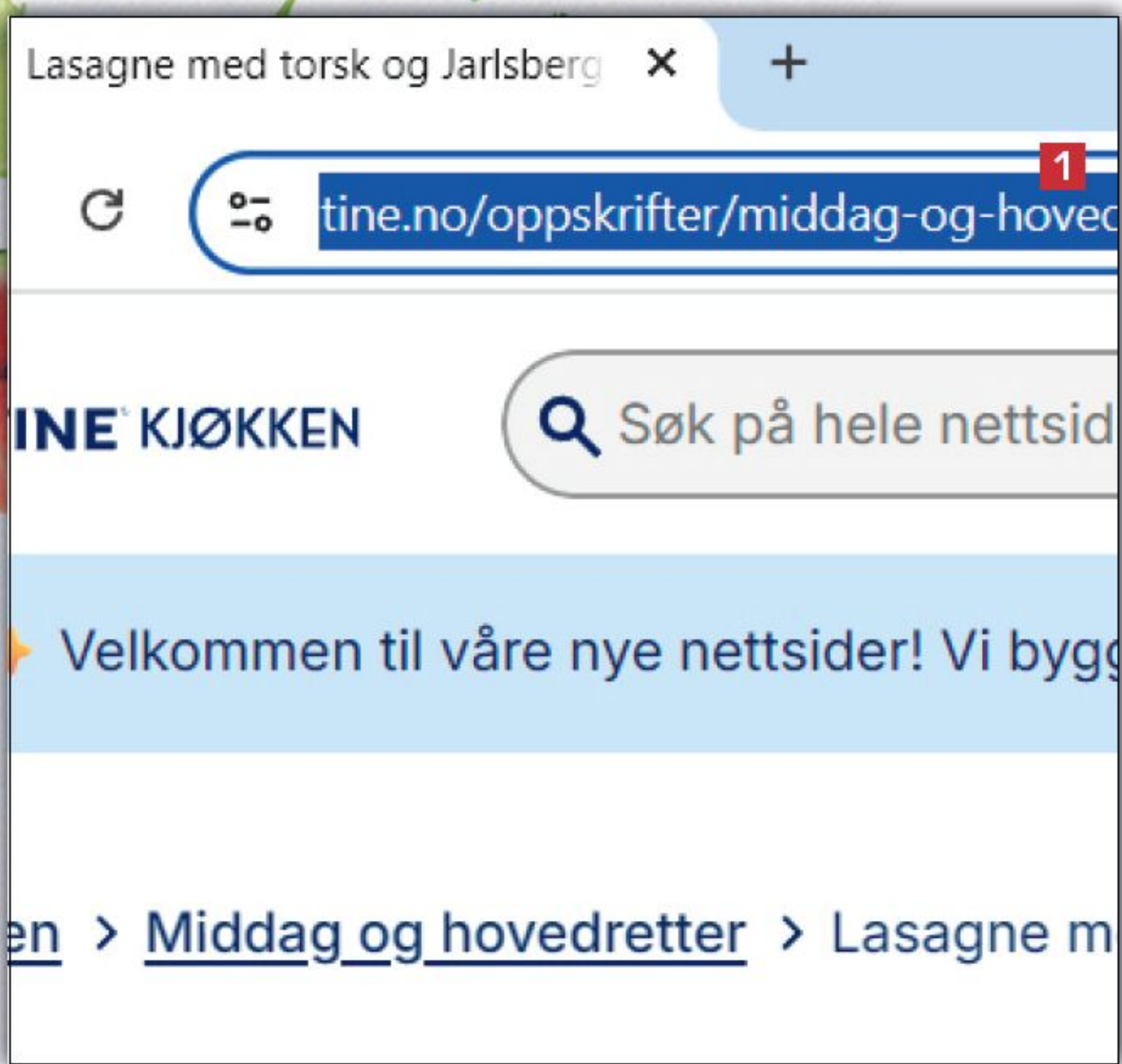
4 Nå er brukerkontoen opprettet, og du kan begynne å legge inn alle typer oppskrifter i programmet. I de neste veiledningene viser vi hvordan du kommer i gang.

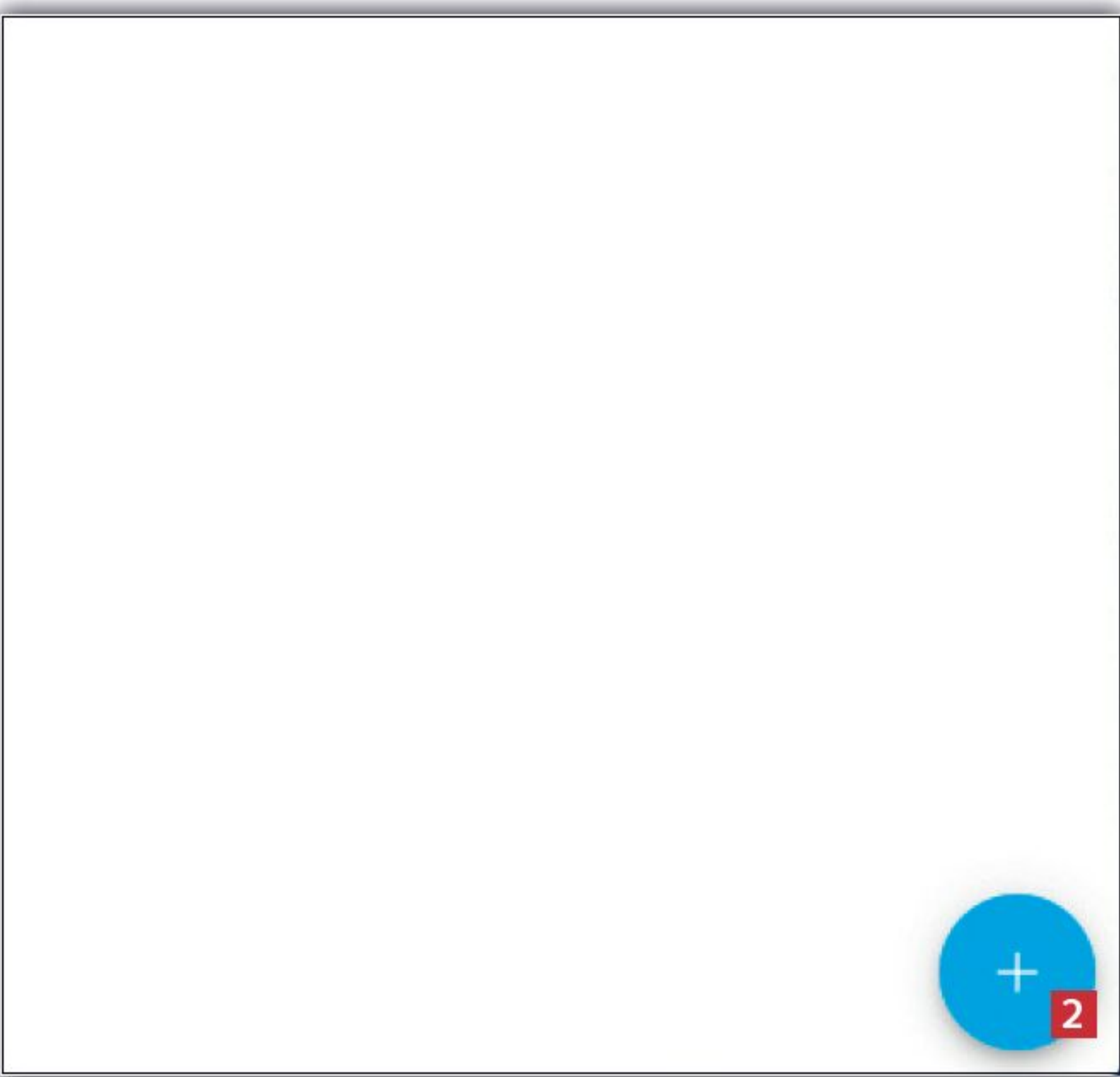

Legg til en oppskrift fra nettet

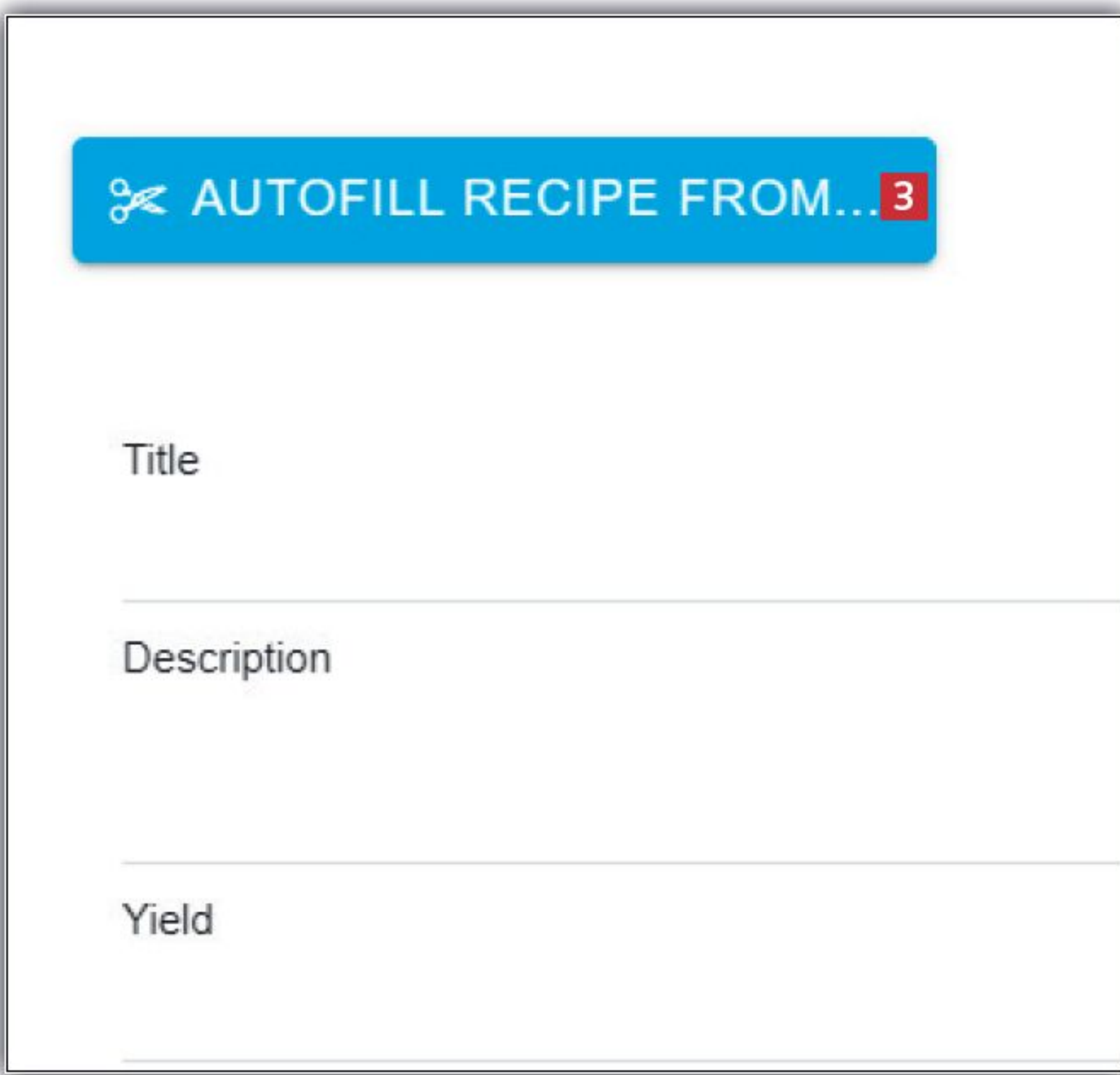
Med RecipeSage kan du laste ned oppskrifter fra nettet og legge dem til i samlingen. Alt du trenger, er koblingen til nettsiden der oppskriften ligger – så er du i gang.

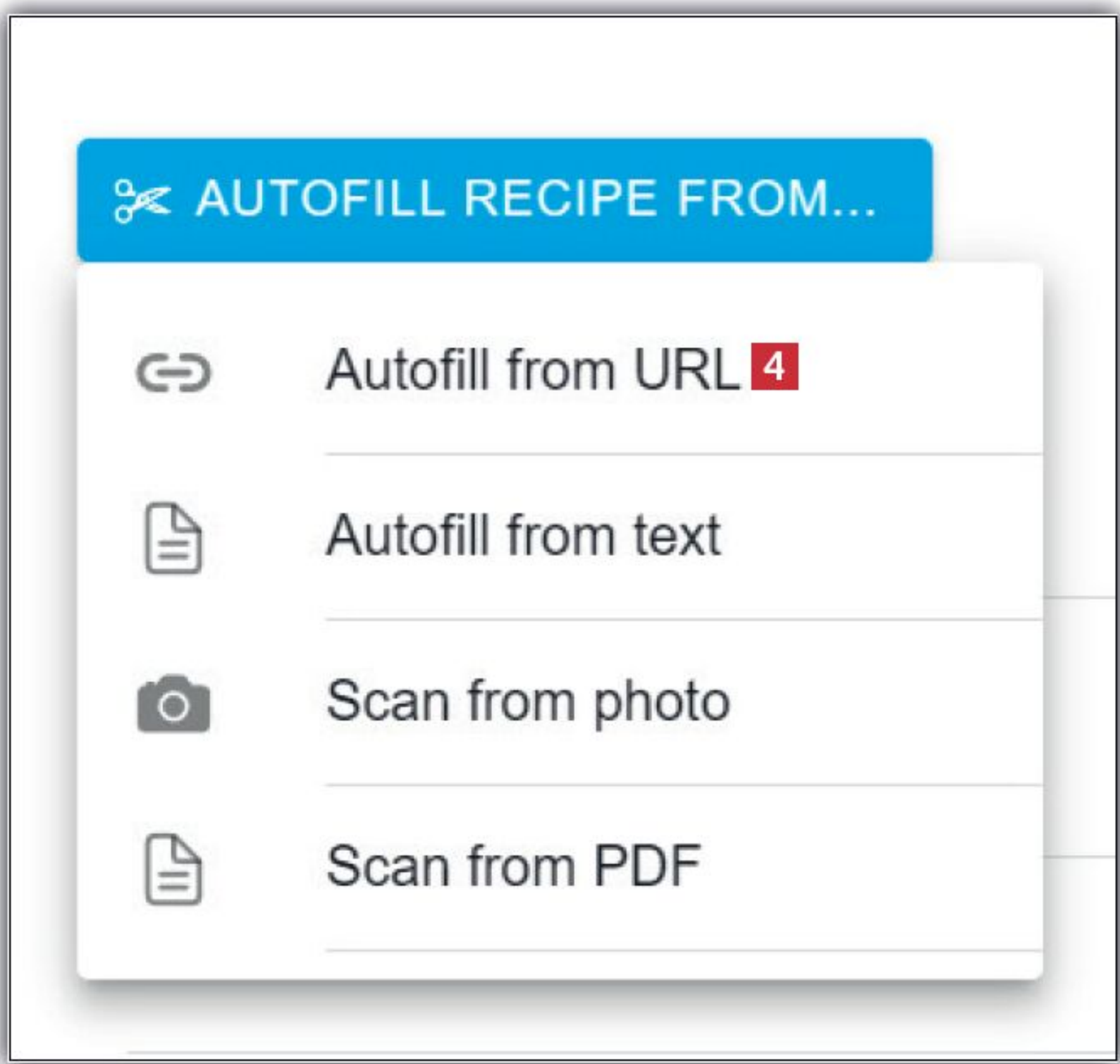
1 Åpne først nettsiden med oppskriften du vil lagre. Marker adressen i nettleseren **1**, og trykk **Ctrl + C** for å kopiere den til utklippstavlen.

2 Åpne RecipeSage. I programmet klikker du på plusstegnet **2** nederst til høyre i vinduet.

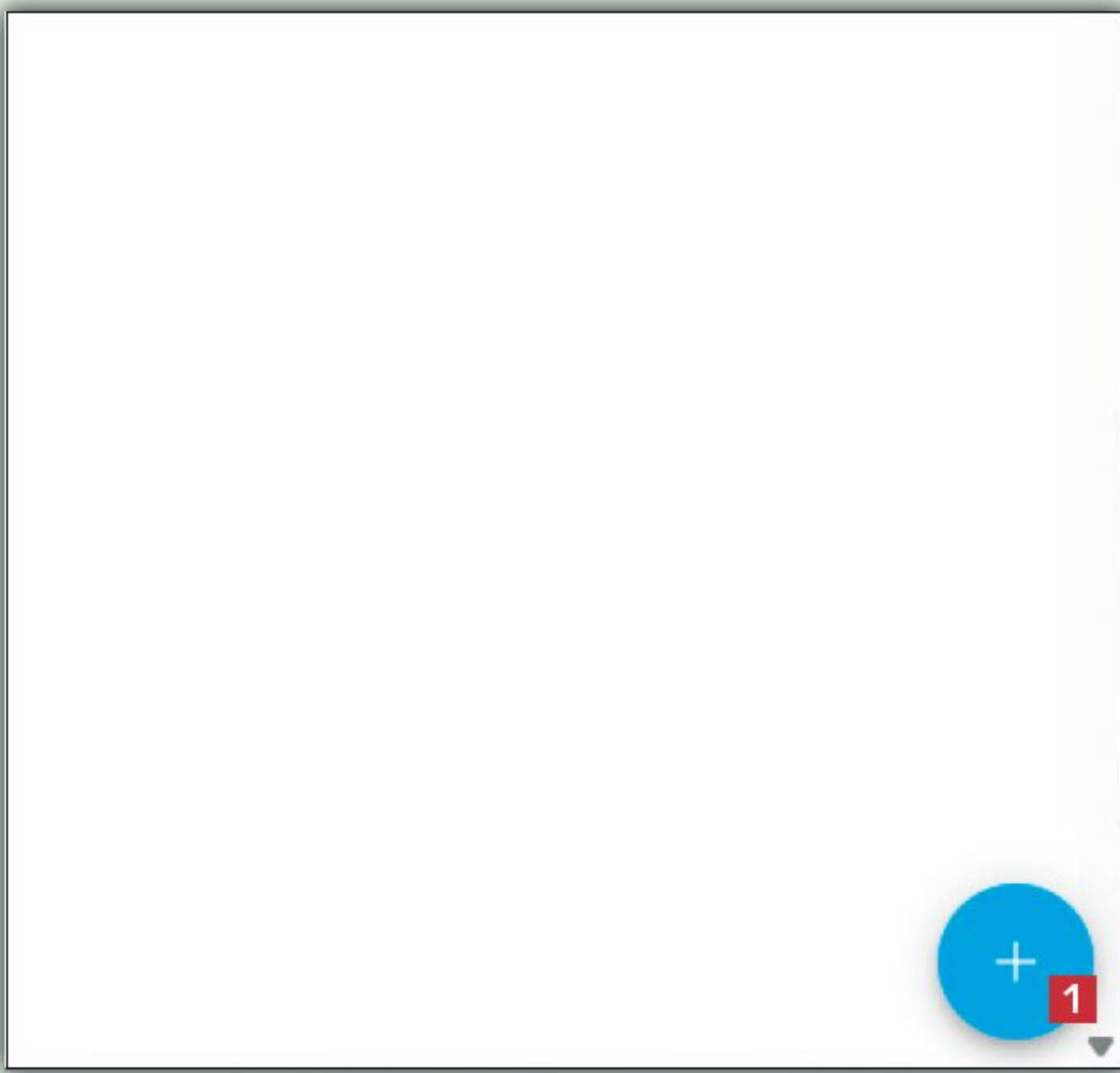
3 Dette vinduet åpnes, og nå skal du klikke på **AUTOFILL RECIPE FROM ...** **3**.

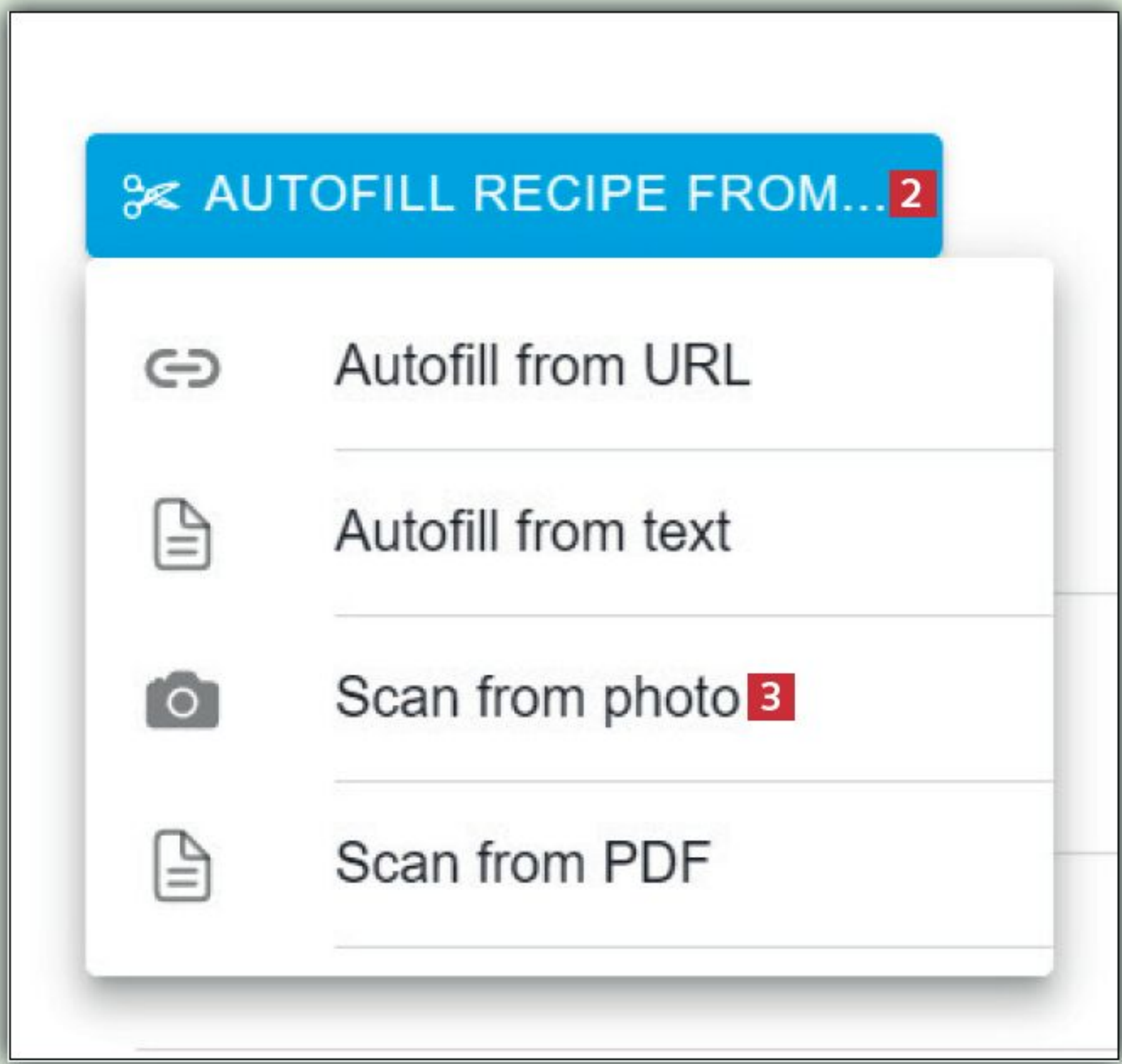
4 Velg **AUTOFILL FROM URL** **4** for å importere oppskriften fra nettet til programmets database.

Legg inn oppskrift fra et bilde

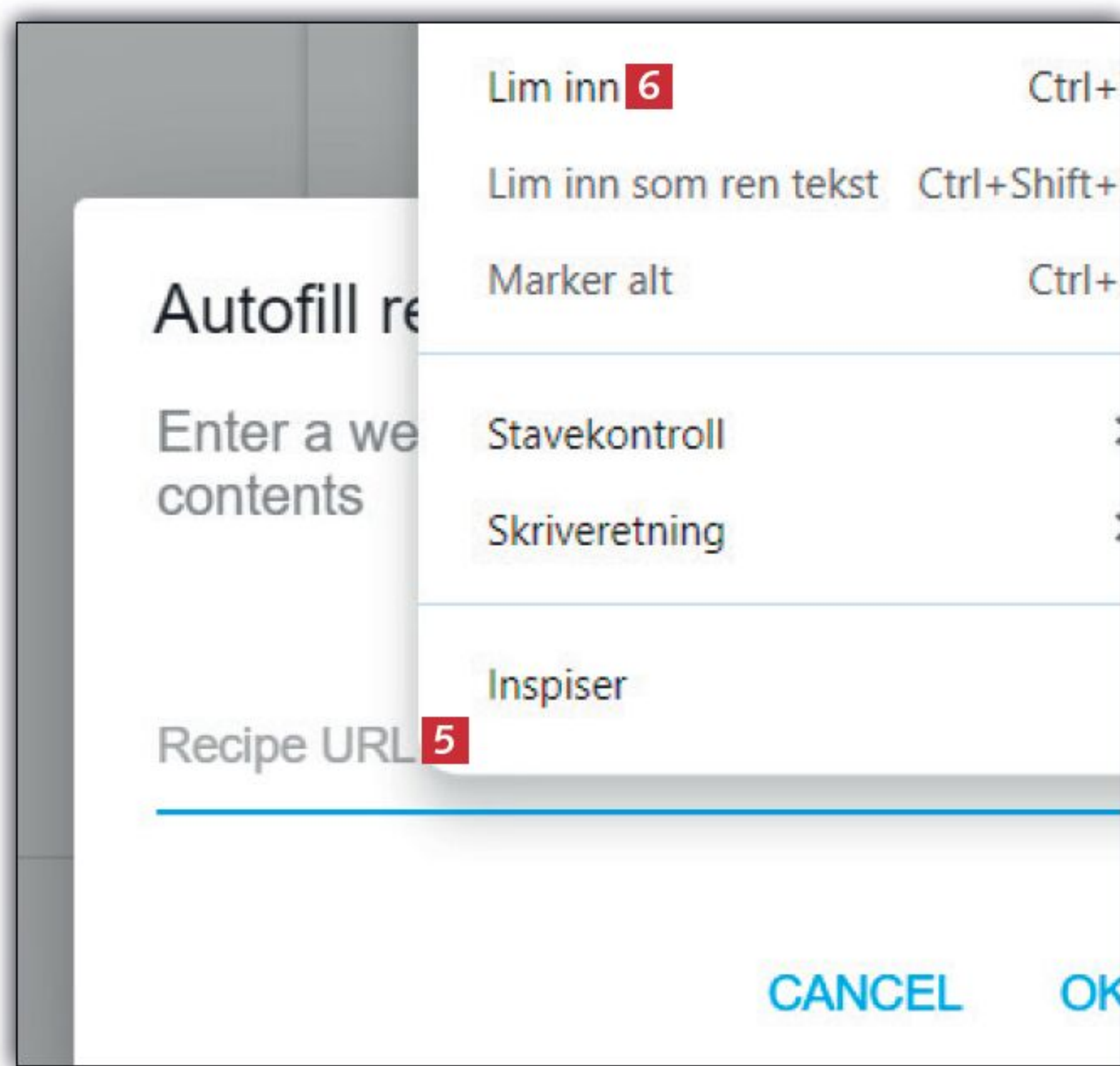
Har du et bilde av en oppskrift, for eksempel fra en kokebok? Da kan du også legge den inn i RecipeSage – slik du ser her.

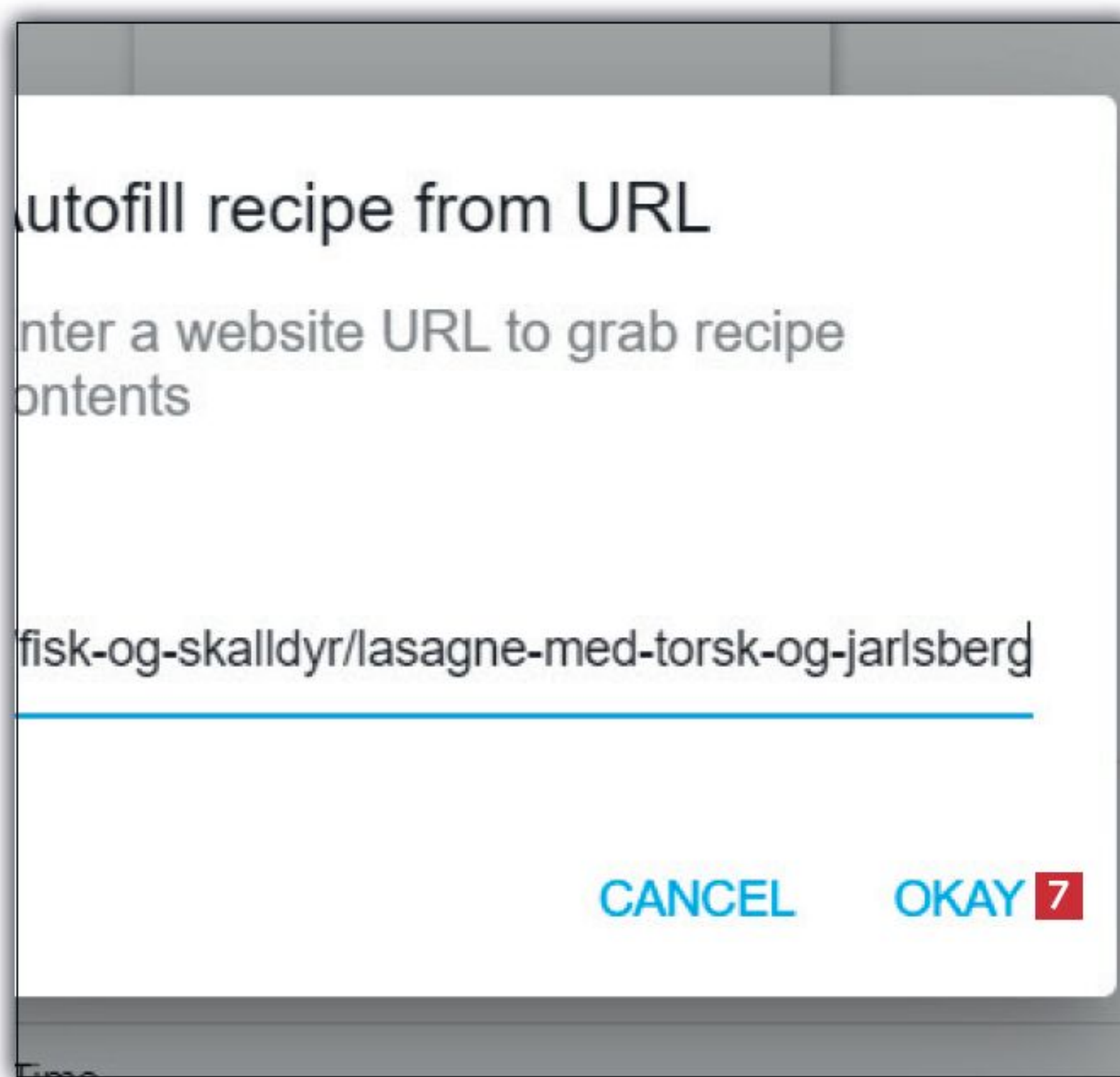
1 Sørg for å ha et digitalt bilde av oppskriften du vil legge til i samlingen. Klikk på plusstegnet **1** nederst til høyre i programvinduet.

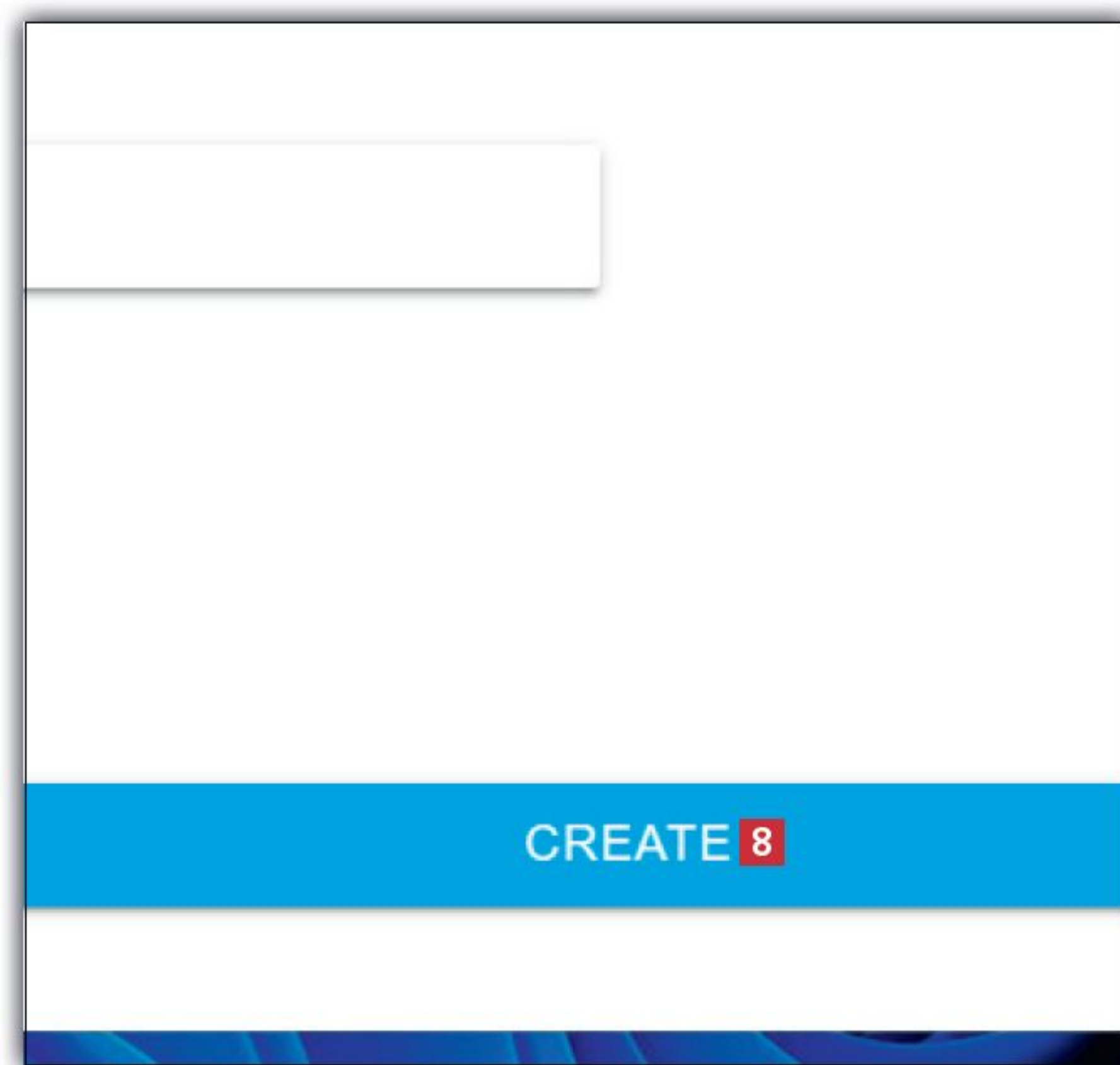
2 Klikk på **AUTOFILL RECIPE FROM ...** **2** og velg deretter alternativet **SCAN FROM PHOTO** **3** i menyen som åpnes.

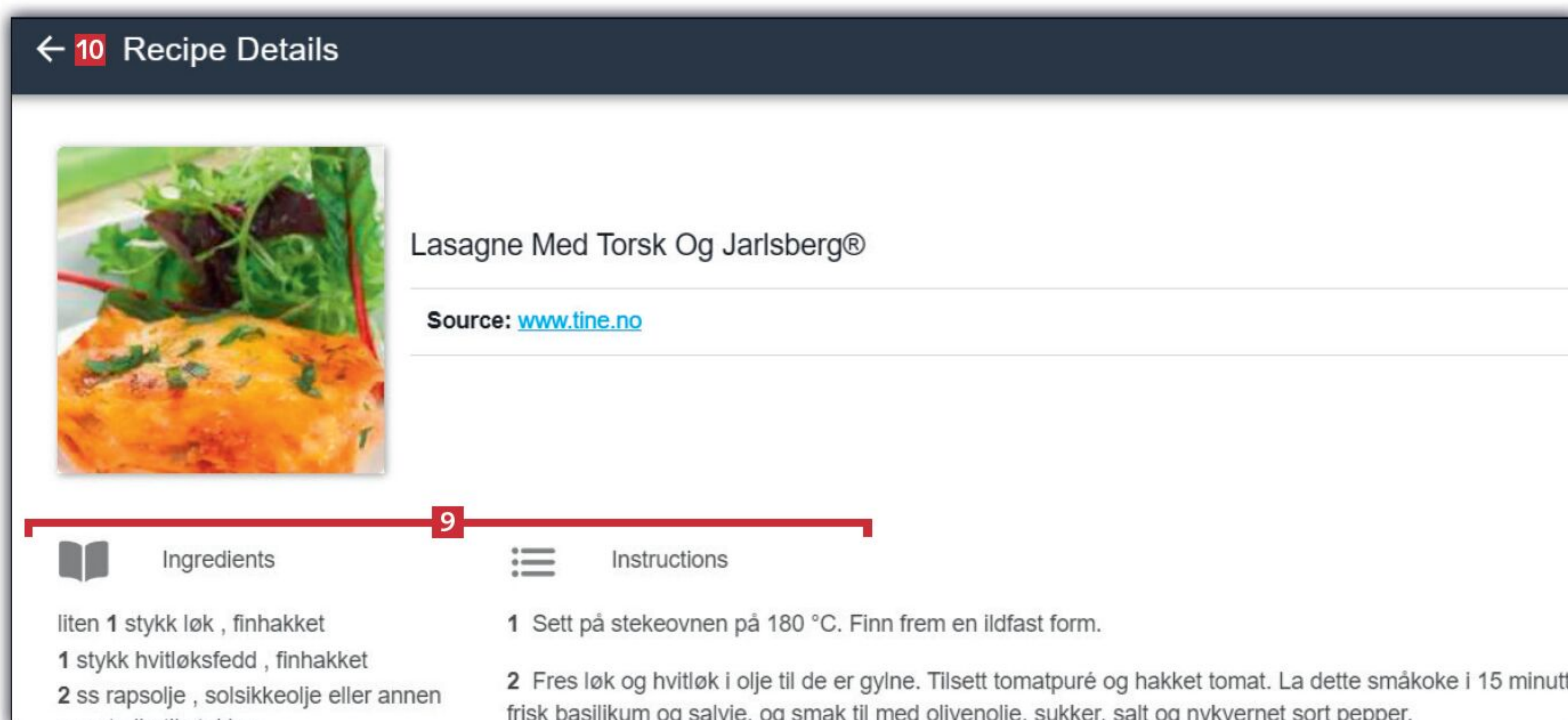
5 Høyreklikk i tekstfeltet der det står **Recipe URL** **5**, og velg **Lim inn** **6**.

6 Nå er koblingen til nettsiden lagt inn. Klikk på **OKAY** **7**. Deretter importerer programmet oppskriften fra nettet.

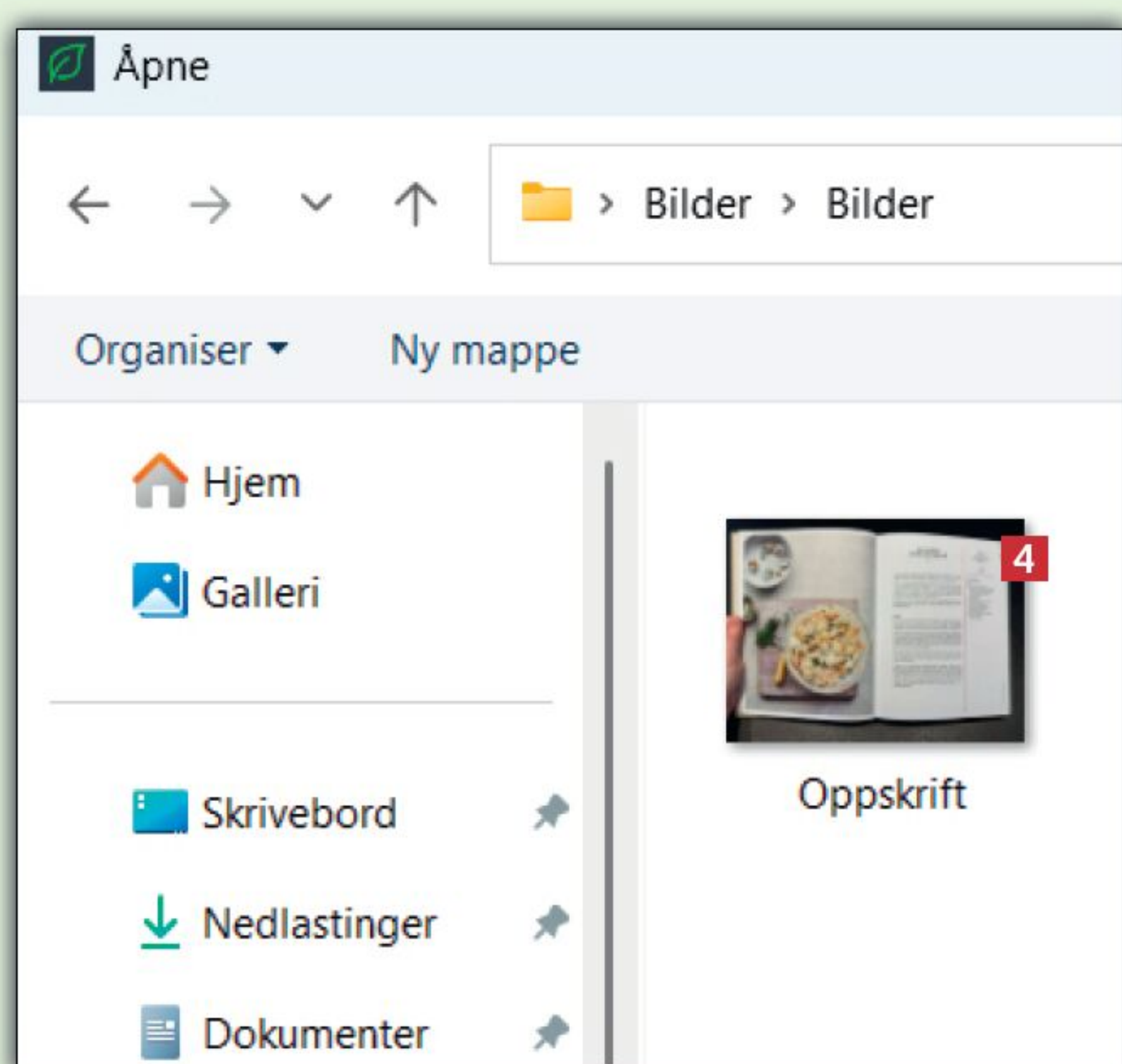
7 Nå er oppskriften lastet ned fra nettet. Bla ned til bunnen av vinduet, og klikk på **CREATE** **8**.

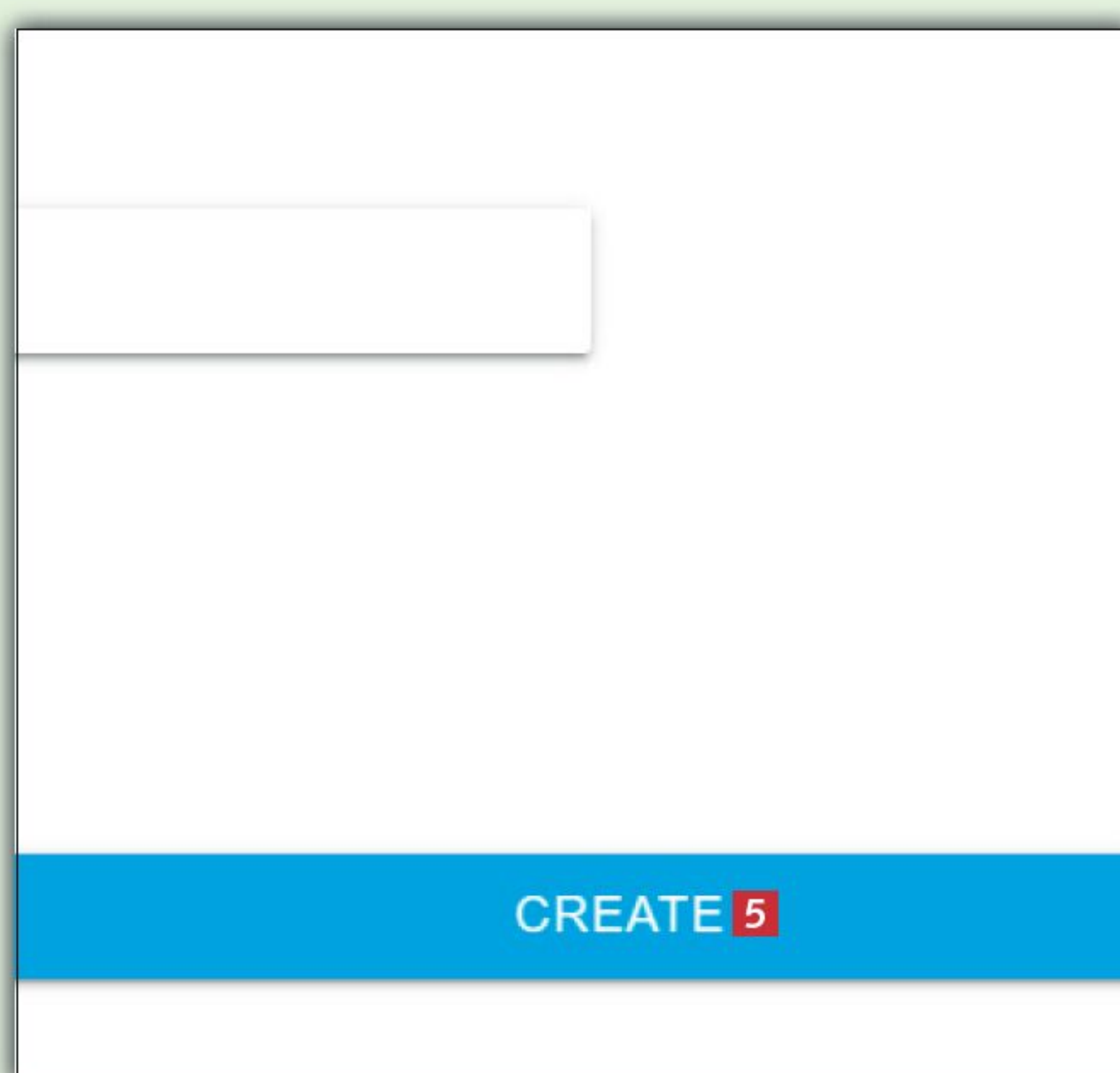
8 Dermed har du lagt til oppskriften i samlingen. Programmet har hentet både ingrediensliste og fremgangsmåte **9** fra hjemmesiden. Klikk på pilen i venstre hjørne **10** for å gå tilbake til hovedmenyen.

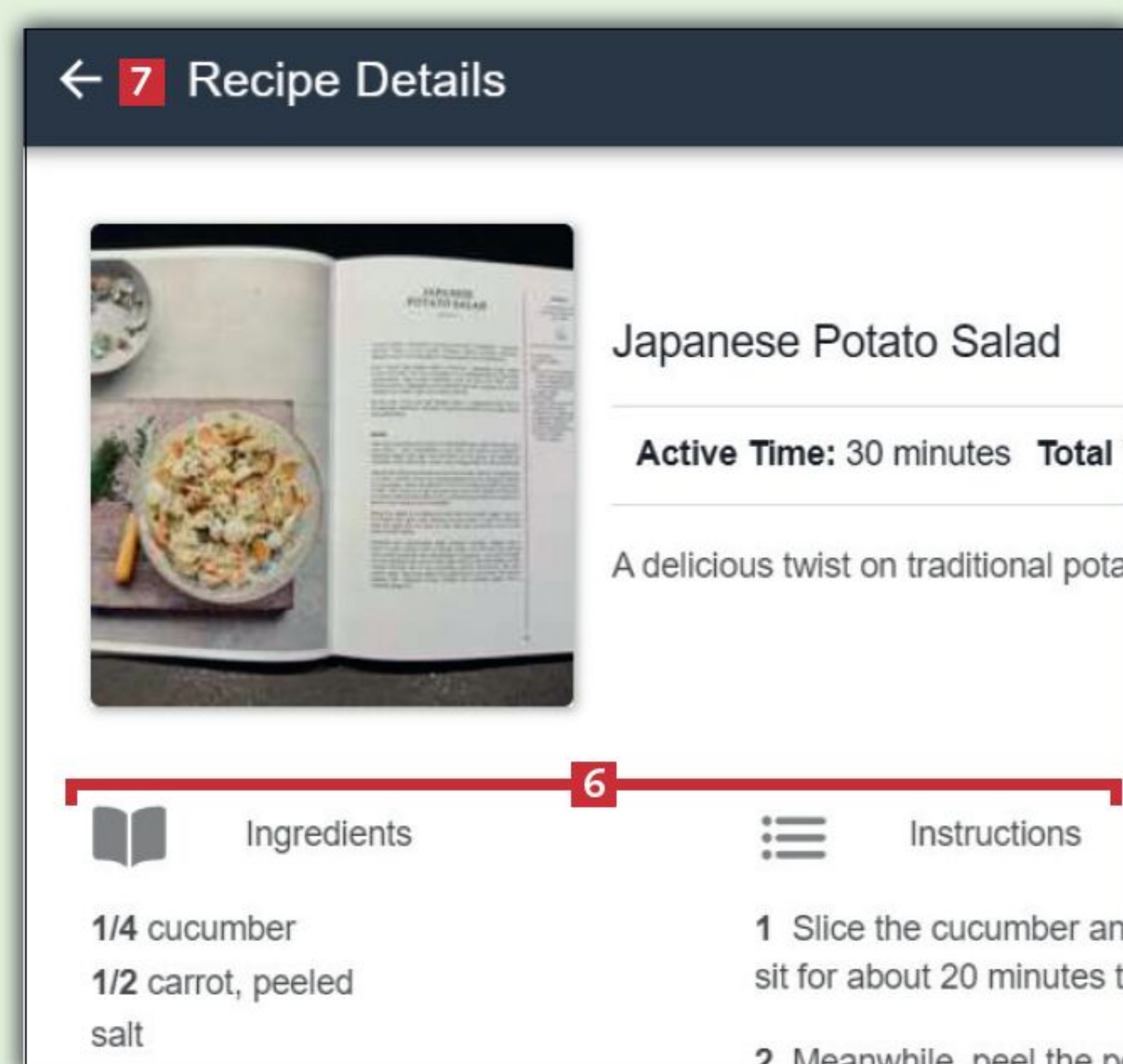
9 Fra nå av finner du oppskriften på startsiden i programmet, der den kan åpnes med et klikk **11**.

3 Nå åpnes et vindu i Filutforsker. Finn bildet **4** du vil bruke, og dobbeltklikk på det.

4 Etter kort tid har programmet skannet og importert teksten fra bildet. Klikk på **CREATE** **5**.

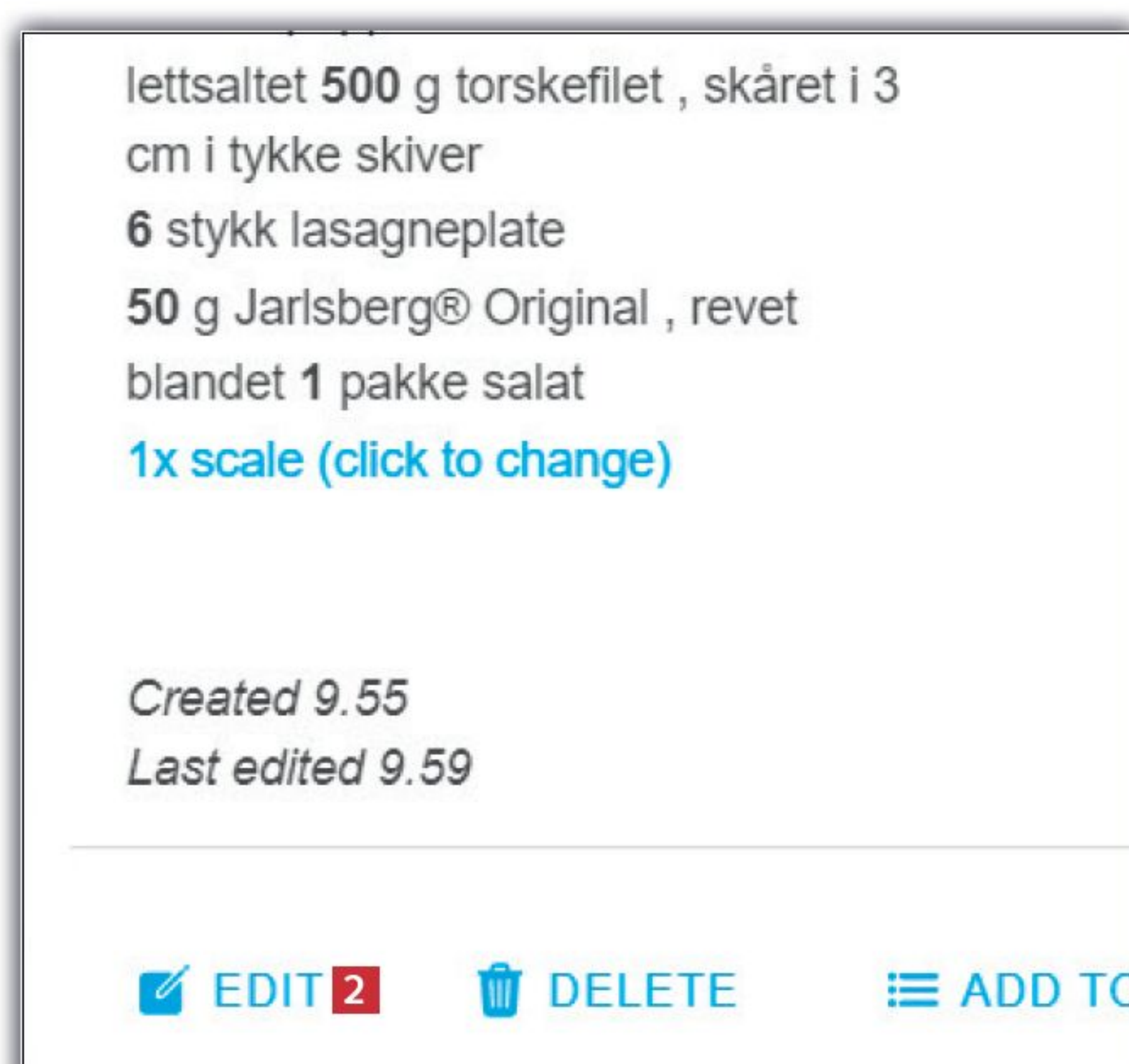

5 Nå er oppskriften lagt inn som ren tekst **6**. Klikk på pilen **7** for å gå tilbake til programmets hovedmeny.

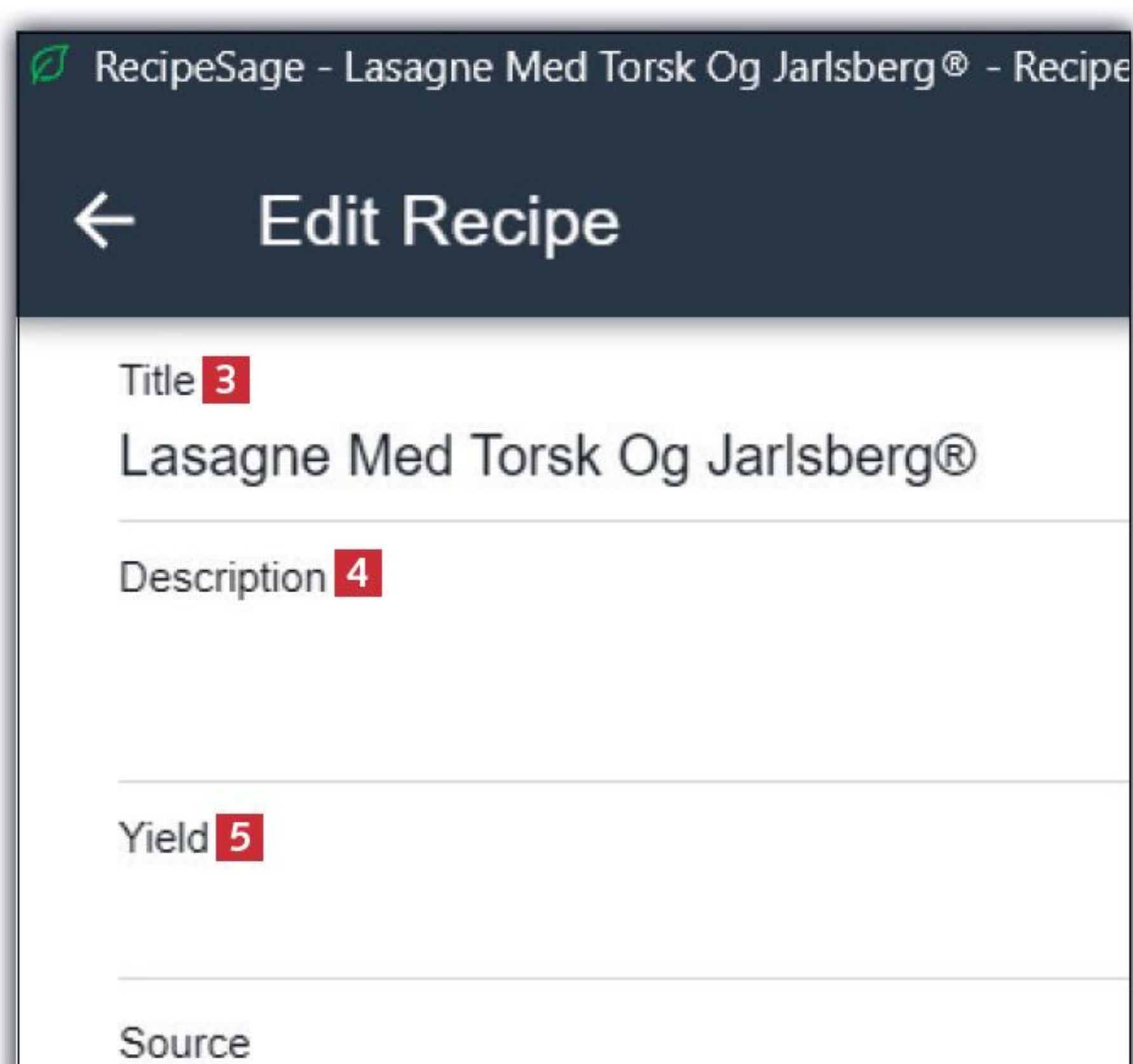

Gjør endringer i en oppskrift

Vil du justere litt i en oppskrift for å tilpasse den egen smak og behov? Det gjør du enkelt i RecipeSage. Du kan endre både ingredienslisten og fremgangsmåten.

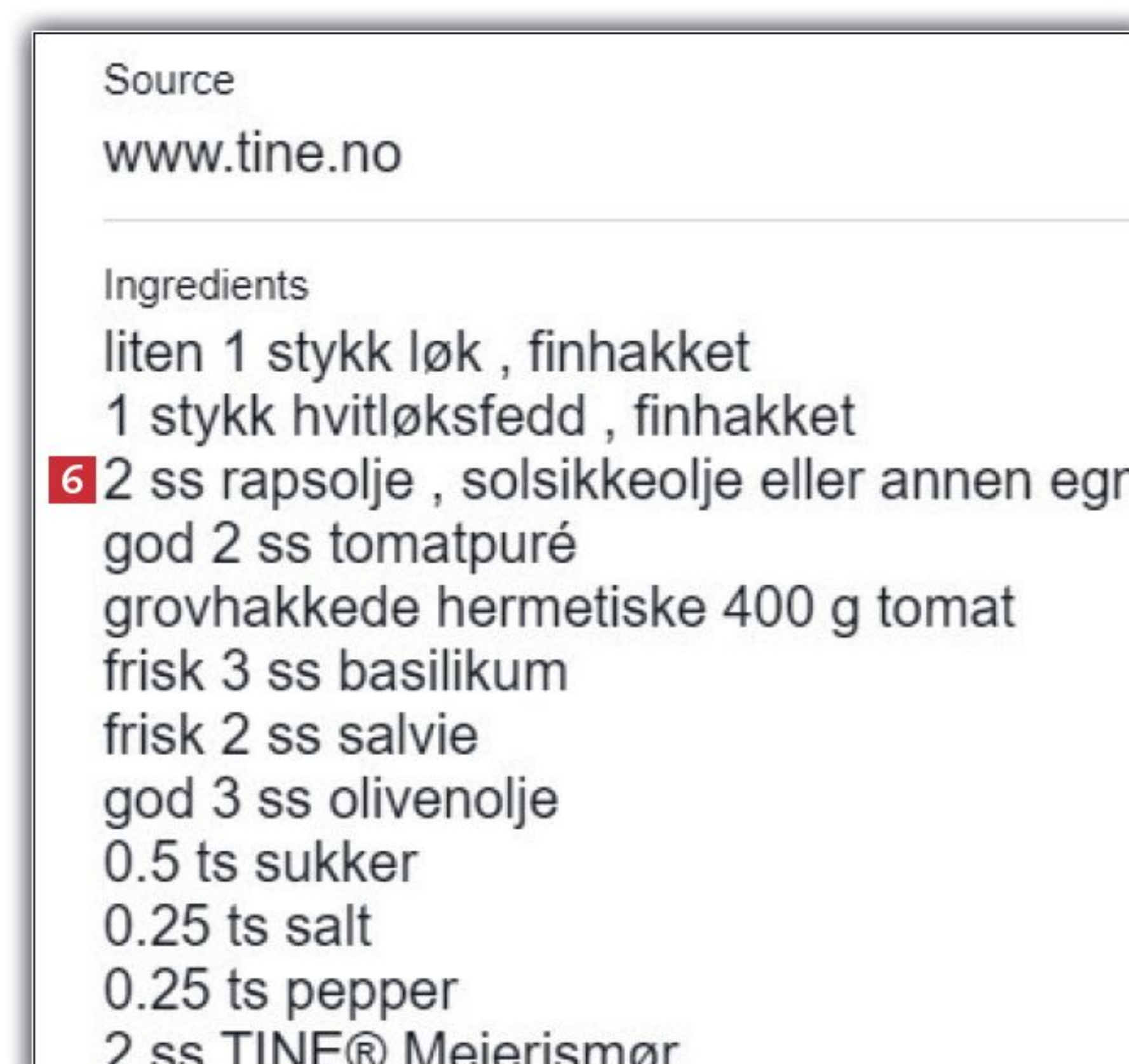
2 Under oppskriften er det en rekke valg. Klikk på **EDIT** **2**.

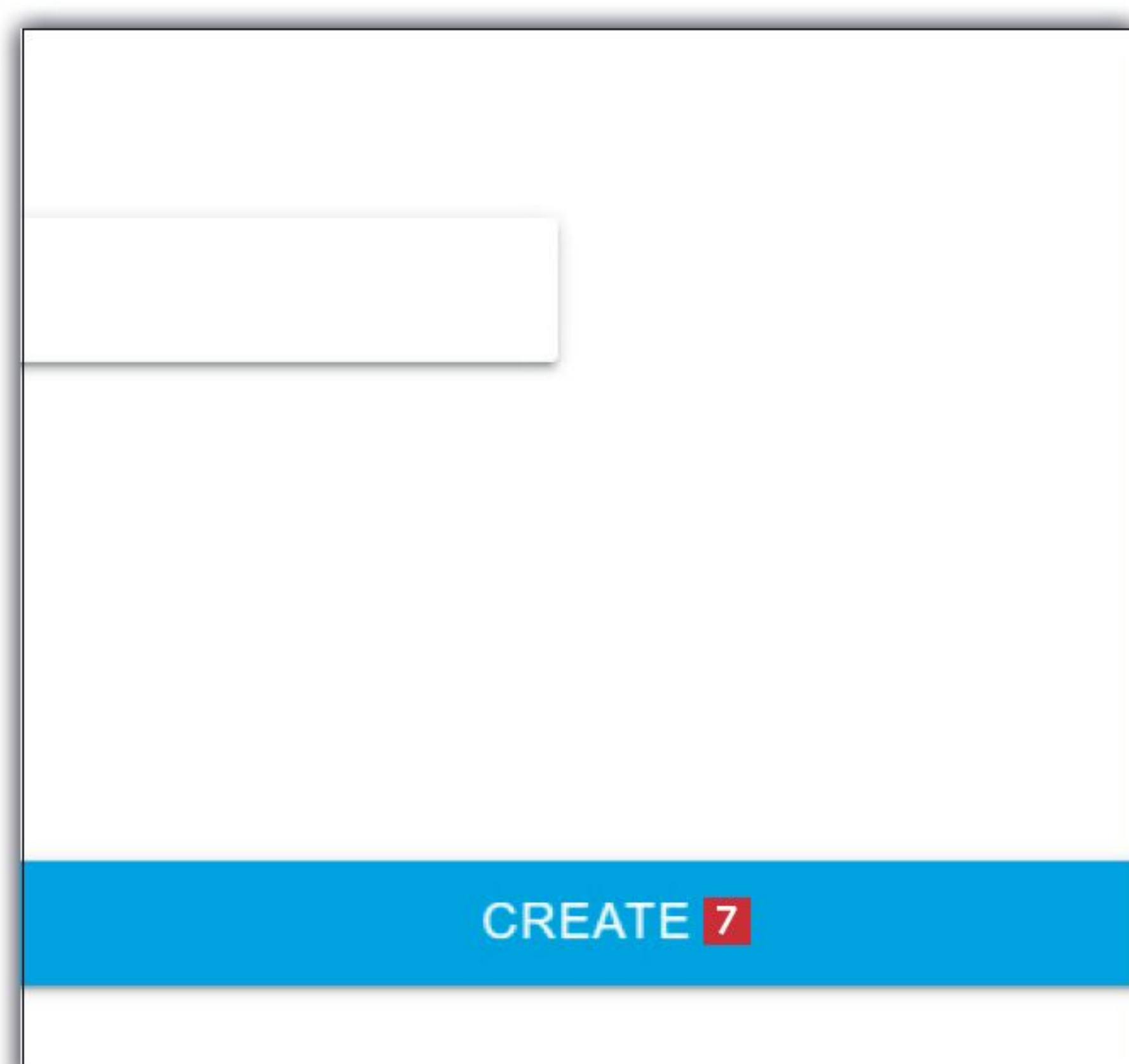
3 Under **Title** **3** kan du gi oppskriften en ny tittel. Ved **Description** **4** kan du legge til en kort beskrivelse, og under **Yield** **5** angir du hvor mange porsjoner den holder til.

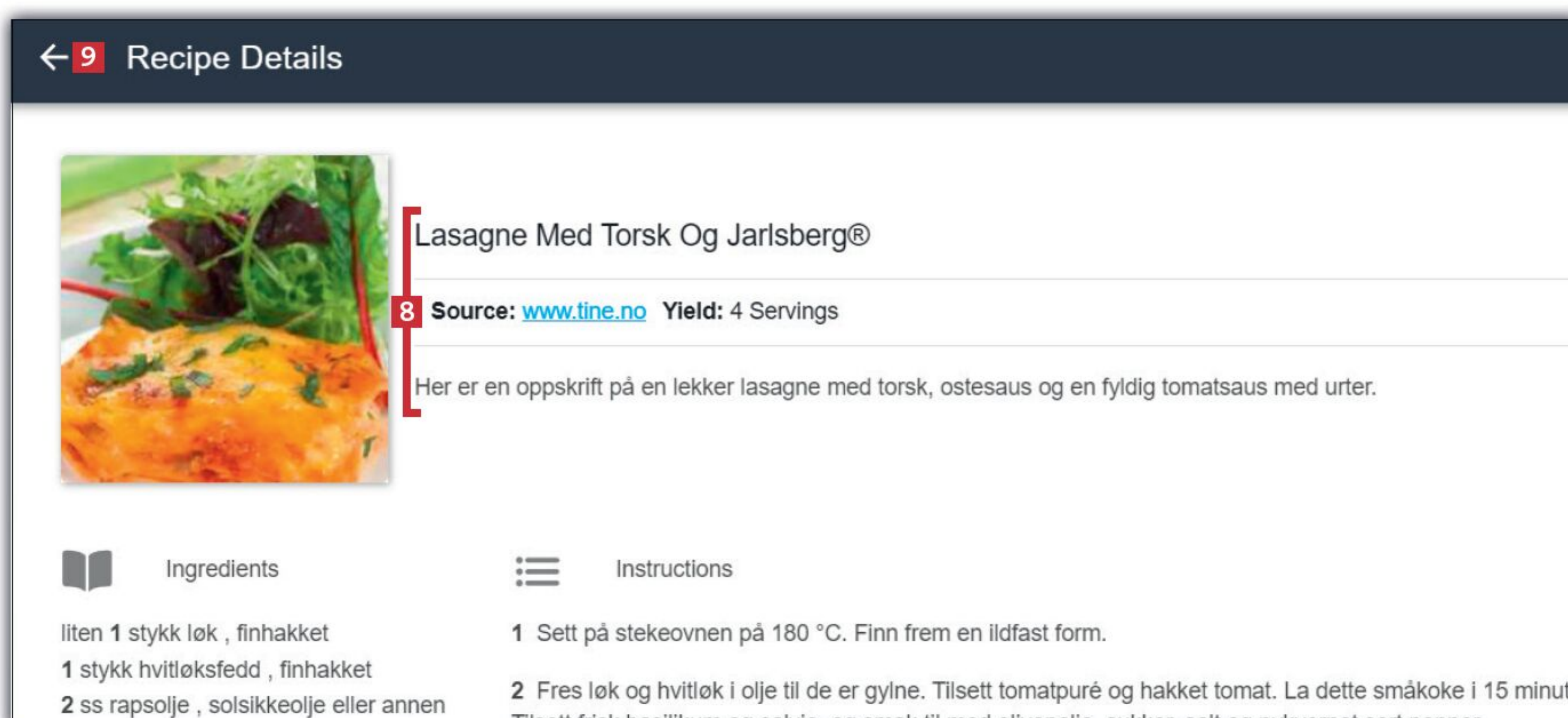
1 Sørg for at oppskriften er lagt inn i RecipeSage på en av måtene vi har vist tidligere. I hovedmenyen klikker du på oppskriften **1** du ønsker å justere.

4 Du kan justere oppskriften ved å klikke i ingredienslisten **6**. Skriv deretter inn det du vil endre.

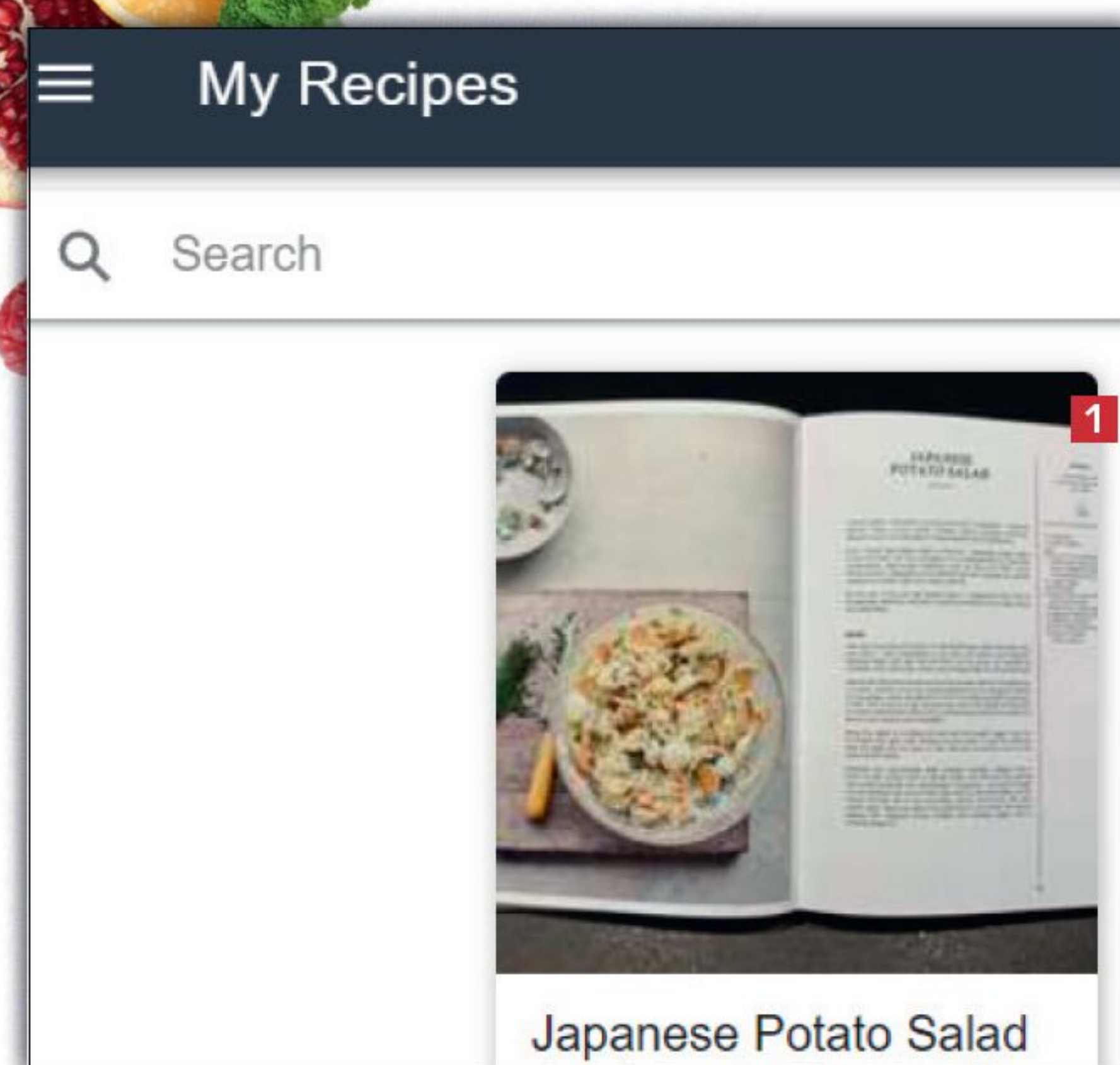
5 Når du er ferdig med å tilpasse oppskriften, klikker du på **CREATE** **7** nederst i vinduet.

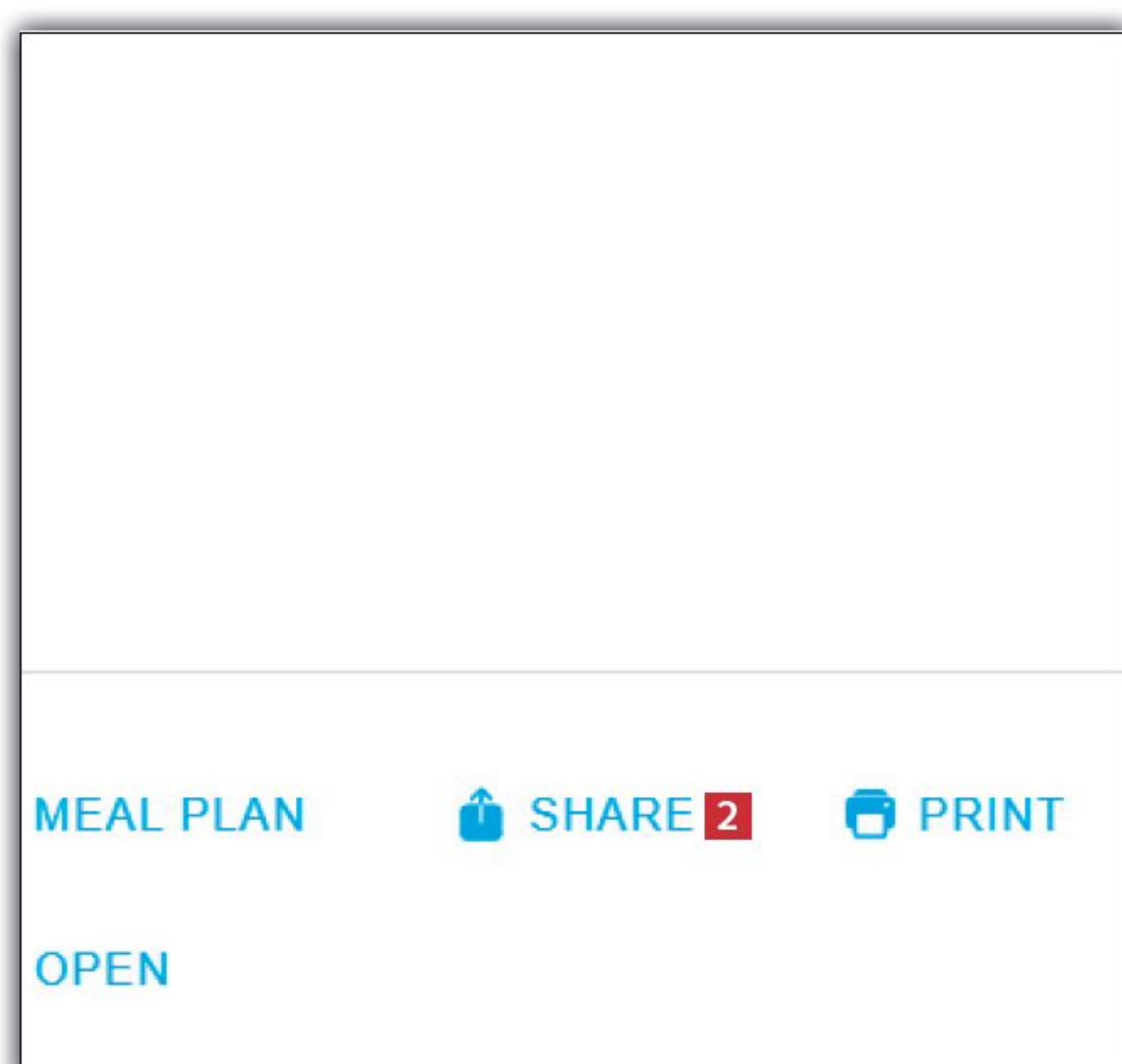
6 Nå er oppskriften med endringene lagret **8**. Gå tilbake til hovedmenyen ved å klikke på pilen øverst til venstre i programvinduet **9**.

Del oppskriftene med andre

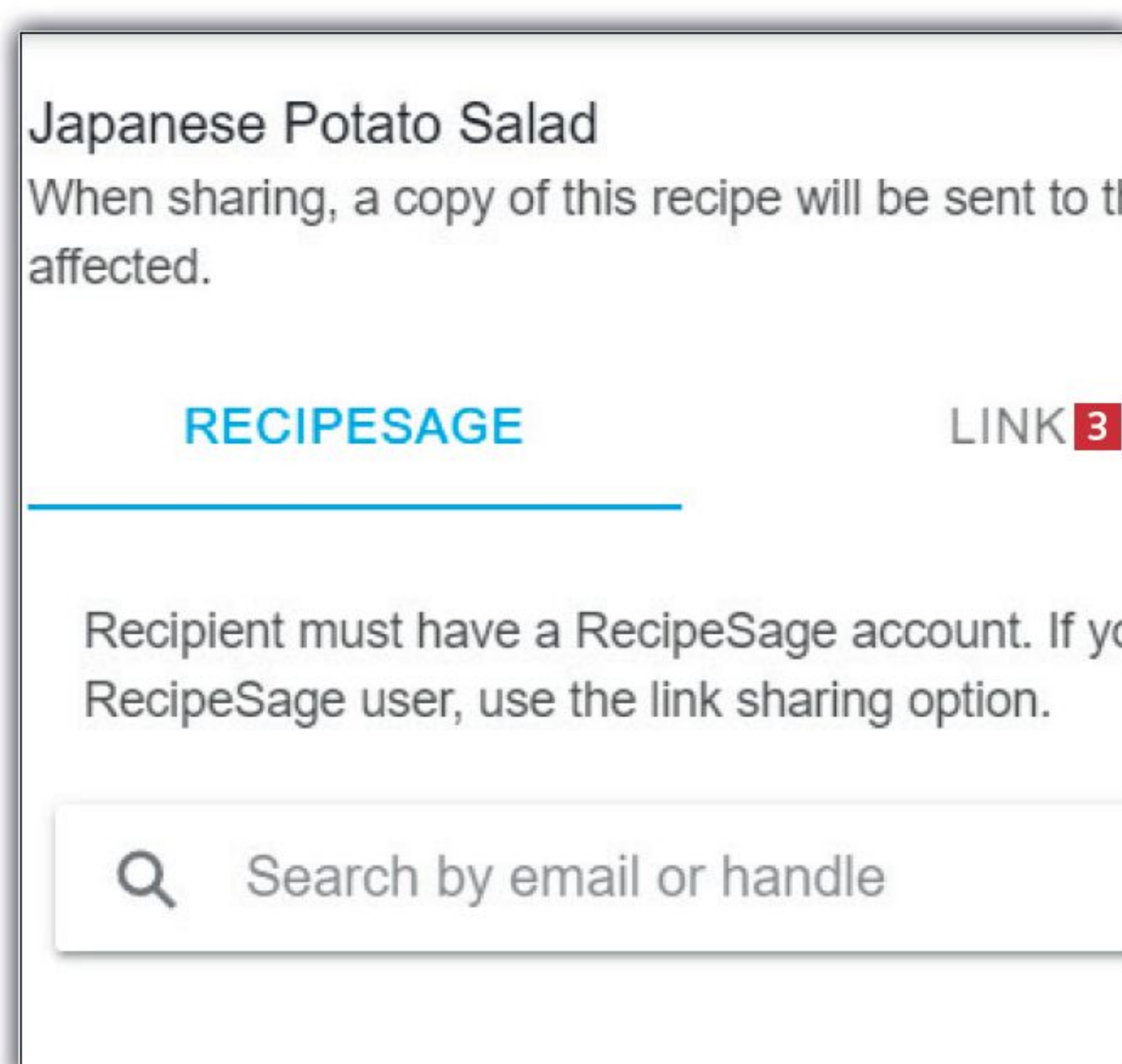
Det er lett å dele oppskriftene du har lagret i RecipeSage – selv om den du deler med ikke har programmet. Her viser vi hvordan.

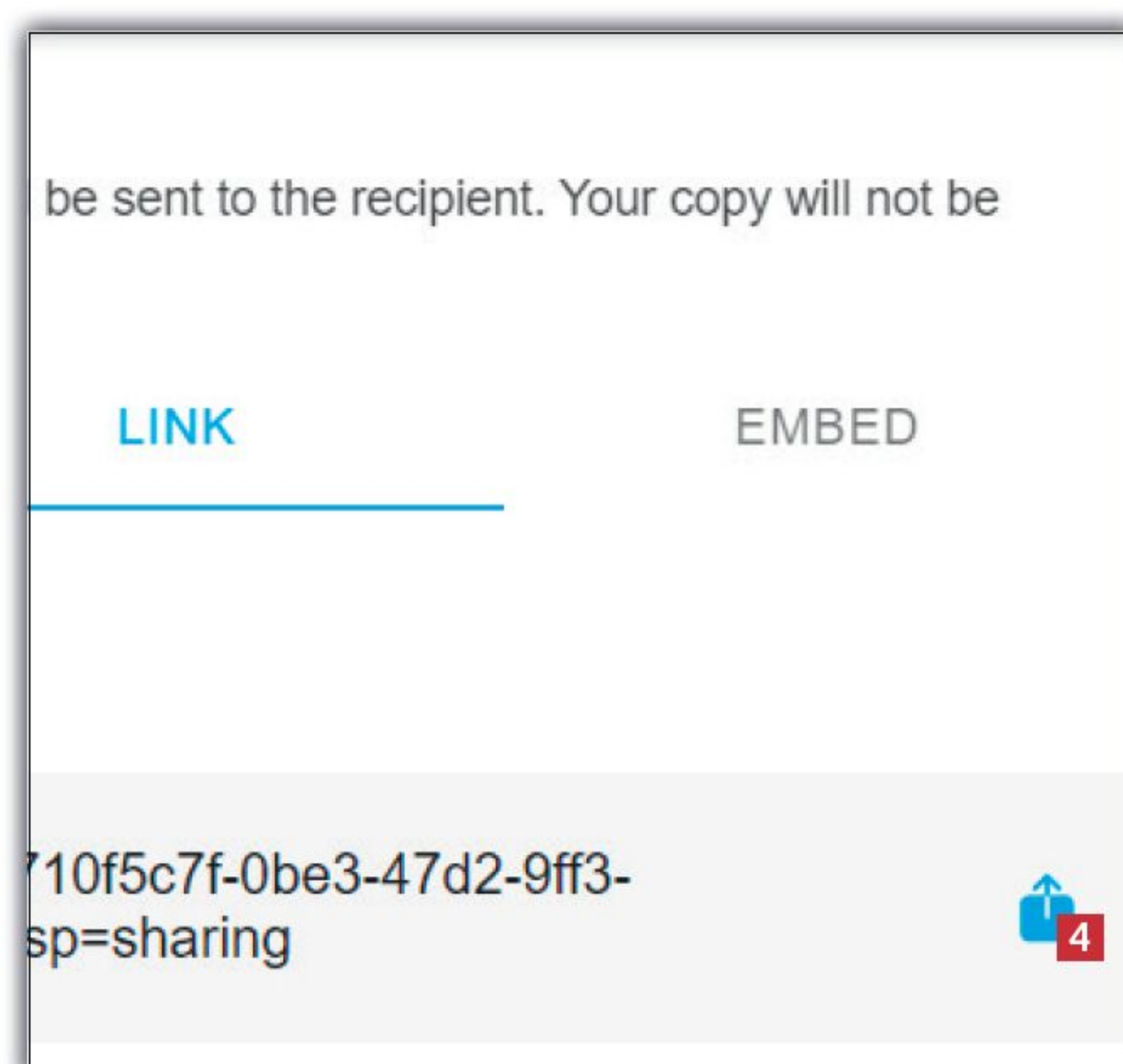
1 Du kan dele både oppskrifter du har lastet ned fra nettet, og dem du har lagt inn fra et bilde. Åpne RecipeSage, og klikk i hovedmenyen på oppskriften **1** du vil dele.

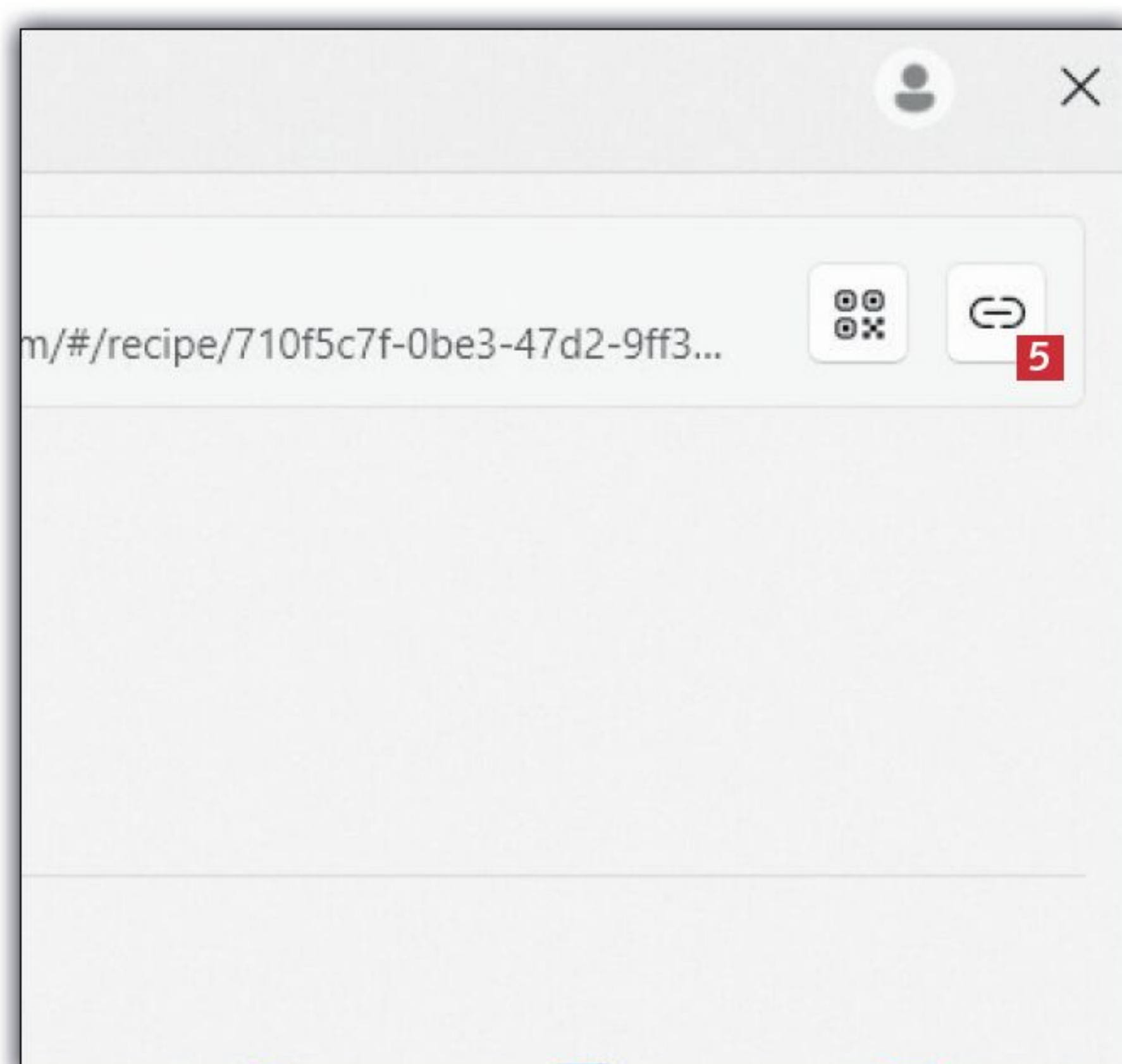
2 Bla ned til bunnen av vinduet, og klikk på **SHARE** **2**.

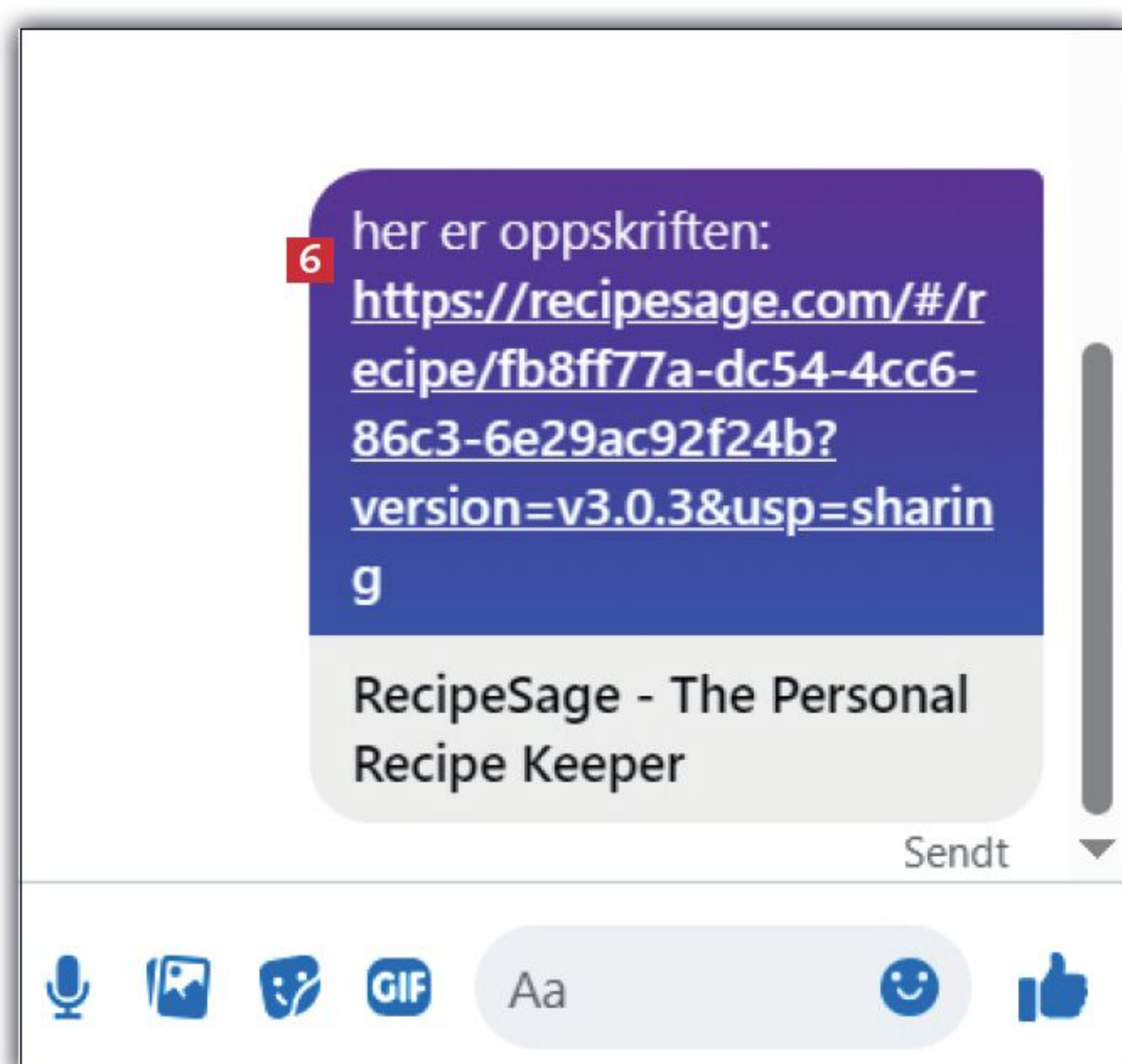
3 Du har også flere muligheter for å dele oppskriften. Klikk på **LINK** **3** for å lage en kobling til oppskriften.

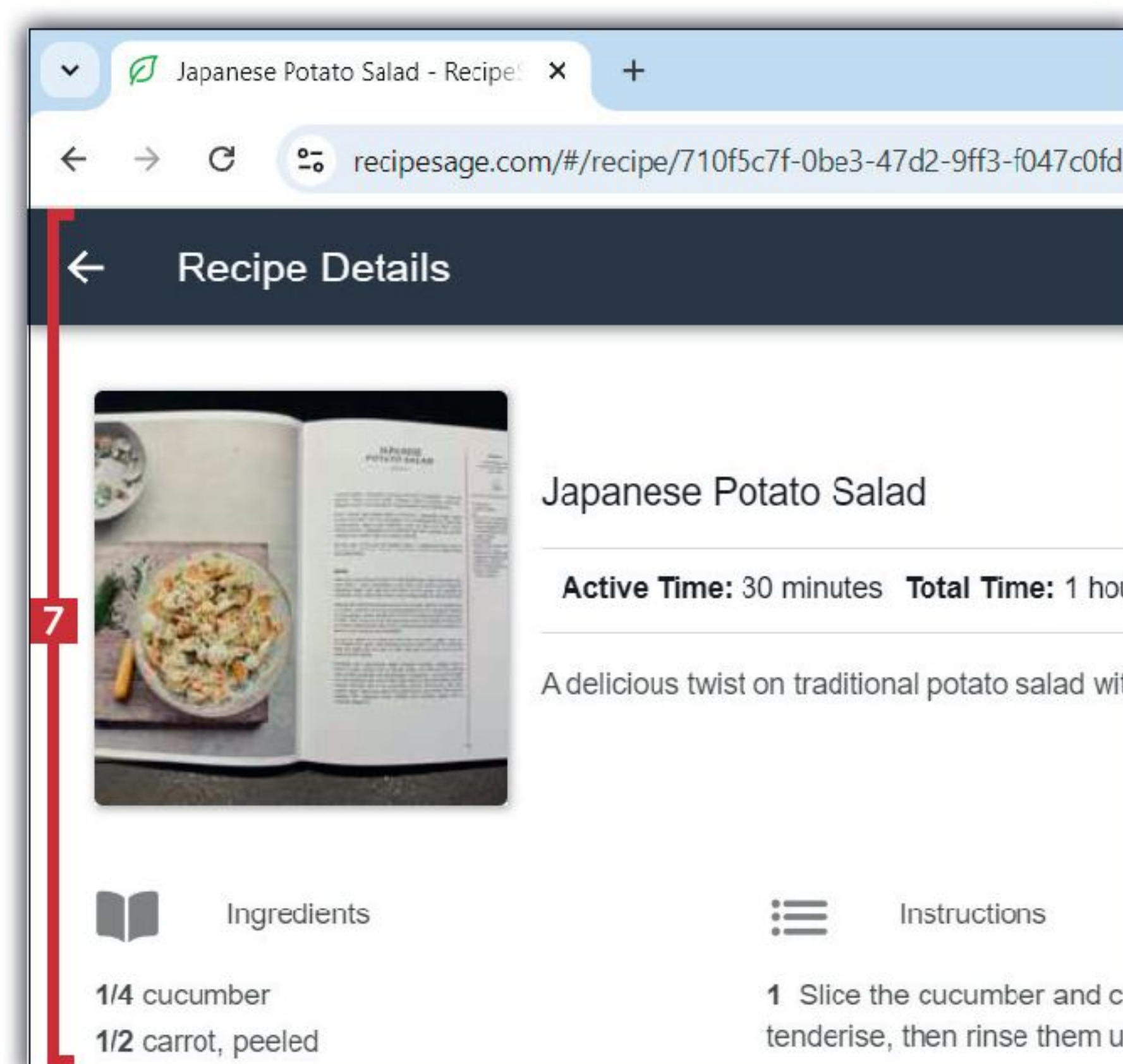
4 Nå oppretter programmet en egen lenke til oppskriften. Klikk på knappen ved **4** siden av koblingen.

5 Klikk på knappen **5** øverst til høyre i vinduet som åpnes. Da kopieres koblingen til utklippstavlen i Windows.

6 Nå kan du lime inn oppskriften hvor du vil, for eksempel i en Messenger-samtale **6**, ved hjelp av tastene **Ctrl + V**.

7 Når andre klikker på koblingen, åpnes oppskriften **7** som en nettside i nettleseren deres – og den vises akkurat som i RecipeSage.

Kurs: Microsoft Teams

1 Kom i gang med Teams

I første del klargjør du Microsoft Teams for bruk og foretar din første oppringning i programmet.

2 Arranger et Teams-møte

I andre del viser vi hvordan du planlegger og avholder møter med flere deltakere.

SLIK BRUKER DU TEAMS:

Kom nærmere familie

Windows' eget program for videoanrop fungerer aldeles glimrende og er lett å komme i gang med. Vi hjelper deg med å nettpirate, ringe og sette opp videosamtaler i etterfølgeren til Skype.

Journalist
Steffen Nielsen

En stor del av kontakten med familien foregår i dag via videoanrop fra mobil eller pc – særlig til den delen

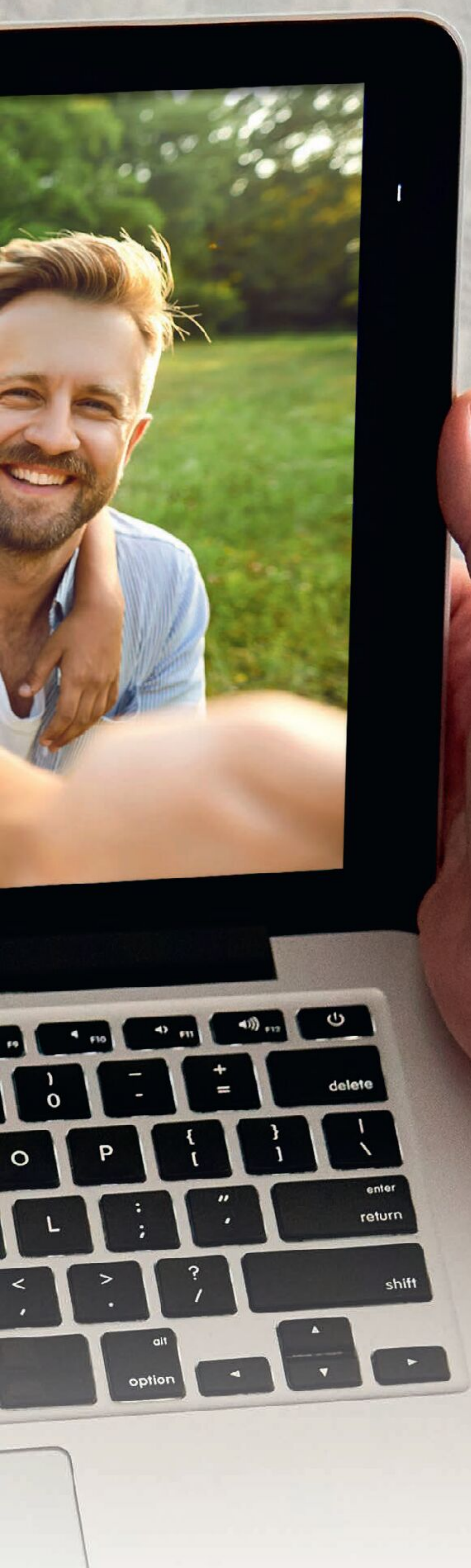
av familien som bor på en annen kant av landet – eller utenlands.

Videoanrop er det opplagte valget fordi samtalen glir så mye lettere når man ser hverandre. Det som sies ledsages av videobilder, slik at barnebarn kan snakke med besteforeldre

ansikt til ansikt og vise sine kreative mesterverk fra barnehagen.

Raskt og enkelt oppsett

Microsoft Teams er ett blant mange programmer som kan brukes til videosamtaler med familie og venner, og det er flere fordeler ved å bruke nettopp dette verktøyet. Den mest opplagte er at Teams allerede ligger klart til bruk i Windows. Det gjelder i hvert fall hvis du, som nordmenn flest, har oppgradert til Windows 11. I den versjonen er nemlig Teams en del av sys-

SPØRSMÅL OG SVAR OM MICROSOFT TEAMS

? Må jeg betale for Teams?

- ! Nei, Teams er gratis.
- Åpne programmet, så er du snart i gang uten at det koster en krone.

? Jeg bruker Skype. Kan jeg ikke bare fortsette med det?

- ! Nei. Skype ble lagt ned fra 5. mai 2025 og kan ikke lenger brukes.

? Hva skjer med Skype-kontoen?

- ! Du kan logge inn i
- Teams med Skype-kontoen. Alle Skype-kontaktene overføres automatisk til Teams.

? Kan jeg ringe til et vanlig telefonnummer via Teams?

- ! Det kan du, men
- primærfunksjonen til Teams er videoanrop mellom deg og andre Teams-brukere. Vil du ringe et telefonnummer, må du betale for det. Dette kurset tar kun for seg gratisfunksjonene i Teams.

En enkel oppringning
i Microsoft Teams er alt som skal til for å samle familien.

og venner

temet. Bruker du Windows 10, må programmet først lastes ned fra nettet, men det er også en enkel sak.

Du har allerede en konto

Den neste store fordelene ved det gjennomarbeidede Teams-programmet er at du etter all sannsynlighet har en konto allerede – kanskje uten at du vet det selv. Årsaken er at Teams i utgangspunktet automatisk bruker den Microsoft-kontoen du bruker til å logge på Windows. Dermed går det raskere og mer smidig å komme i gang

med Teams enn med tredjepartstjenester som Zoom.

Hvis du også bruker Microsoft-kontoen til Outlook, har du enda en fordel ved å bruke Teams. E-postkontaktene vises nemlig automatisk i Teams, slik at du øyeblikkelig kan begynne å skrive og snakke med familie og venner. Det samme gjelder hvis du er vant til å bruke forgjengeren til Teams, nemlig Skype.

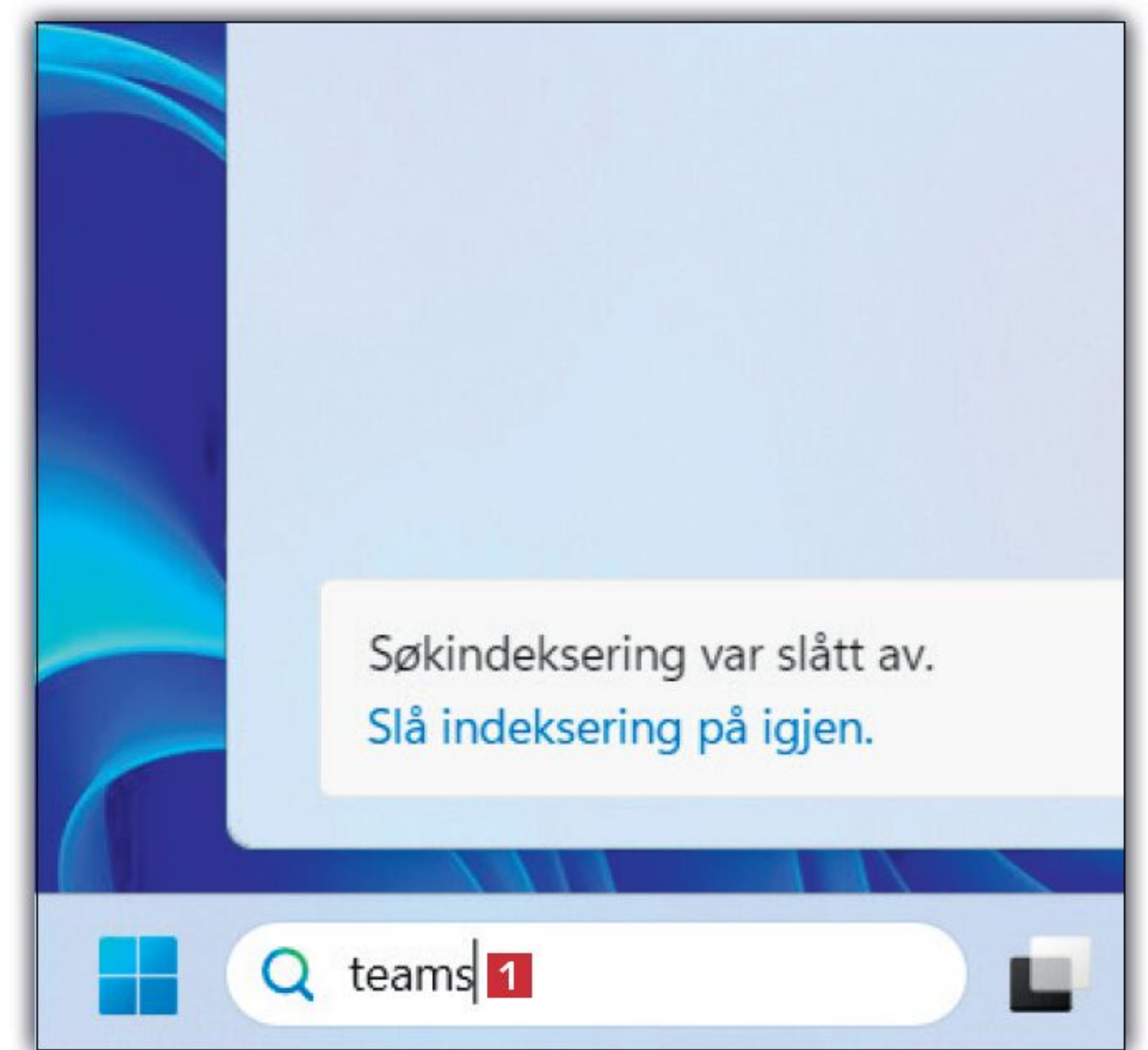
Etter noen minutters forberedelser av Teams er du klar til å ta kontakt på en ny og fleksibel måte.

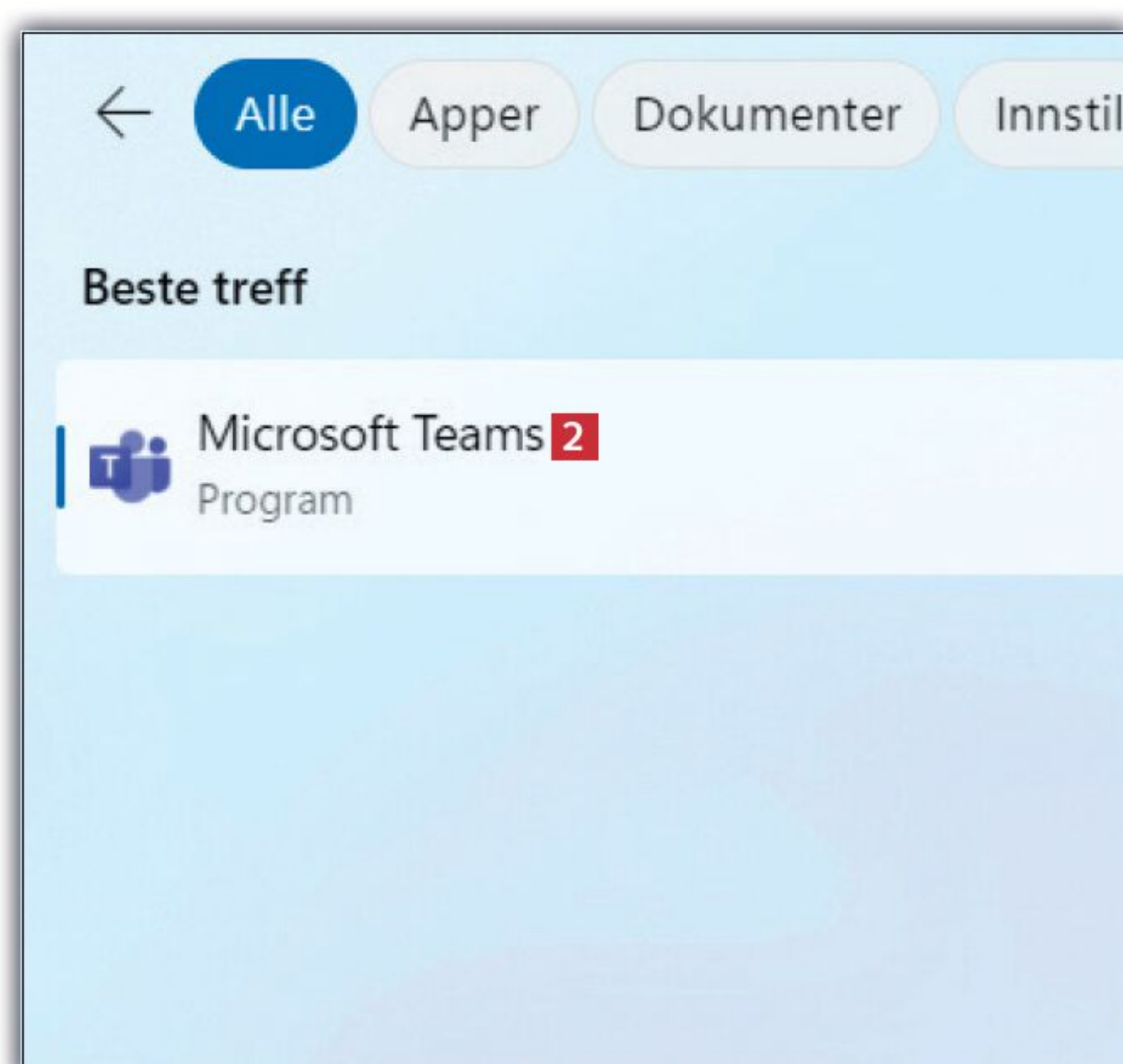

Microsoft Teams for begynnere

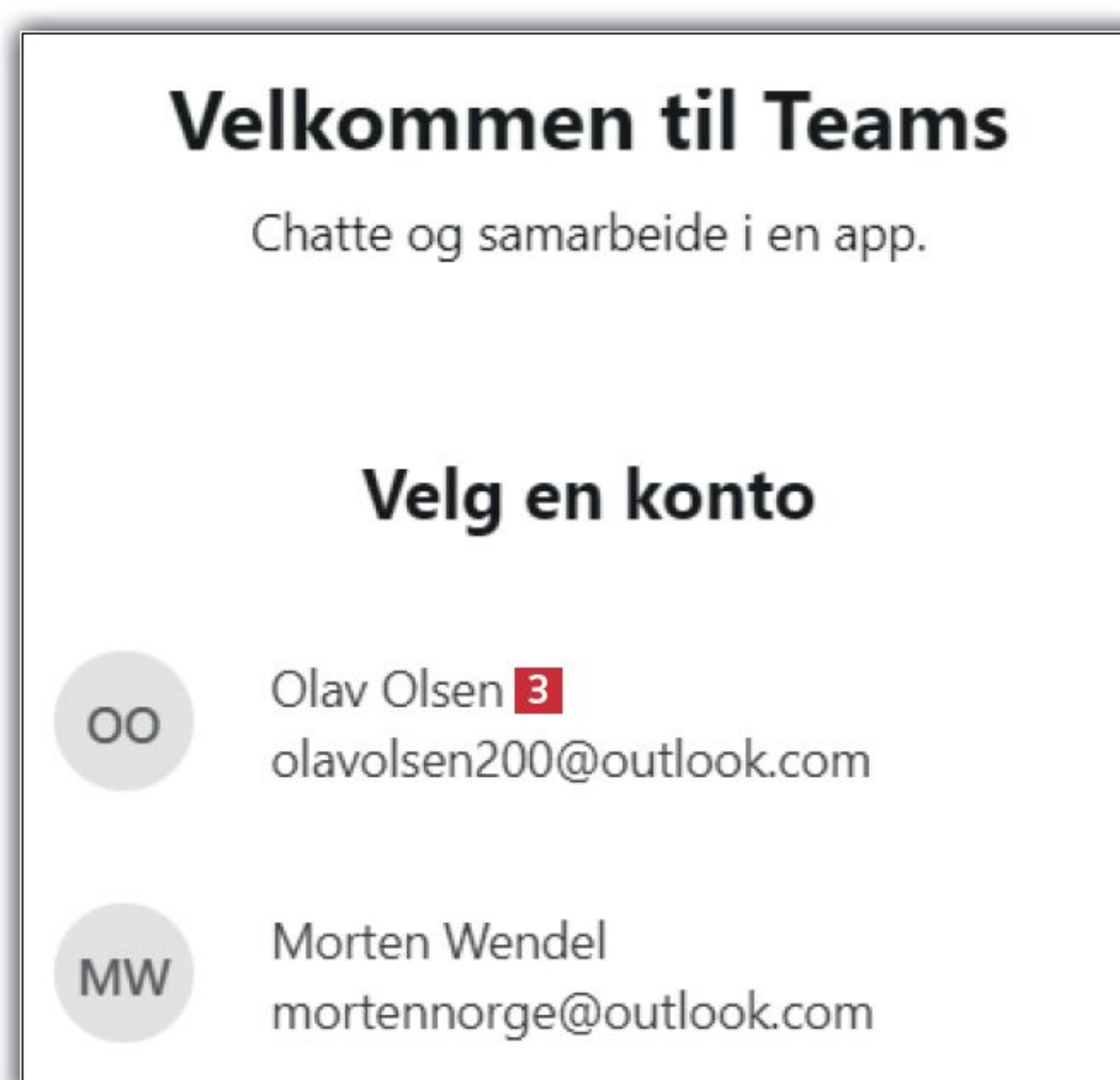
Du må ha en Microsoft-konto for å bruke Teams. Normalt vil du bruke den kontoen du allerede benytter til å logge på Windows 11. Her viser vi hvordan du kommer i gang.

1 Søk etter **teams** **1** i Windows' søkefelt.

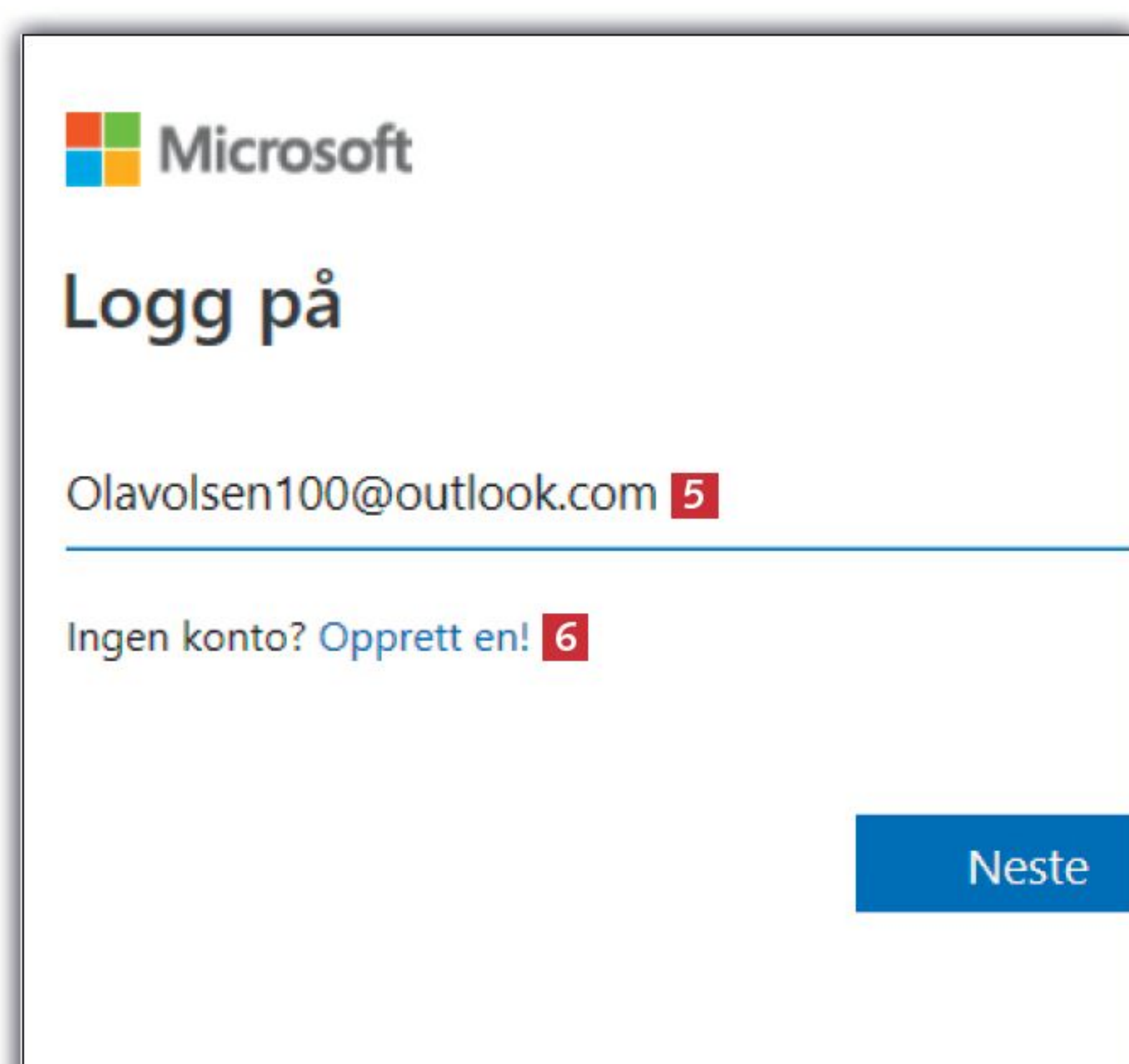
2 Deretter klikker du på søkeresultatet **Microsoft Teams** **2**.

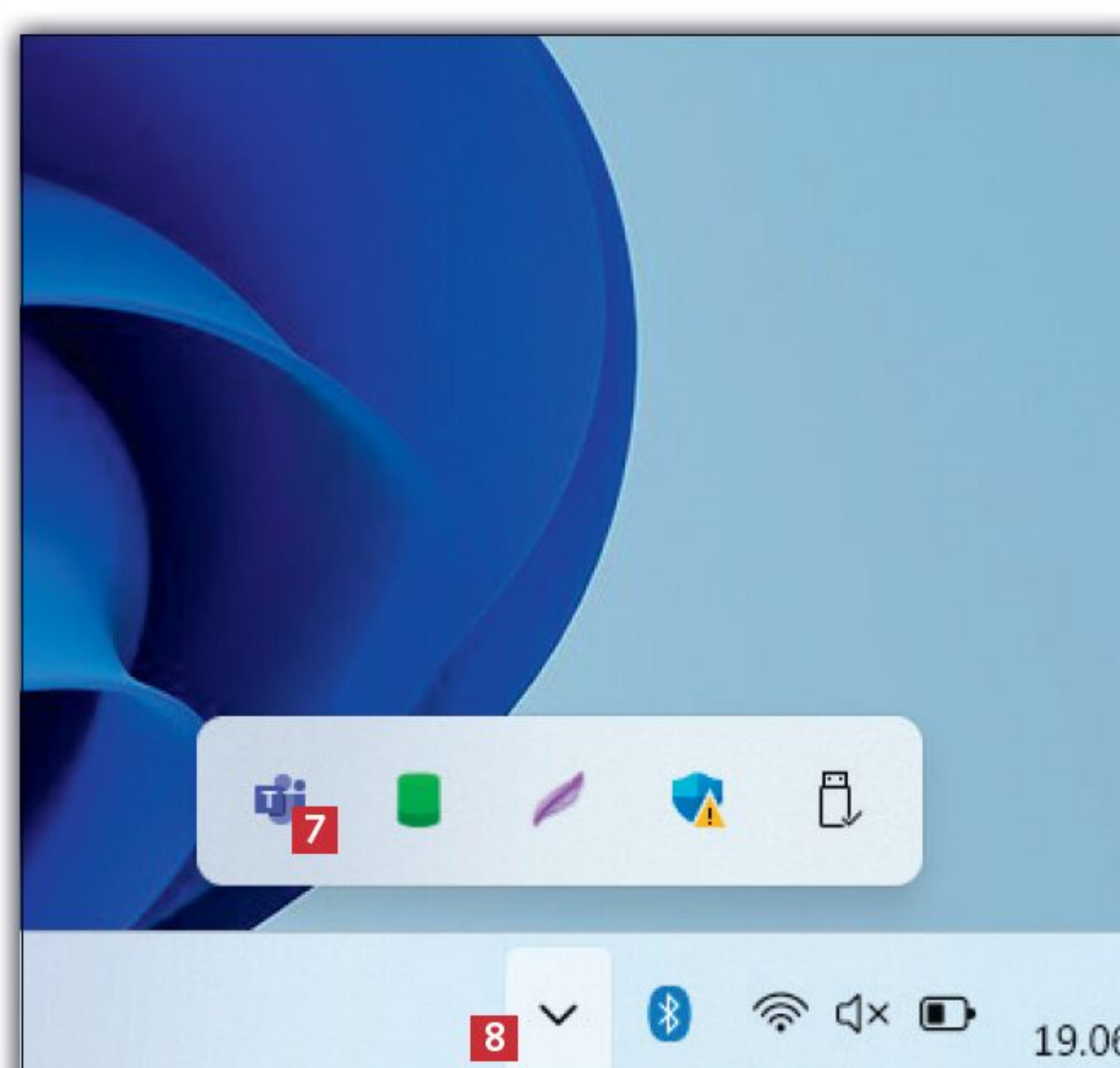
3 Normalt er du allerede pålogget med en Microsoft-konto. I så fall klikker du på den **3** og fortsetter til trinn 6.

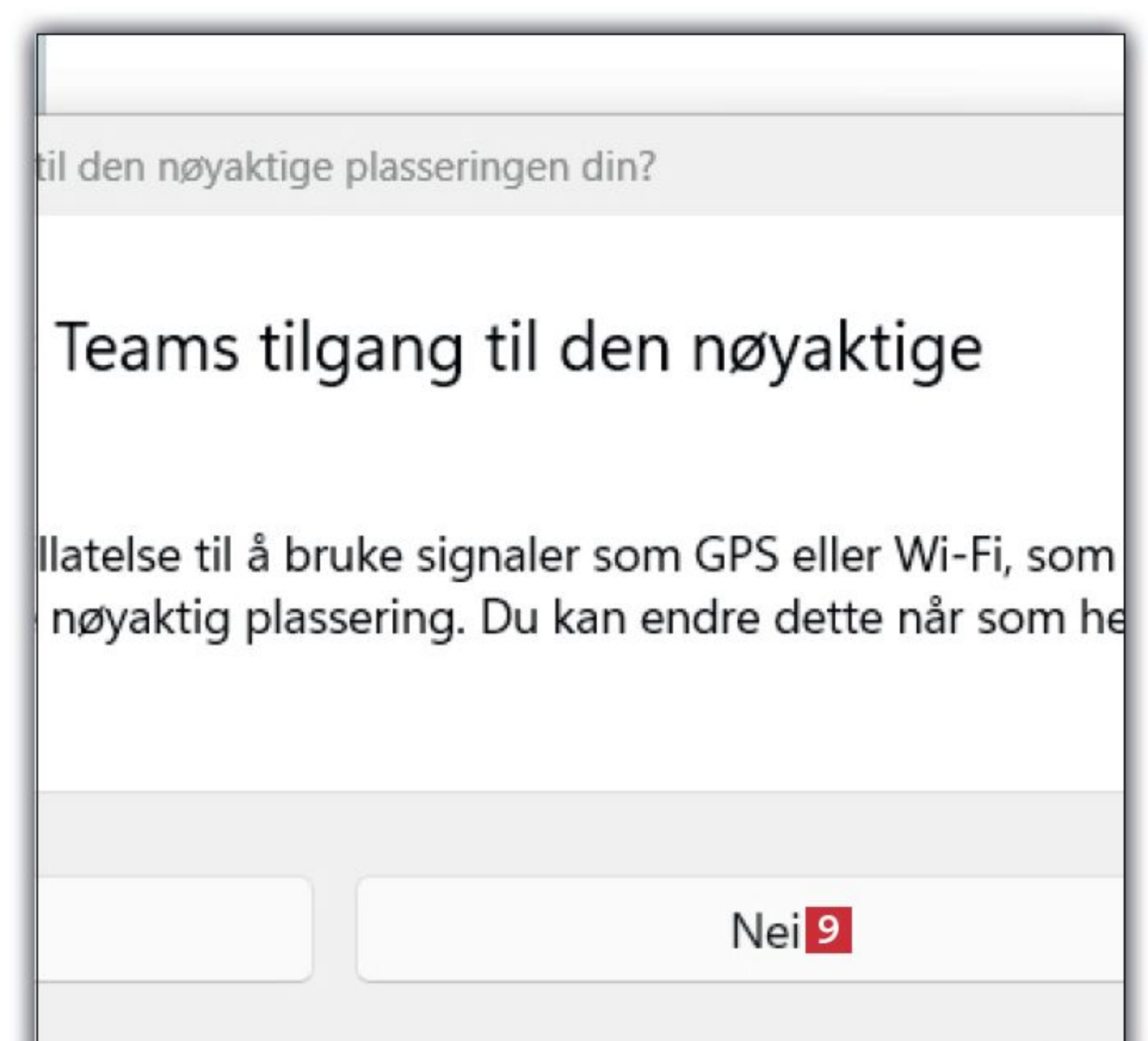
4 Hvis du av en eller annen grunn vil bruke en annen konto, klikker du på **Bruk en annen konto** **4**.

5 Du velger mellom å bruke en eksisterende Microsoft-konto **5** og å opprette en ny **6**. Deretter følger du anvisningene i de neste vinduene.

6 Dermed åpnes programmet. Heretter kan du åpne Teams ved å klikke på programikonet **7** – eventuelt ved først å klikke på pilen **8**.

7 Ser du dette vinduet når programmet åpnes, klikker du ganske enkelt på **Nei** **9**.

Microsoft Teams

Programmet lar deg holde kontakten med familie og venner via tekstsamtale, tale- eller videoanrop.

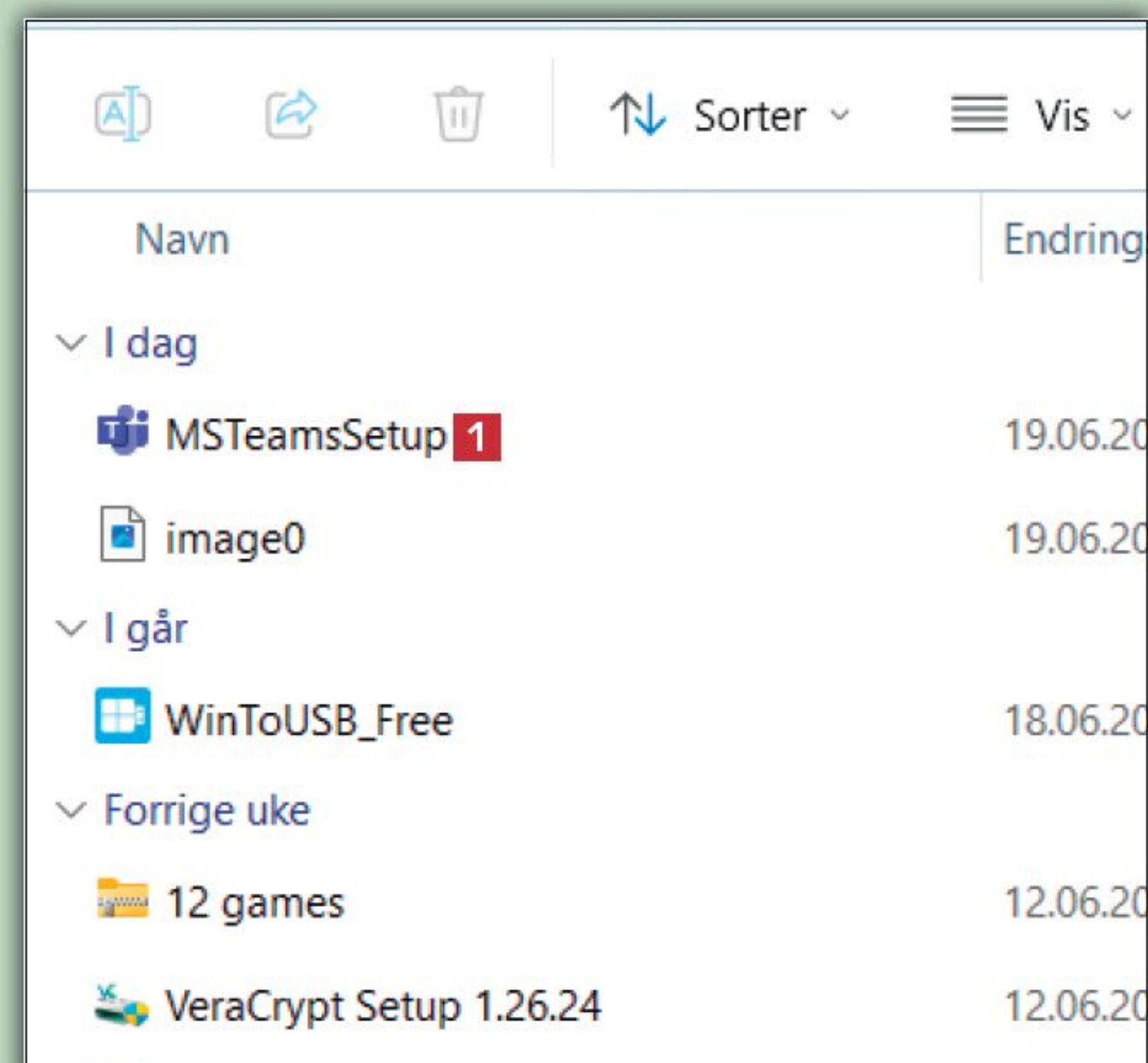
Språk
Norsk

Virker med
Windows 10

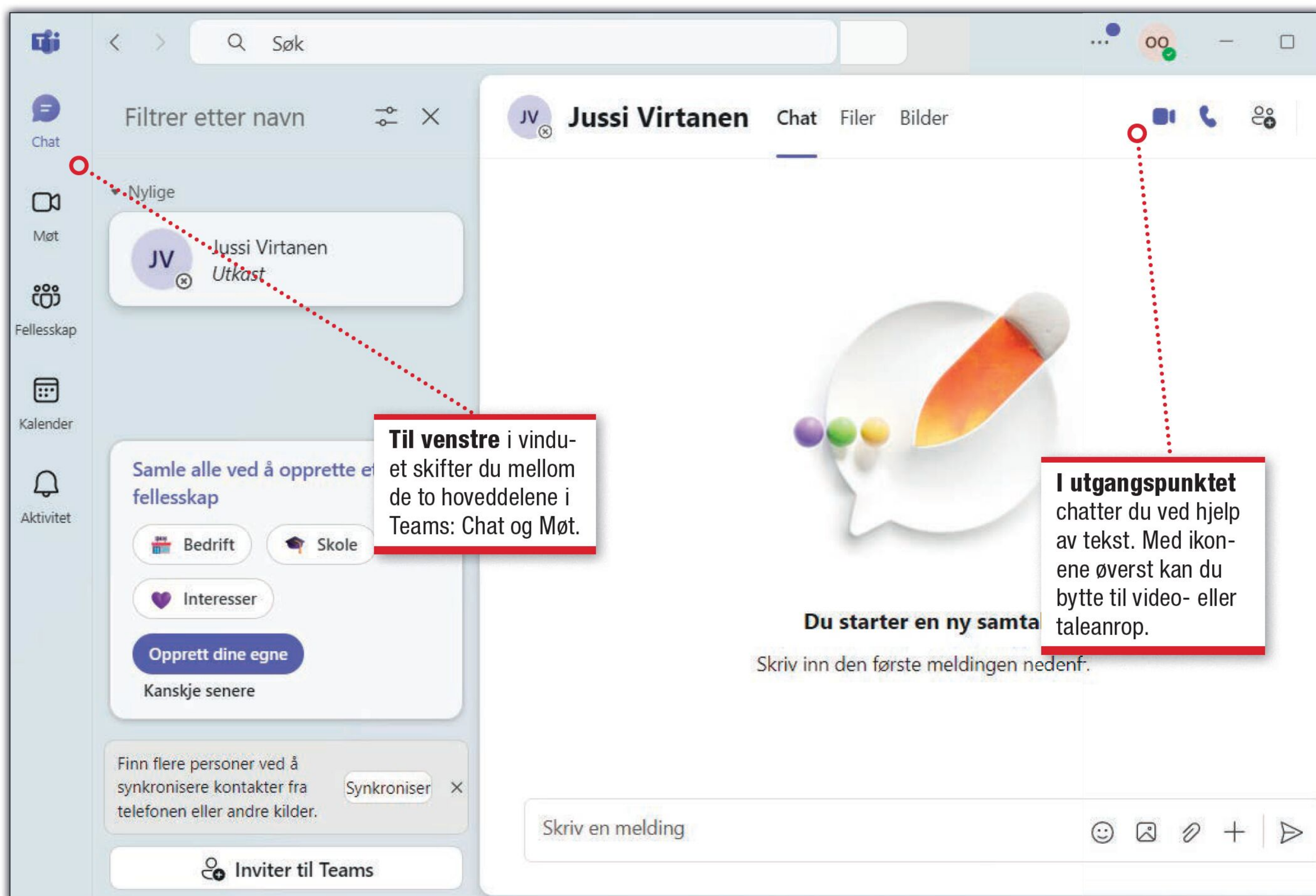
Last ned programmet fra:
komputer.no/2515

Teams i Windows 10

Har du fortsatt Windows 10 på maskinen, er ikke Teams en del av operativsystemet. I så fall kan du laste ned programmet fra nettsiden vår.

1 Last ned programmet. Dobbelt-klikk på **MSTeamsSetup 1**, og fullfør installeringen. Dermed har du Teams på maskinen og kan følge instruksjonene i denne artikkelen.

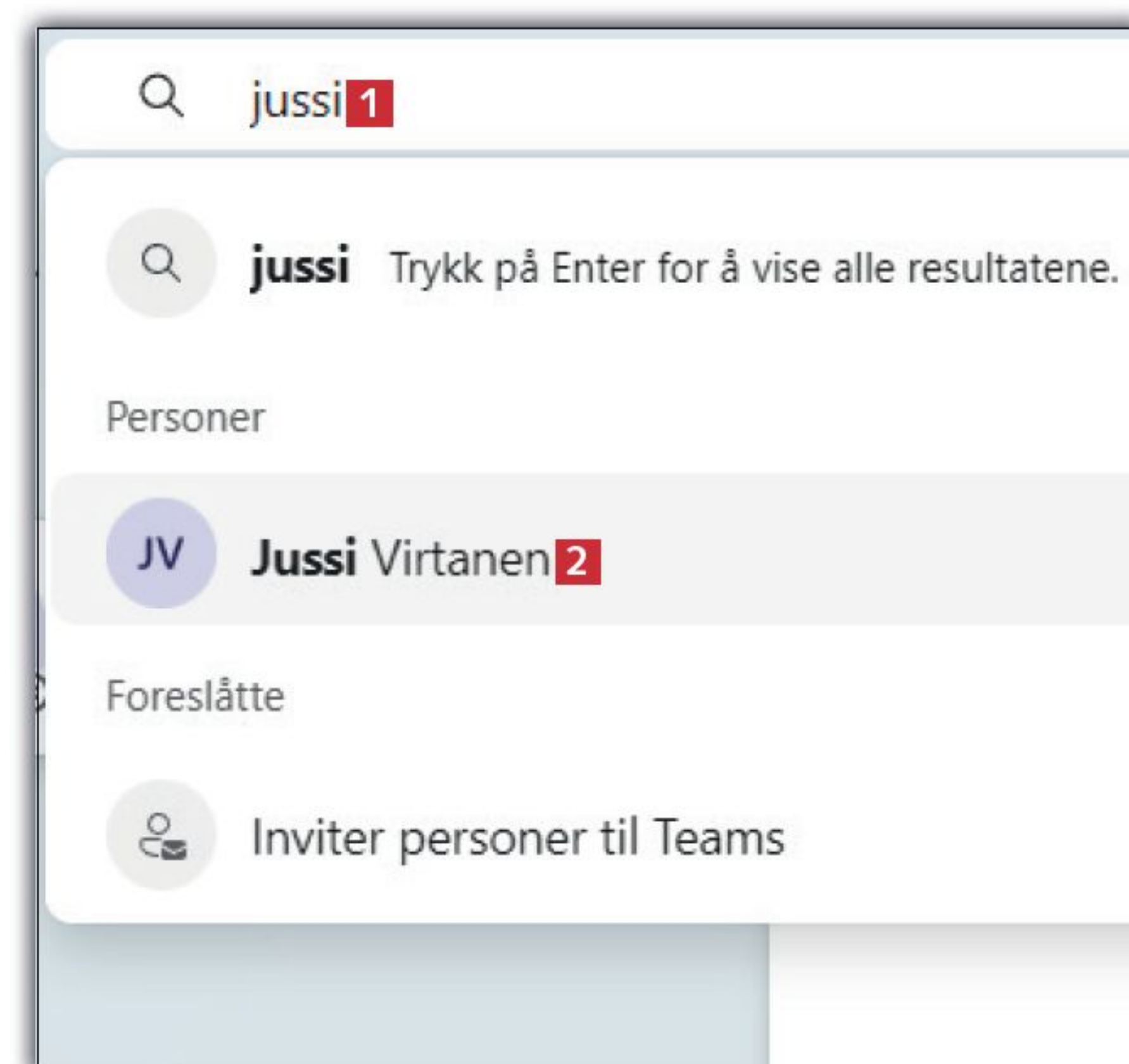

8 Her ser vi programmets hovedvindu, der du blant annet kan skrive tekst (chatte) med kontakter eller foreta tale- og videoanrop.

Slik legger du til nye kontakter

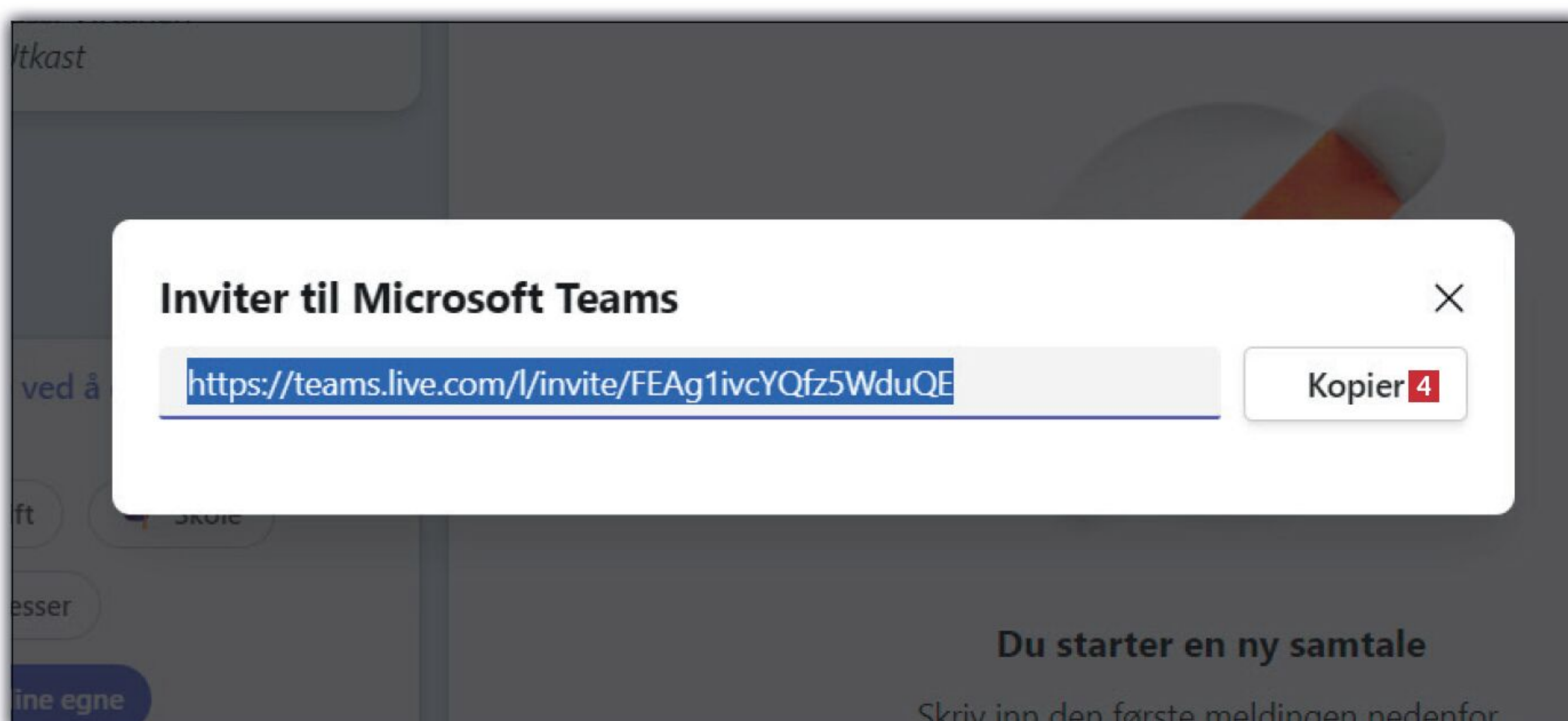
I Teams kan du legge til venner du vil skrive til eller snakke med, slik vi viser her. Vær klar over at du allerede har kontakter i Teams hvis du tidligere har brukt Skype eller Microsoft-kontoen i Outlook.

1 I første omgang kan du søke etter navnet på kontakten **1**. Klikk på søkeresultatet **2** for å starte en tekstsamtale med vedkommende.

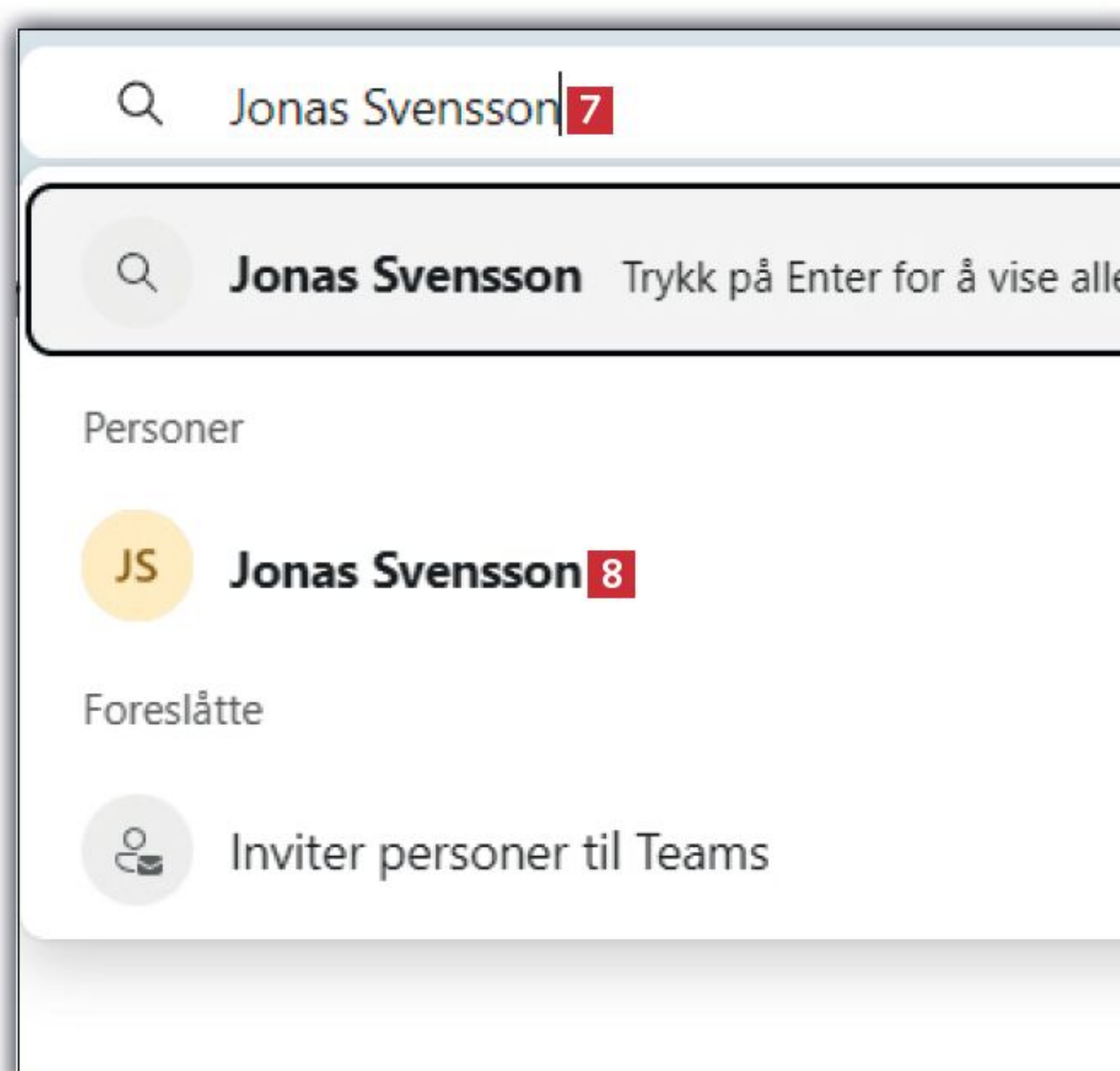
2 Alternativt kan du legge til nye kontakter ved å klikke på **Inviter til Teams** **3** nede til venstre.

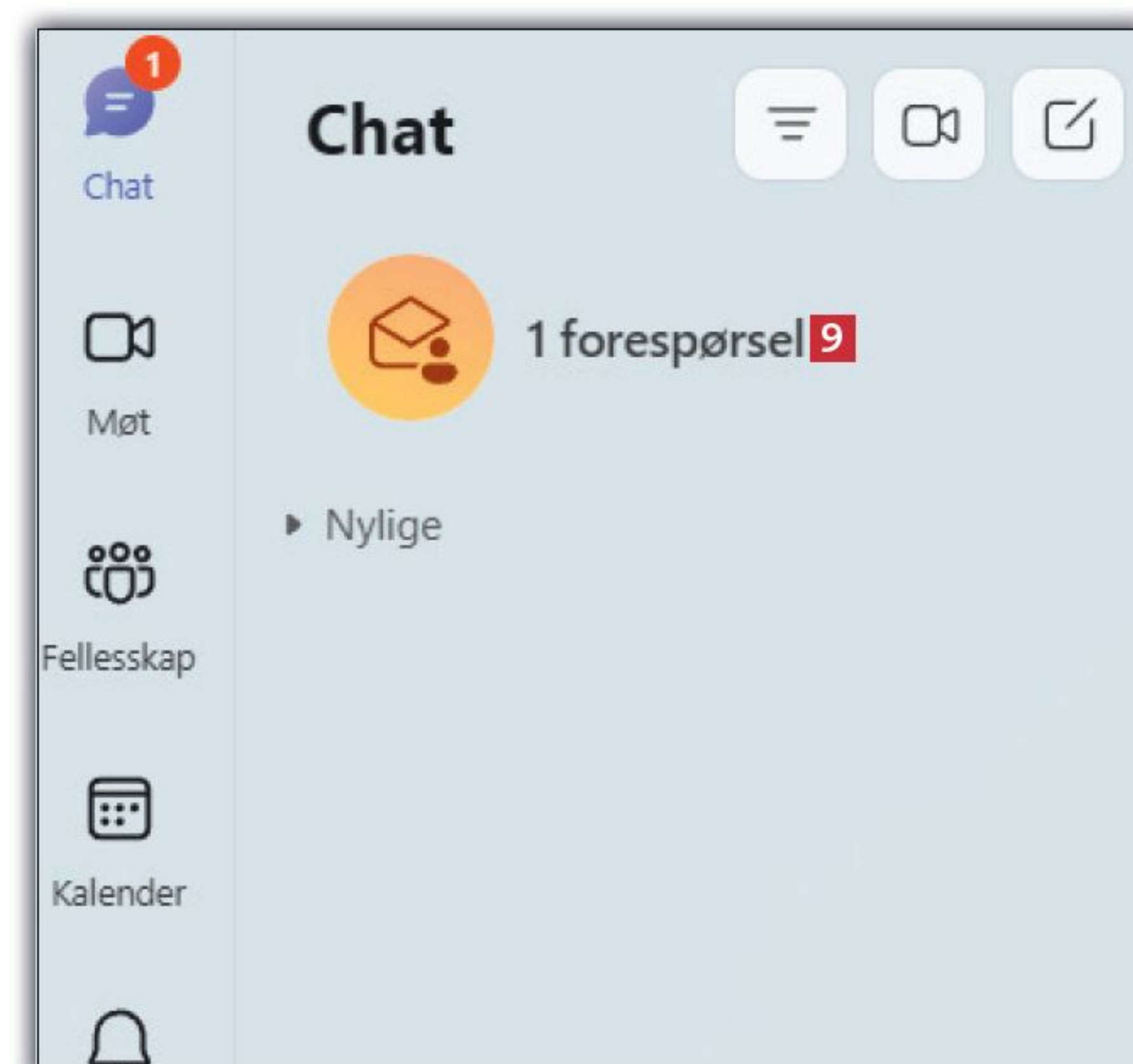
3 Klikk på **Kopier** **4**, og sett inn koblingen med hurtigtastene **Ctrl + V** i for eksempel en e-post som du deretter sender.

4 Når kontakten klikker på koblingen, åpnes dette vinduet. Hen velger **Fortsett i denne nettleseren** **5** eller installerer programmet på sin pc **6**. Dermed er kontakten opprettet.

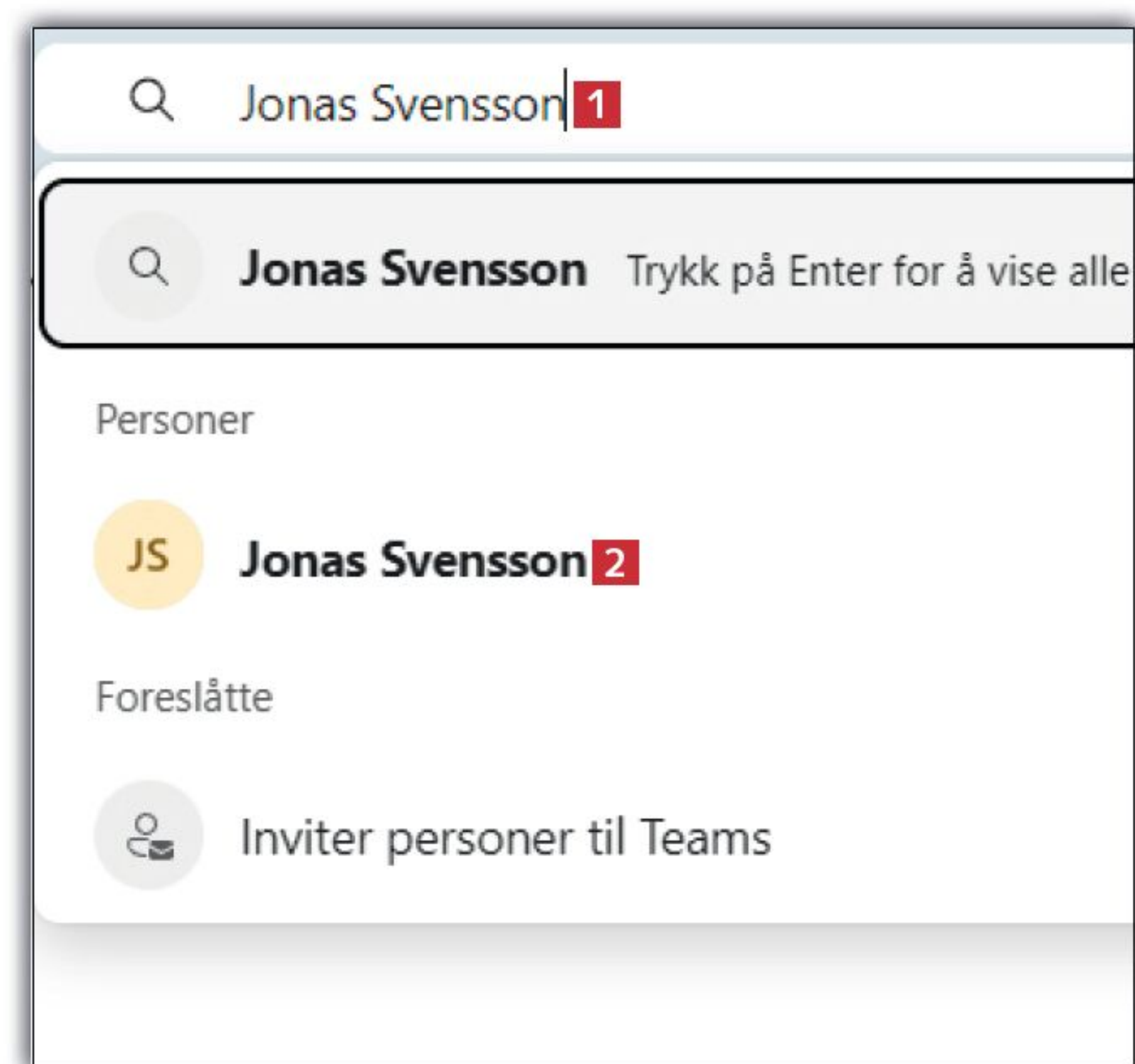
5 Når du søker i feltet øverst **7**, vil den nye kontakten bli vist, og du kan klikke på navnet **8** for å starte en samtale.

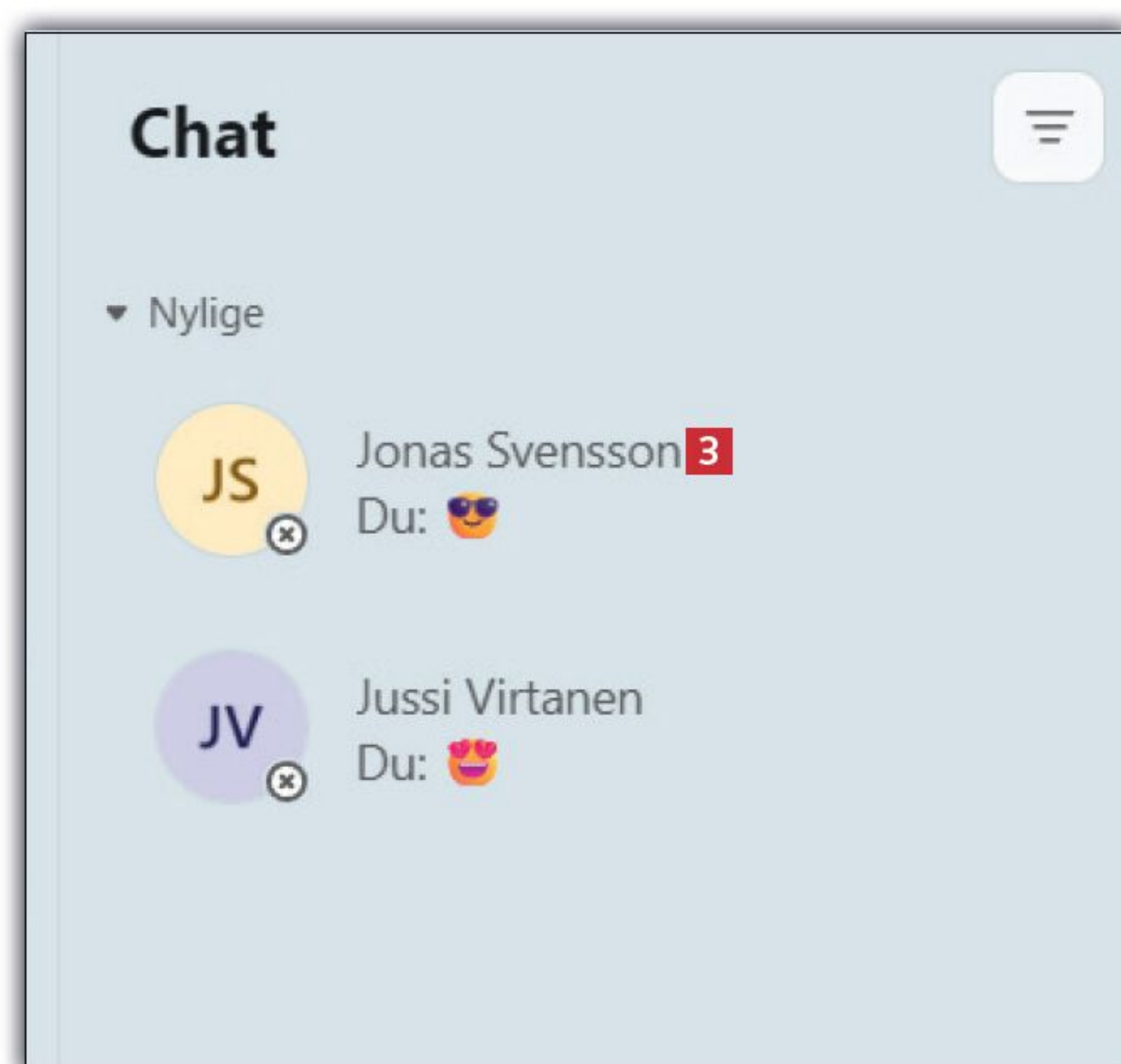
6 Den første meldingen fra den nye kontakten kan dukke opp som en forespørsel **9**. Klikk på den, og velg **Godta**. Dermed er samtalen i gang.

Slik snakker du med en kontakt i Teams

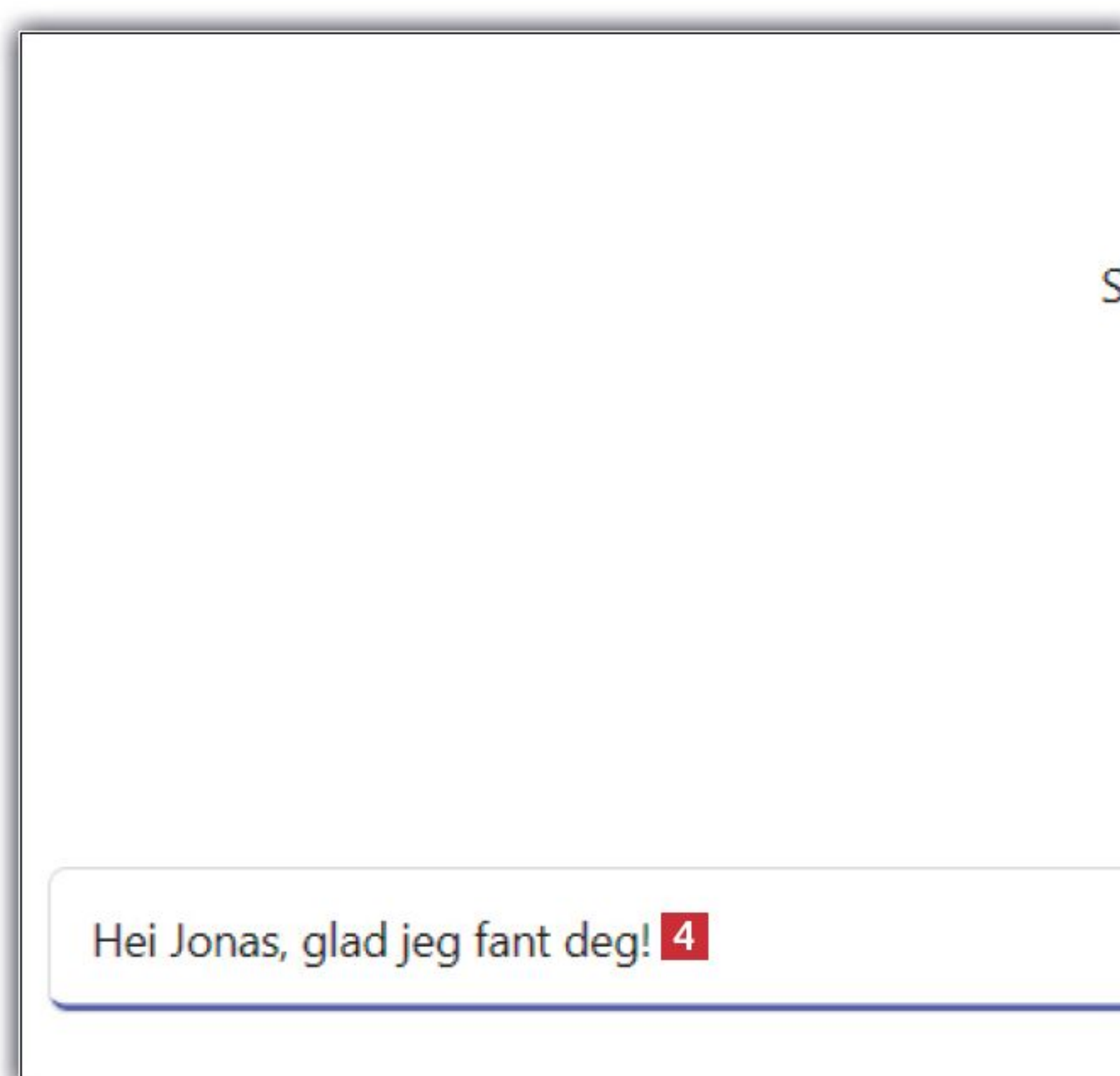
Du har tre muligheter for å kommunisere i Teams: Tekst, tale- eller videoanrop. I neste del av serien går vi i dybden og viser hvordan du gjennomfører videomøter med flere deltakere.

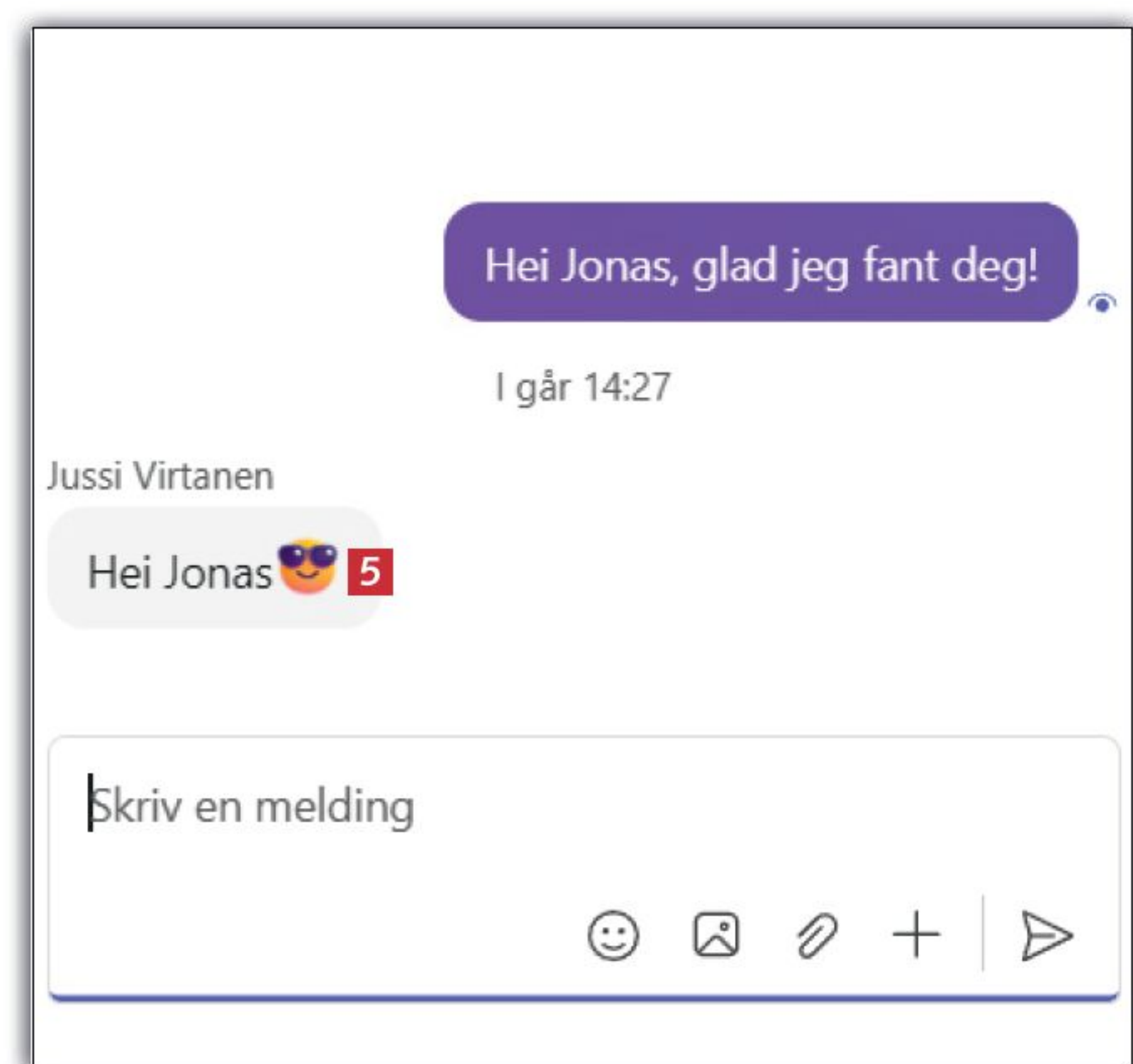
1 For å starte en samtale søker du etter kontaktens navn **1** og klikker på det **2**.

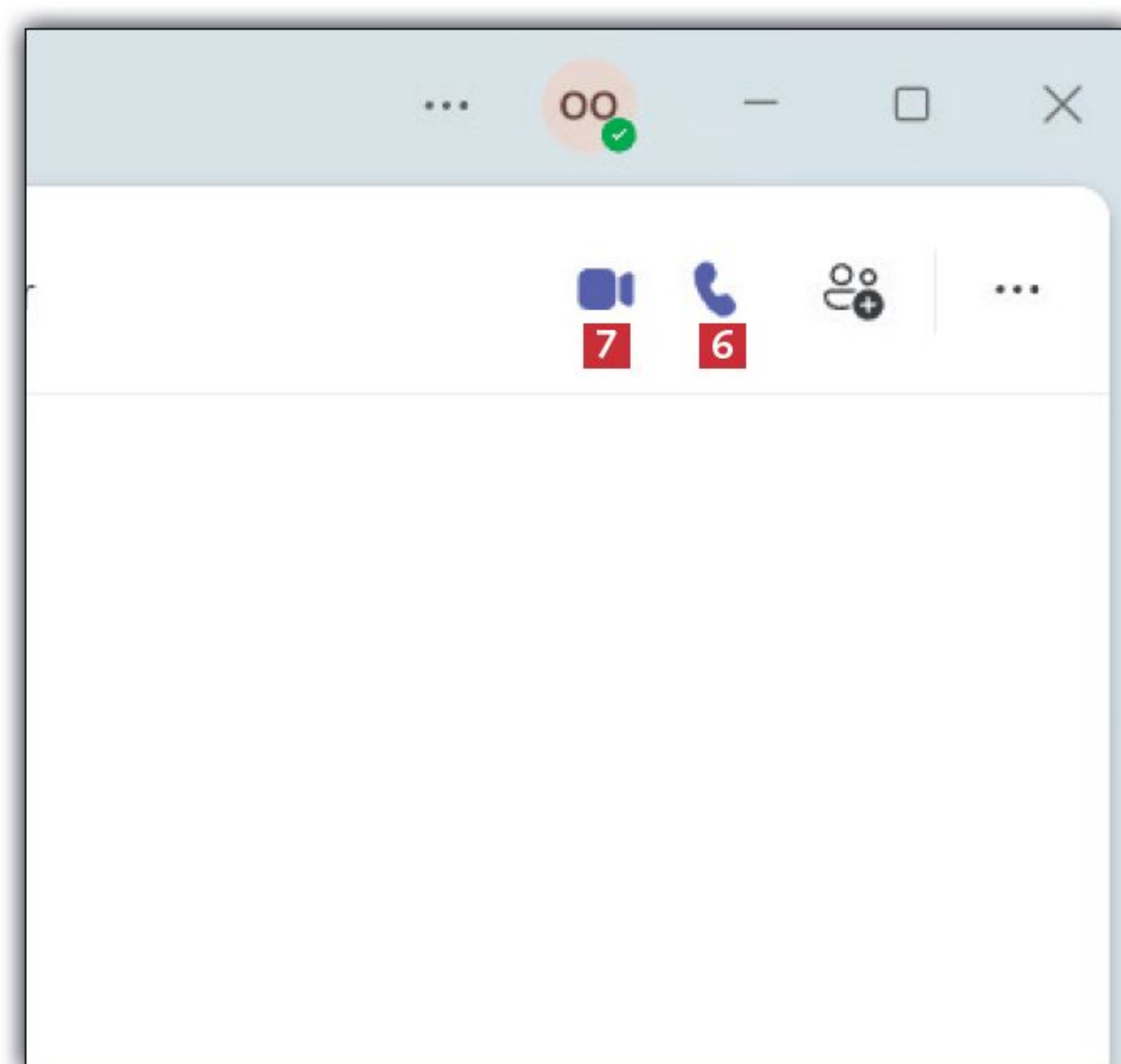
2 Heretter kan du åpne en samtale med personen via panelet til venstre **3**.

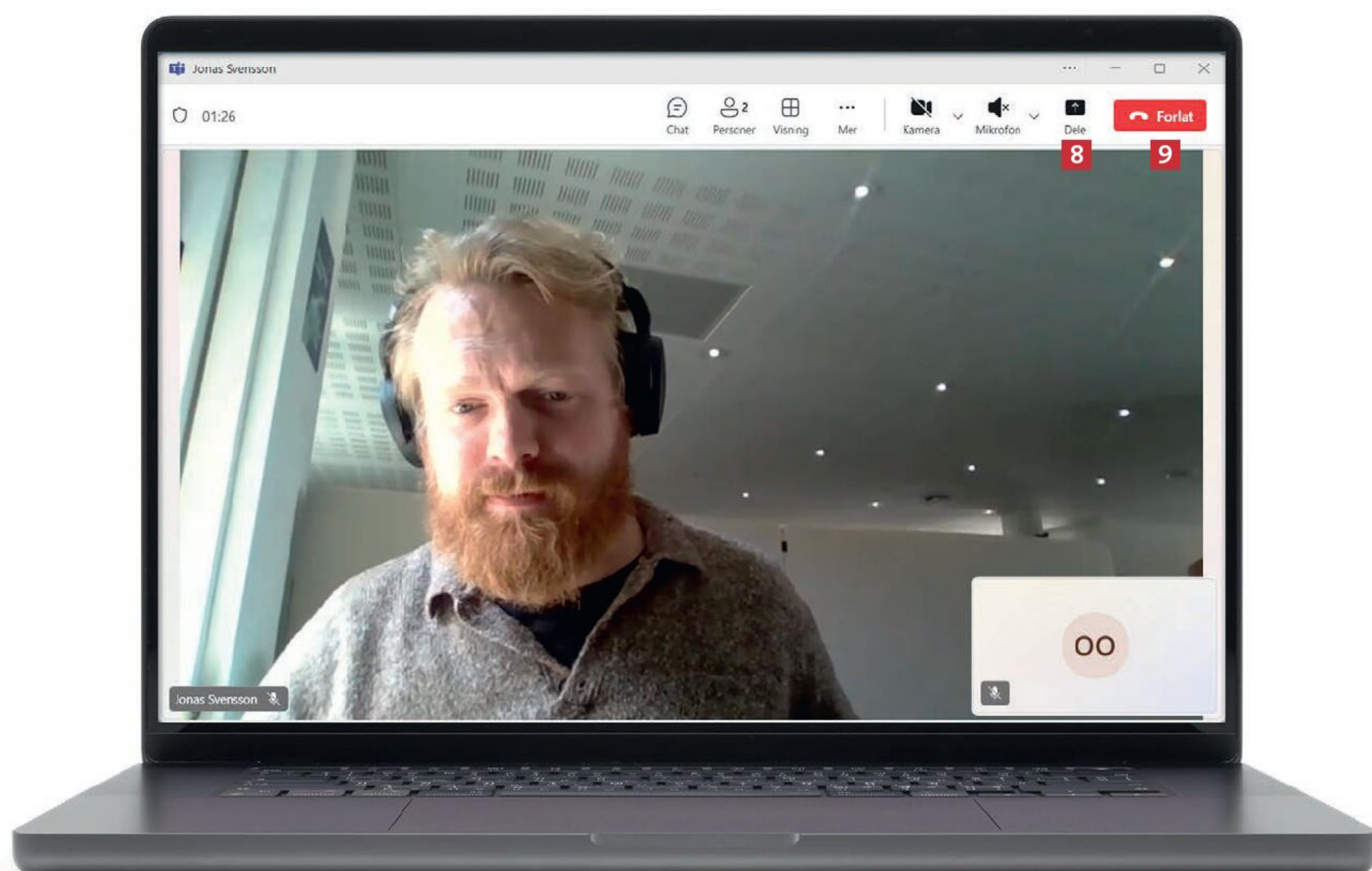
3 Skriv en melding **4**, og trykk **Enter** for å sende den.

4 Kontakten kan svare **5**, og dere kan fortsette tråden.

5 Øverst kan du bytte til taleanrop **6**. I eksempelet velger vi video **7**.

6 Dermed er du i gang med et videoanrop. Dermed kan du blant mye annet dele skjerm **8**. Du "legger på" ved å klikke på den røde knappen **9**.

KORT PAUSE:

Prøv et spill når du trenger et avbrykk

Noen ganger bare må man ta en pause og gjøre noe annet. Da kan du prøve den varierte pakken vi har satt sammen av nye spill og kjente klassikere.

Journalist
Henning Rasmussen

Det er ingen mangel på ting å bekymre seg over i hverdagen og verden rundt oss, så hvorfor ikke ta en pause fra alt sammen og slappe av med et godt dataspill?

Det får du god mulighet til hvis du installerer den fine spillpakken vi har satt sammen på nettsiden vår. Der

finner du tolv omhyggelig utvalgte, gode og underholdende spill. Dem har vi lagt i en smart meny der det er lett å velge og starte spillene.

Husker du klassikerne?

En gang for lenge siden, ja taktisk helt siden Windows 3.11, fulgte det med et antall mindre spill i Windows. I dag er du henvist til Microsofts integrerte programbutikk for å finne spill som minner om datidens under-

holdning. Derfor har vi også lagt ved et antall klassikere, som du kanskje husker fra tidligere tider, i spillpakken. Du kan blant annet prøve deg på Minesveiper, der du risikerer å bli utslettet av miner hvis du trår feil når du prøver å desarmere dem. Vi har også lagt en klassisk kabal og et pokerspill i samlingen.

Hender det at du har besøk av yngre familiemedlemmer, skal det nok mer til for å imponere dem enn et spill som Minesveiper. Derfor har vi også tatt med et godt bilspill, klassisk sjakk og det underholdende SuperTux i spillpakken.

Her kan du lese mer om de tolv spillene og hvordan du bruker dem.

12 morsomme spill

Spillpakken består av tolv underholdende og utfordrende spill. Du laster den ned som en zip-fil, som deretter skal pakkes ut.

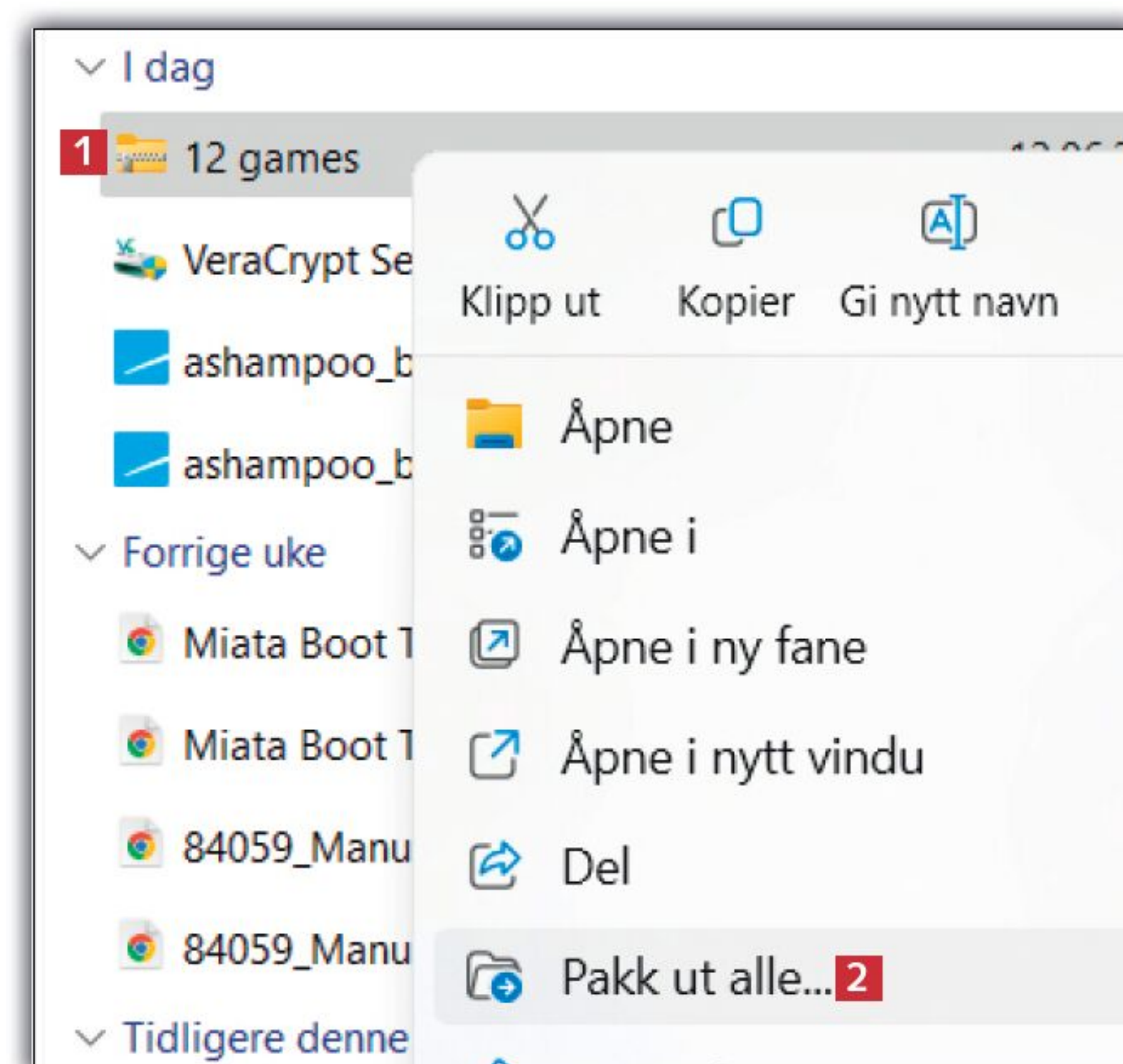
Språk
Engelsk

Virker med
Windows 10 og 11

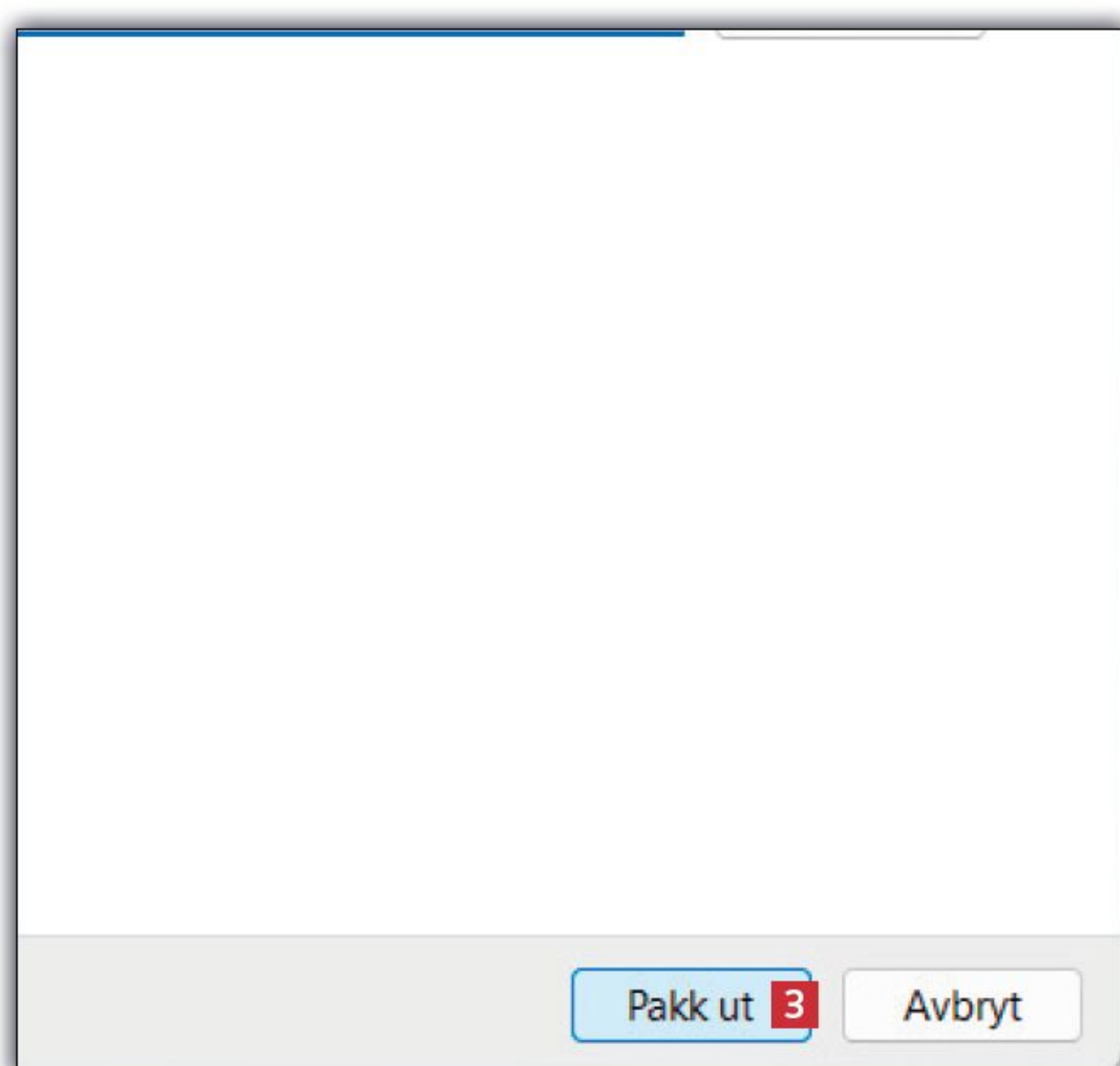
Last ned programmet fra:
komputer.no/2515

Slik kommer du i gang

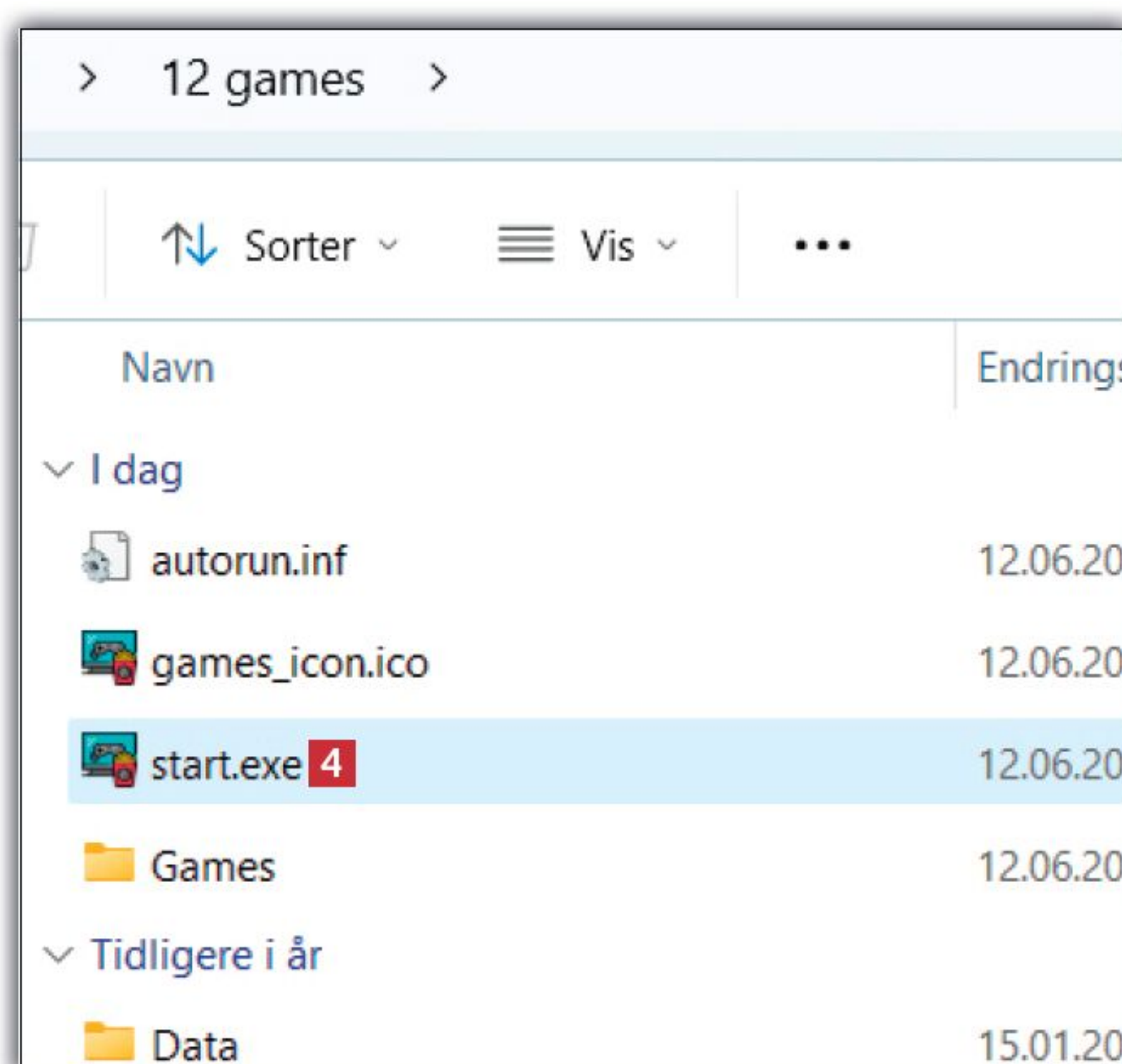
Når du har lastet ned og pakket ut spillsamlingen, er du klar til å åpne den integrerte menyen og begynne å spille.

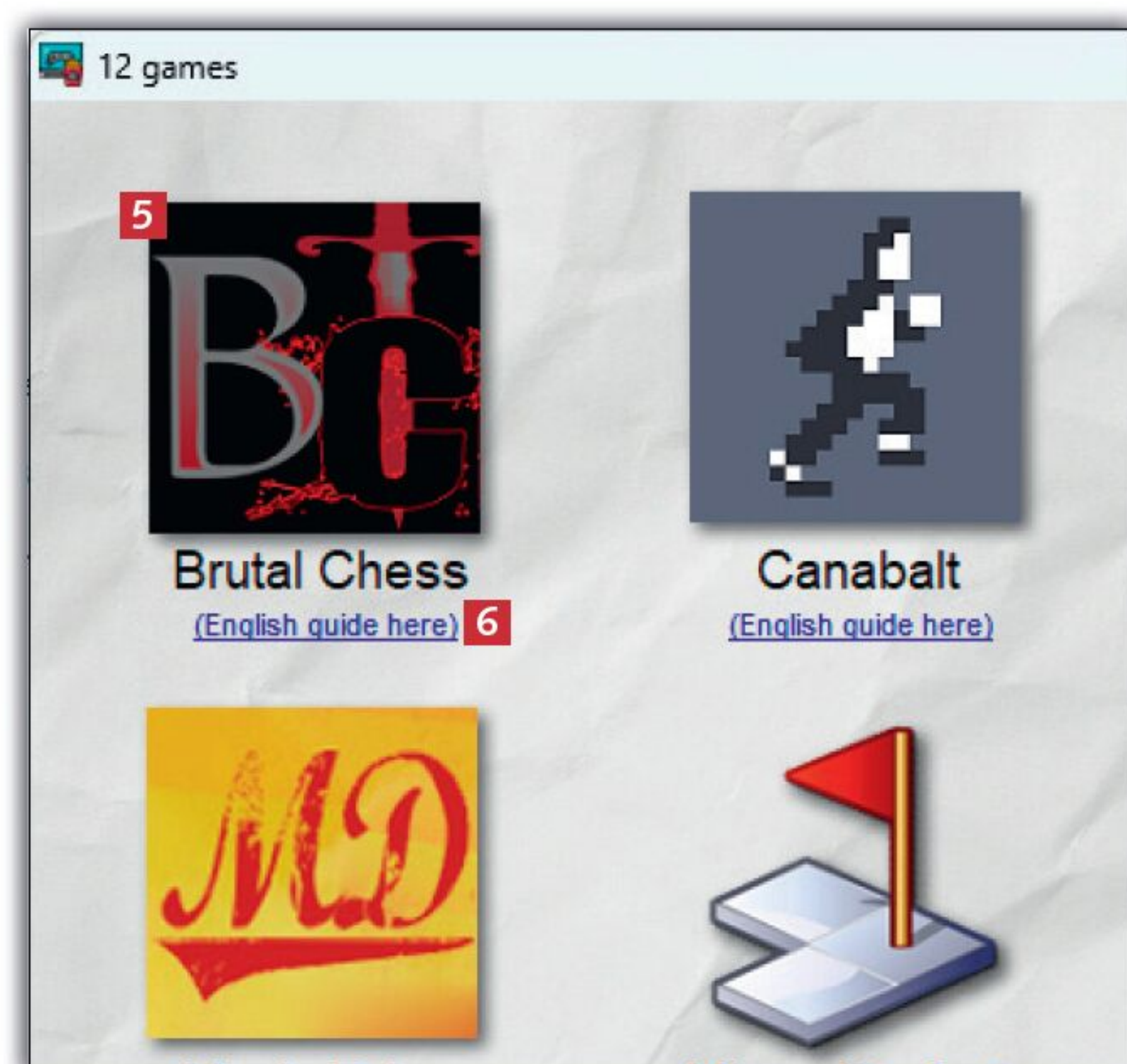
1 Last ned spillpakken "12 games" som en zip-fil fra nettsiden vår. Høyreklikk deretter på filen **1** i Filutforsker, og klikk på **Pakk ut alle...** **2**.

2 Da starter en kort veiviser der du klikker på **Pakk ut** **3**. Dermed lagres de utpakkede filene i en mappe med samme navn som zip-filen.

3 Åpne den nye mappen, og dobbeltklikk på **start.exe** **4** for å åpne menyen til spillene.

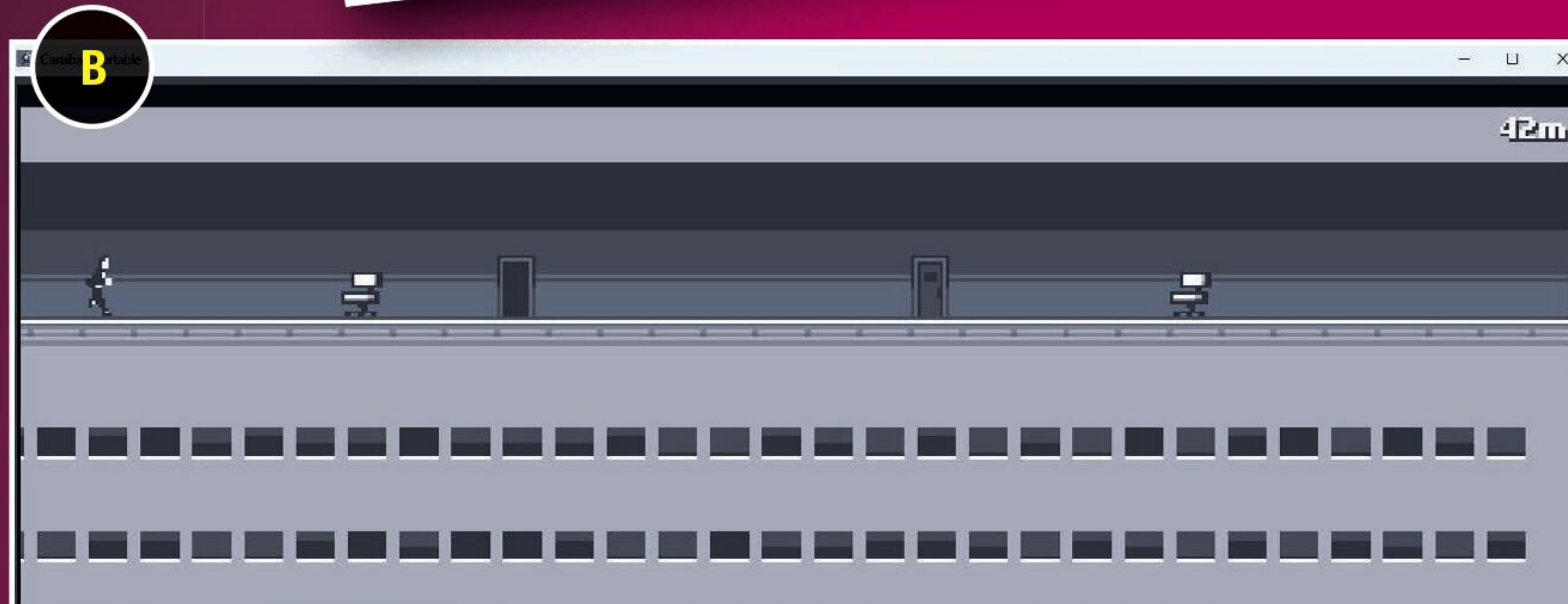
4 Klikk på et spill **5** i menyen for å åpne det. Vil du lese mer om hvert enkelt, klikker du på **English guide here** **6** for å se en (engelskspråklig) beskrivelse.

12 morsomme spill

Vi har samlet de tolv spillene i en oversiktlig meny som gjør det lett å starte de respektive spillene – og her kan du lese mer om hvert enkelt.

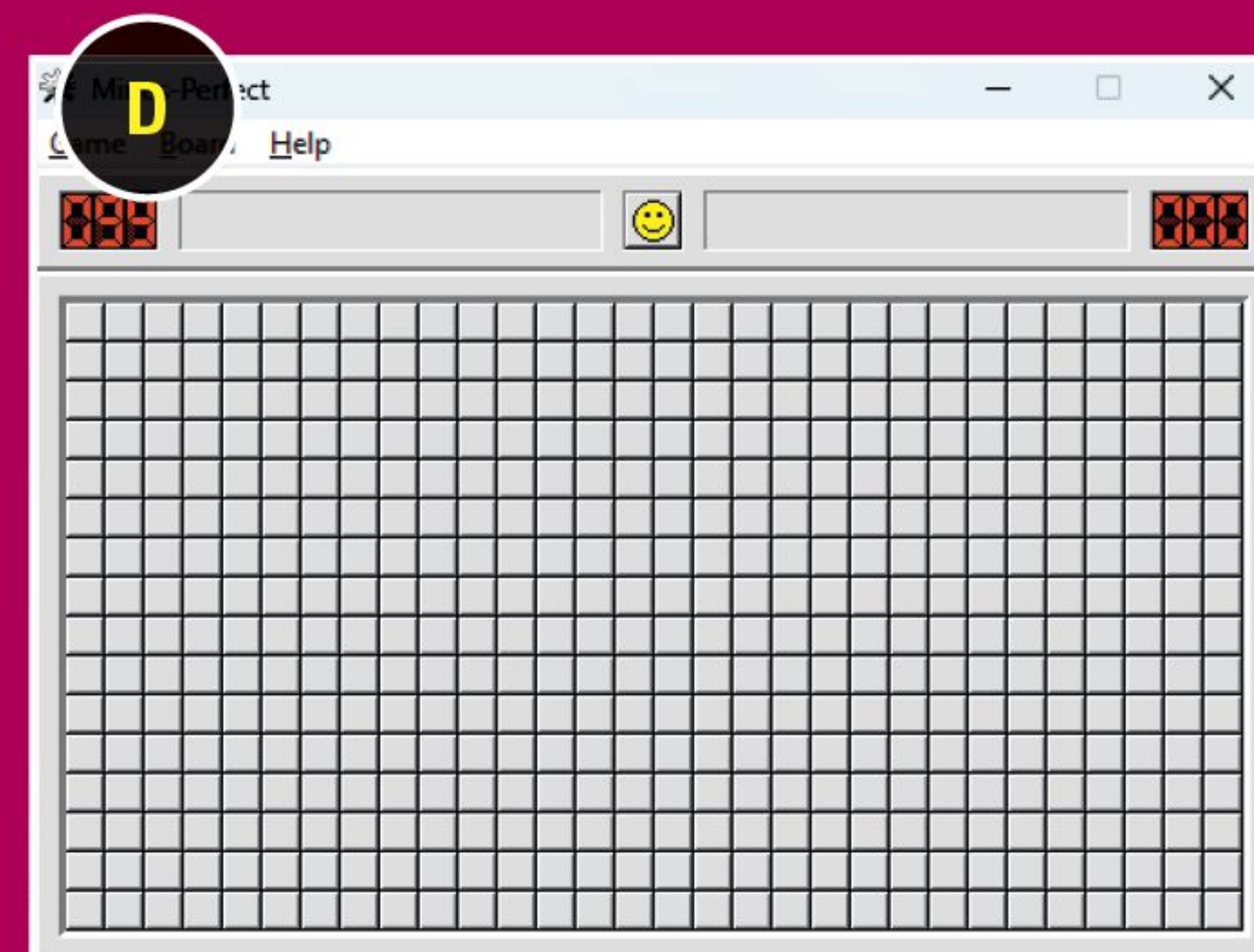
Brutal Chess er ikke så brutalt som navnet skulle tilsi. Derimot får du et flott 3D-designet sjakkspill der du bruker musen til å flytte brikkene.

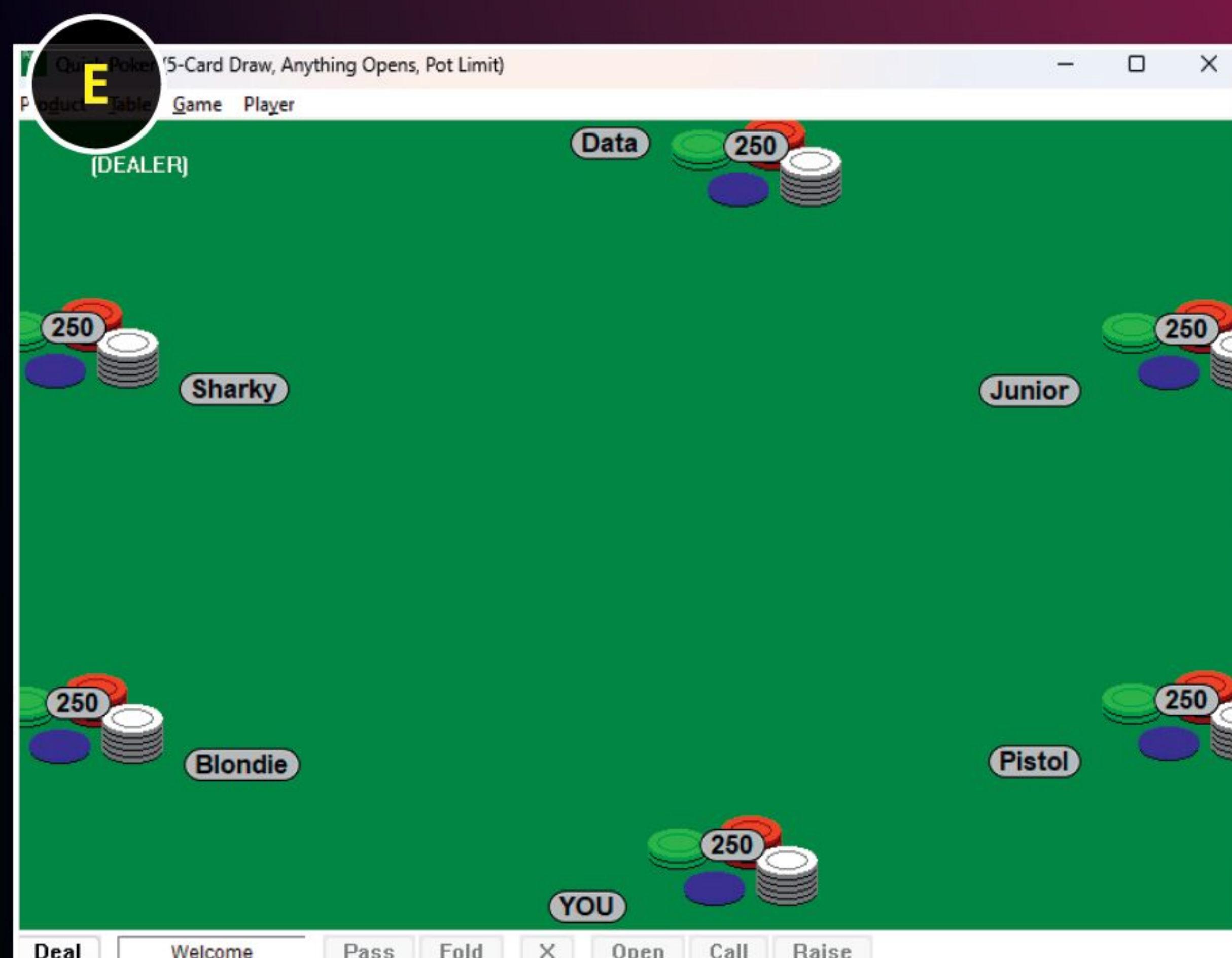
Canabalt er et spill som styres med én tast. Trykk på X, C eller mellomromstasten for å hoppe over alle hindringene under flukten fra ødeleggelsene bak deg.

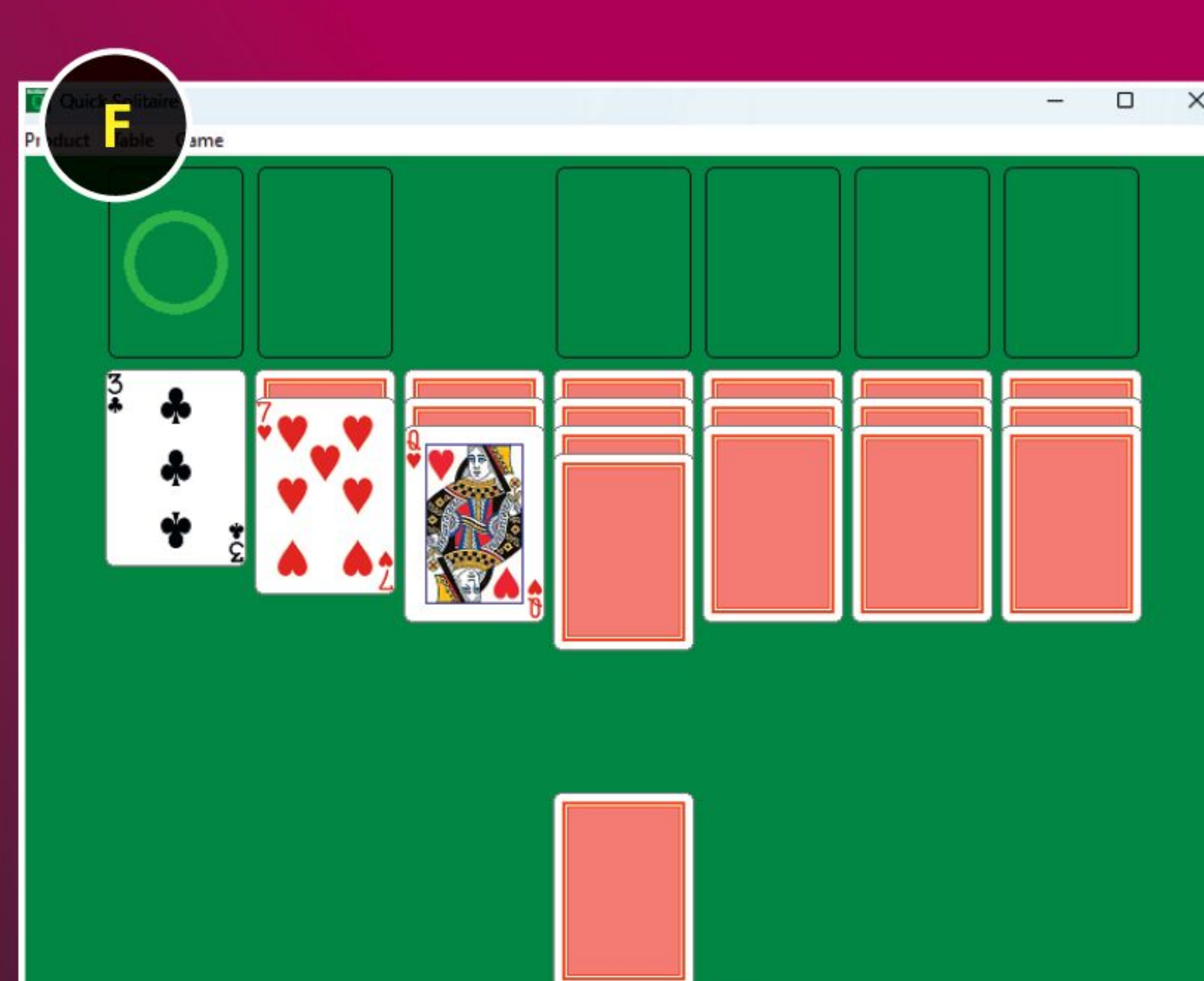
Mania Drive er et krevende bilspill der du skal forsere svært krevende baner. Spillet styres ved hjelp av piltastene.

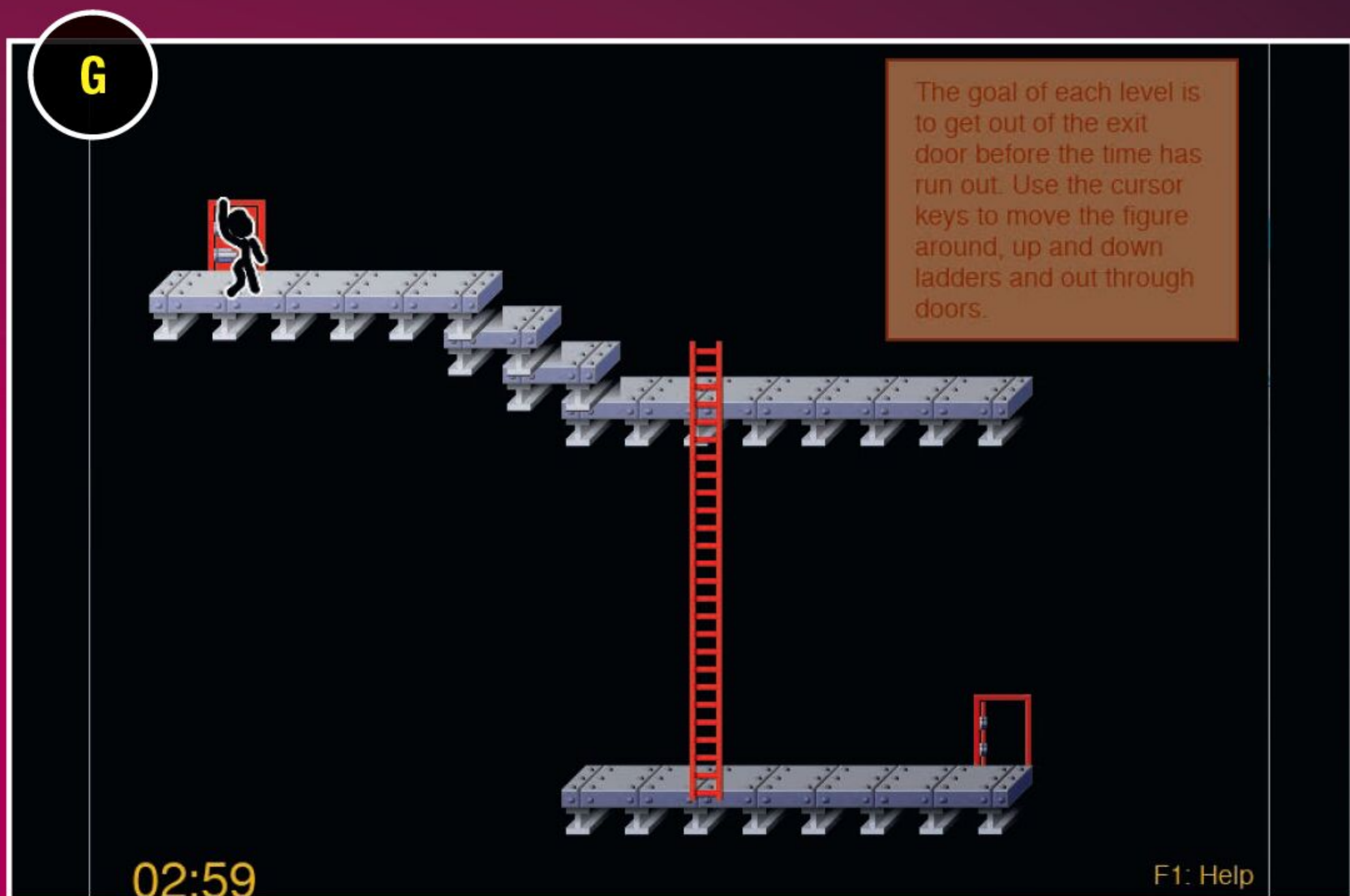
Mines Perfect er det klassiske minesveiper-spillet. Oppgaven går ut på å tenke seg frem til hvor minene ligger begravd. Spillet styres med musen.

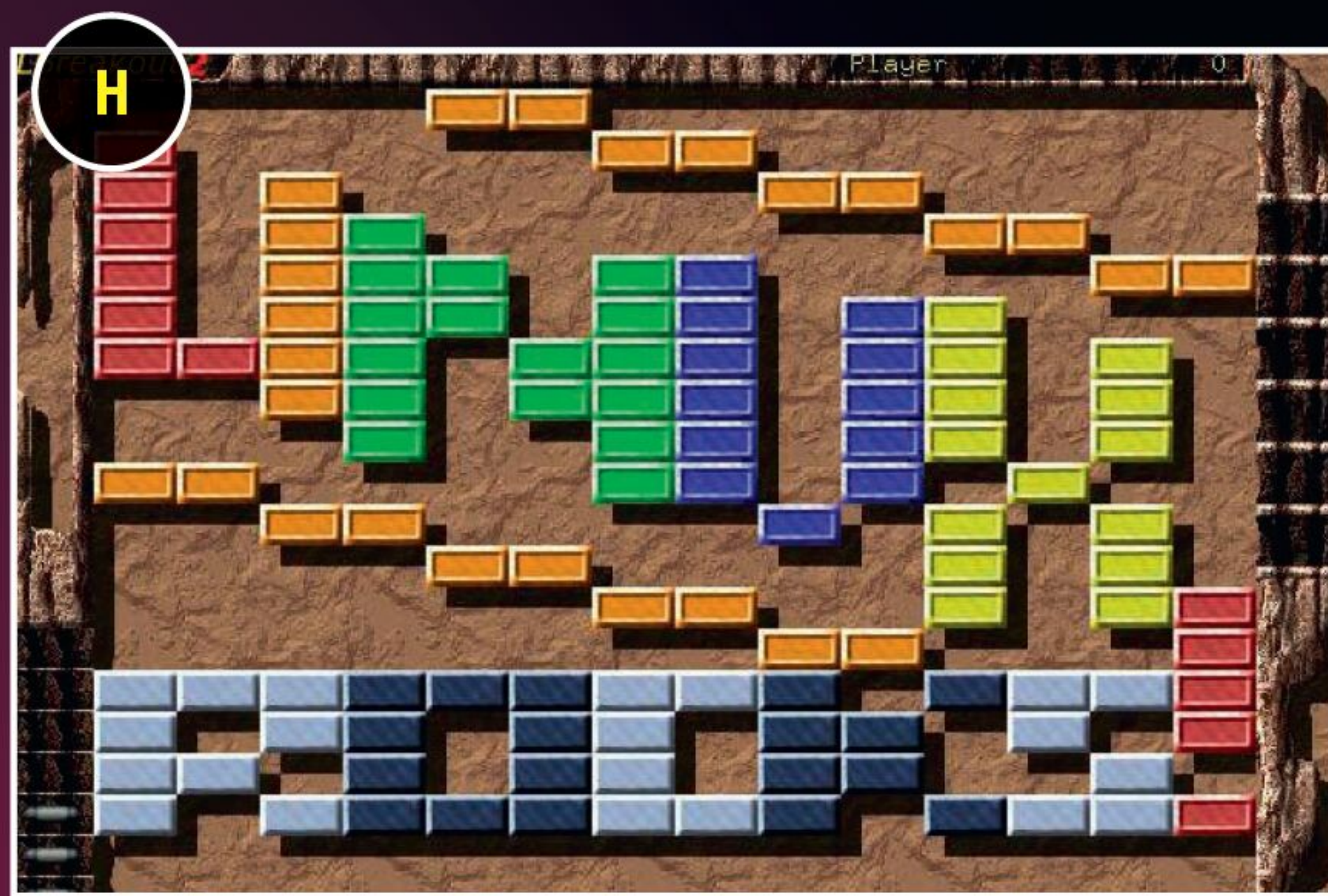
Quick Poker gjør det mulig å spille forskjellige pokerspill mot maskinen. Du bruker musen til å styre spillet.

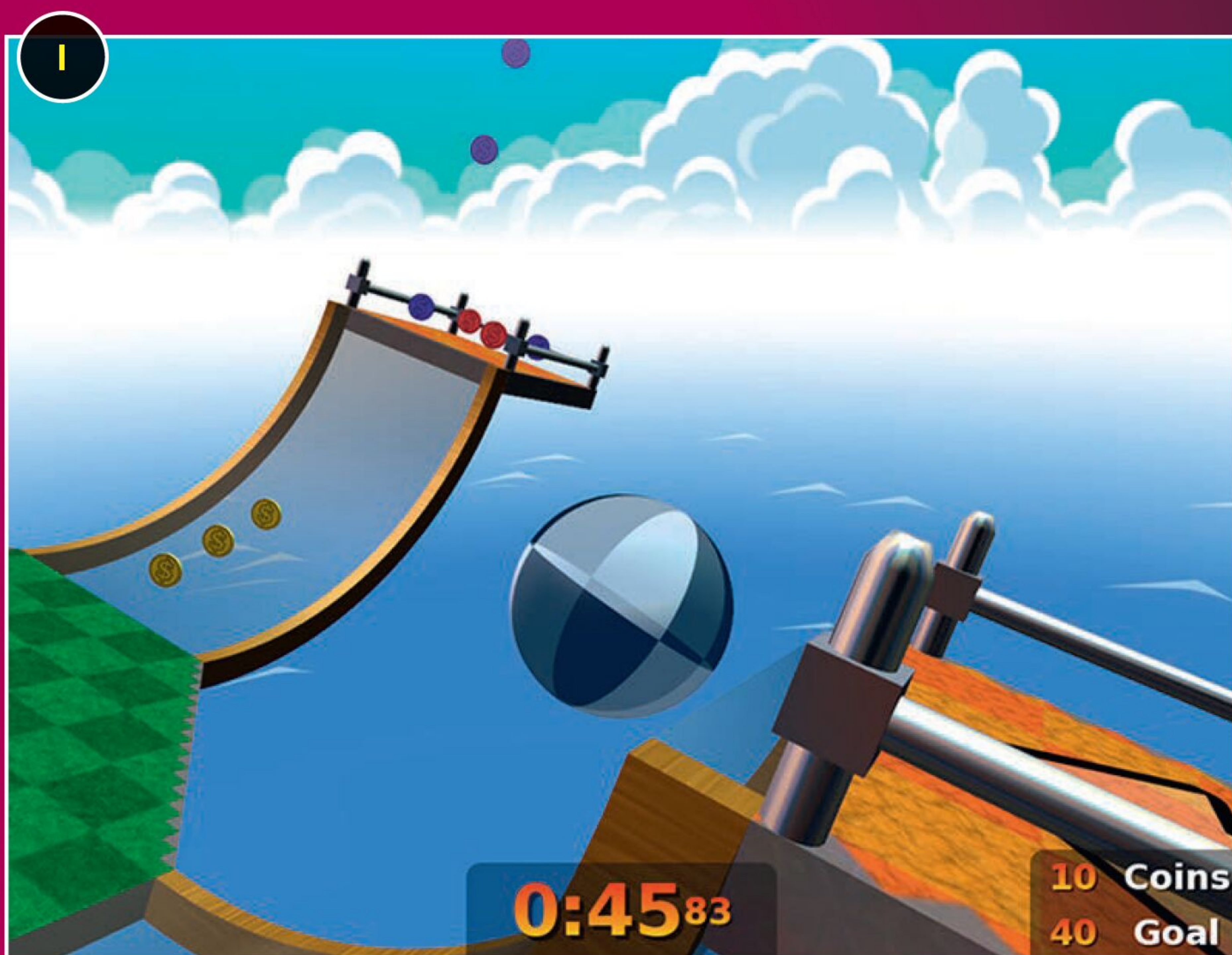
Quick Solitaire er en klassisk 7-kabal der du slipper å stokke og legge kortene for hånd. Spillet er enkelt å styre ved hjelp av musen.

Domino Chain er et lite hjernetrimspill der du må tenke deg godt om før du plasserer et antall dominobrikker, slik at de setter i gang en kjedereaksjon. Spillet styres med piltastene.

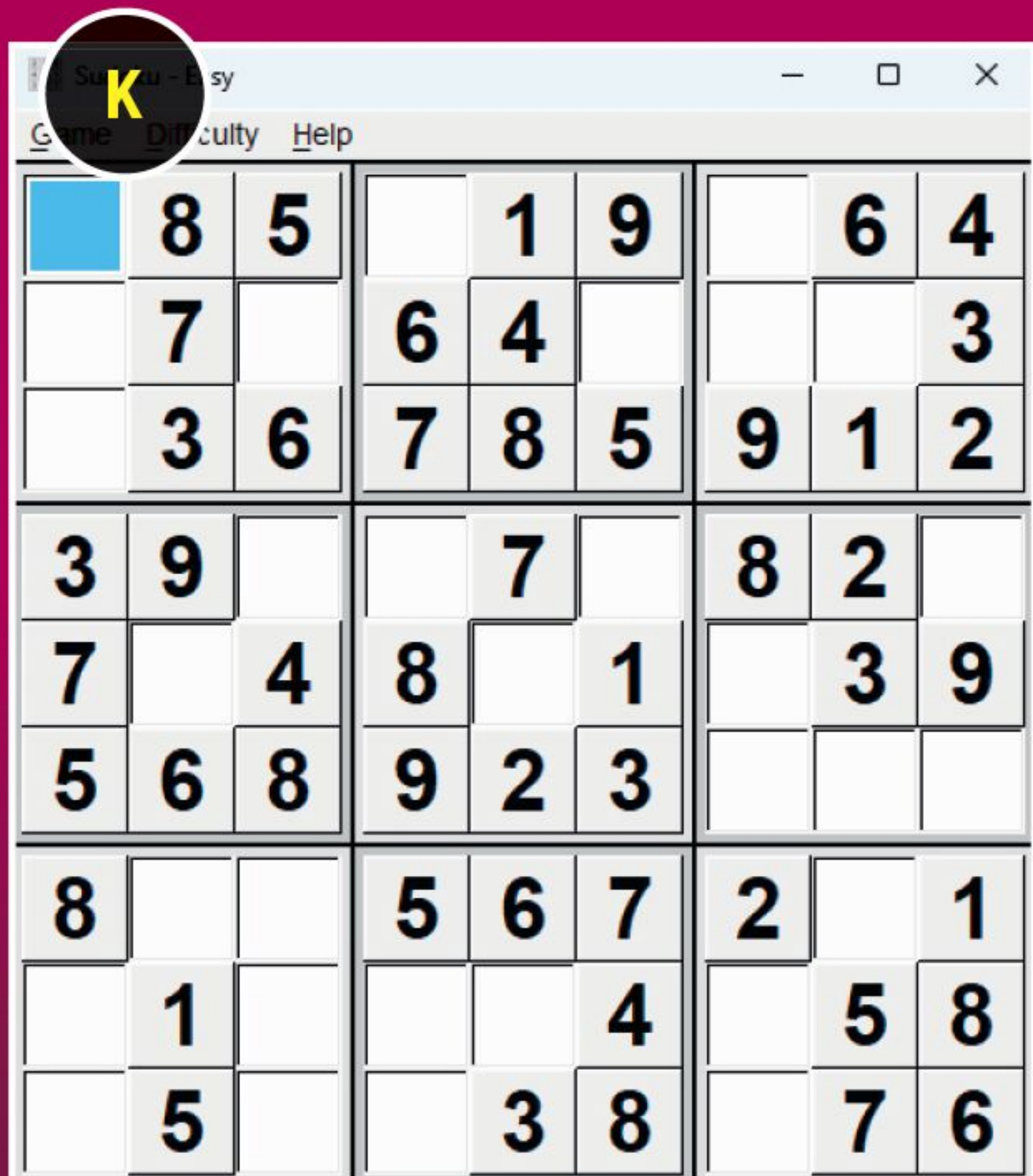

LBreakout 2 minner om det klassiske Archanoid og består av en rekke brikker og en ball som du bruker til å fjerne brikkene. Spillet styres med musen.

Pingus minner om det klassiske Lemmings, der du styrer en flokk små dyr. Oppgaven går ut på å få dyrene i sikkerhet ved å få dem til å grave og endre retning. Også dette spillet styres med musen.

Neverball er et spill der du bruker musen til å styre en ball gjennom 141 forskjellige baner mens du samler flest mulig mynter.

Sudoku gir deg muligheten til å spille fire vanskelighetsgrader og forskjellige brettstørrelser av det avhengighetsskapende spillet. Du spiller ved hjelp av museklikk.

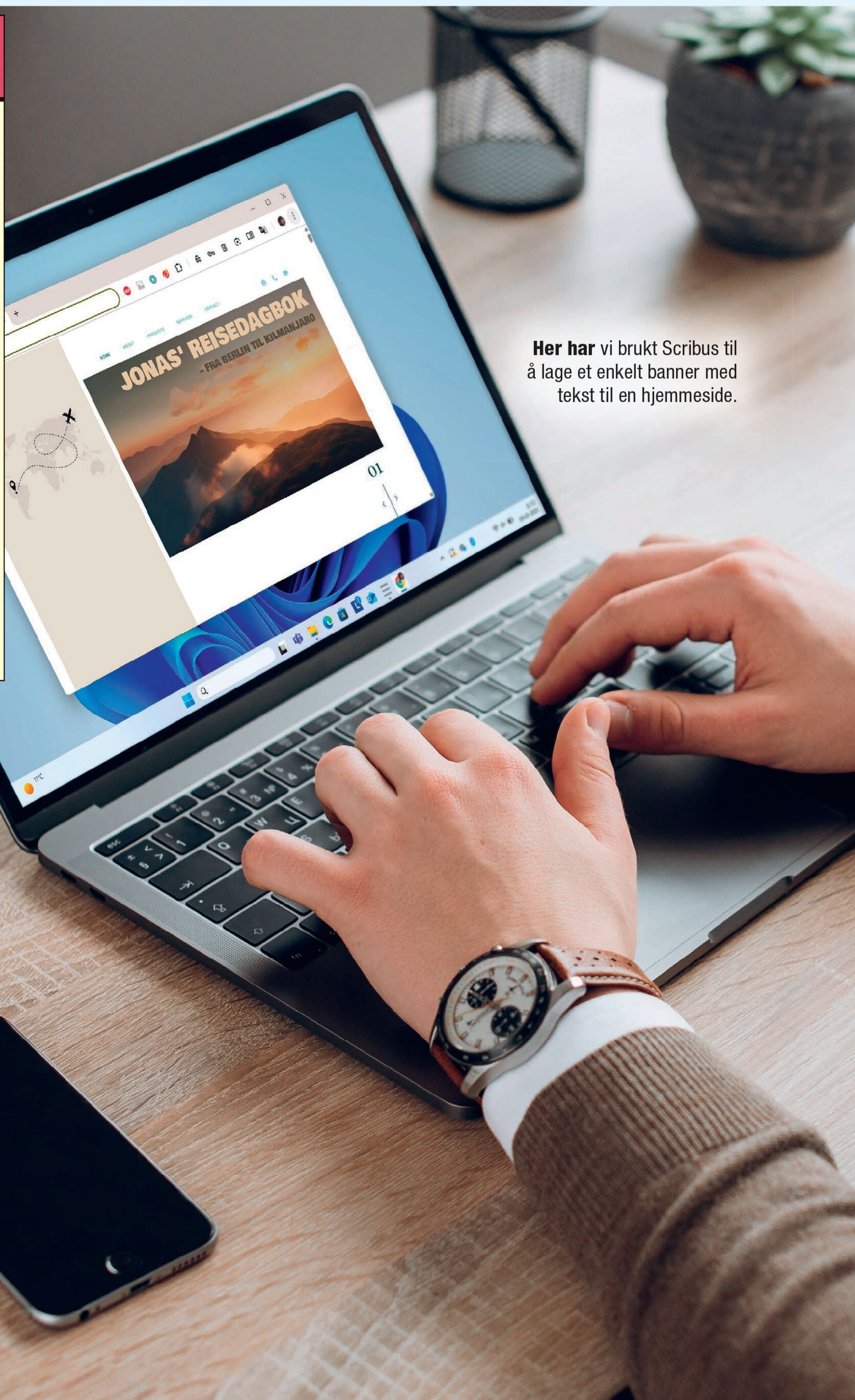

SuperTux er et arkadespill med 26 nivåer der du skal styre den lille pingvinen trygt forbi ni forskjellige fiender på dens vei mot målet. Spillet styres med piltastene.

Her er de fire Scribus-leksjonene

- 1** I første del lærer du å navigere i programmet og lage din første flyer.
- 2** I seriens andre del går vi i dybden og lager grafikk til bruk på for eksempel din egen nettside.
- 3** I tredje del velger vi et større format og viser hvordan du kan lage en plakate.
- 4** I siste del lager vi en invitasjon med all nødvendig informasjon og glimt i øyet.

Her har vi brukt Scribus til å lage et enkelt banner med tekst til en hjemmeside.

Grafikk til nettside eller sosiale medier

En nettside trenger gjerne grafikk og bilder for å fange interessen og formidle et budskap. Scribus gjør det enkelt å lage grafikk som løfter det visuelle uttrykket.

Journalist
Niklas Ernst

Selv om programmet Scribus primært er beregnet på layoutoppgaver og oppsett av fysiske trykksaker som blader, brosjyrer og plakater, er det et særdeles nyttig verktøy også når du lager digitalt innhold.

Det kan være grafikk og bilder til en nettside eller til sosiale medier. Du kan for eksempel lage bannere, illustrasjoner og informativ grafikk i Scribus og eksportere det som png- eller jpg-filer, som er universelt anvendelige på digitale plattformer. Det gjelder enten du vil gi mer liv til, og øke trafikken på, din egen nettside, eller vil lage en illustrasjon til borettslagets Facebook-gruppe.

Kontroll over egen design

En av fordelene ved å bruke Scribus til dette, er at du får full kontroll over designen. Scribus gjør det nemlig mu-

lig å plassere alle elementer helt nøyaktig. Det gir også stor frihet til bruk av typografi og farger, og til å jobbe i lag. Alt dette gjør det mulig å skape et profesjonelt og personlig uttrykk. Fordi du kan styre alle enkeltelementer, blir det nøyaktig som du vil ha det. Kanskje bokstavene bør stå ørlite grann tettere sammen, kanskje bakgrunnen kan gjøres en tanke mørkere, eller kanskje bildet bør roteres en smule for å skape en dramatisk effekt? Med Scribus har du alltid full kontroll over det du skaper.

Gjør nettsiden unik

Det gjør det mulig å sette sitt personlige preg på resultatet. I dag er mange nettbaserte layoutverktøy, som det populære Canva, bygd opp rundt maler og legger opp til at du "bare" skal tilpasse en eksisterende layout, slik at det passer din smak og din stil. Ulempen er at en del grafikk og nettsider kommer til å ligne hverandre, fordi de gjerne tar utgangspunkt i de

samme malene og bruker de samme bildene. Hvis du derimot lager ditt eget innhold på et tomt lerret i Scribus, kan du oppnå et unikt resultat som skiller seg ut fra de malbaserte sidene på nettet.

Unngå irriterende forstyrrelser

En annen fordel ved Scribus i forhold til de mange nettbaserte verktøyene, er at du får absolutt ro til å konsentrere deg om oppgaven. Du slipper å hele tiden få forslag til nye maler, sprett-opp-tilbud, oppgraderingsforslag, animasjoner og mer eller mindre smarte assistenter som prøver å gjette hva du forsøker å opprette. Det er ingen varsler, ingen annonser, ingen meldinger om at du må opprette en konto – og ingen funksjoner som plutselig blir utilgjengelige før du har betalt for et abonnement.

Arbeidsroen er i seg selv verdt sin vekt i gull, enten du skal lage grafikk, en plakat, en flyer eller en invitasjon til en fødselsdag.

Scribus

Lag bedre trykksaker med et ordentlig layoutprogram som gjør det morsomt å leke seg med tekst og bilder.

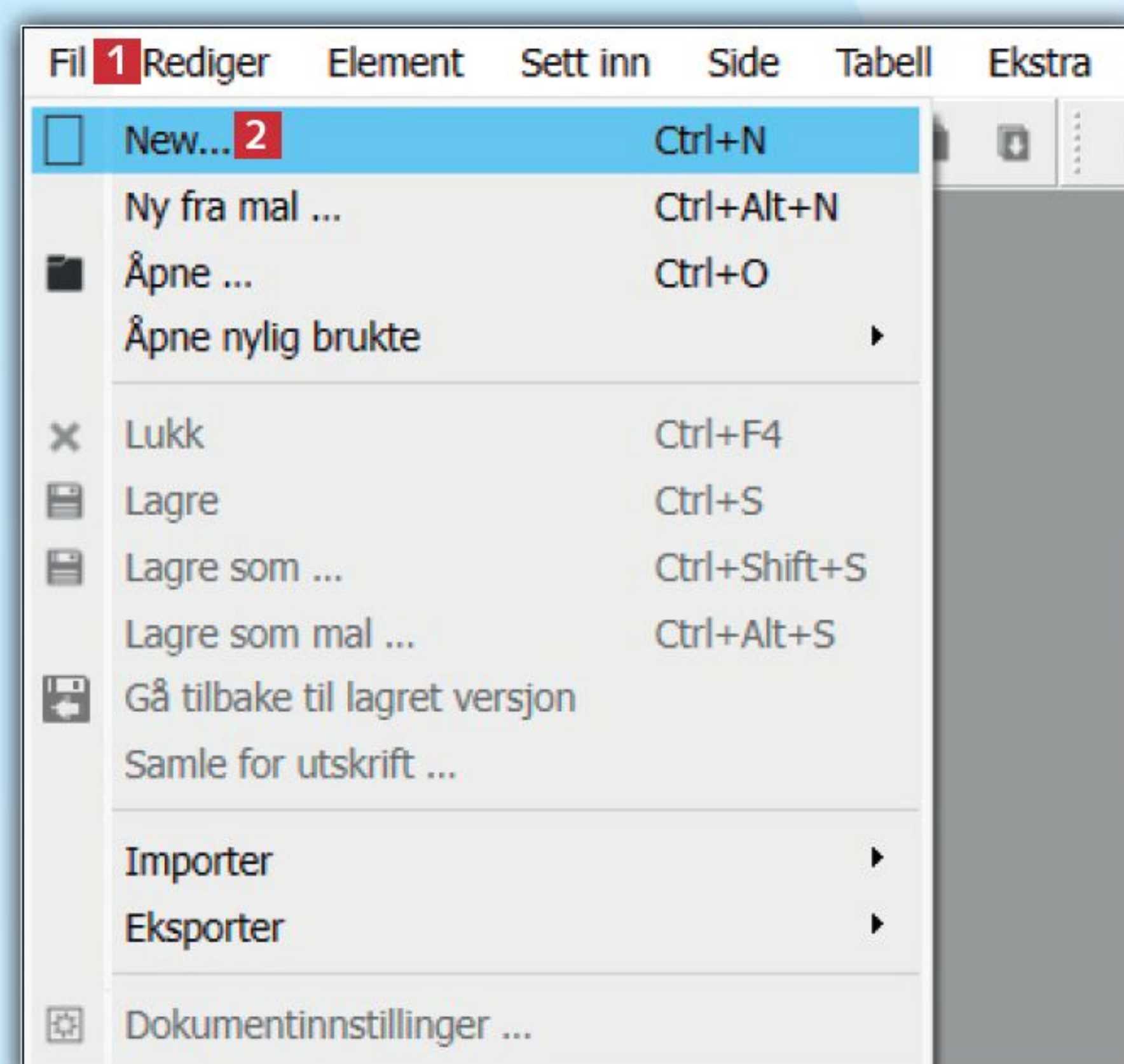
Språk
Norsk

Virker med
Windows 10 og 11

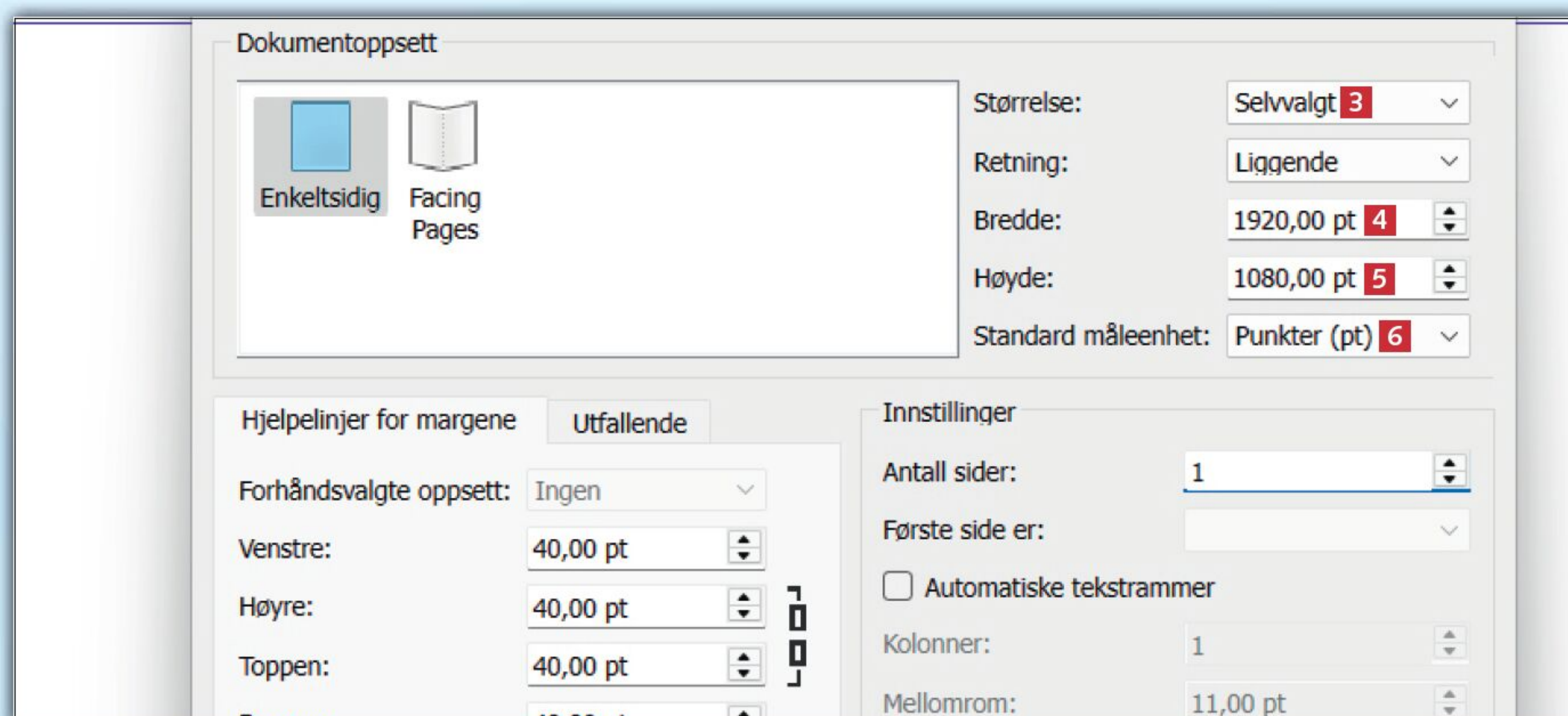
Programmet laster du ned fra:
komputer.no/2515

Velg riktig oppløsning

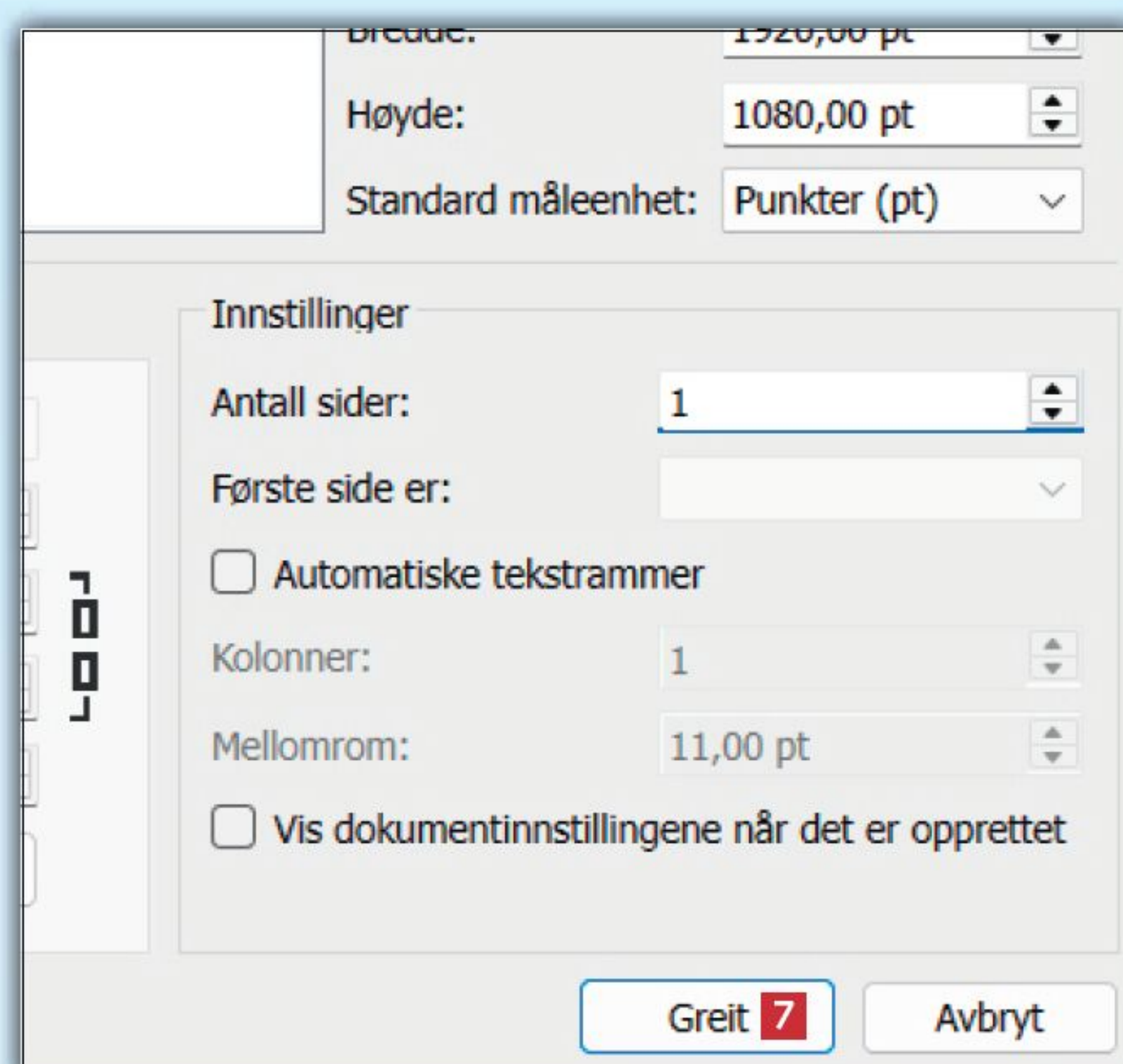
Når du skal jobbe med grafikk, må du sørge for å gjøre det i en høy oppløsning som ser bra ut selv på store skjermer. I dette eksempelet viser vi hvordan du lager et banner som kan ligge øverst på en hjemmeside.

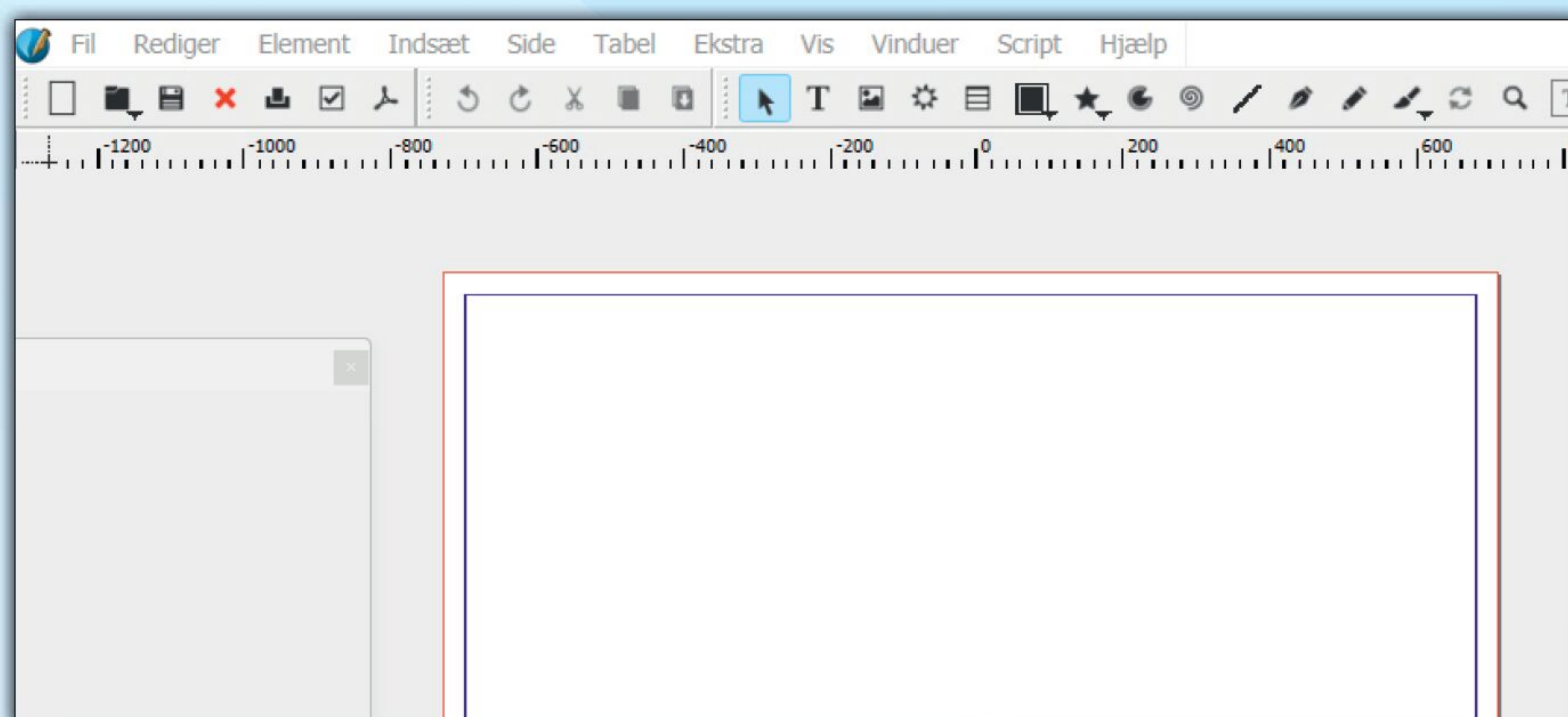
1 Klikk på **Fil** **1** i hjørnet øverst til venstre, og klikk på **New...** **2** for å opprette nytt dokument.

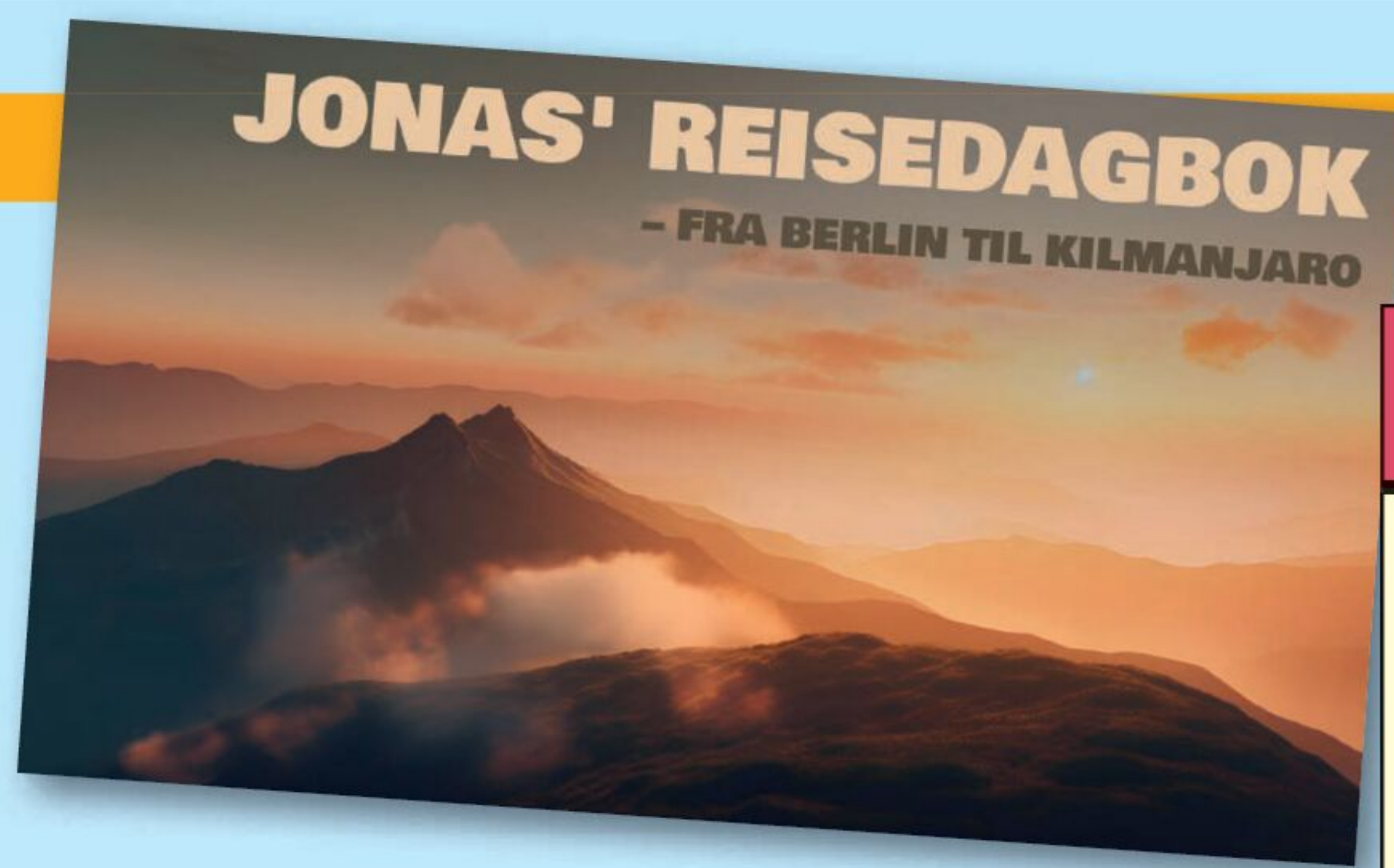
2 Ved **Størrelse** velger du **Selvalgt** **3** for å angi ønsket størrelse. Vi velger en **Bredde** på **1920,00 pt** **4** og **Høyde** på **1080,00 pt** **5**. Dermed får lærer et rektangulært format, men du velger selvfølgelig det formatet du ønsker. Under **Default Unit** velger du **Punkter** **6**. Her blir oppløsningen til det ferdige bildet på 1920 x 1080 punkter.

3 Klikk deretter på **Greit** **7** for å åpne dokumentet og begynne å lage grafikken.

4 Nå er du klar til å sette inn bilde og tekst i et dokument som har riktig størrelse og oppløsning.

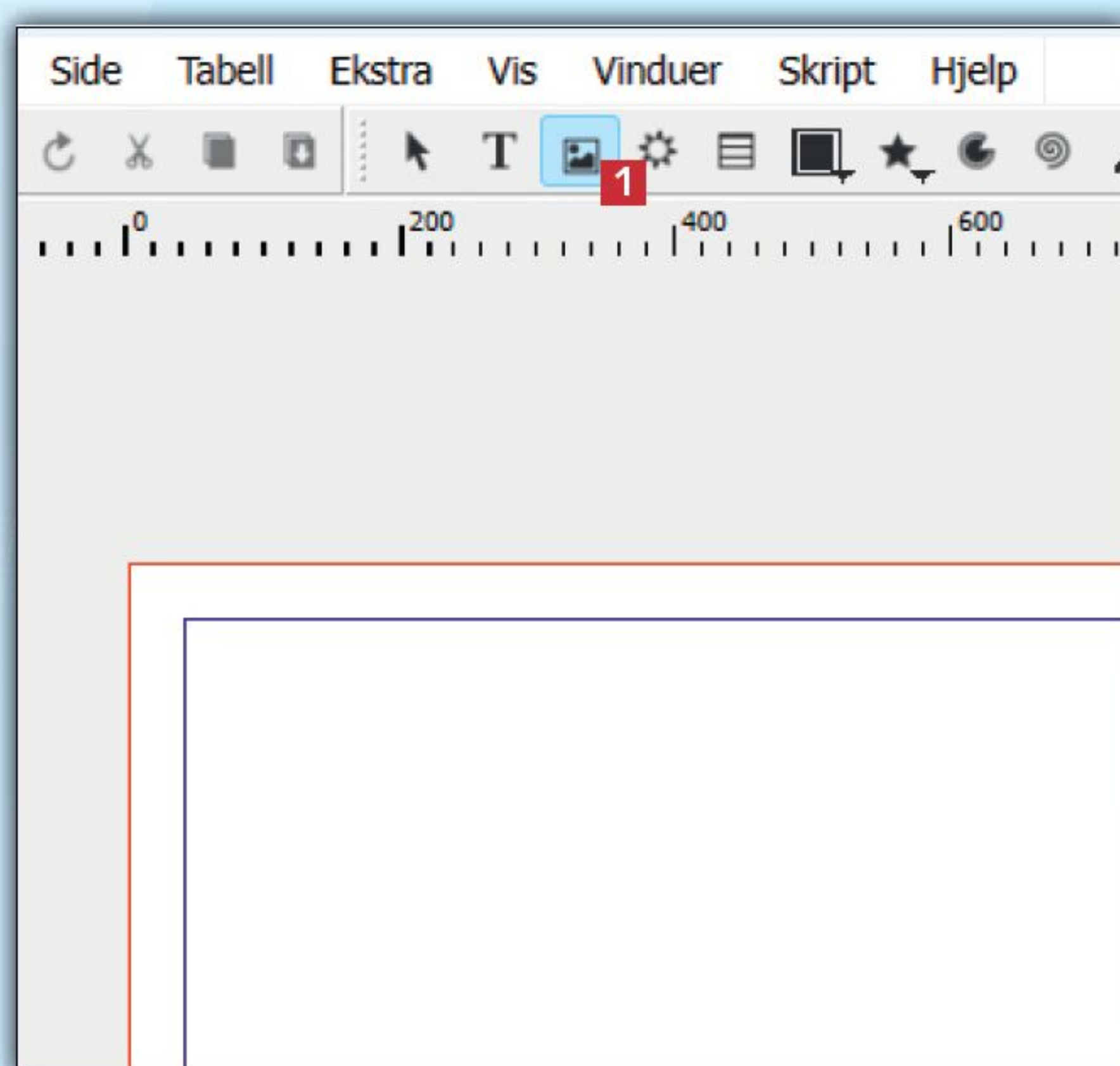
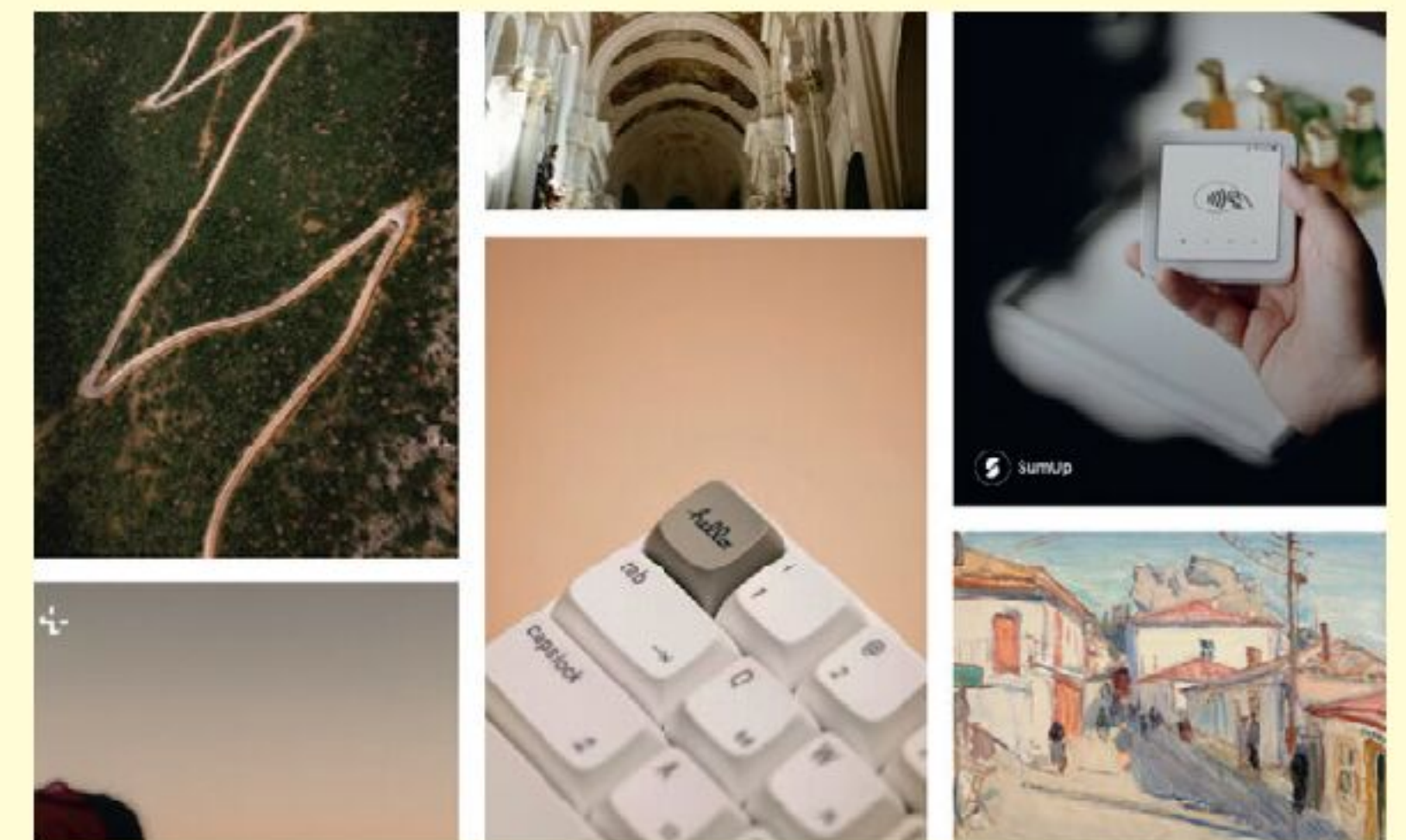

Legg inn bilder i layouten

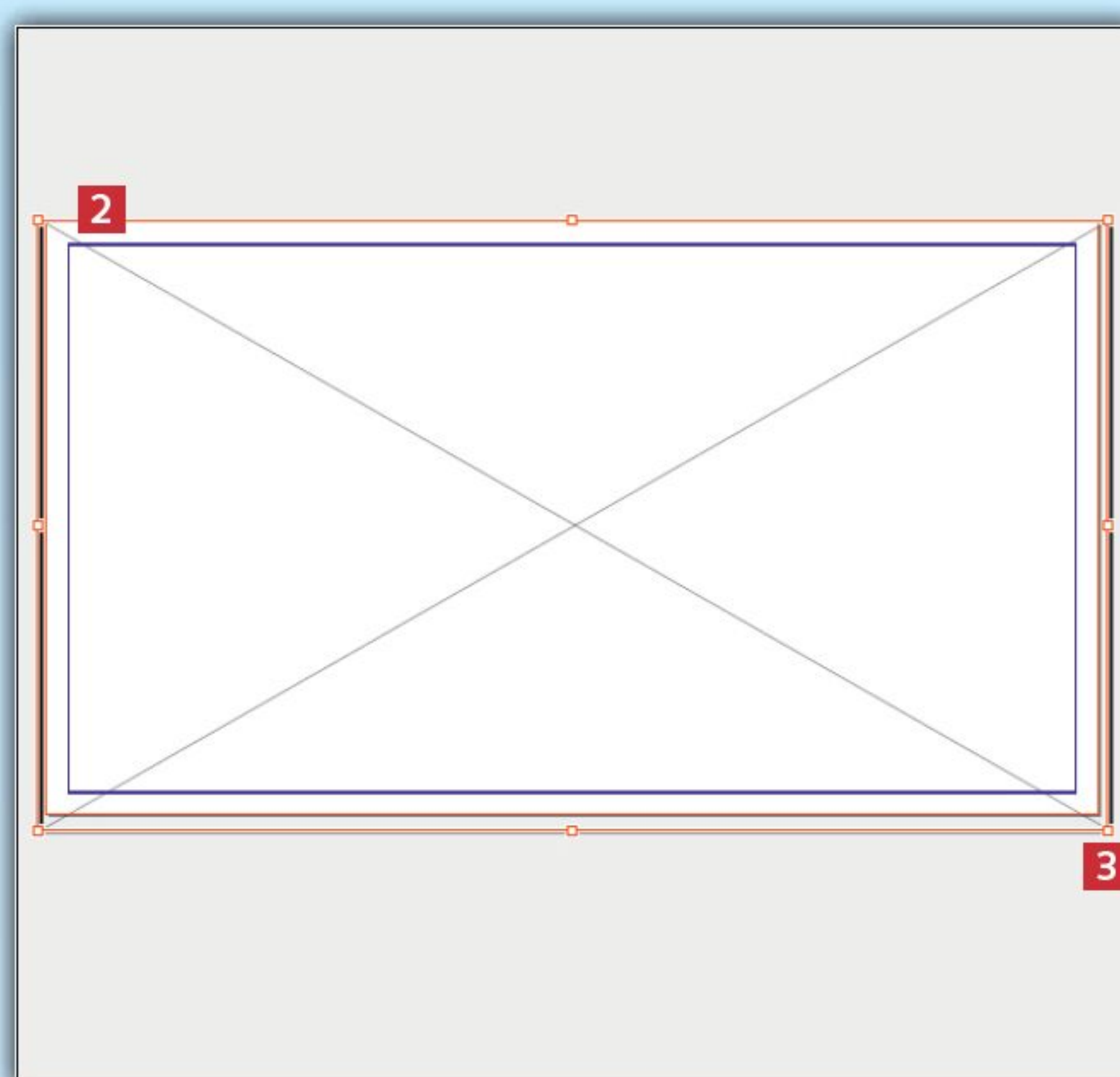
Nå kan du sette inn ett eller flere bilder i layouten. Det kan være bilder du har funnet på nettet (sjekk i så fall eventuell opphavsrett) eller egne bilder.

Finn gode bilder

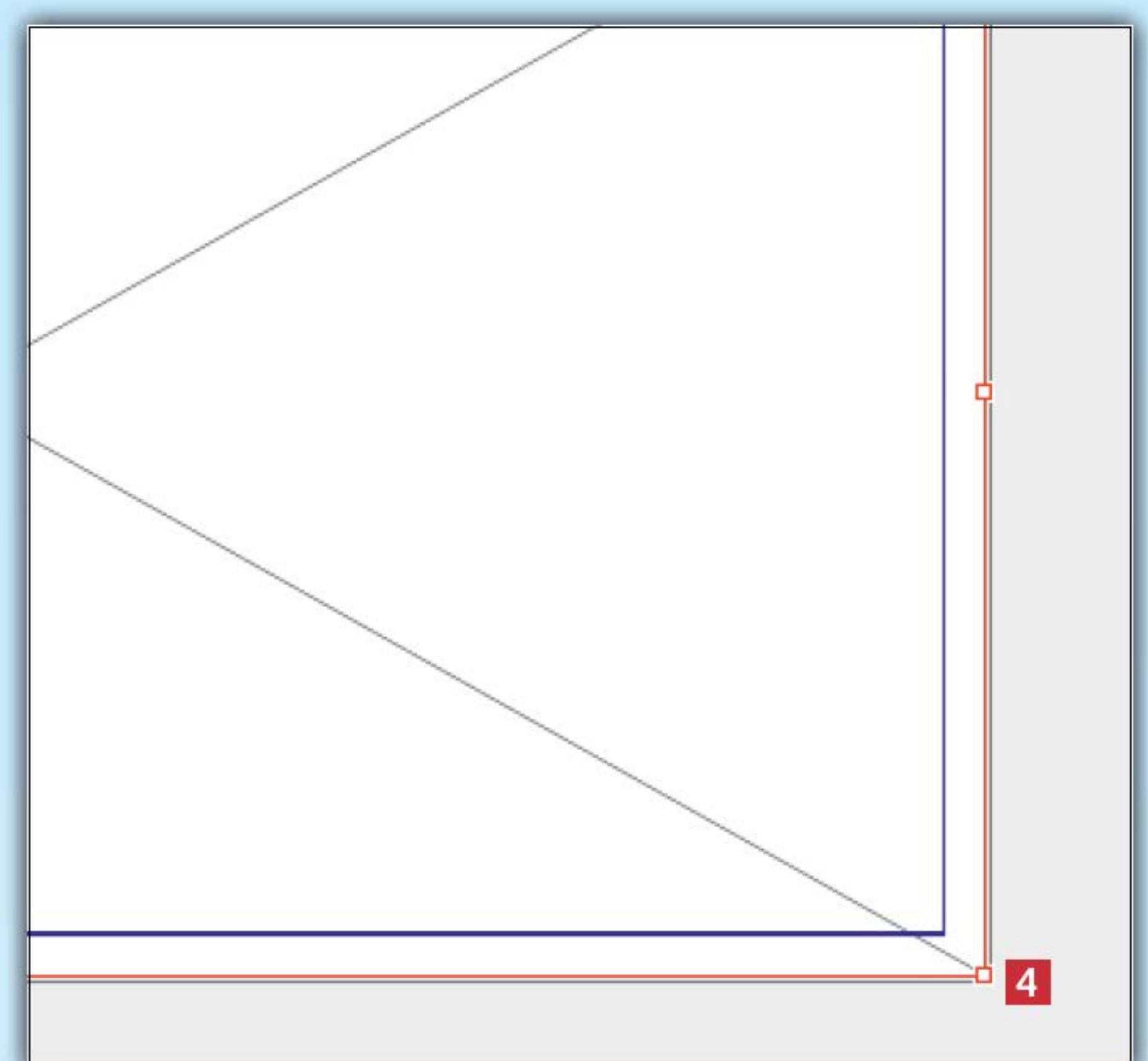
Mangler du innhold til prosjektet, finnes det steder på nettet der du vederlagsfritt kan laste ned innhold av høy kvalitet. Ett av dem er unsplash.com, der du finner høy-oppløste bilder og illustrasjoner.

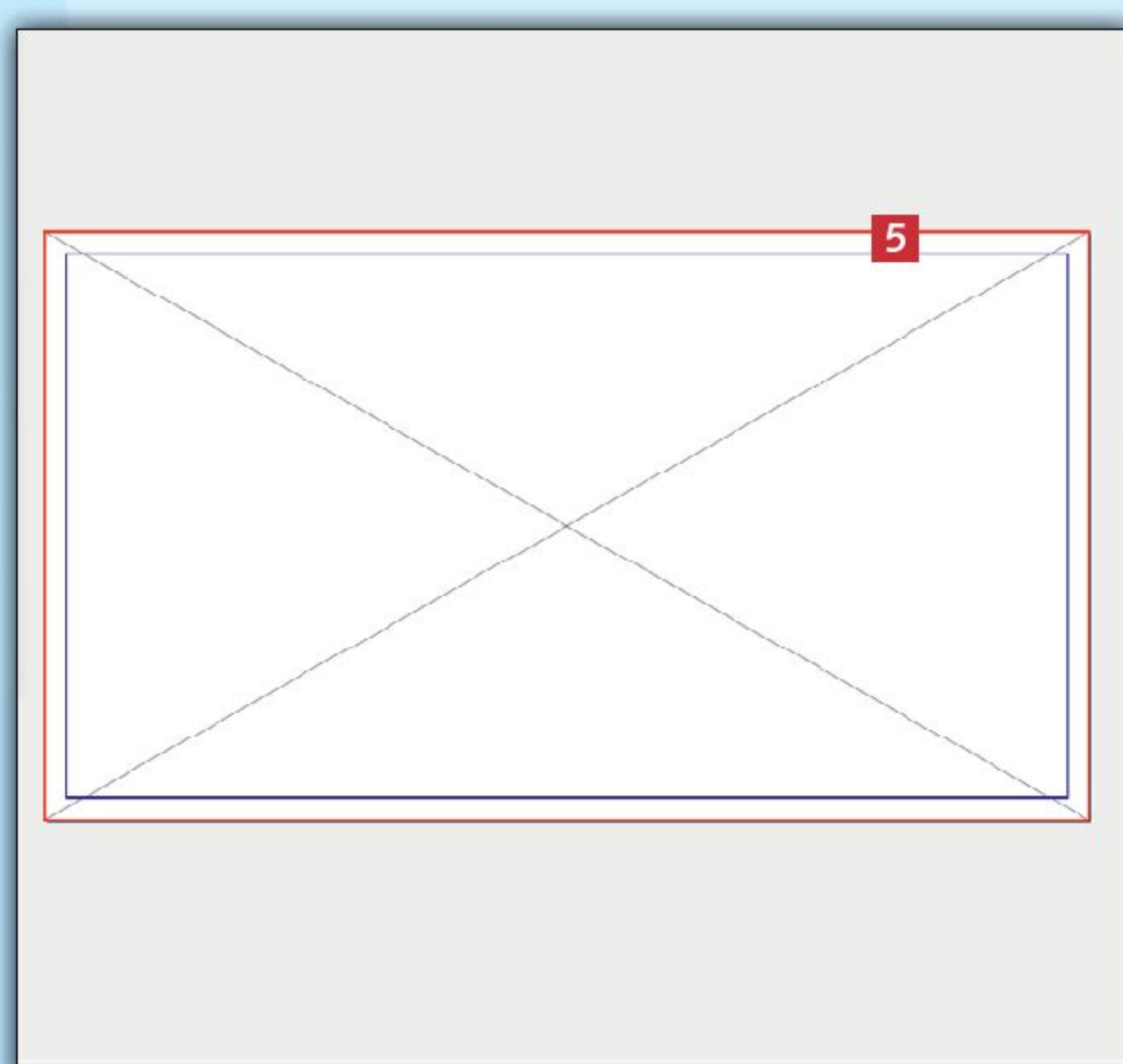
1 Klikk på verktøyet bilderamme i verktøylinjen.

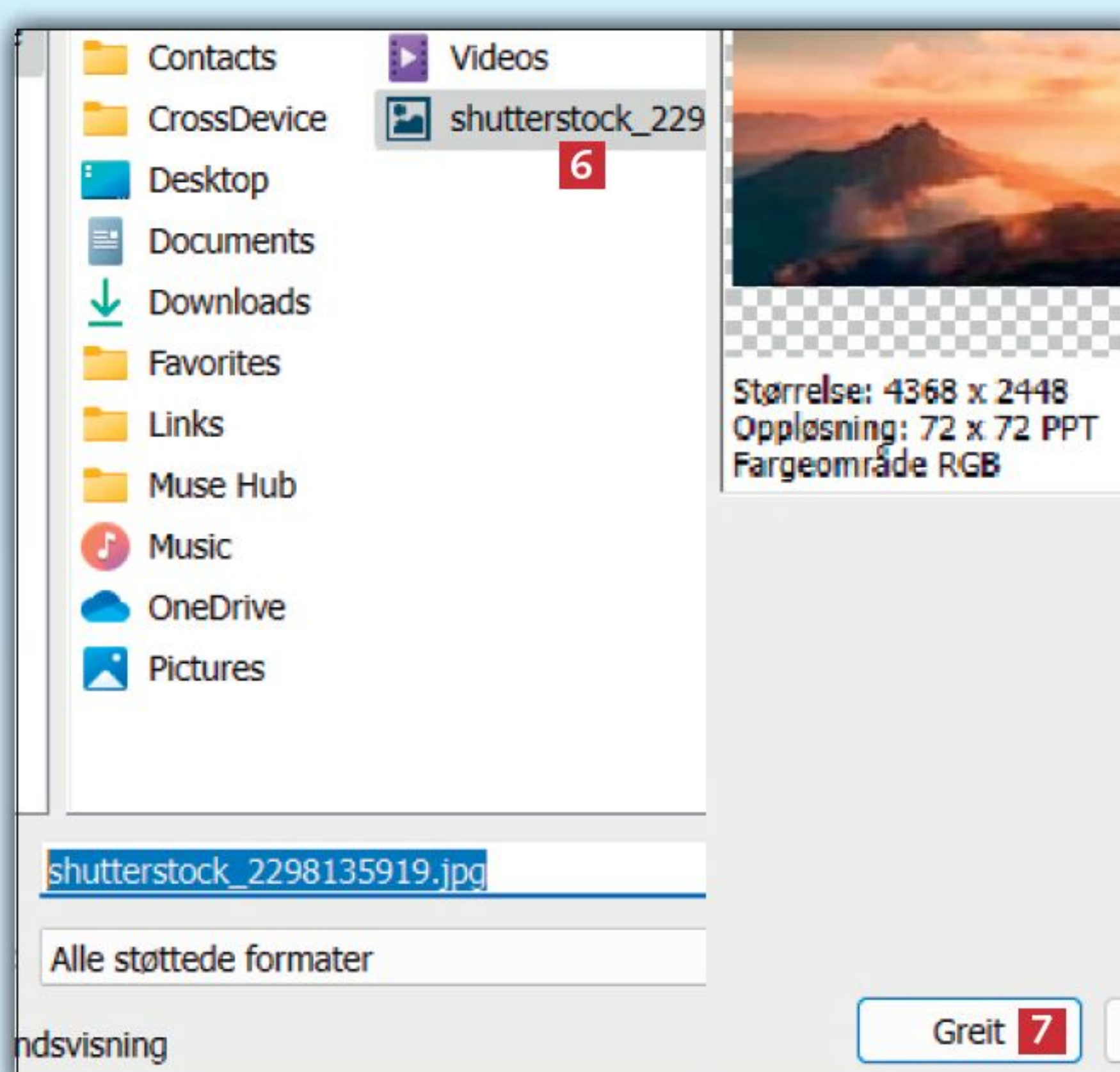
2 Klikk og dra med musen, slik at du markerer hele lerretet med en rød ramme 2. Deretter er det lett å justere størrelsen på rammen ved å dra i hjørnene 3.

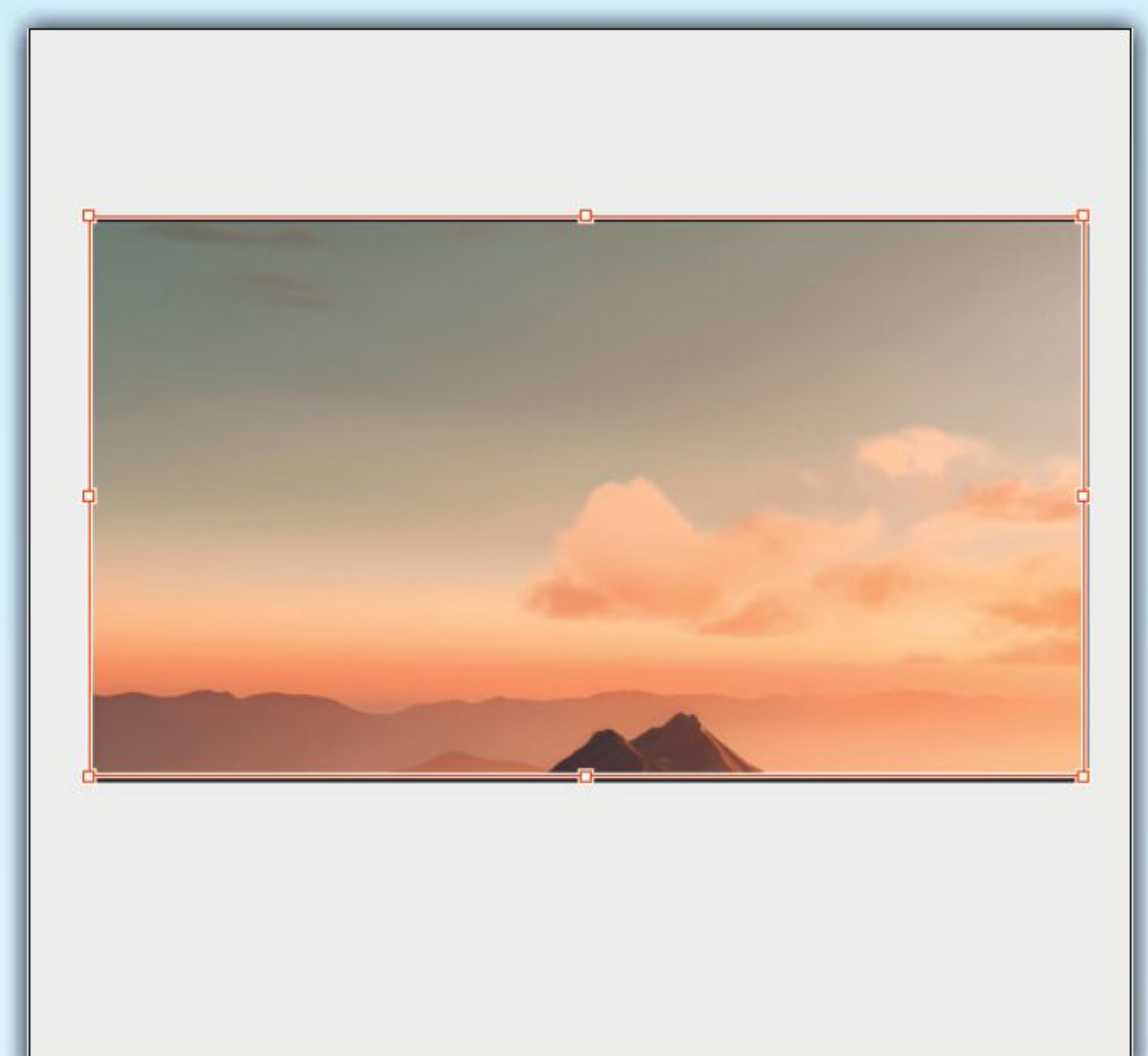
3 Her drar vi det ene hjørnet 4 innover, slik at det passer til lerretet.

4 Dobbeltklikk på den røde boksen 5 for å få mulighet til å sette inn bilde.

5 Nå åpnes et vindu der du velger bildet 6 du vil bruke. Deretter klikker du på **OK** 7.

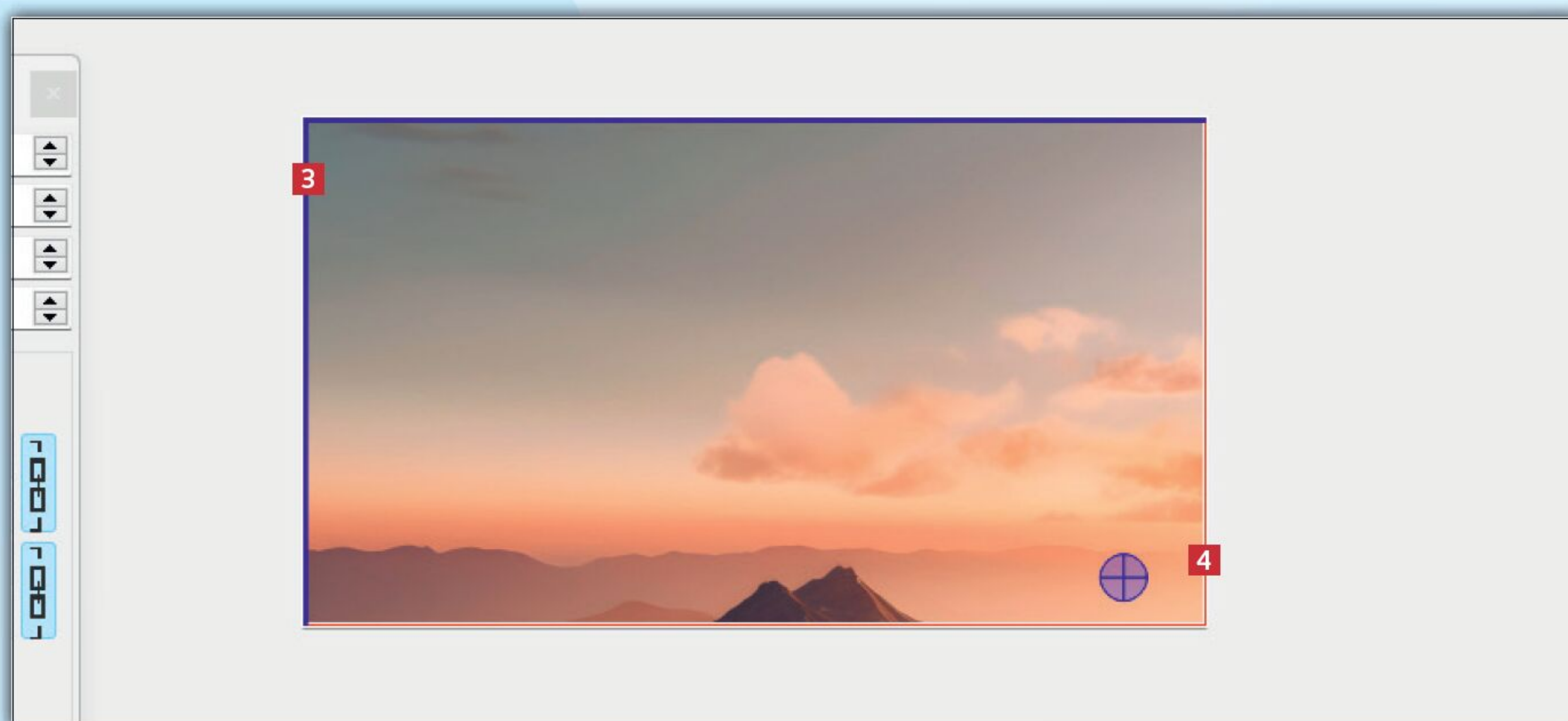

6 Bildet plasseres i rammen, og du er klar til å velge riktig størrelse og beskjæring.

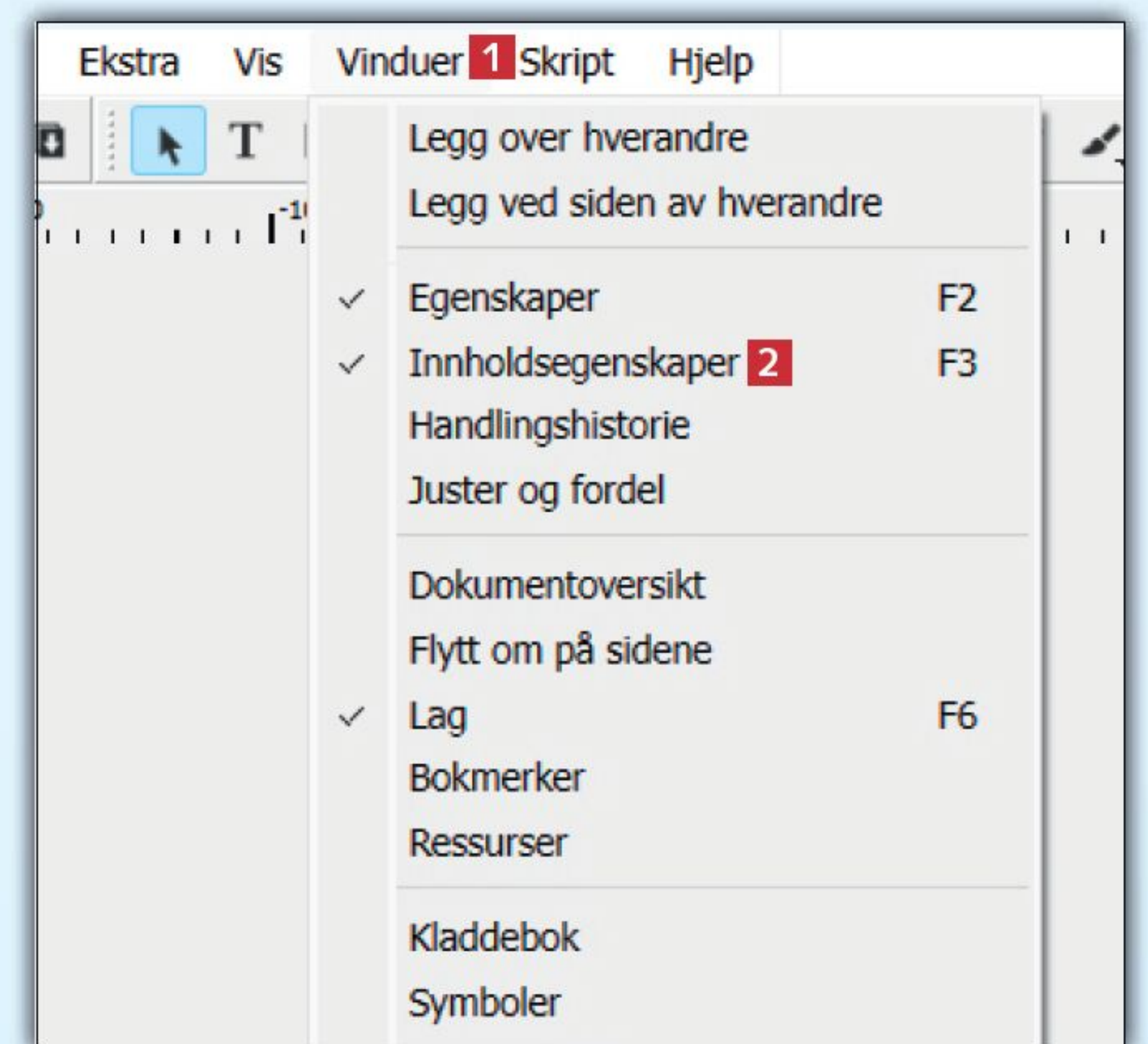

Gi bildet riktig størrelse

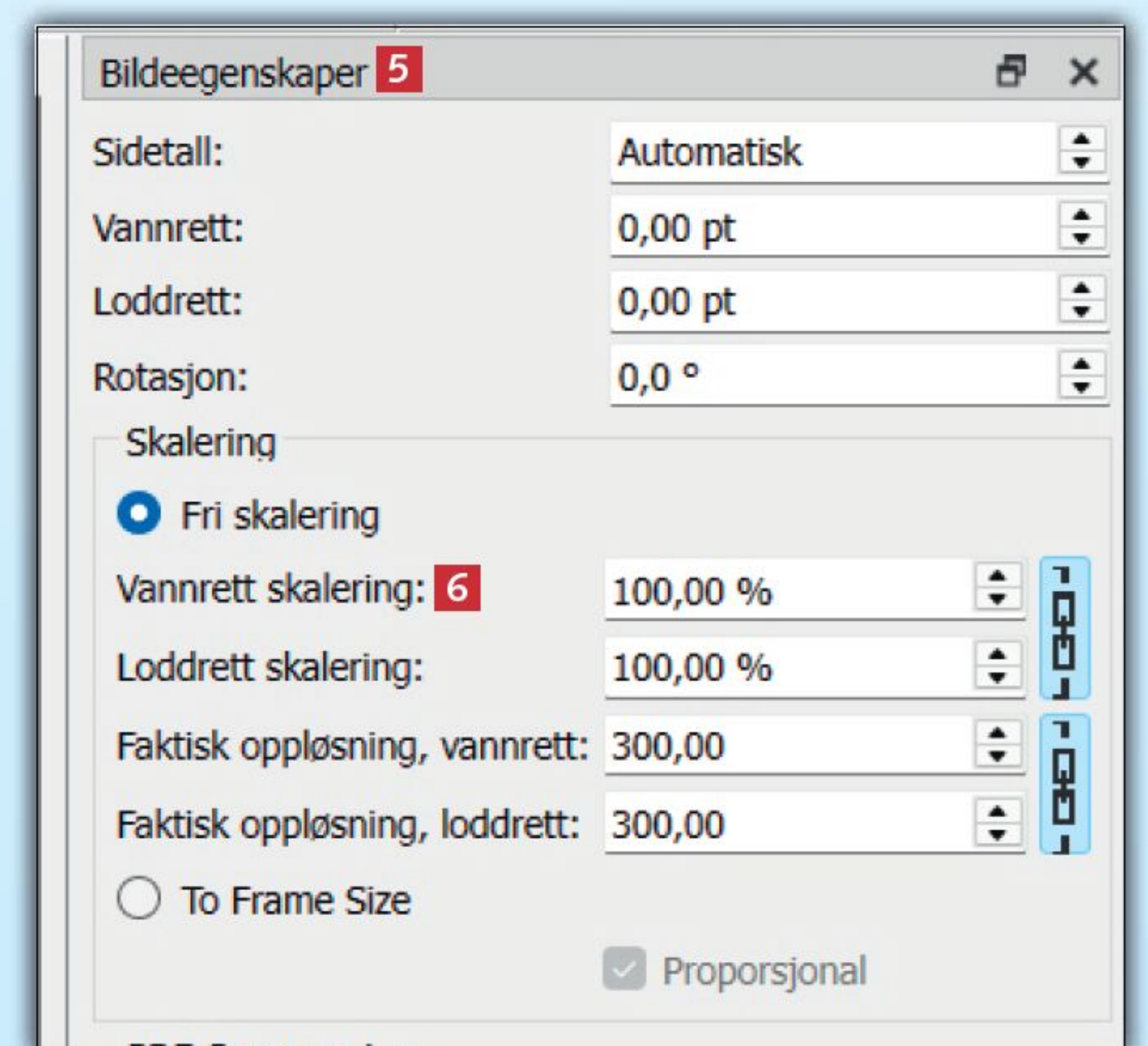
Når du har satt inn bildet i bilderammen, kan du tilpasse størrelsen og flytte det rundt på lerretet.

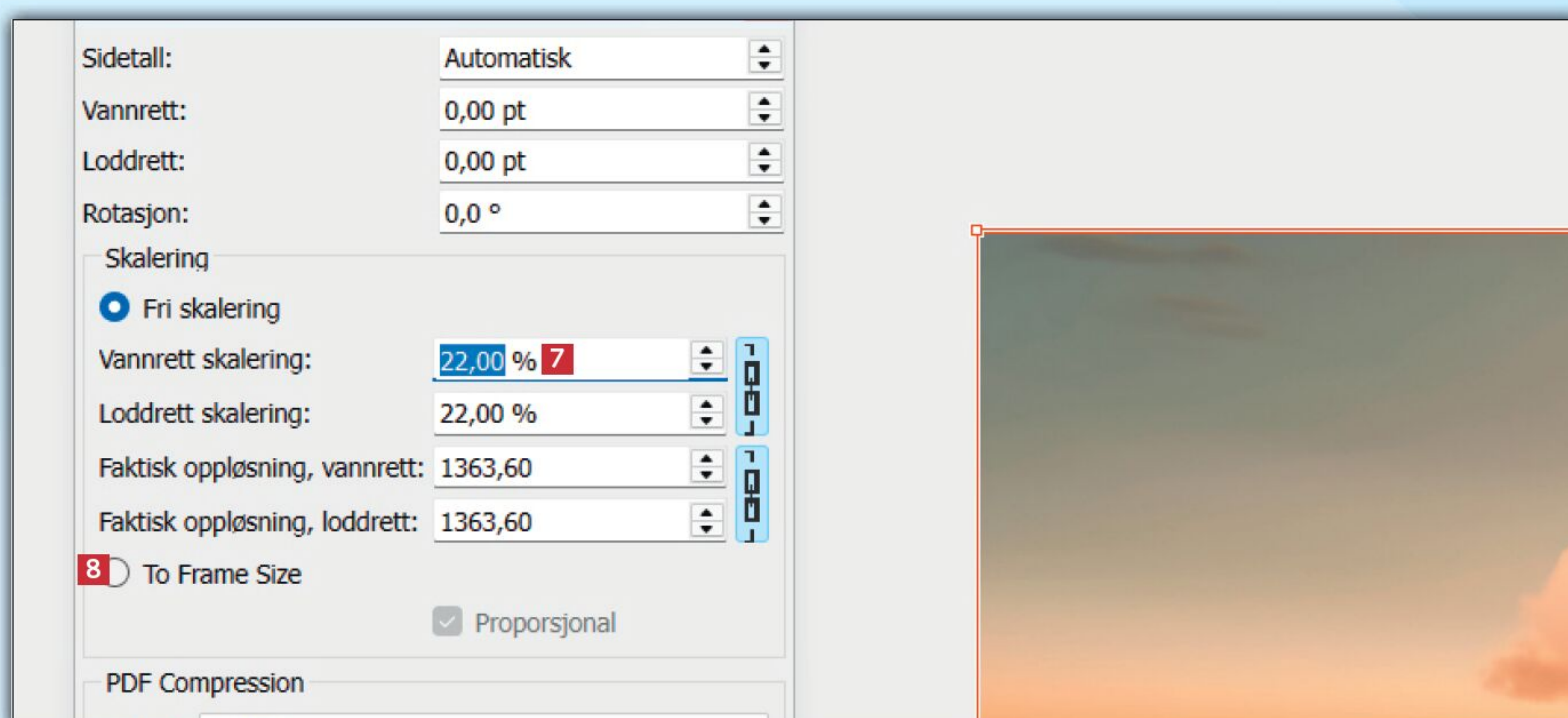
2 Dobbeltklikk på bildet, slik at det vises en blå kant **3** rundt bildet. Når kanten er blå, kan du flytte bildet innenfor den røde bilderammen **4**. Innhold som er utenfor den røde bilderammen, blir ikke vist.

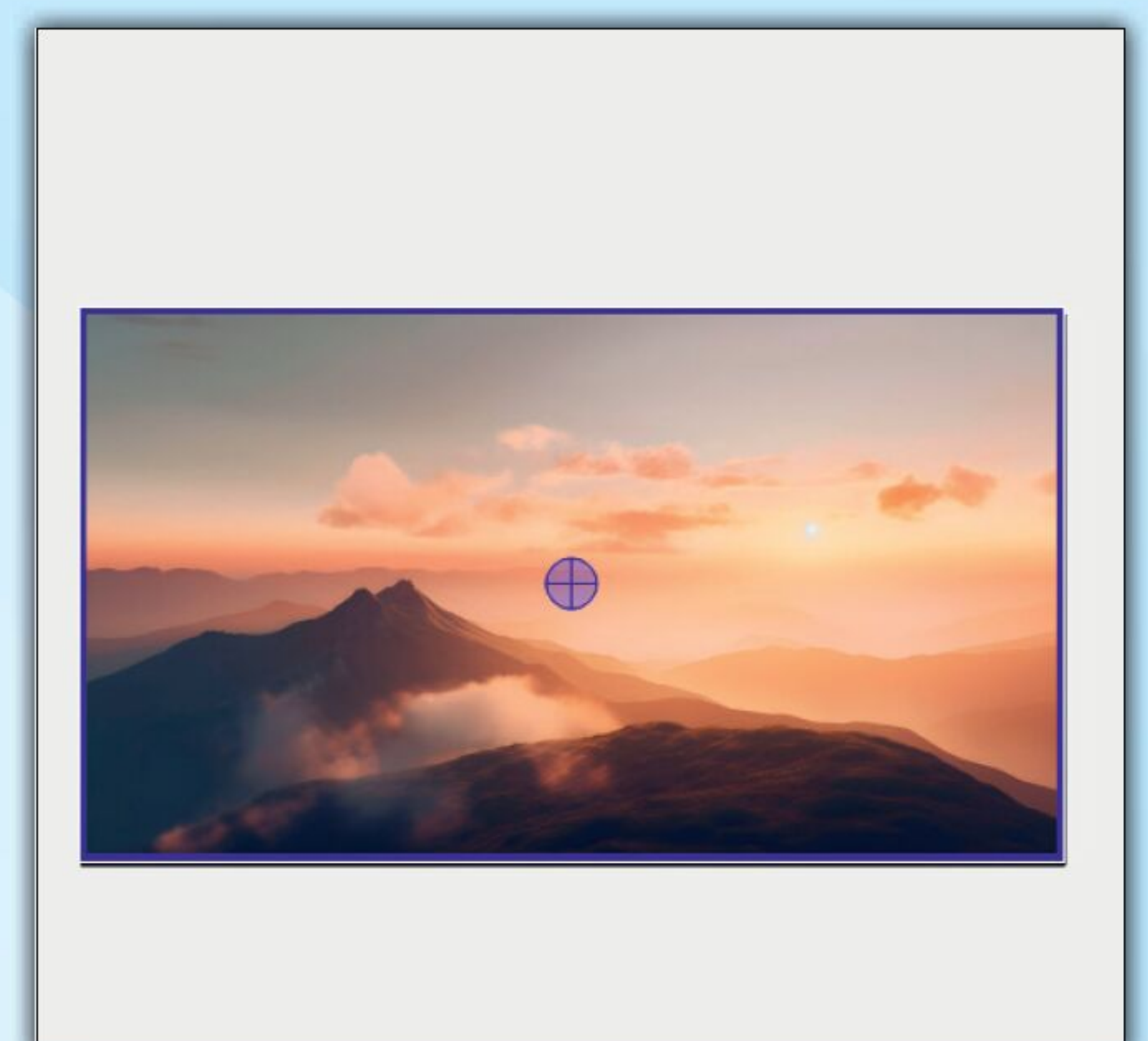
1 Før du begynner å endre størrelsen eller plasseringen av bildet, må du klikke på **Vinduer** **1** i menylinjen og slå på visning av **Innholdsegenskaper** **2**.

3 Mens du ser den blå kanten rundt bildet, kan du sjekke vinduet **Bildeegenskaper** **5**. Der kan du nå justere bildestørrelsen ved **Vannrett skalering** **6**.

4 Her justerer vi bildet til det passer med bredden på rammen. I dette tilfellet **22,00 %** **7**. Hvor mye bildet skal forstørres eller forminskes for å passe, kommer an på hvor stort lerretet og bildet er. Du kan eventuelt sette markering ved **To Frame Size** **8** for å få bildet til å fylle rammen automatisk.

5 Nå passer bildet i rammen, og du kan bruke musen til å flytte det.

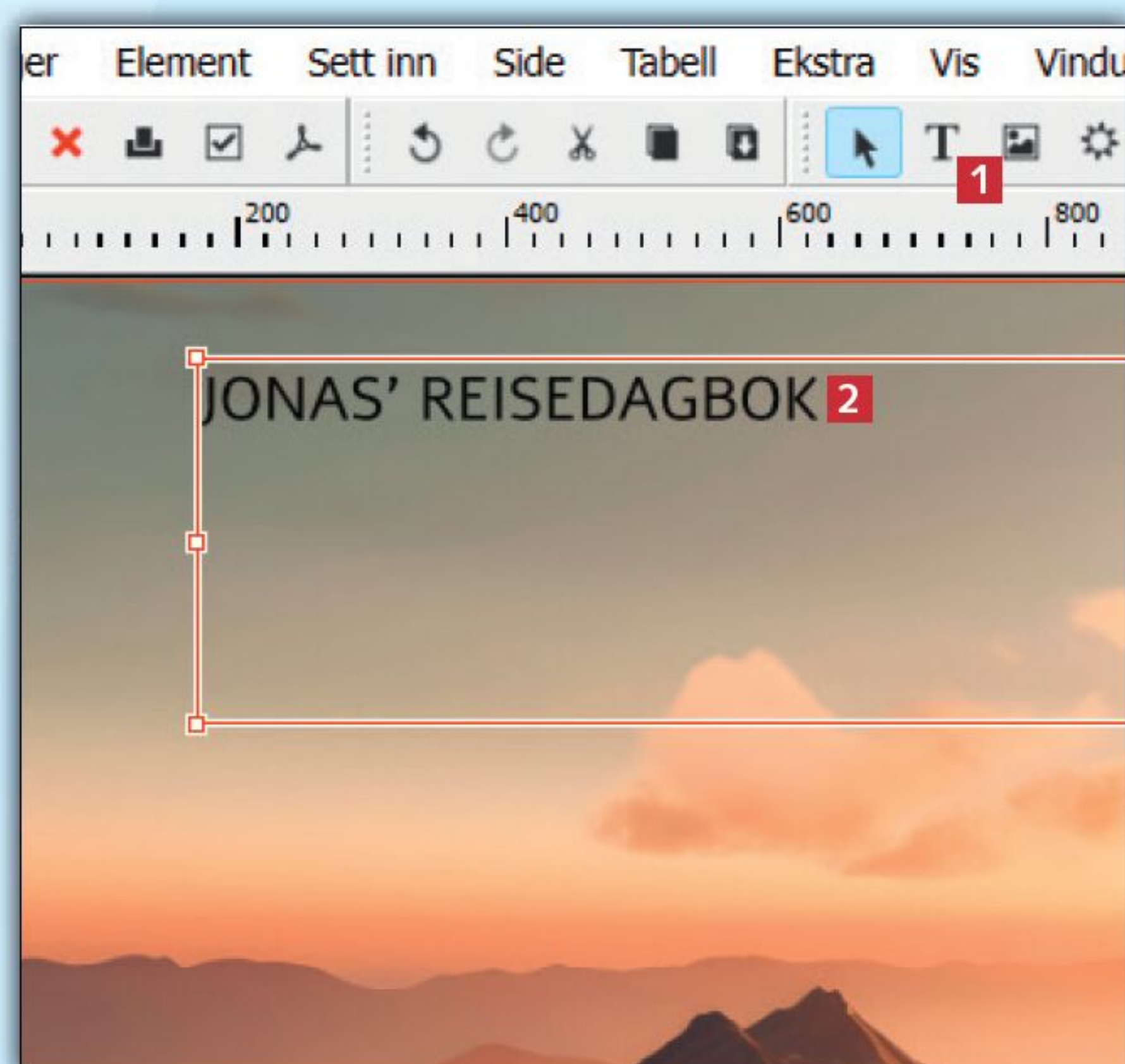

Velg riktig farge til teksten

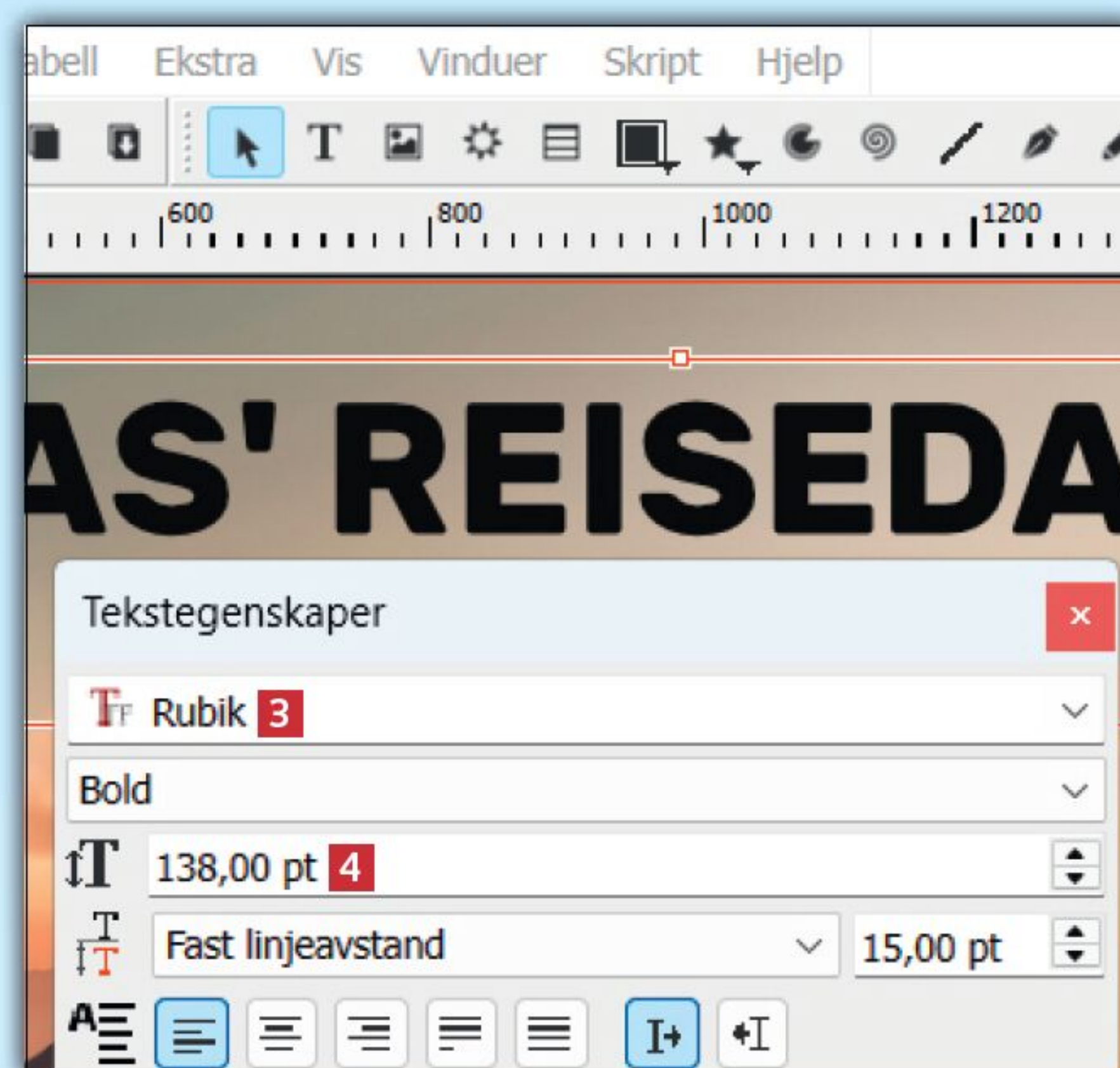
Vil du bruke en bestemt farge i layouten, må du først legge den til. Det gjør du ved å klikke på **Rediger** i menylinjen øverst og deretter på **Farger og fyll**. Der klikker du på **Legg til**, velger farge og klikker på **OK**. Deretter kan du velge fargen i fargeverktøyet.

Legg til tekst i layout

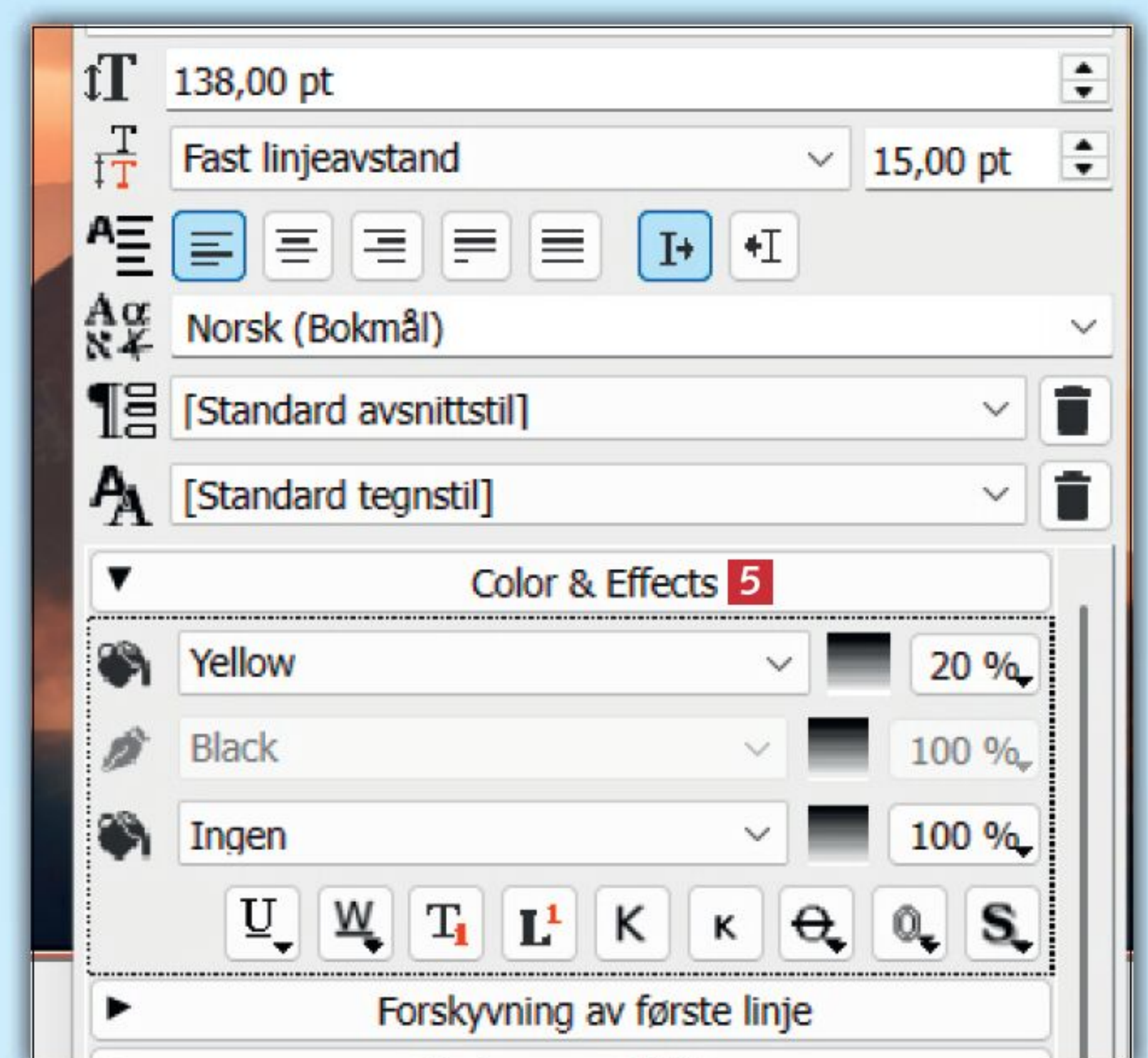
Ved å legge til tekst i bildet, gjør du det mer attraktivt for besøkende å studere det nærmere.

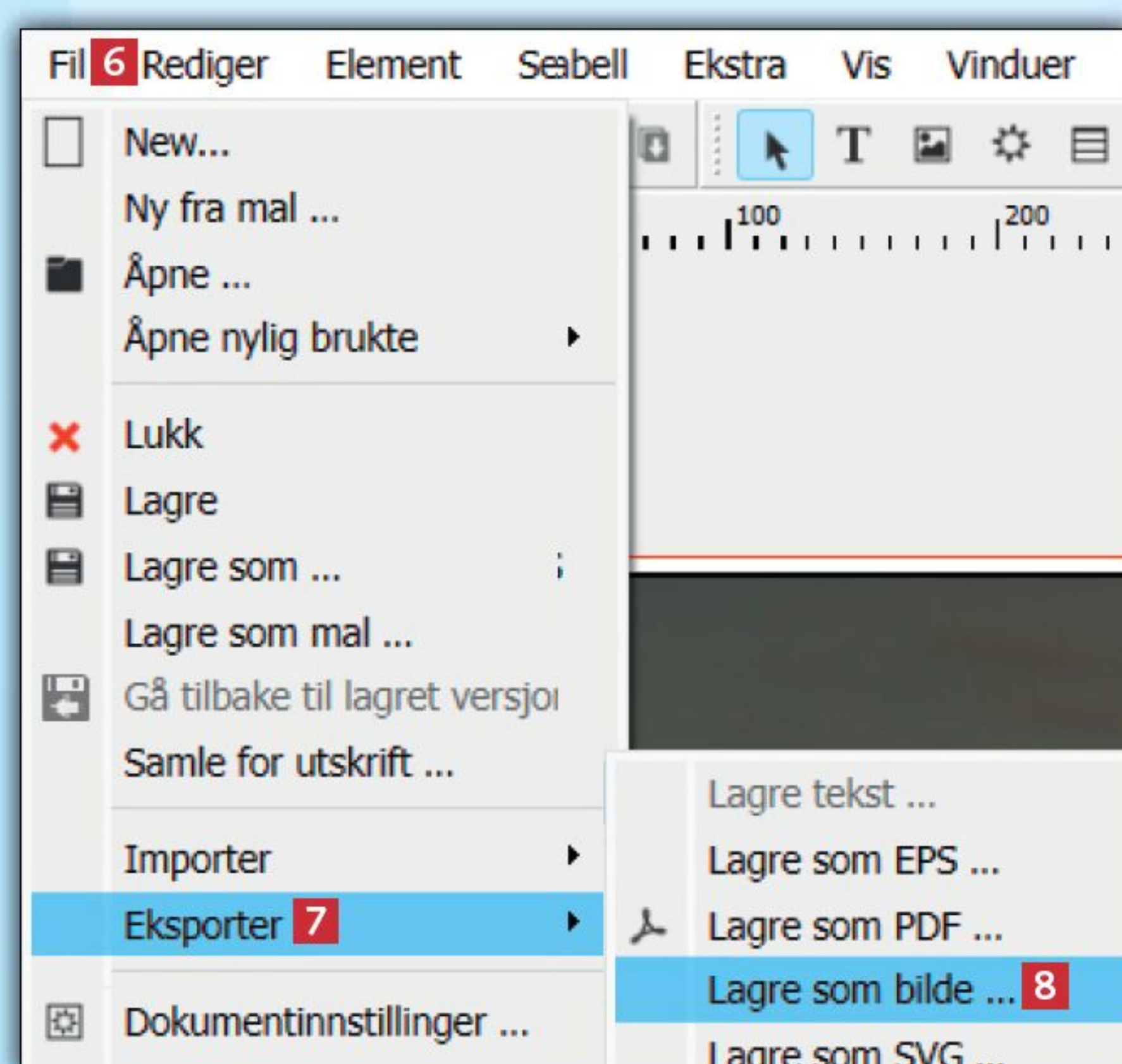
1 Klikk på tekstverktøyet **1** i verktøylinjen, og trekk opp en ramme i bildet. Dobbelklikk i rammen og skriv den ønskede teksten. Her velger vi **Jonas' reisedagbok** **2**.

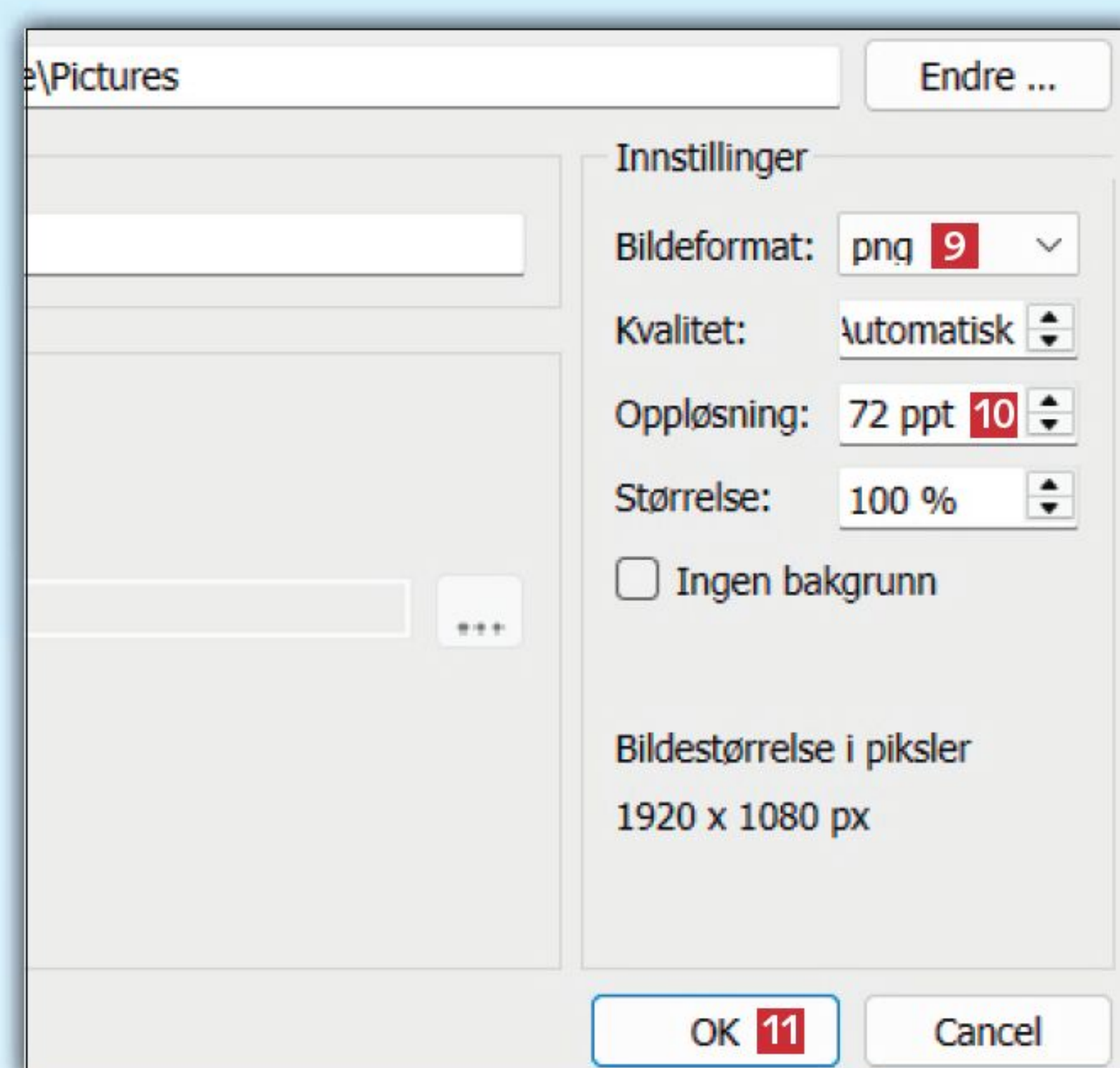
2 Marker teksten og velg ønsket skrifttype **3** og -størrelse **4**.

3 Vil du endre fargen, gjør du det under **Color & Effects** **5**. Her har vi gitt teksten en beige farge, slik at den passer til bildet. Plasser teksten ved å flytte den med musen.

4 Nå skal layouten lagres. Velg et filformat som fungerer på nettet – gjerne png. Klikk på **Fil** **6** i verktøylinjen, deretter på **Eksporter** **7** og så på **Lagre som bilde...** **8**.

5 Under **Bildeformat** passer du på å velge **png** **9**, før du setter **Oppløsning** til **72 ppt** **10**. Gi filen et navn ved **Tittel**, og klikk på **OK** **11**.

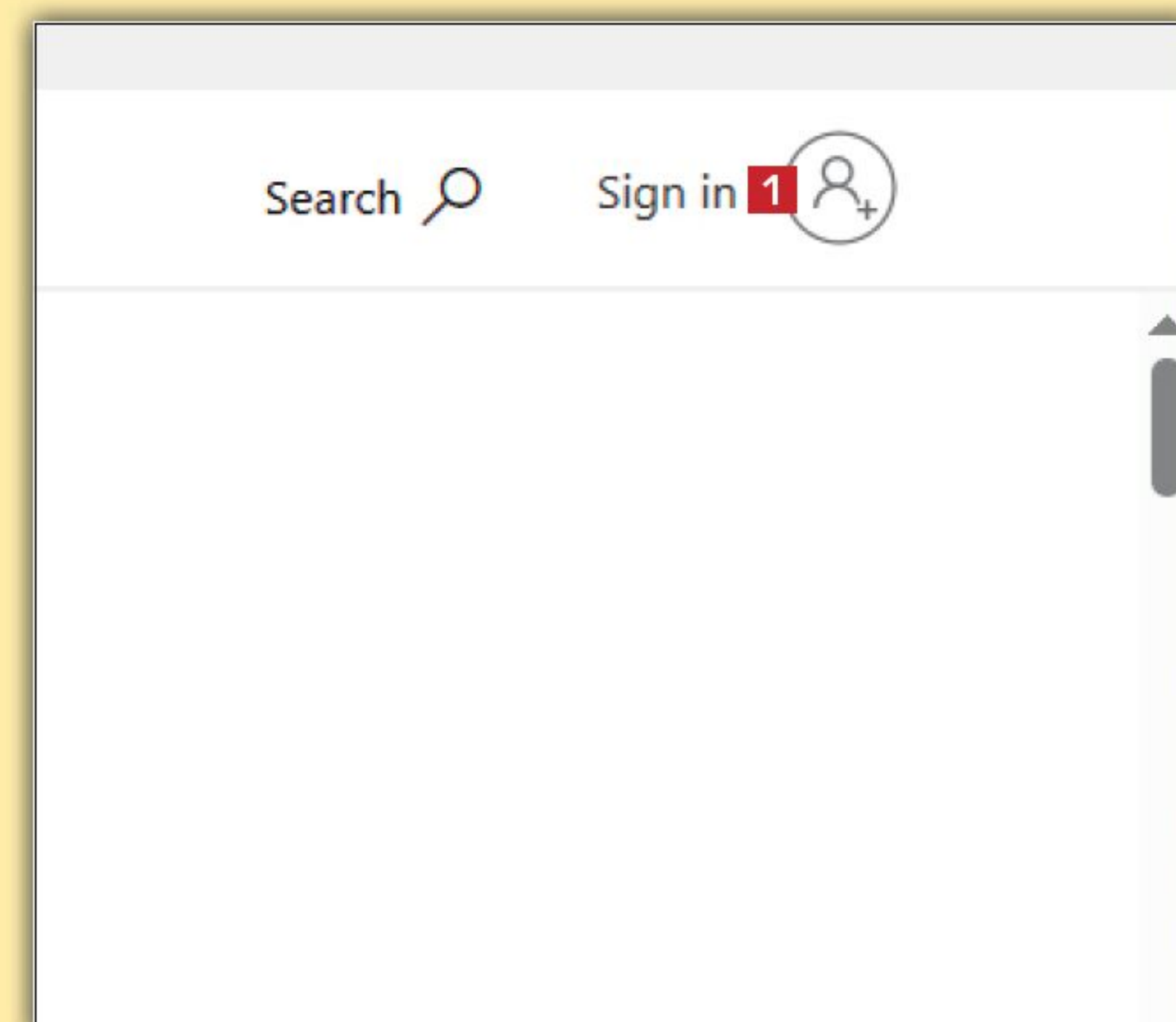

6 Nå er bildet lagret på maskinen, og du kan bruke det på en nettside, en blogg eller på sosiale medier.

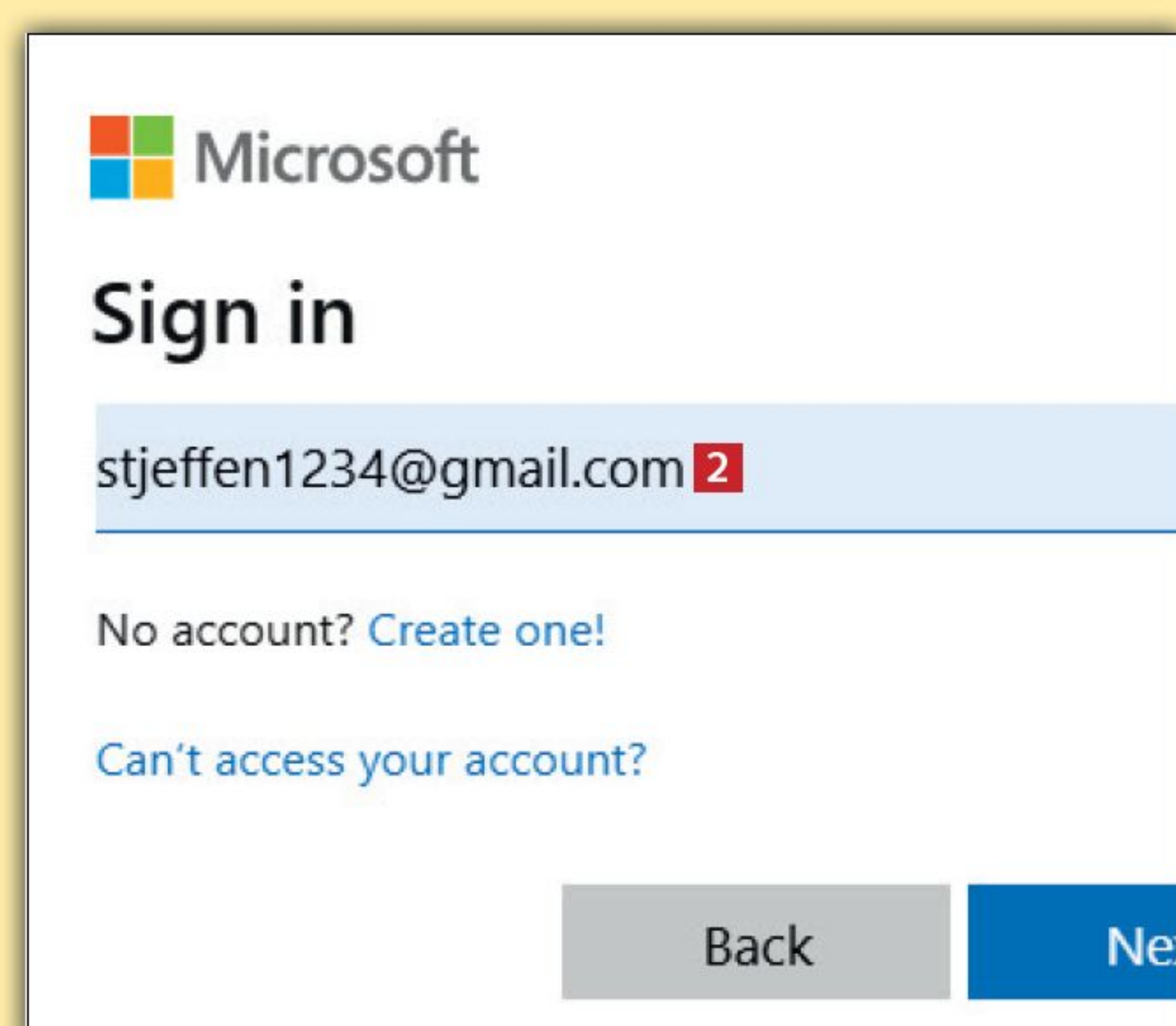
Hvordan sletter jeg Microsoft-kontoen?

Plutselig slo det meg at jeg har en Microsoft-konto som ikke har vært i bruk på snart ti år. Hvordan kan jeg avslutte den, slik at den fjernes fra systemene til Microsoft?

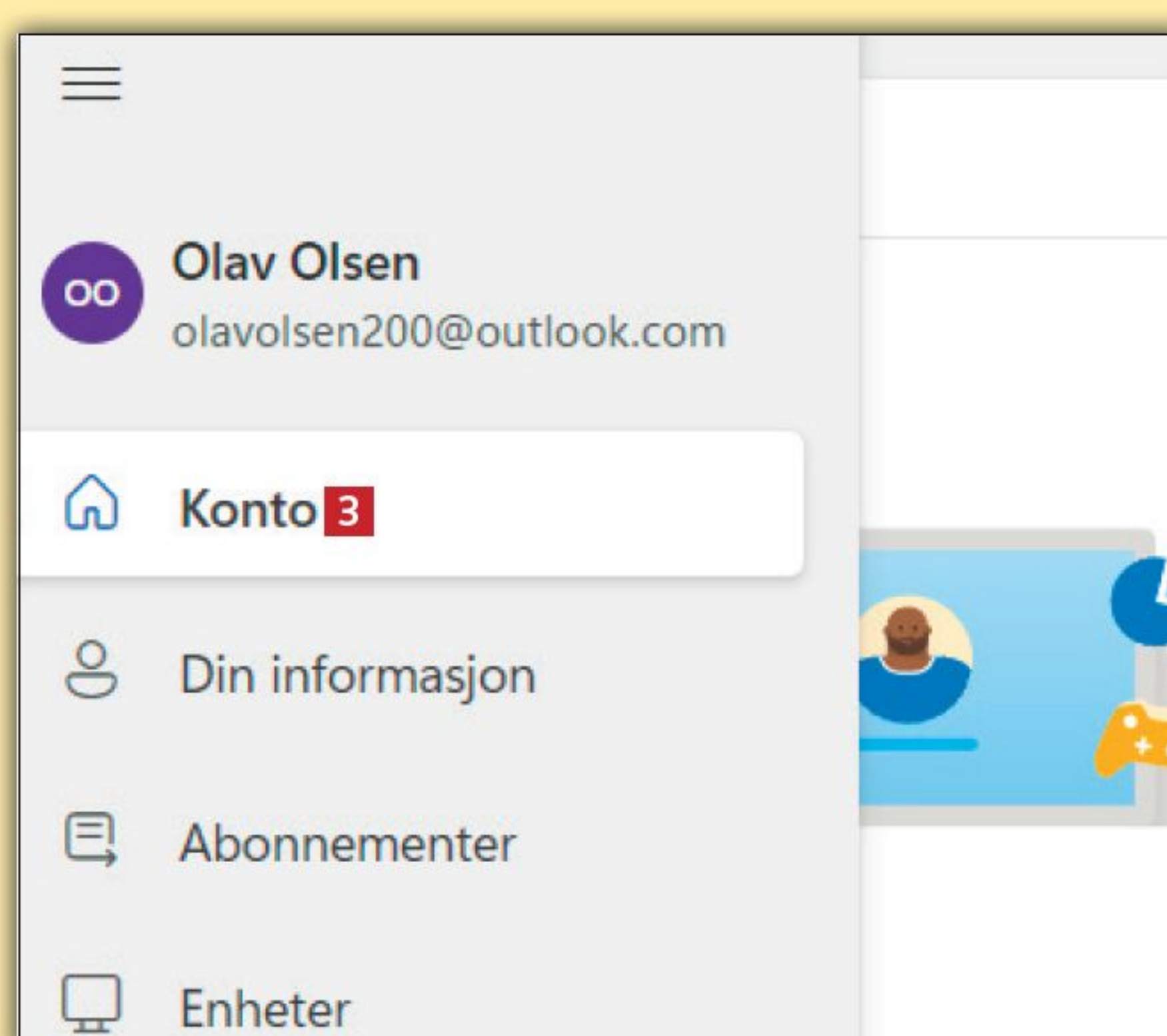
SVAR Det gjør du på hjemmesiden til Microsoft. Her viser vi hvordan du sletter en konto permanent. Vær klar over at kontoen holdes åpen i 60 dager, før den slettes helt.

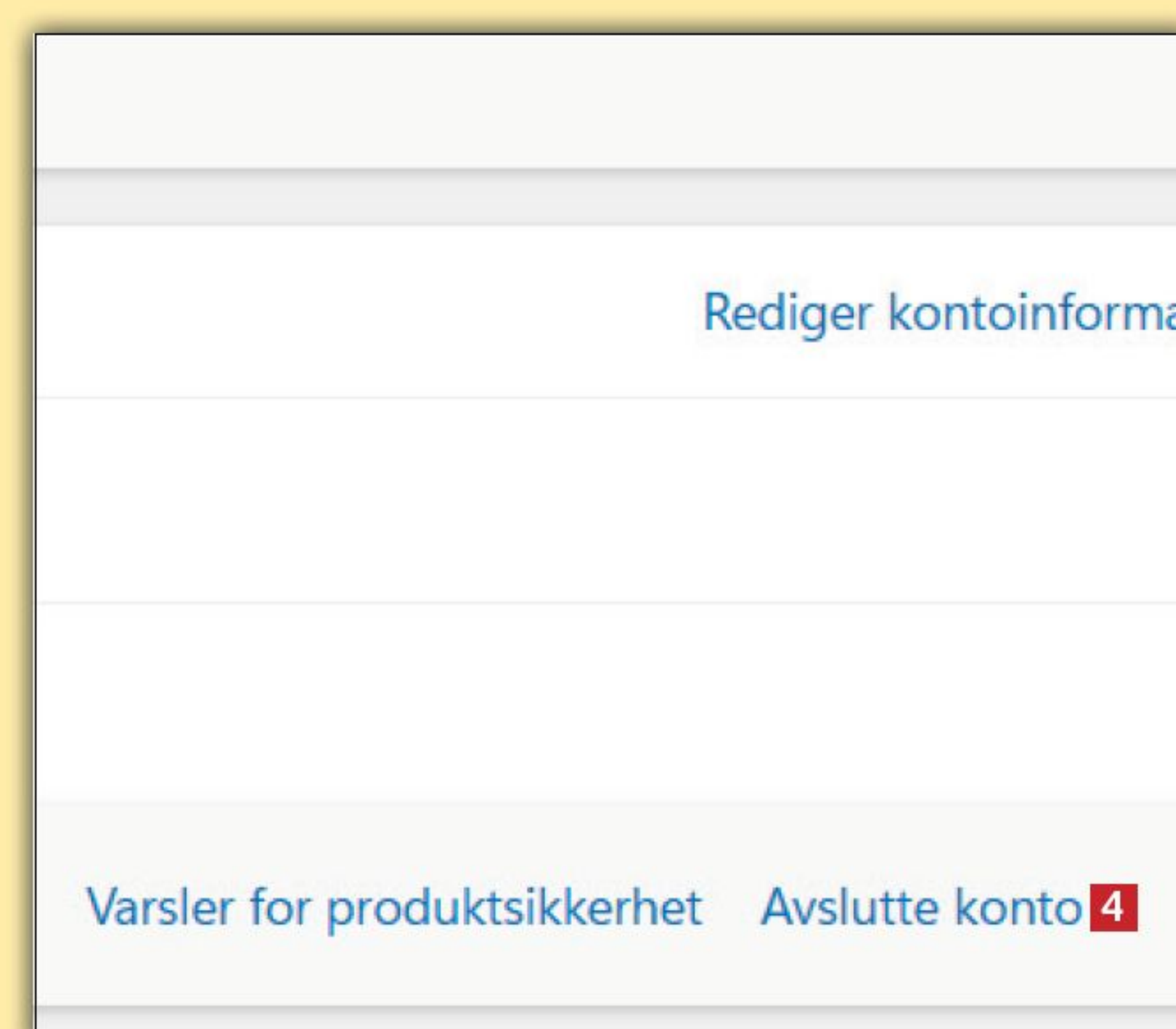
1 Gå til account.microsoft.com. Klikk på **Sign in** **1** (eller **Logg på**) øverst til høyre.

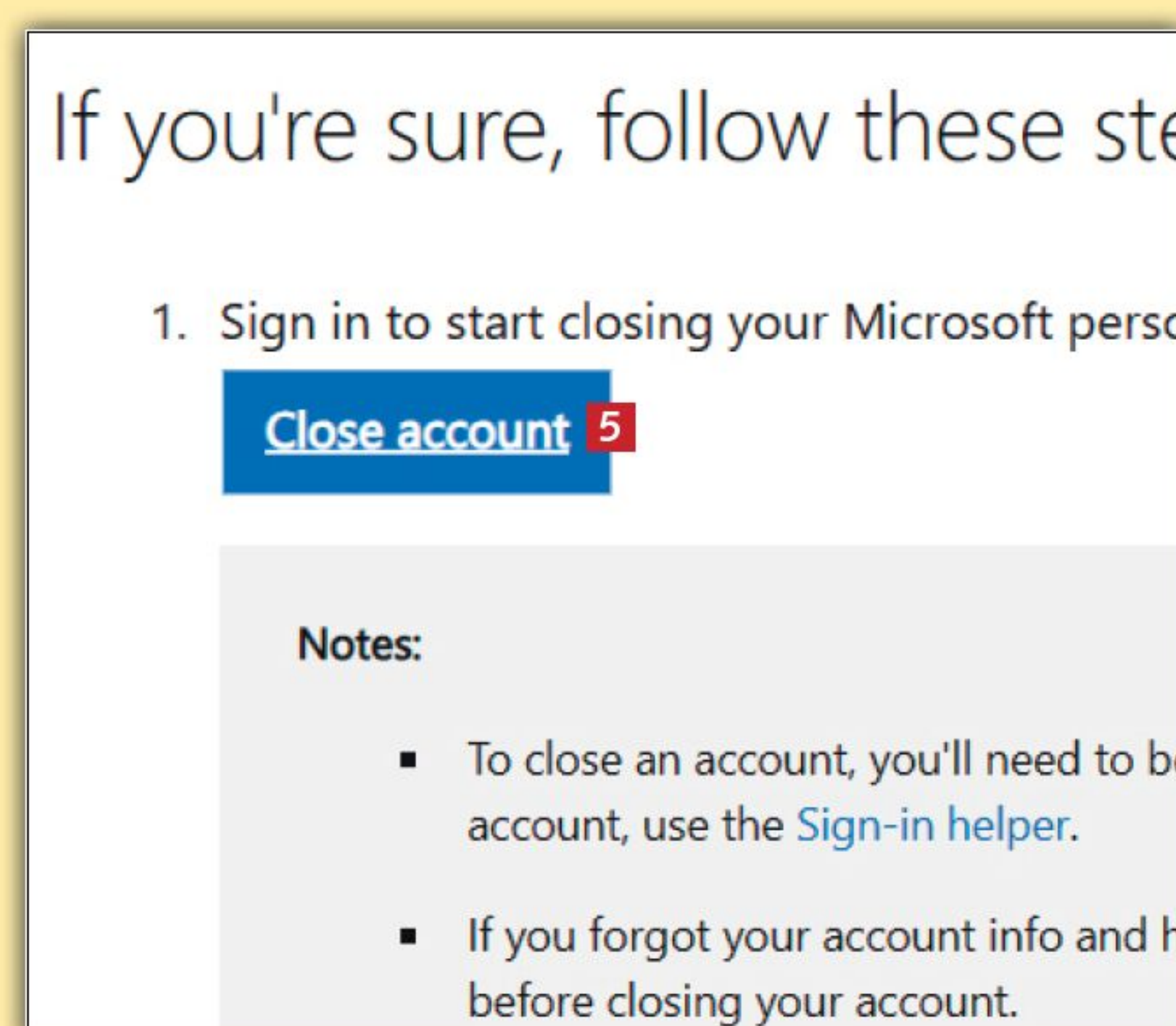
2 Skriv e-postadressen **2** til kontoen. Klikk på **Next** (eller **Neste**), og oppgi passordet.

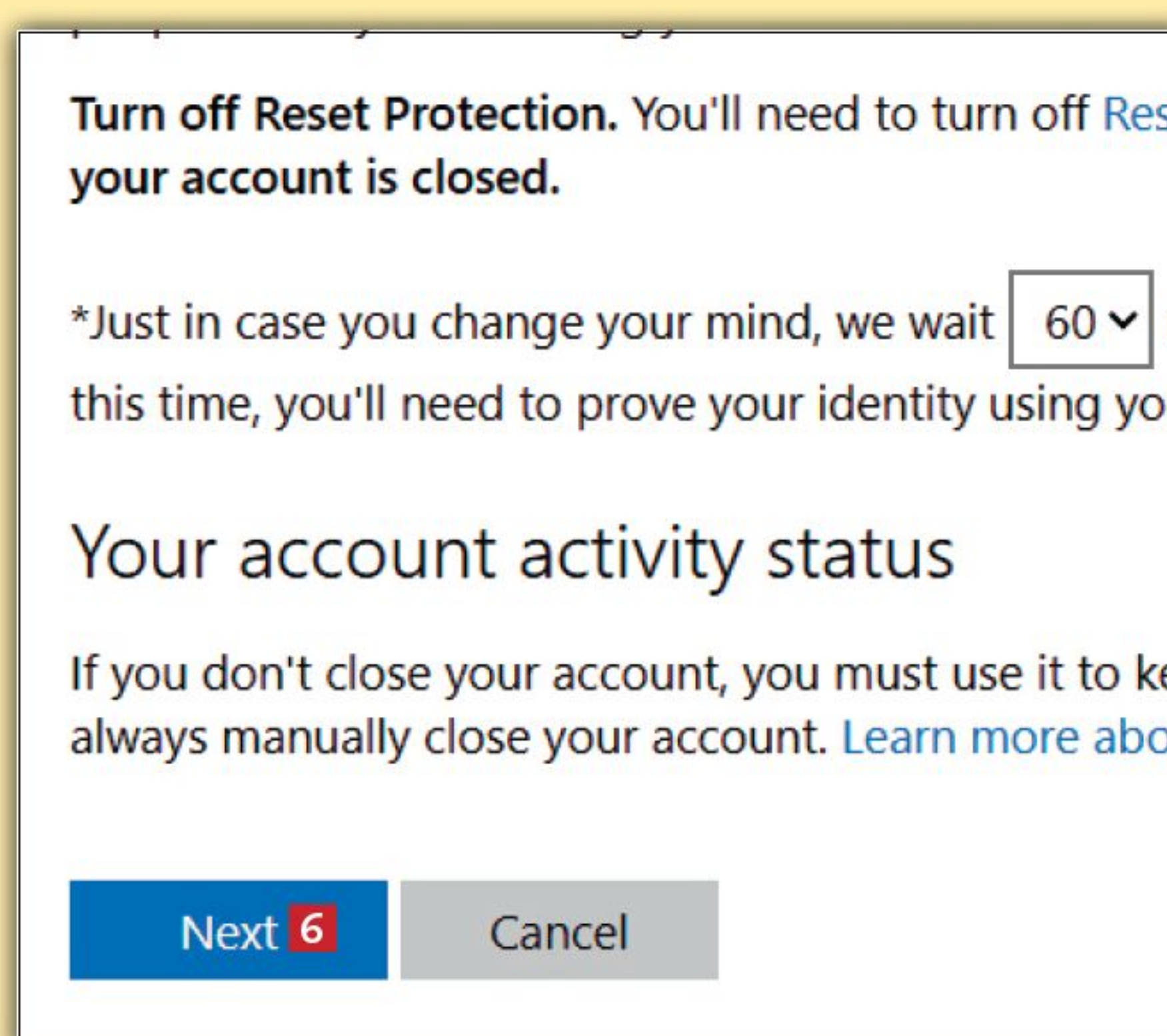
3 Klikk på **Konto** **3** i menyen til venstre.

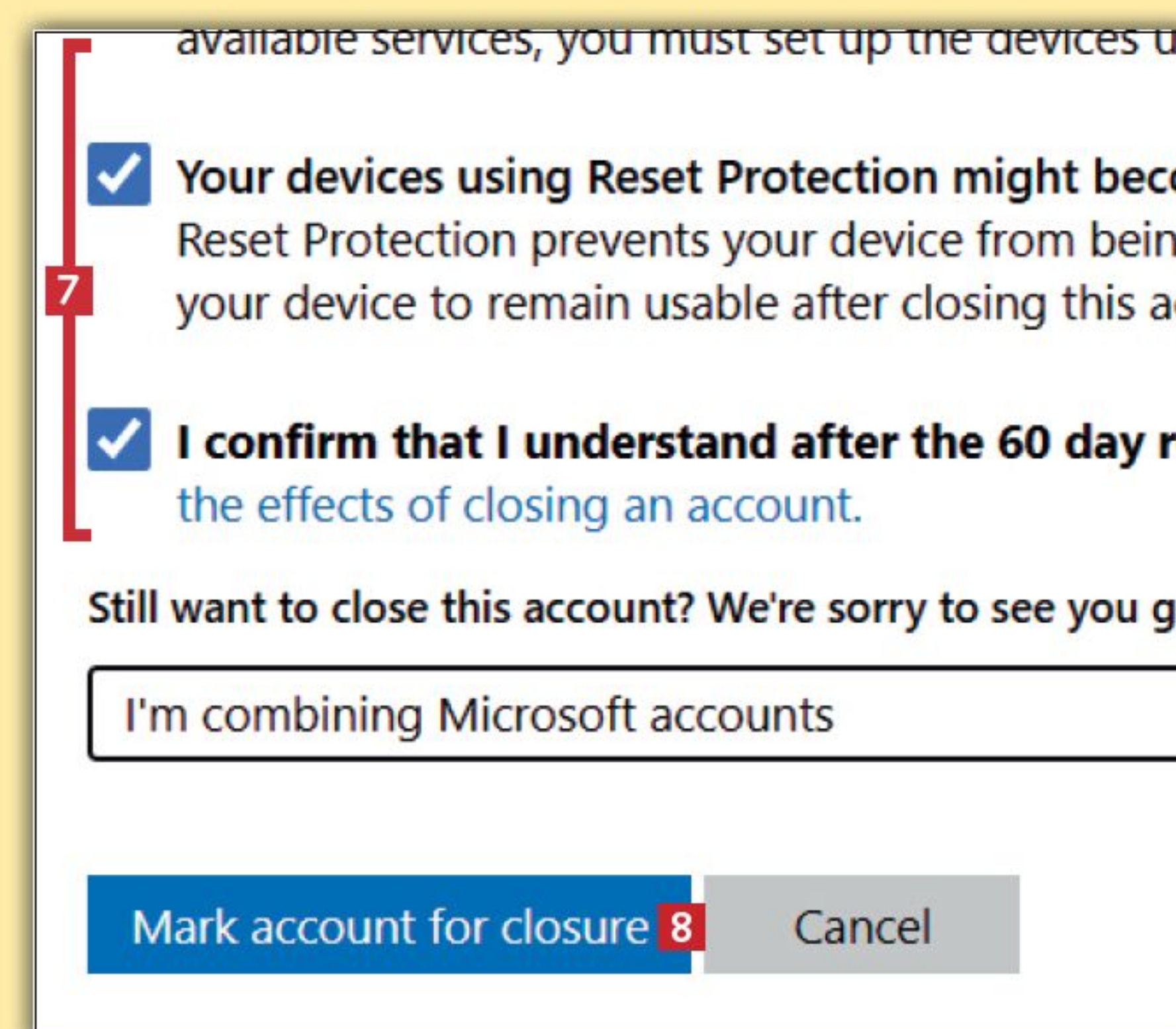
4 Et stykke ned i vinduet velger du **Avslutte konto** **4**.

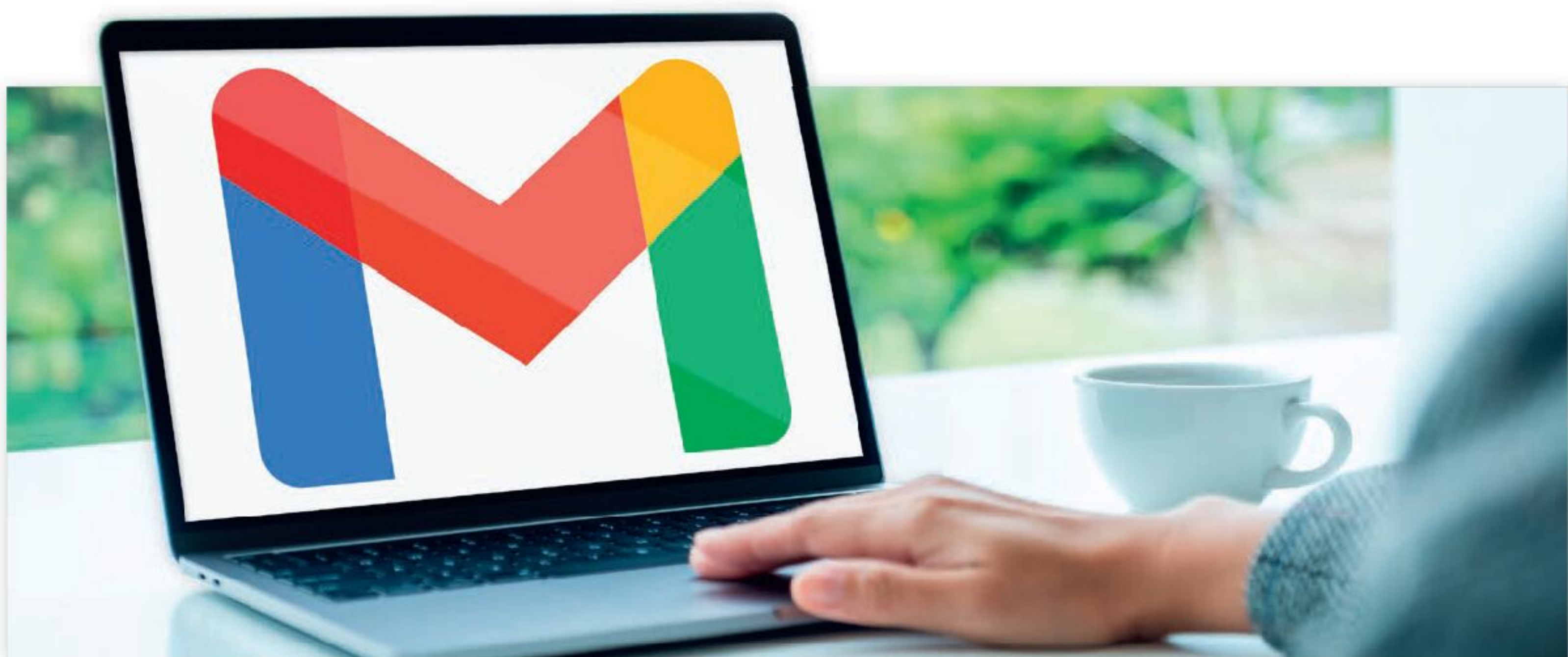
5 Deretter klikker du på **Close account** **5**.

6 Nå blir du advart om at alle data vil bli slettet når kontoen avsluttes. Klikk på **Next** **6**.

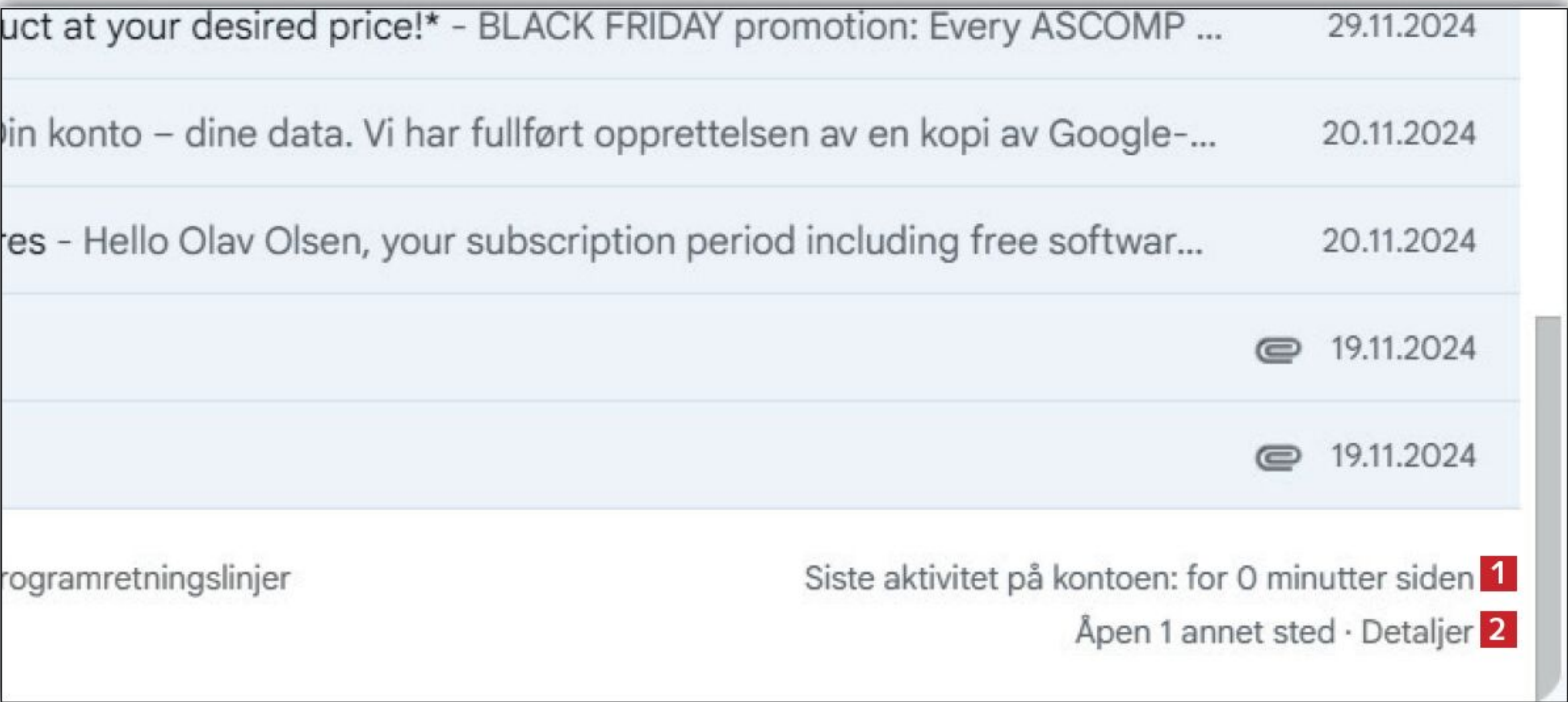
7 Til slutt må du markere en rekke punkter **7**, før du velger **Mark account for closure** **8**. Etter 60 dager er kontoen ugjenkallelig slettet.

Har andre tilgang til min Gmail?

Jeg har en litt ekkel følelse av at uvedkommende har fått tilgang til Gmail-kontoen. En bekjent har nemlig mottatt en e-post fra meg som jeg ikke kan huske å ha sendt. Finnes det en metode som kan vise om andre benytter seg av Gmail-kontoen min til skadelige formål?

SVAR Det svaret får du faktisk på hovedsiden til Gmail. Der ser du en oversikt over den seneste aktiviteten på kontoen, og så må du selv vurdere om det er dine egne handlinger eller om det kan være andre som logger seg på. I så fall bør du øyeblikkelig endre passordet til kontoen.

1 Gå først til Gmail på gmail.com, og logg på kontoen. Bla helt ned til bunnen av vinduet, der du finner tidspunktet for den siste aktiviteten **1**. Klikk på **Detaljer** **2**.

Nylig aktivitet:		
Tilgangstype [?] (Nettleser, mobiltelefon, POP3 osv.)	Sted (IP-adresse) [?]	Dato/klokkeslett (Vises i din tidssone)
Nettleser (Chrome) Vis detaljer 3	* Danmark (194.50.40.2) 4	09:59 (For 0 minutter siden) 5
Godkjent program (445112211283-sk04feugpcjd3dq8eshrdnr4bpm1sfk.apps.googleusercontent.com) Vis detaljer	Irland (2603:1026:c02:11:0:0:0:5)	09:58 (For 0 minutter siden)
Godkjent program () Vis detaljer	Danmark (194.50.40.2)	09:58 (1 minutter siden)
Godkjent program (445112211283-sk04feugpcjd3dq8eshrdnr4bpm1sfk.apps.googleusercontent.com) Vis detaljer	Irland (2603:1026:c02:11:0:0:0:5)	14. juni (For 4 dager siden)
Godkjent program (445112211283-sk04feugpcjd3dq8eshrdnr4bpm1sfk.apps.googleusercontent.com) Vis detaljer	Irland (2603:1026:c02:11:0:0:0:5)	13. juni (For 5 dager siden)
Godkjent program (445112211283-sk04feugpcjd3dq8eshrdnr4bpm1sfk.apps.googleusercontent.com) Vis detaljer	Irland (2603:1026:c02:11:0:0:0:5)	13. juni (For 5 dager siden)
Godkjent program (445112211283-sk04feugpcjd3dq8eshrdnr4bpm1sfk.apps.googleusercontent.com) Vis detaljer	Irland (2603:1026:c02:11:0:0:0:5)	13. juni (For 5 dager siden)

2 Nå ser du en liste over de siste aktivitetene på kontoen. Du ser de forskjellige påloggingene **3**, stedet **4** de ble gjort fra samt dato og klokkeslett **5** for hendelsene.

SEND OSS DINE PC-SPØRSMÅL

På disse sidene svarer vi på utvalgte spørsmål fra bladets abonnenter.

Du kan alltid sende oss spørsmål om artikler og programmer fra bladet, og generelt om datamaskinen på: komputer.no/spoeross

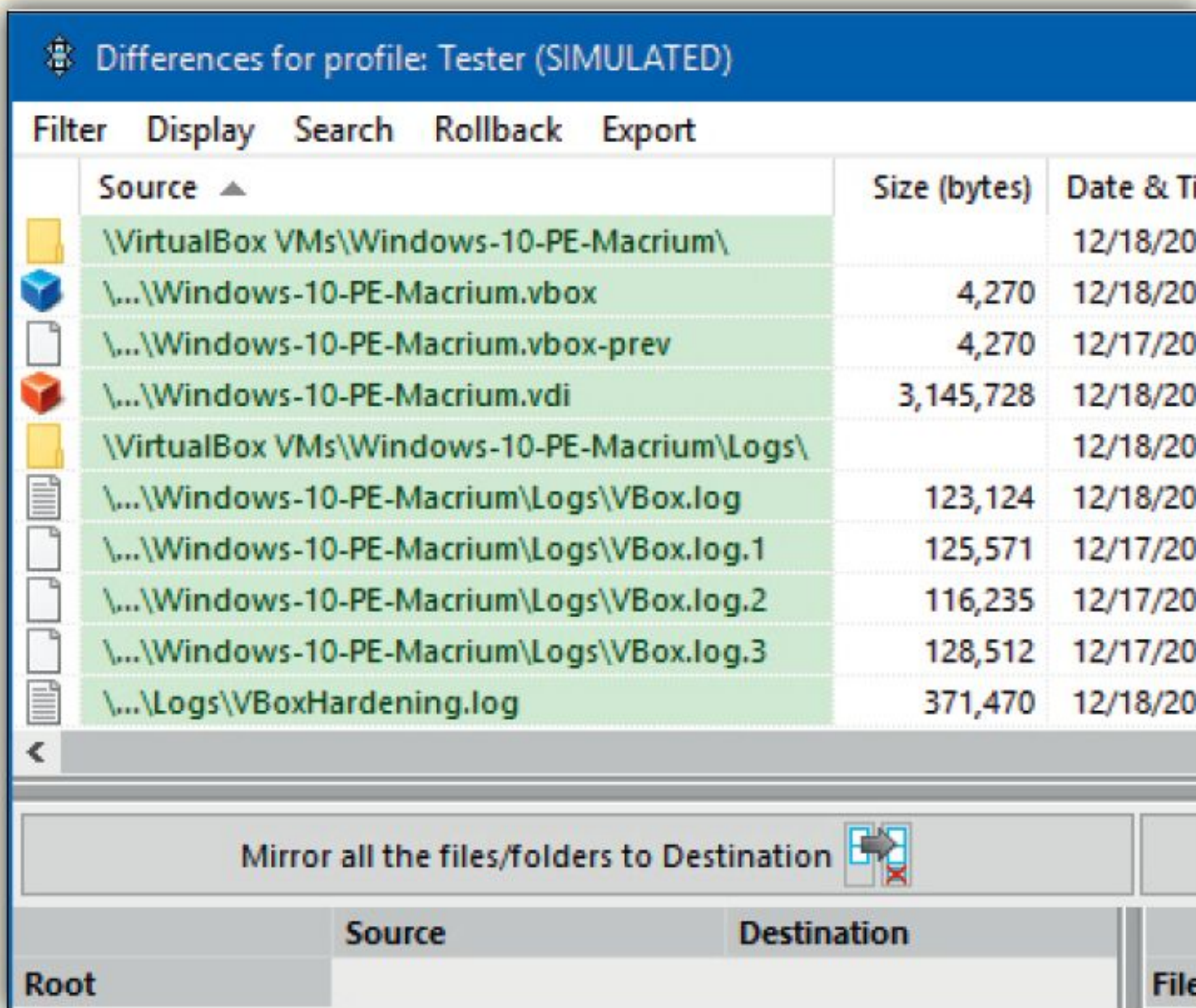
Last ned SyncBackFree fra komputer.no/2515

Hvilket program bør jeg velge?

Jeg vil sikkerhetskopiere filer, slik at kopien, for eksempel på en minnepinne, oppdateres når filene endres. Kan det gjøres automatisk?

SVAR Her kan du bruke programmet SyncBackFree. Programmet kan synkronisere filene på maskinen med filene på minnepinnen, slik at sistnevnte hele tiden speiler endringer du gjør i filene på maskinen.

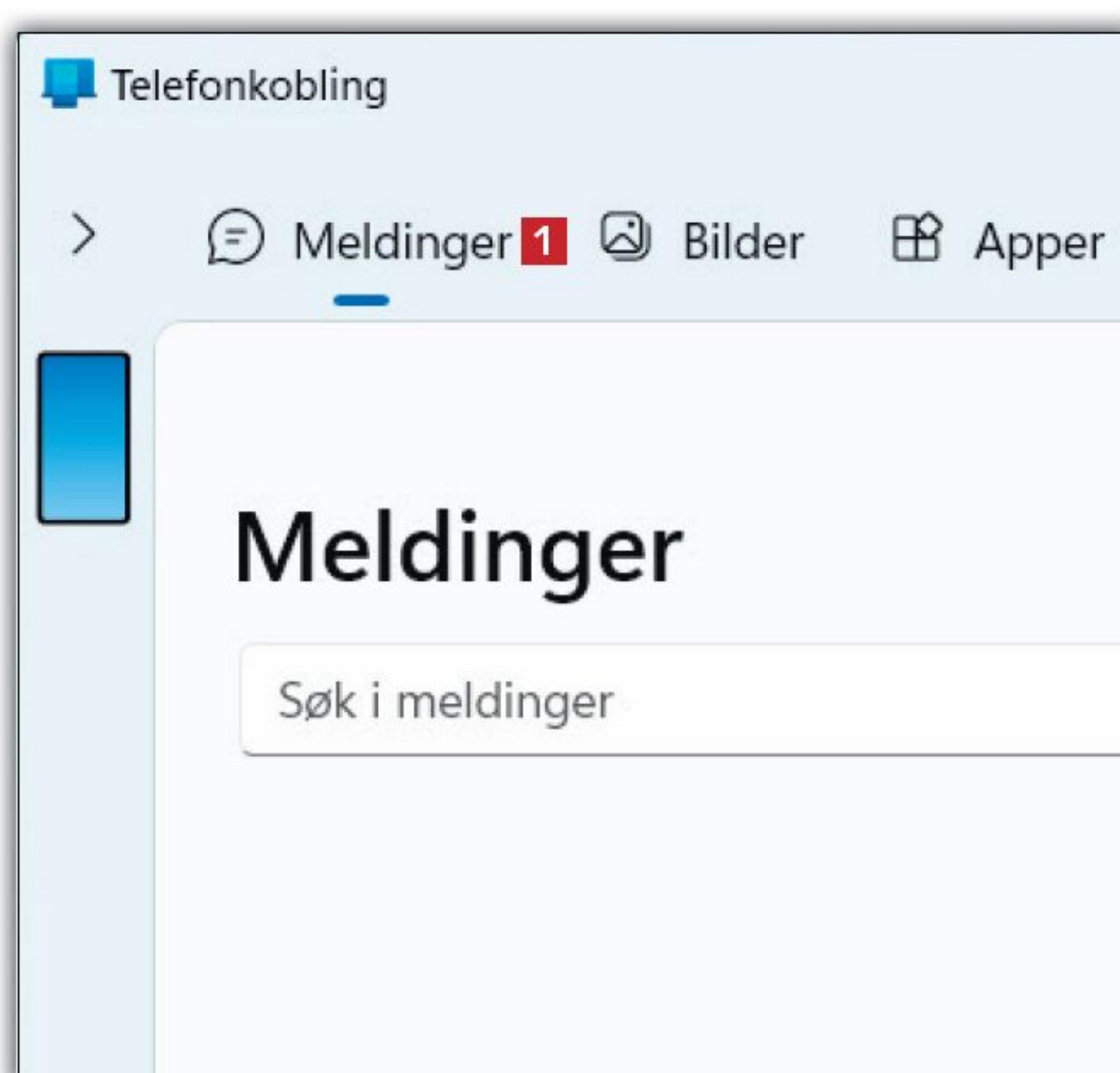

Når du synkroniserer filer på pc-en med minnepinnen, kan du fortløpende følge med på endringer som gjøres i filene.

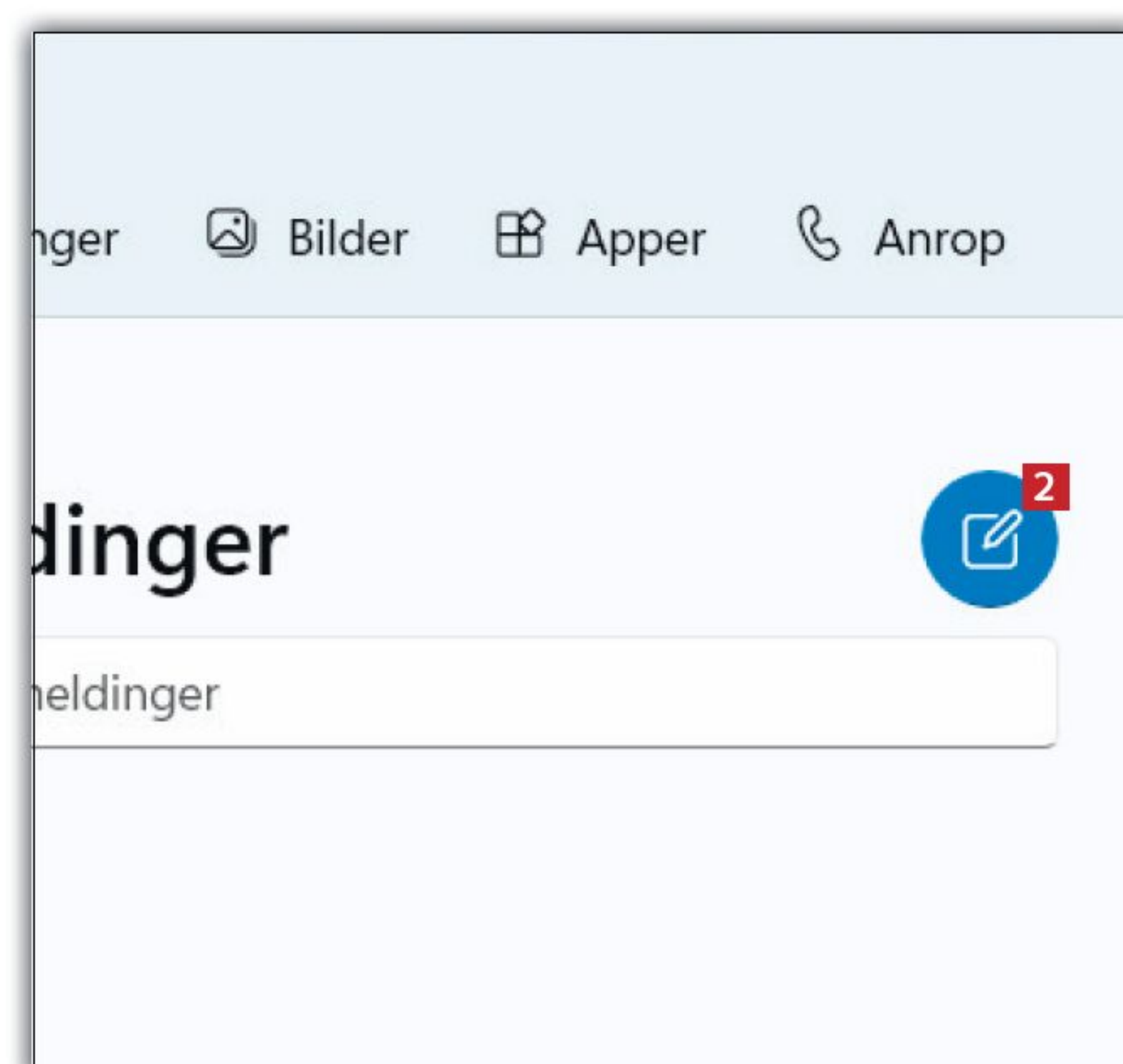
Hvordan sender jeg gruppe-sms fra pc-en?

Jeg har fulgt med på artikkelserien om Telefonkobling fra nummer 11/2025 og fremover, men det er noe jeg ikke får til å virke: Når jeg sender en sms til flere mottakere, splittes tråden opp i flere separate samtaler. Er det ikke mulig å sende gruppe-sms i Telefonkobling?

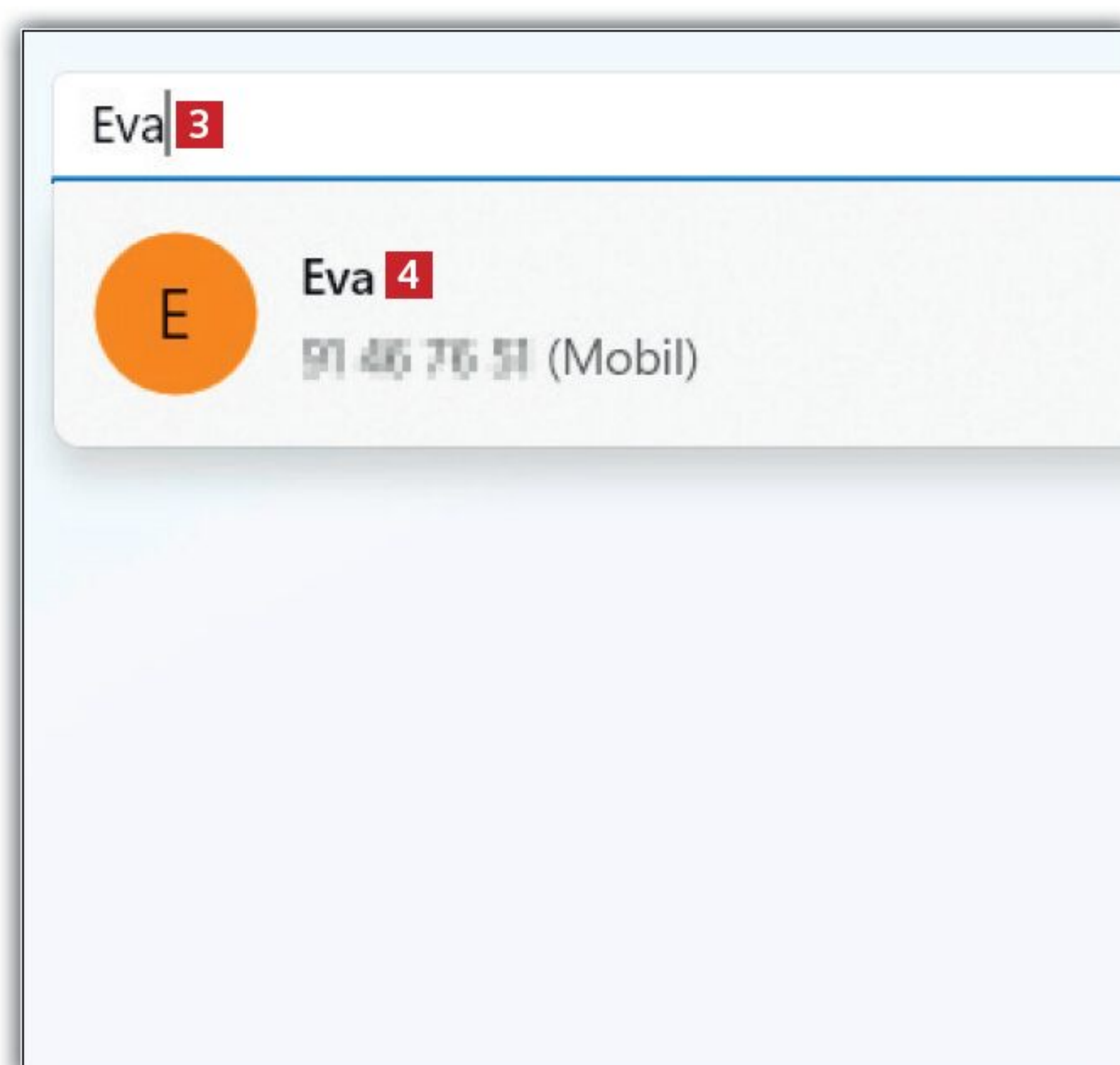
SVAR Jo, det er det. Løsningen er å opprette gruppen i Telefonkobling på pc-en. Du skal altså ikke benytte den gruppen du kanskje allerede har opprettet på mobilen. Her viser vi hvordan du starter en gruppe-sms i Telefonkobling.

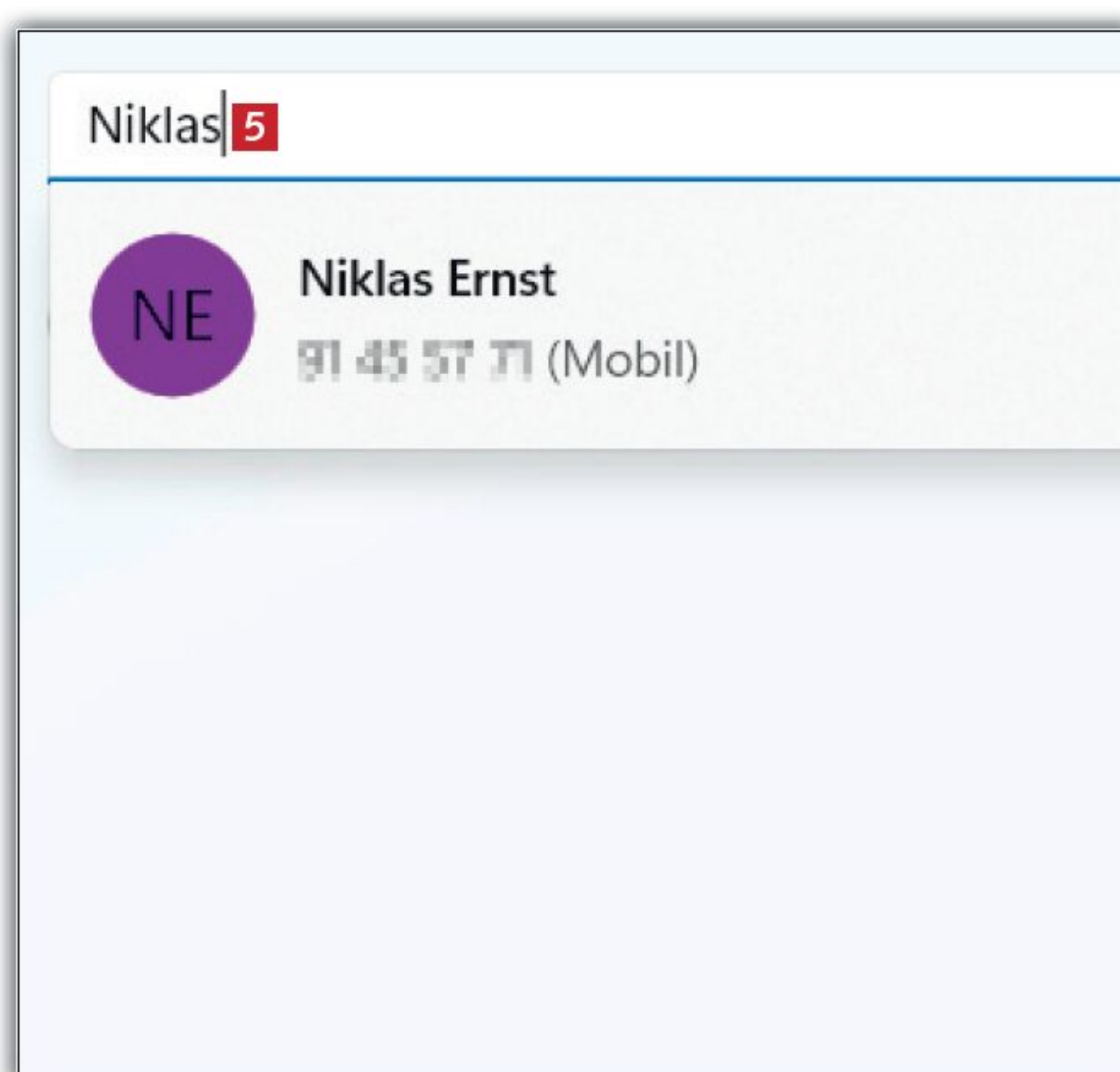
1 I pc-verktøyet Telefonkobling velger du først **Meldinger** **1**.

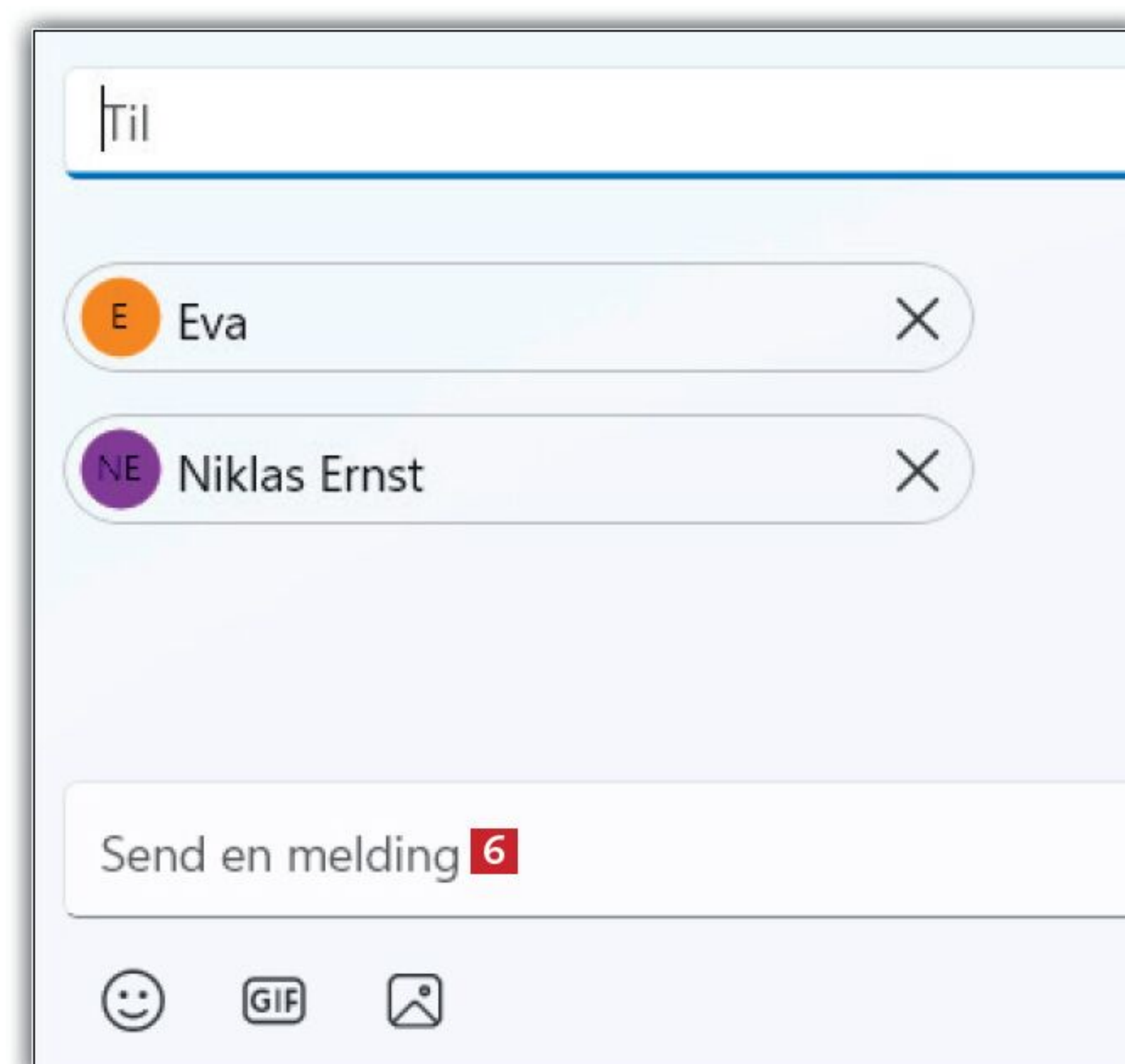
2 Klikk på ikonet **2** for å opprette en ny sms.

3 Søk etter en kontakt **3** du vil legge til i gruppemeldingen. Klikk på personen **4** i søkeresultatene.

4 Gjør det samme **5** for å legge til en eller flere personer i samtalen.

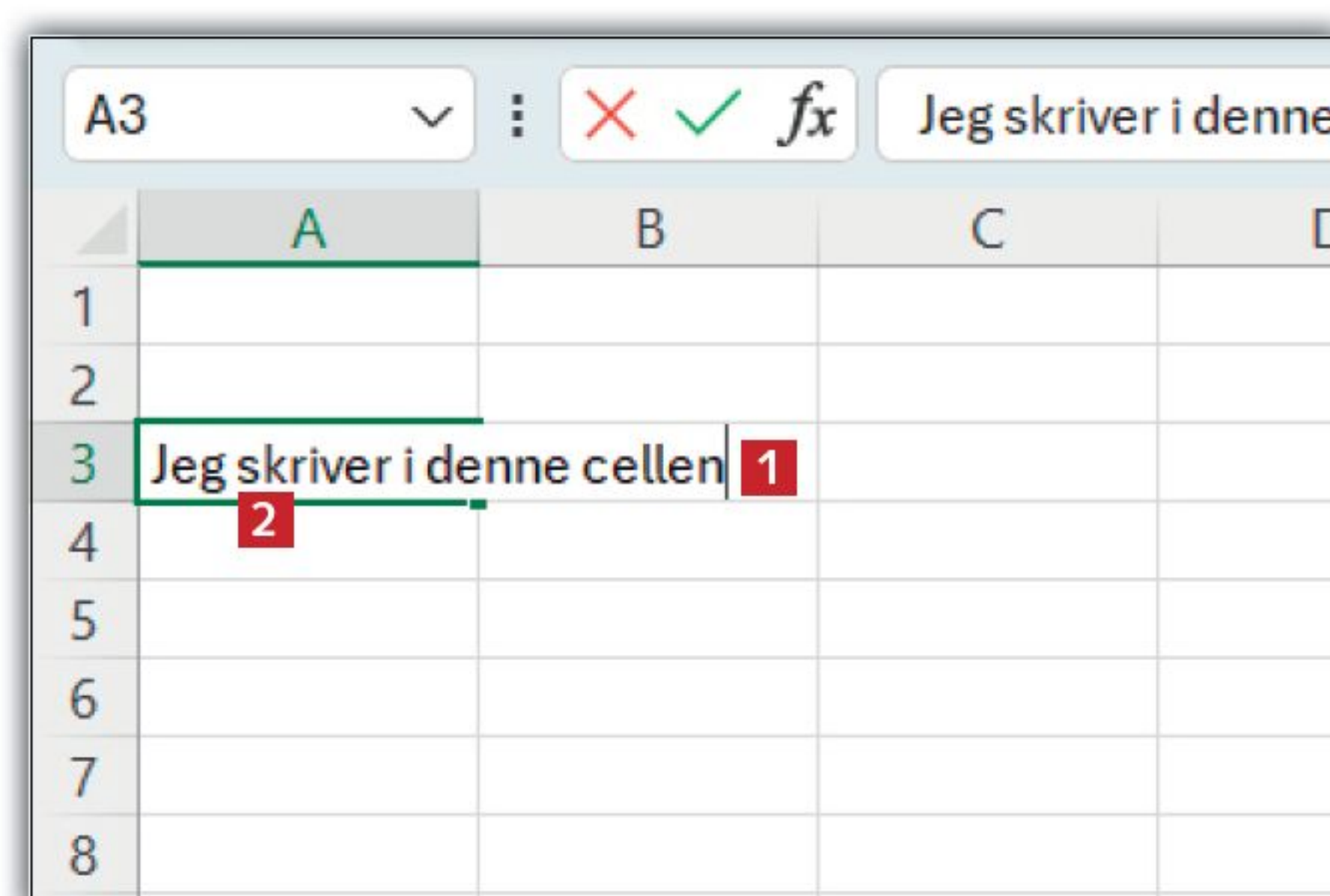

5 Når meldingen **6** sendes, går den til begge deltakerne, og dere kan fortsette å skrive til alle tre. Samtalen kan også fortsette på mobilen.

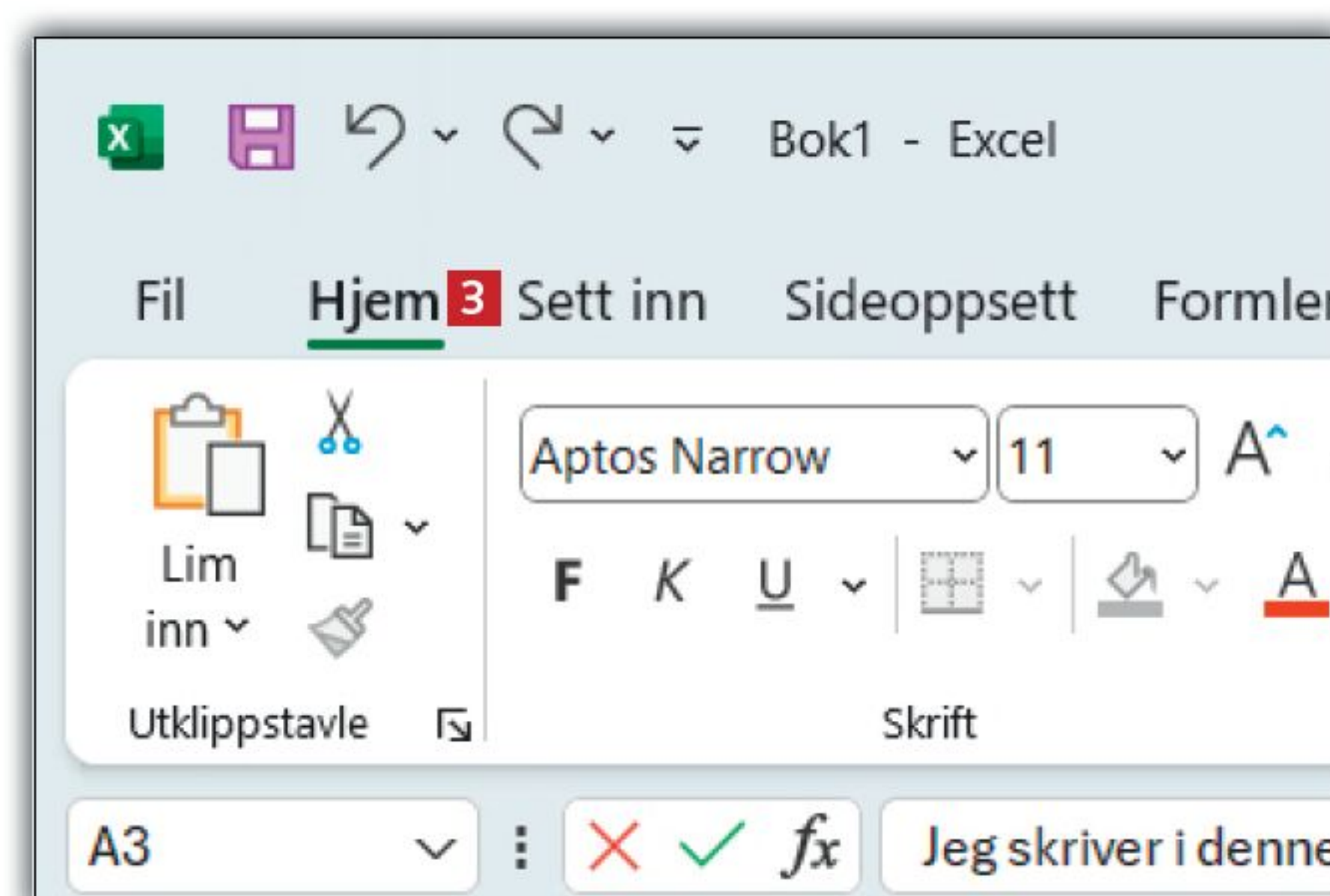
Kan jeg fortsette teksten på neste linje i Excel?

Det er ganske frustrerende å skrive tekst i Excel-celler. Når jeg vil skrive i en bestemt celle, fortsetter teksten ut av cellen. Kan man ikke i stedet gjøre det slik at det legges til en ekstra linje inne i cellen, slik at ikke teksten dekker over andre celler i regnearket?

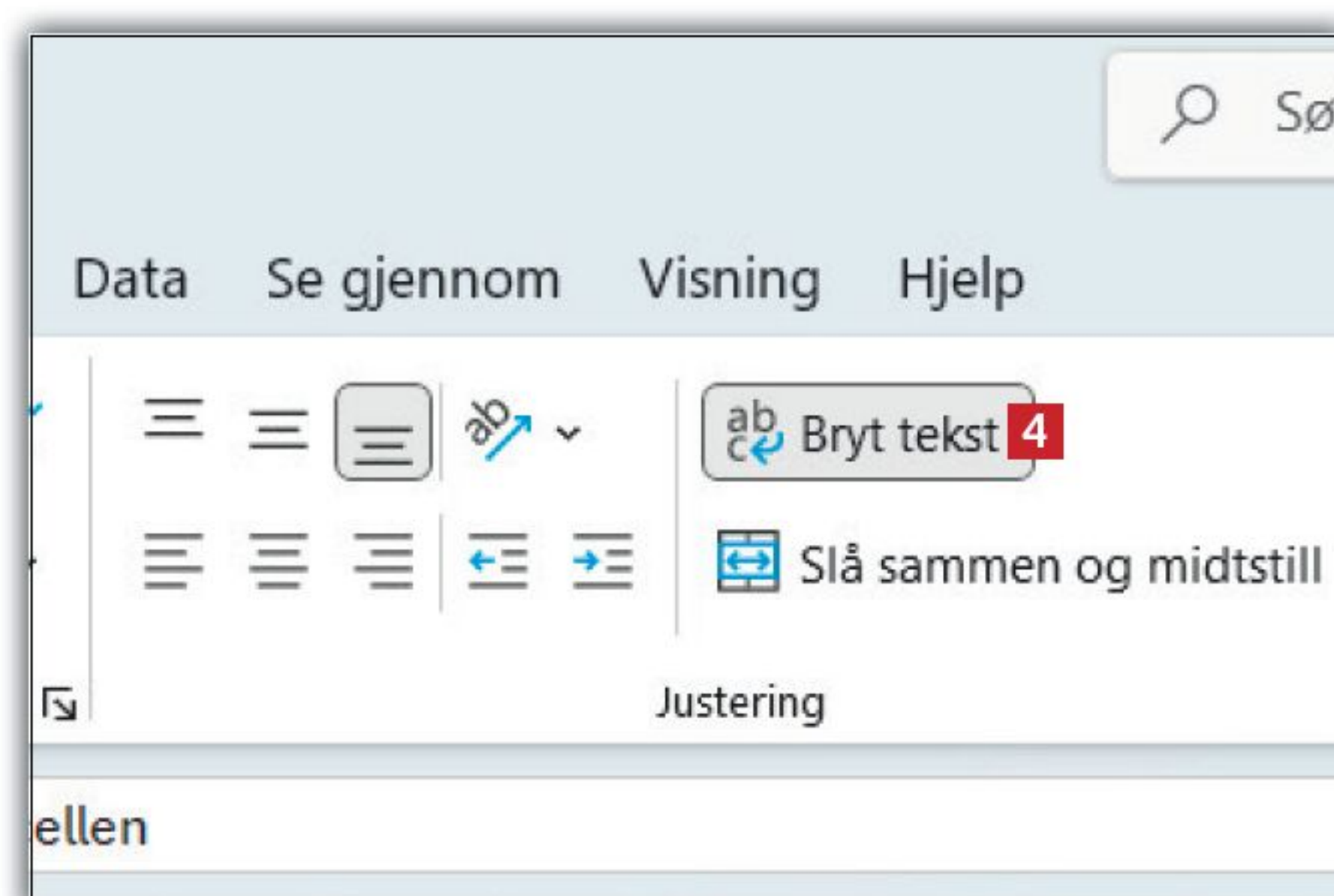
SVAR Det kan man; det er til og med ganske enkelt. Innstillingen som må endres, er del av formateringsverktøyene i Excel. Her viser vi hvordan du lar teksten i en celle gå over flere linjer.

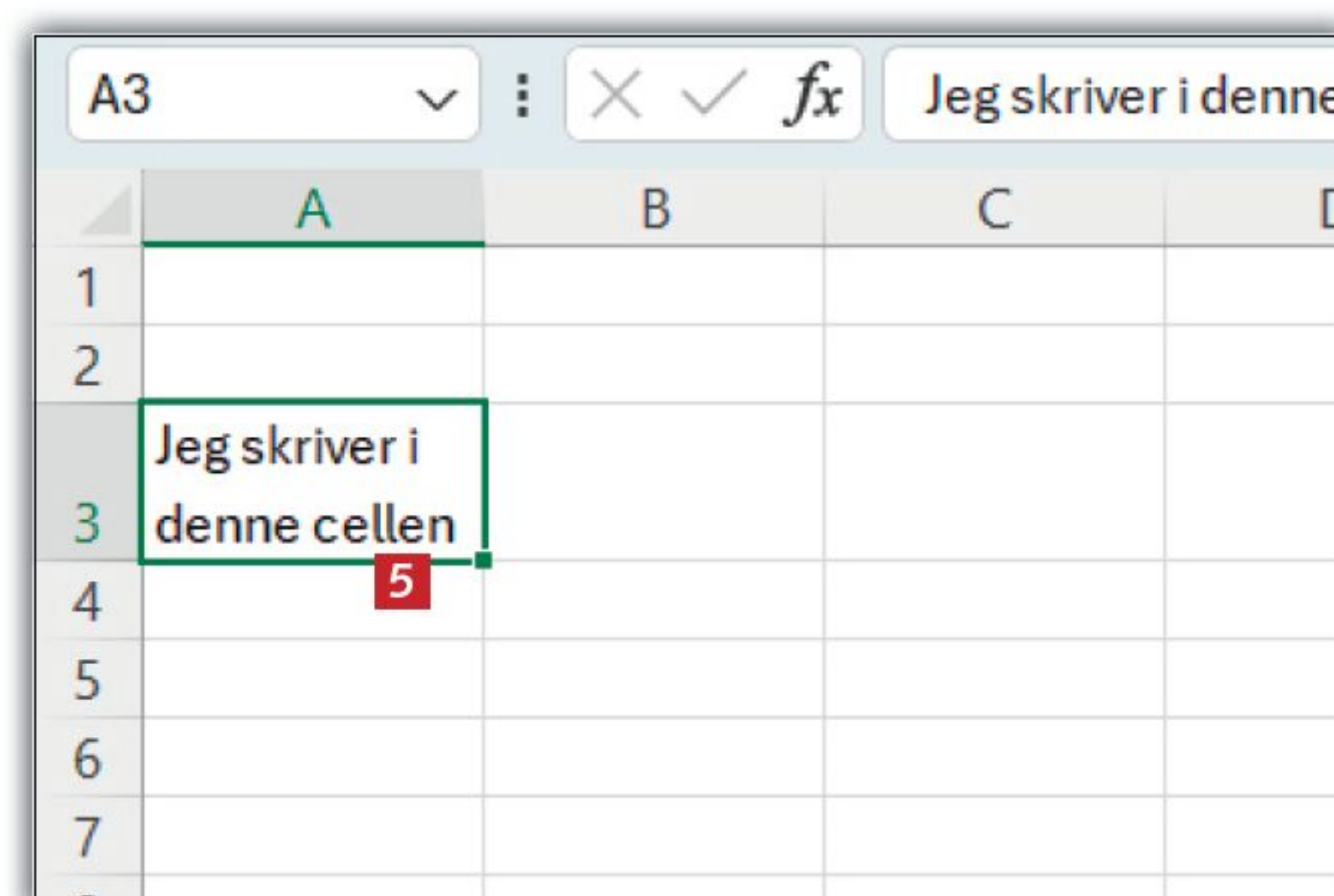
1 Problemet: Teksten fortsetter inn i de neste cellene **1**. Marker cellen **2** du skriver i (her celle **A3**).

2 Pass på at menyen **Hjem** **3** er valgt.

3 Deretter klikker du på dette ikonet **4** for å bryte tekst.

4 Dermed går teksten over flere linjer **5** i samme celle. Du kan gjøre på samme måte med flere celler i arket.

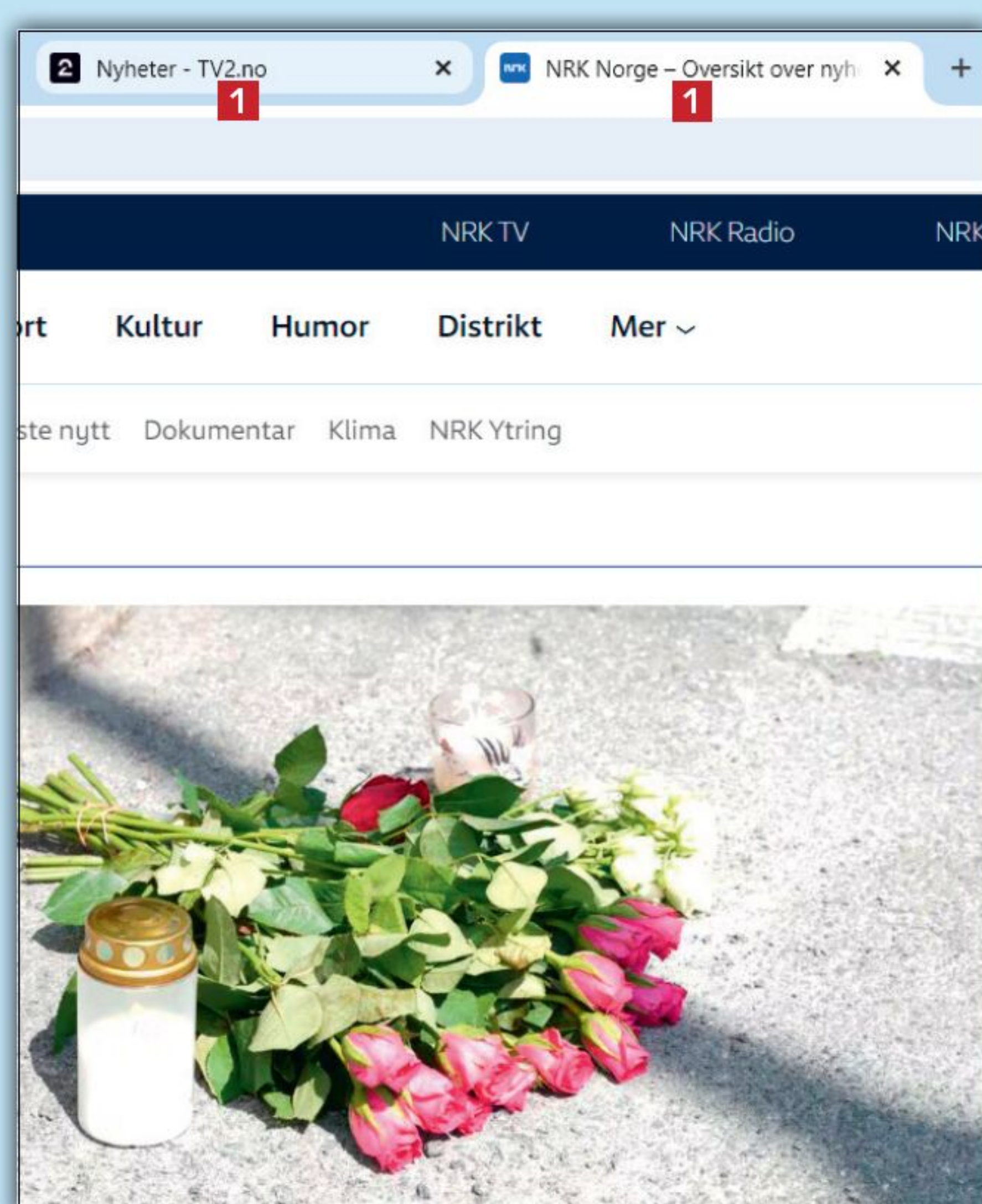
Slik flytter jeg flere faner til et nytt vindu

Noen ganger har jeg så mange åpne faner i nettleseren Edge at jeg har behov for å flytte noen av dem til et nytt vindu. Nå har jeg tilfeldigvis oppdaget at man faktisk kan flytte flere faner om gangen. Er ikke det smart?

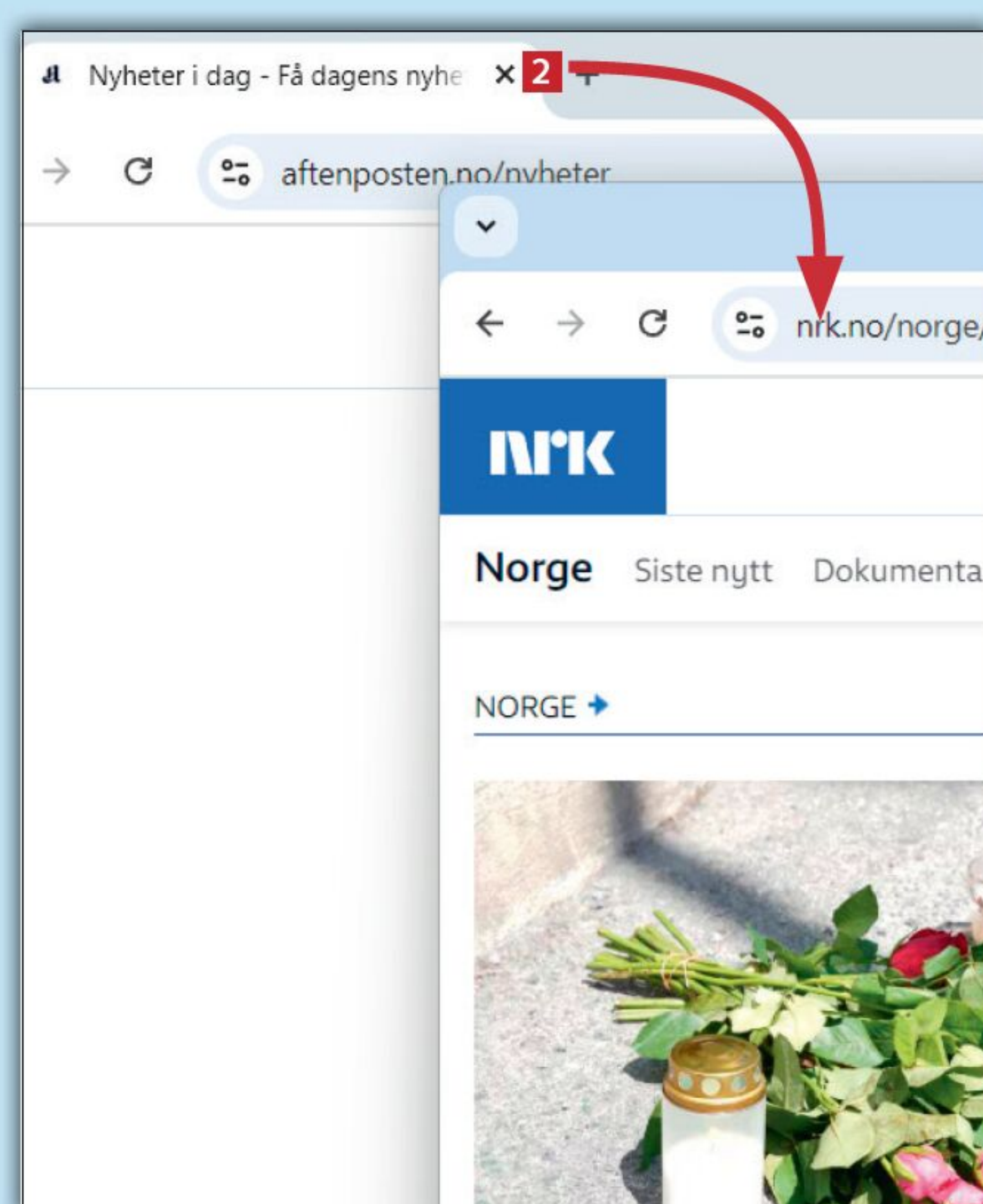
Vennlig hilsen
Cathrine Hansen

REDAKTØRENS KOMMENTAR

Godt oppdaget! Normalt vil man dra én fane til et nytt sted, men det var også nytt for oss at man kan bruke skifttasten til å markere og flytte flere faner. Vær klar over at trikset også fungerer i Chrome og Firefox.

1 Hold **Skift**-tasten nede. Klikk etter tur på fanene du vil flytte **1**.

2 Hold venstre museknapp nede, og dra fanene til et nytt vindu **2**.

LESERTIPS

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en USB-C-lader fra Sandberg.

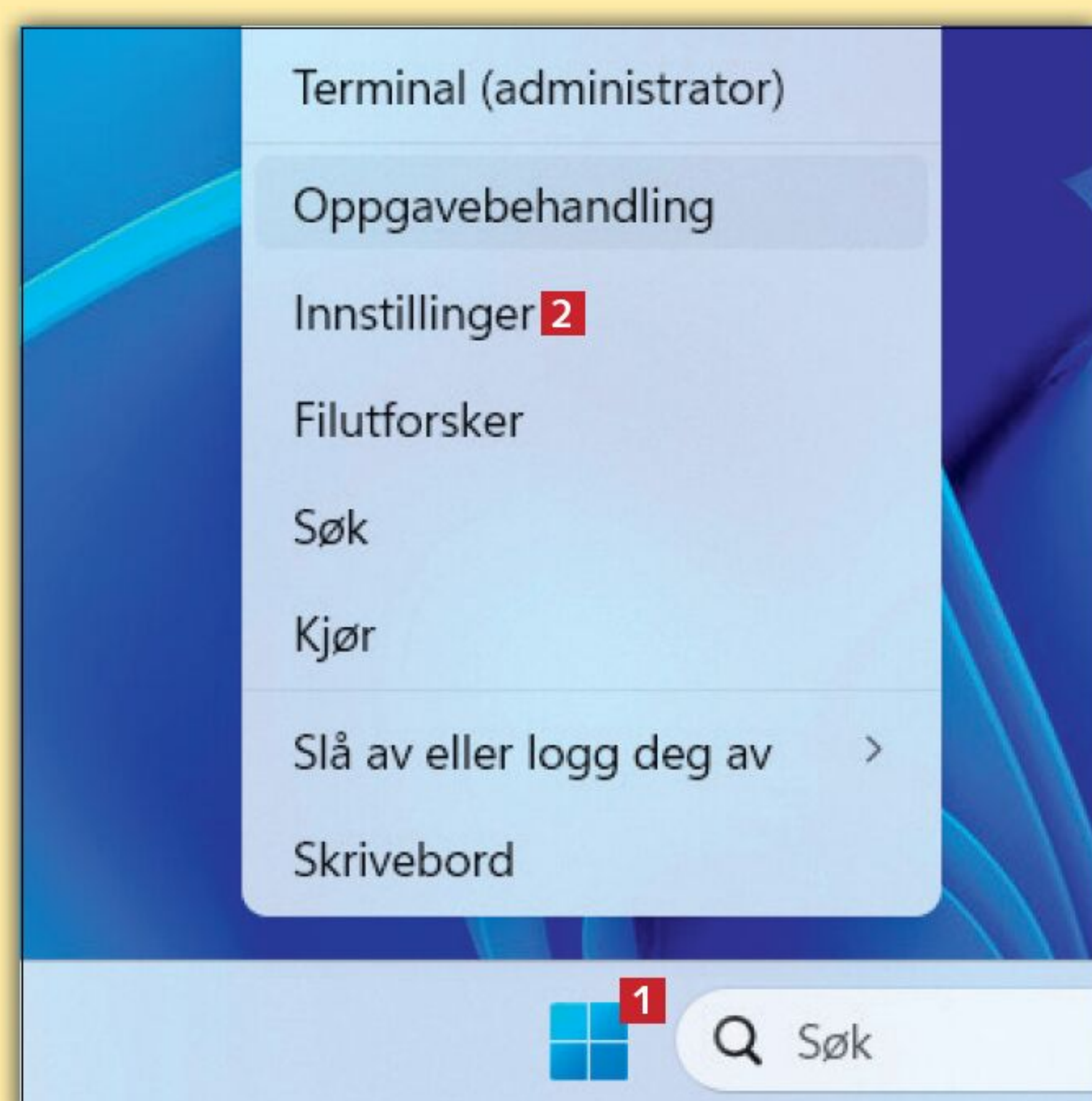

Z z z

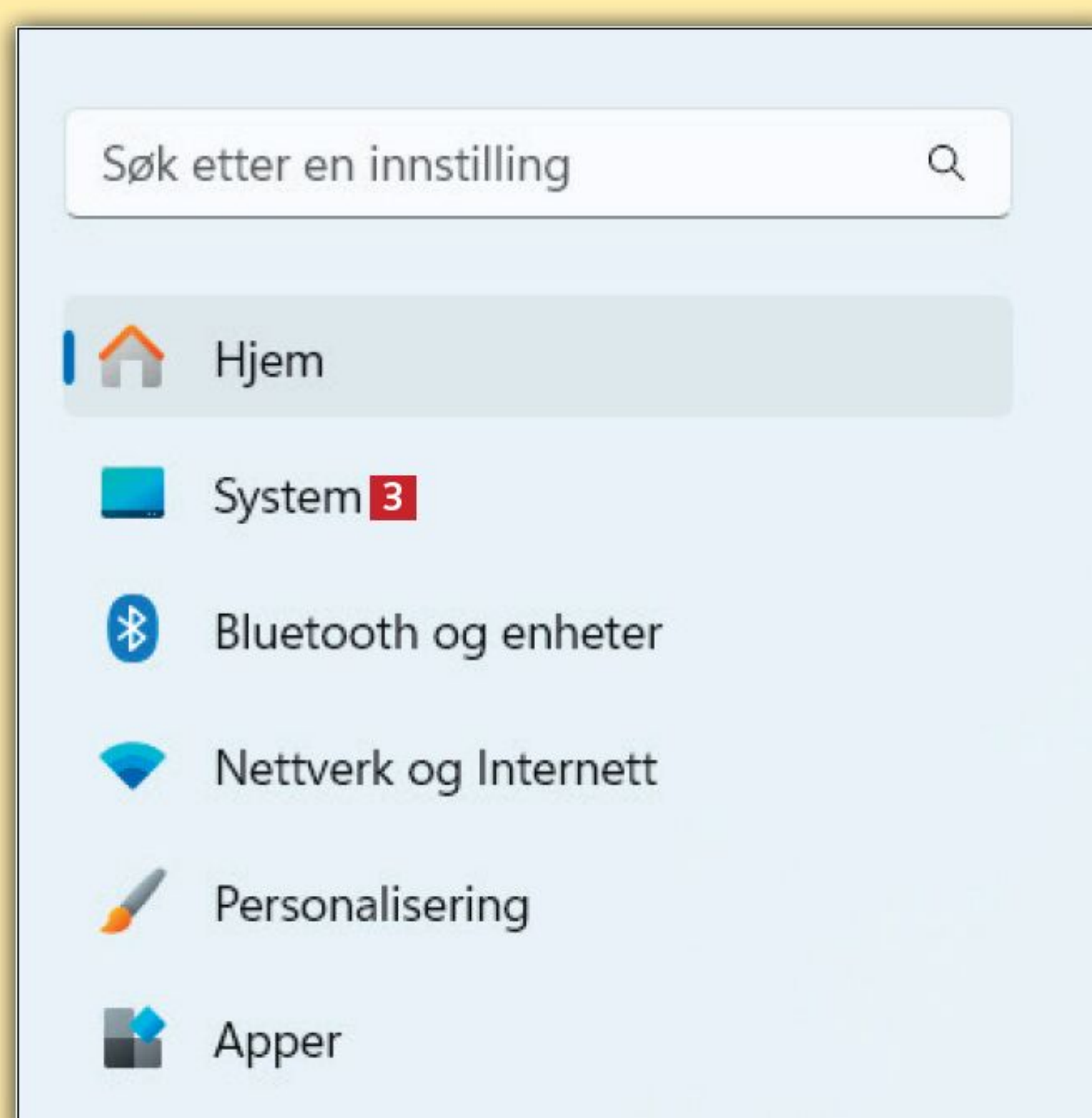
En pc som slukner for tidlig

Jeg var nettopp borte fra den bærbare Windows 11-maskinen i noen minutter, og da jeg kom tilbake, hadde den satt seg selv i dvale, og jeg måtte slå den på igjen. Jeg ser helst at den holder seg våken mye lenger, selv om det går utover batteritiden. Hvordan gjør jeg det?

SVAR I Windows' strøminnstillinger kan du sørge for at pc-en først går i dvale etter et lengre tidsrom. Her ser du hvordan.

1 Høyreklikk på startknappen **1**, og velg **Innstillinger** **2**.

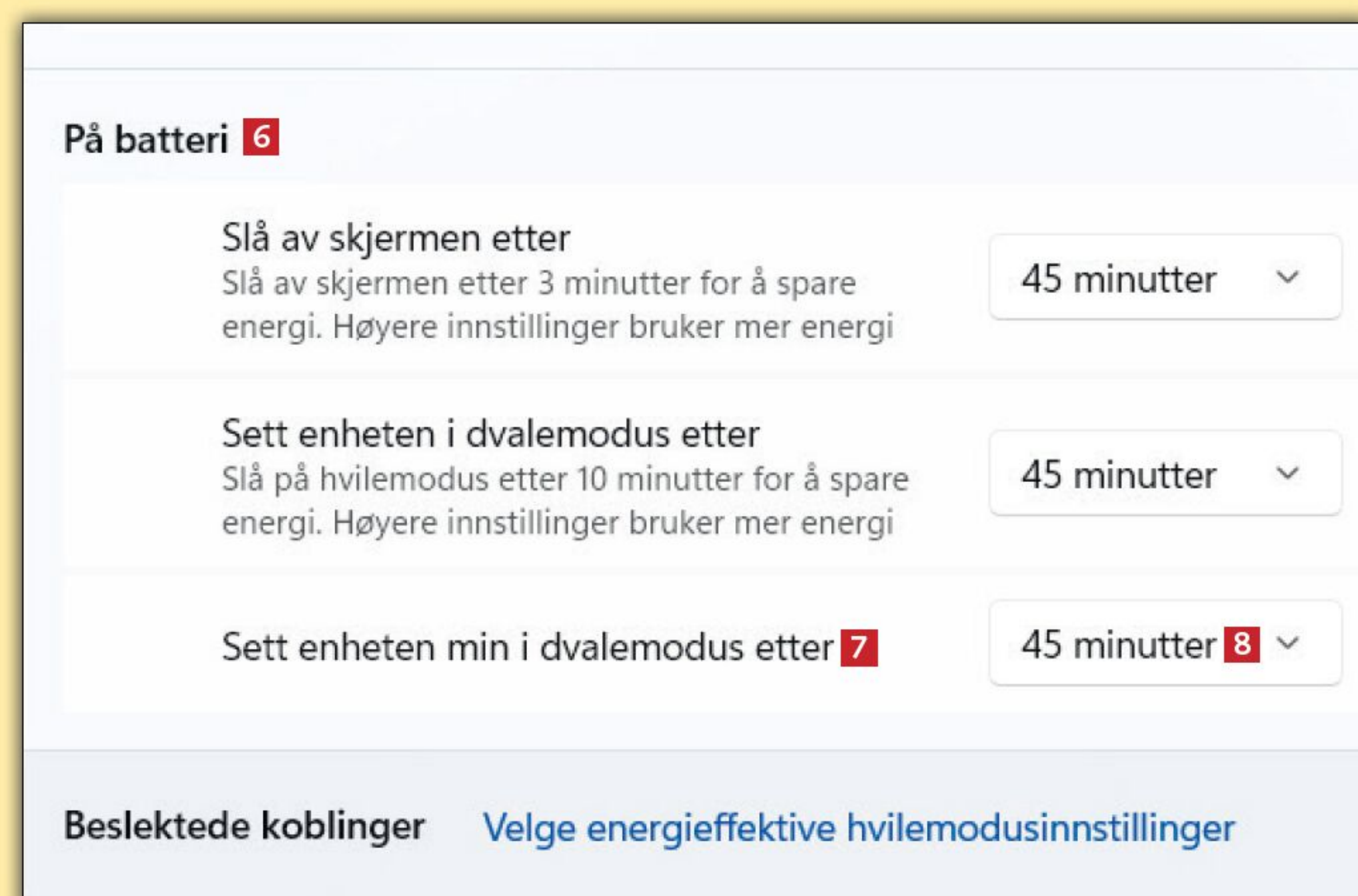
2 Deretter velger du **System** **3**.

3 i den neste oversikten velger du **Strøm og batteri** **4**.

4 Deretter klikker du på **Tidsavbrudd for skjerm, hvilemodus og dvalemodus** **5**.

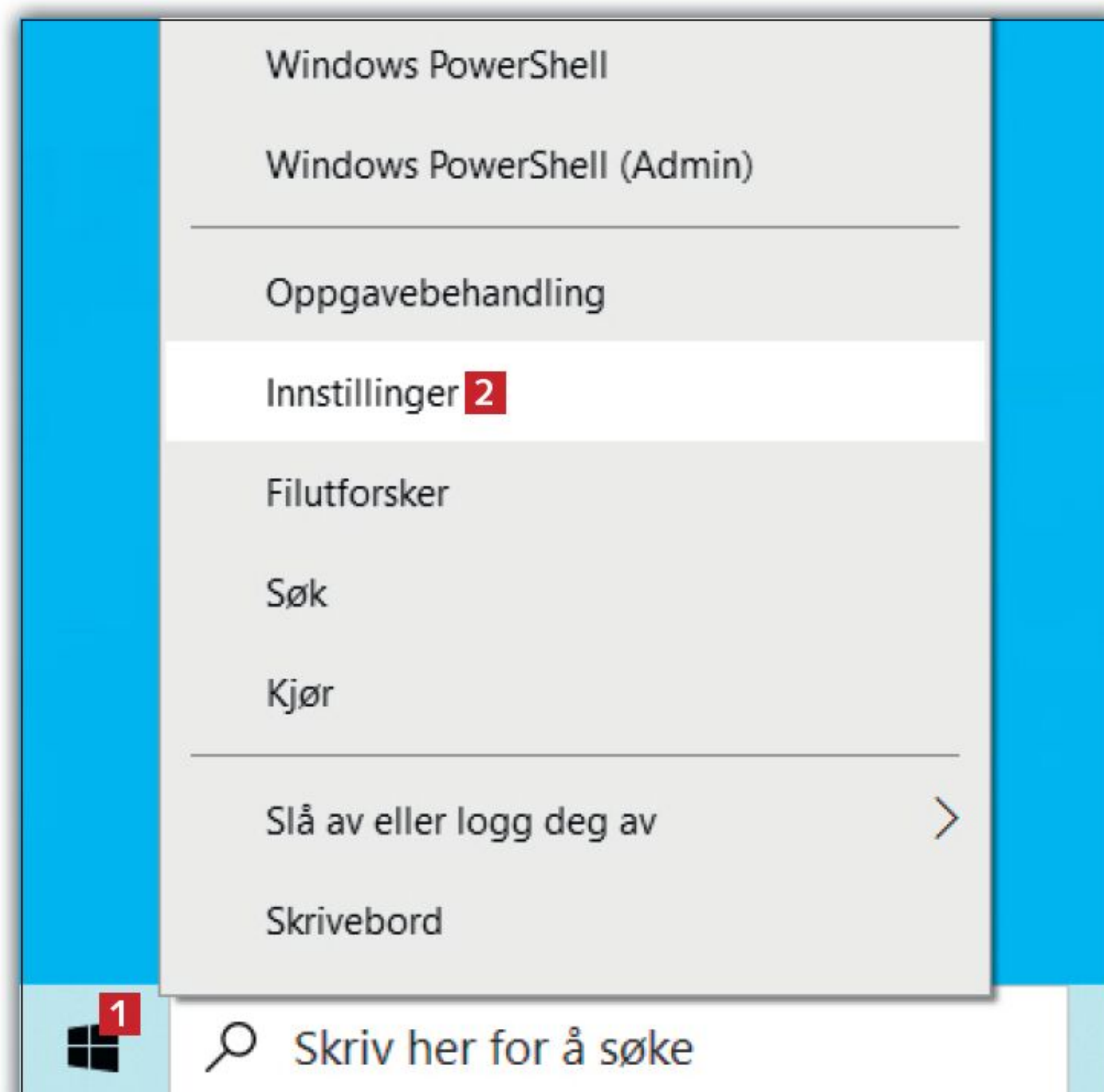

5 Under **På batteri** **6** går du til **Sett enheten min i dvalemodus etter** **7**, og velg for eksempel **45 minutter** **8** for å holde den våken, også ved batteridrift.

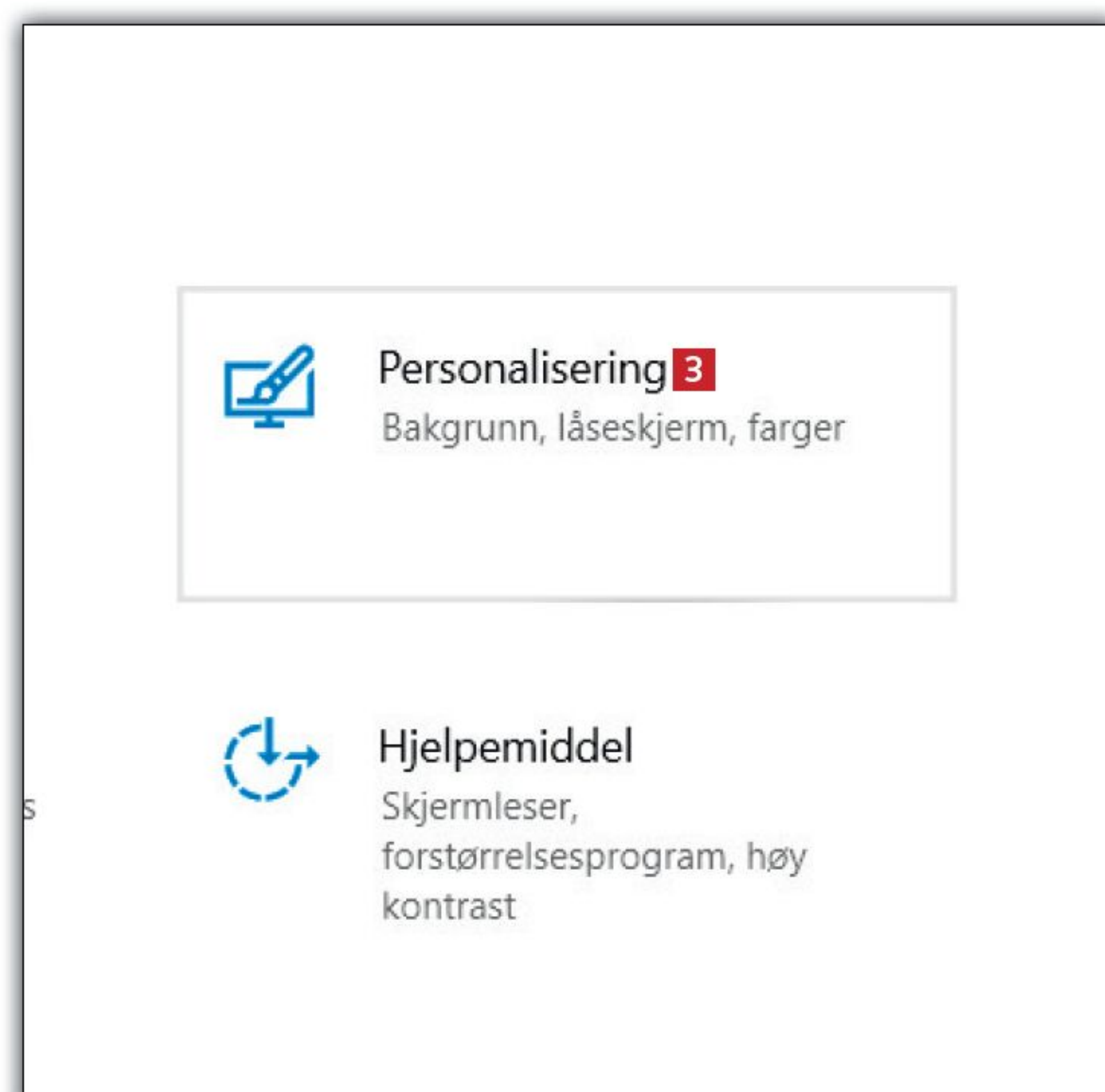
Ikonene skal ikke endre utseende

Frå tid til annen bytter jeg tema i Windows 10 for å få ny bakgrunn. Nå har oppdaget at enkelte temaer også endrer skrivebordsikonene, og det vil jeg unngå. Hvordan beholder jeg de gamle ikonene?

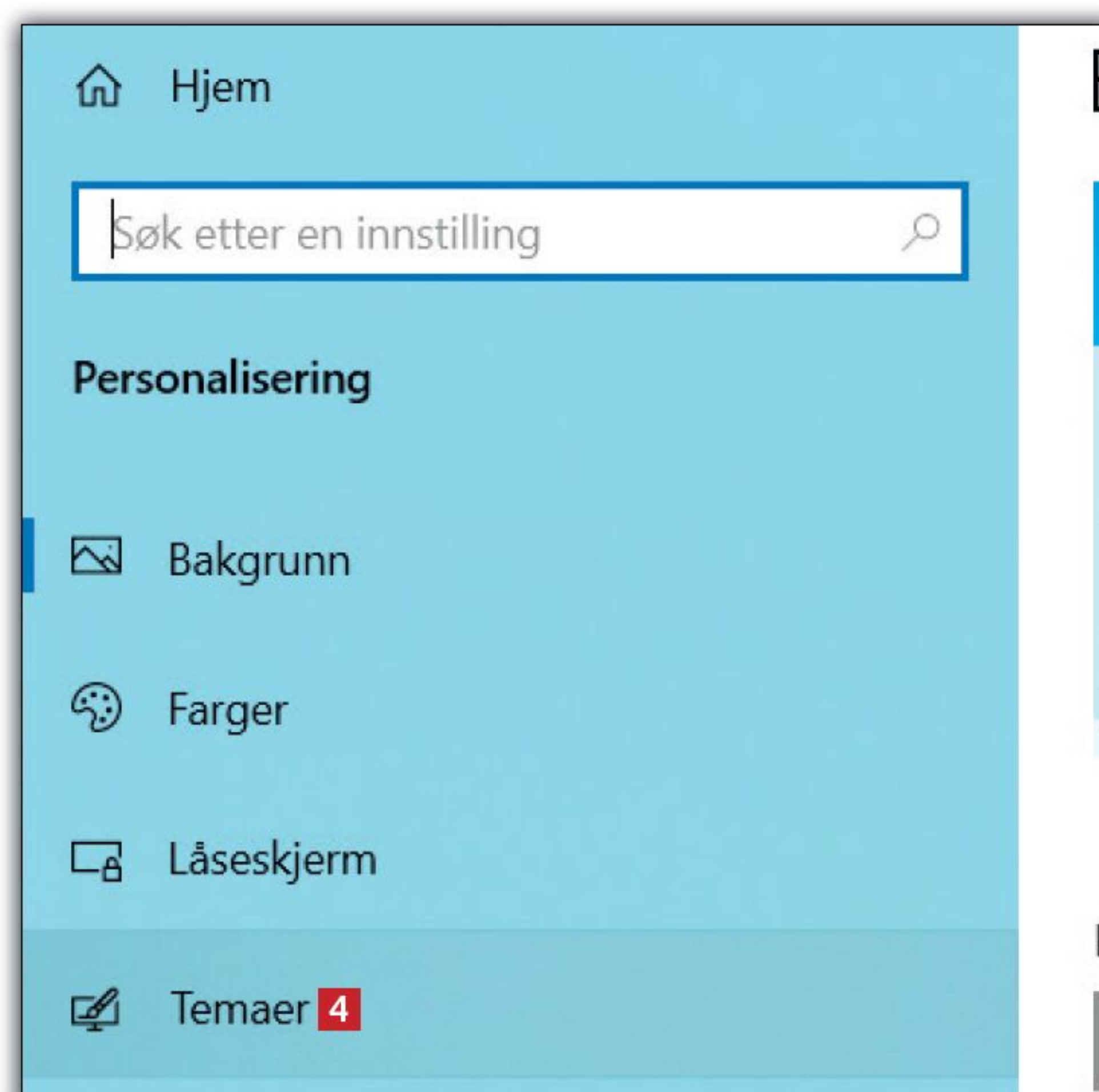
SVAR Du kan faktisk velge en innstilling i Windows som hindrer at ikonene endres sammen med temæet. Fremgangsmåten ser du her.

1 Høyreklikk på startknappen **1**, og velg **Innstillinger** **2**.

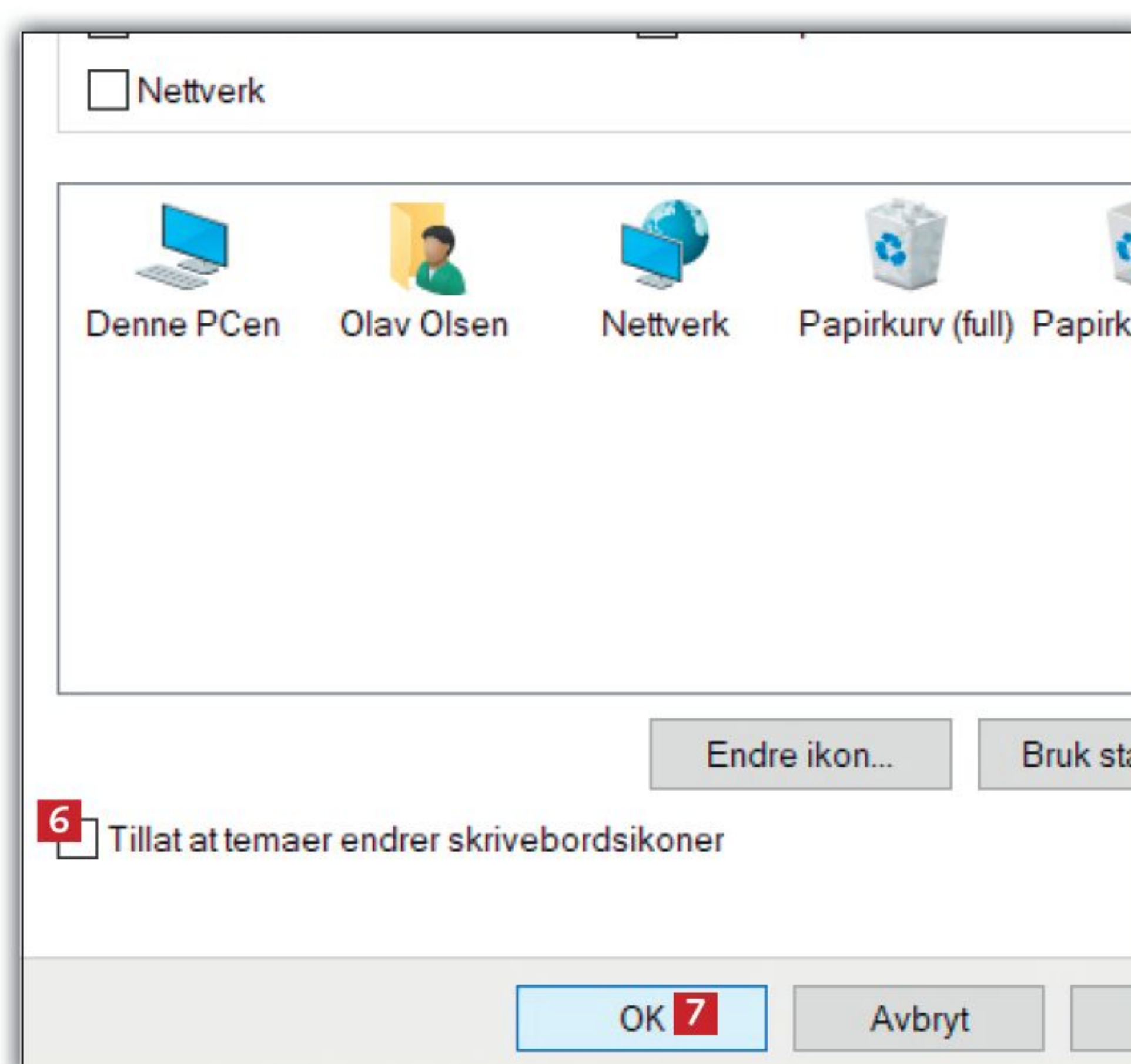
2 Deretter velger du **Personalisering** **3**.

3 I neste vindu velger du **Temaer** **4**.

4 Nå velger du **Ikoninnstillinger for skrivebord** **5**.

5 Til slutt fjerner du markeringen **6** ved **Tillat at temaer endrer skrivebordsikoner**. Lagre endringen ved å klikke på **Bruk** og **OK** **7**.

2 RASKE

For ikke lenge siden ble jeg rammet av løsepengevirus, og noen viktige filer ble låst. Filene er synkronisert med OneDrive-kontoen, der de også er låst. Jeg har ikke sikkerhets kopi av filene. Må jeg innse at de er tapt?

SVAR Innholdet i filene er ikke nødvendigvis tapt selv om du ikke kan låse opp de krypterte filene. OneDrive lagrer nemlig en kopi av filene for de siste 30 dagene. Det betyr at du kan slette de krypterte filene på pc-en og på OneDrive og deretter gjenopprette ulåste versjoner via OneDrive-historikken, som du finner her: onedrive.live.com

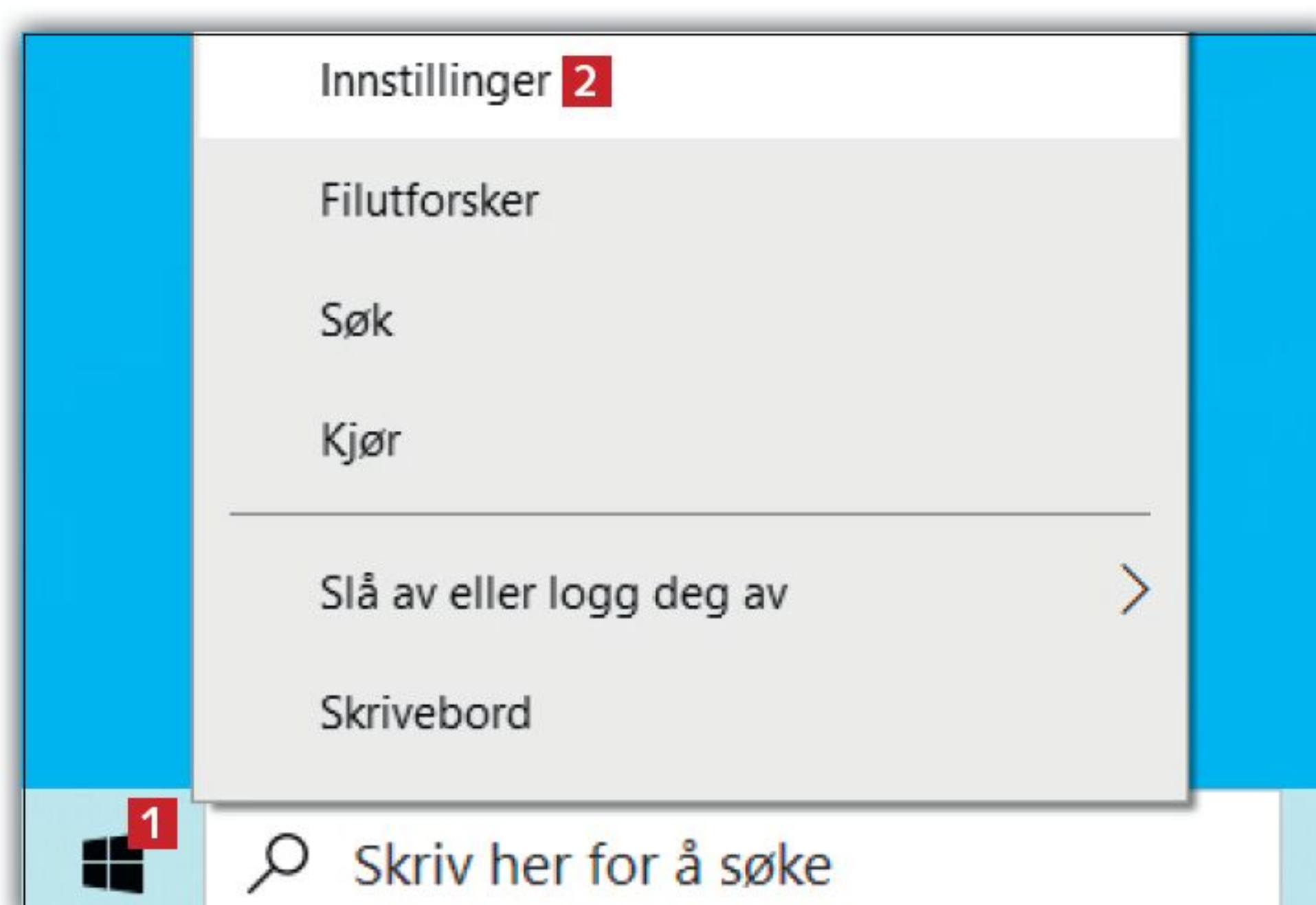
Dere har god dekning av Windows, men kan dere skrive mer om Ubuntu? Jeg er usikker på om det er et reelt alternativ til Windows eller bare et "spennende leketøy".

SVAR Det er definitivt et reelt alternativ. Vi har tidligere skrevet en større artikkel om Ubuntu, og vi vurderer fortløpende om vi skal skrive mer om Linux og Ubuntu. I første omgang kan du lese artikkelen "Det finnes et liv etter Windows!" som viser hvordan Ubuntu kan brukes på en pc som ikke er kompatibel med Windows 11. Du finner den på komputer.no/2515.

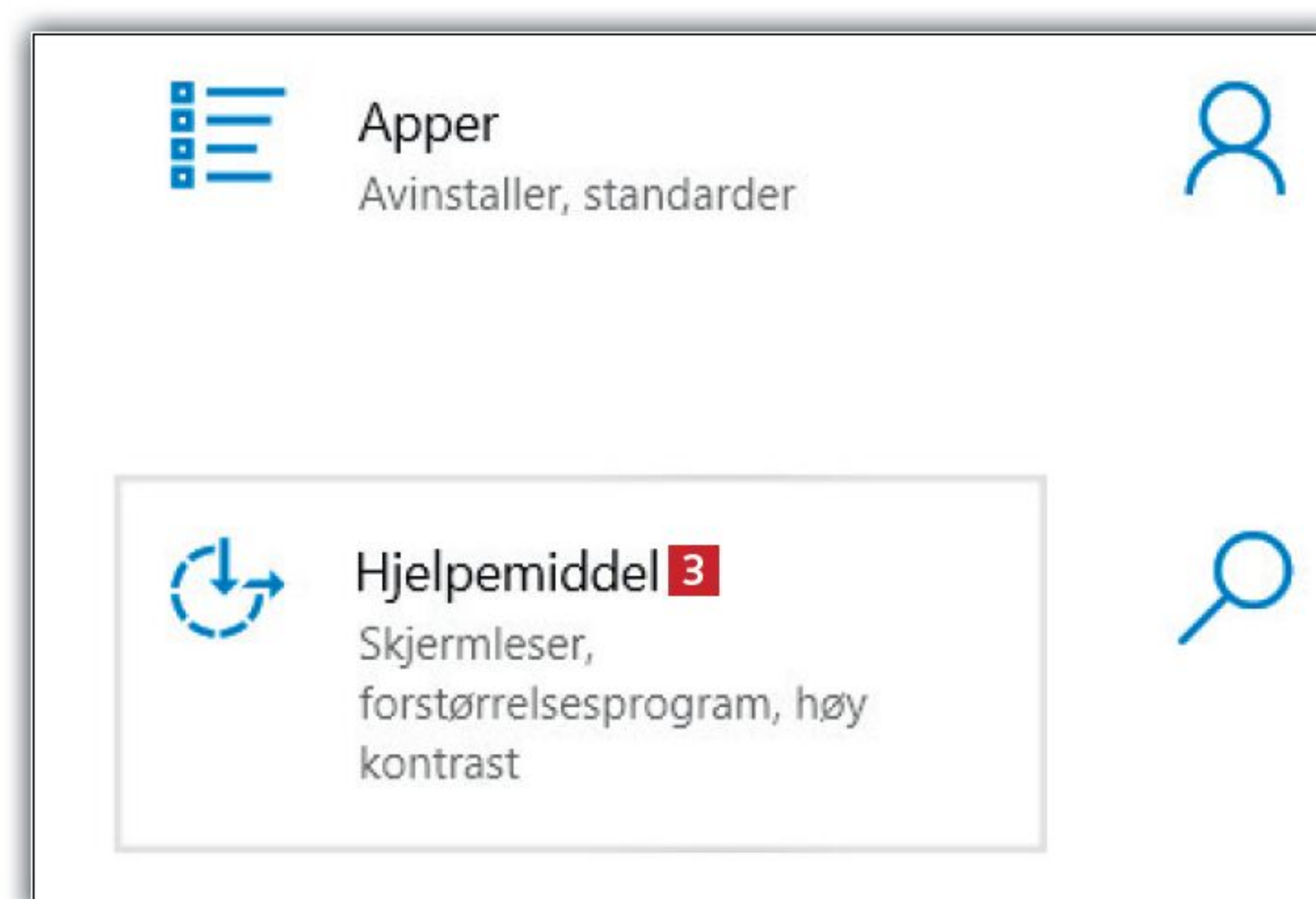
Får ikke lov til å endre bakgrunnsbilde

Jeg vil bytte bakgrunn i Windows 10, men når jeg åpner Personalisering, får jeg denne meldingen: "Bakgrunnen er for tiden deaktivert på grunn av Hjelpemiddelinnstillingene". Hva i huleste betyr det?

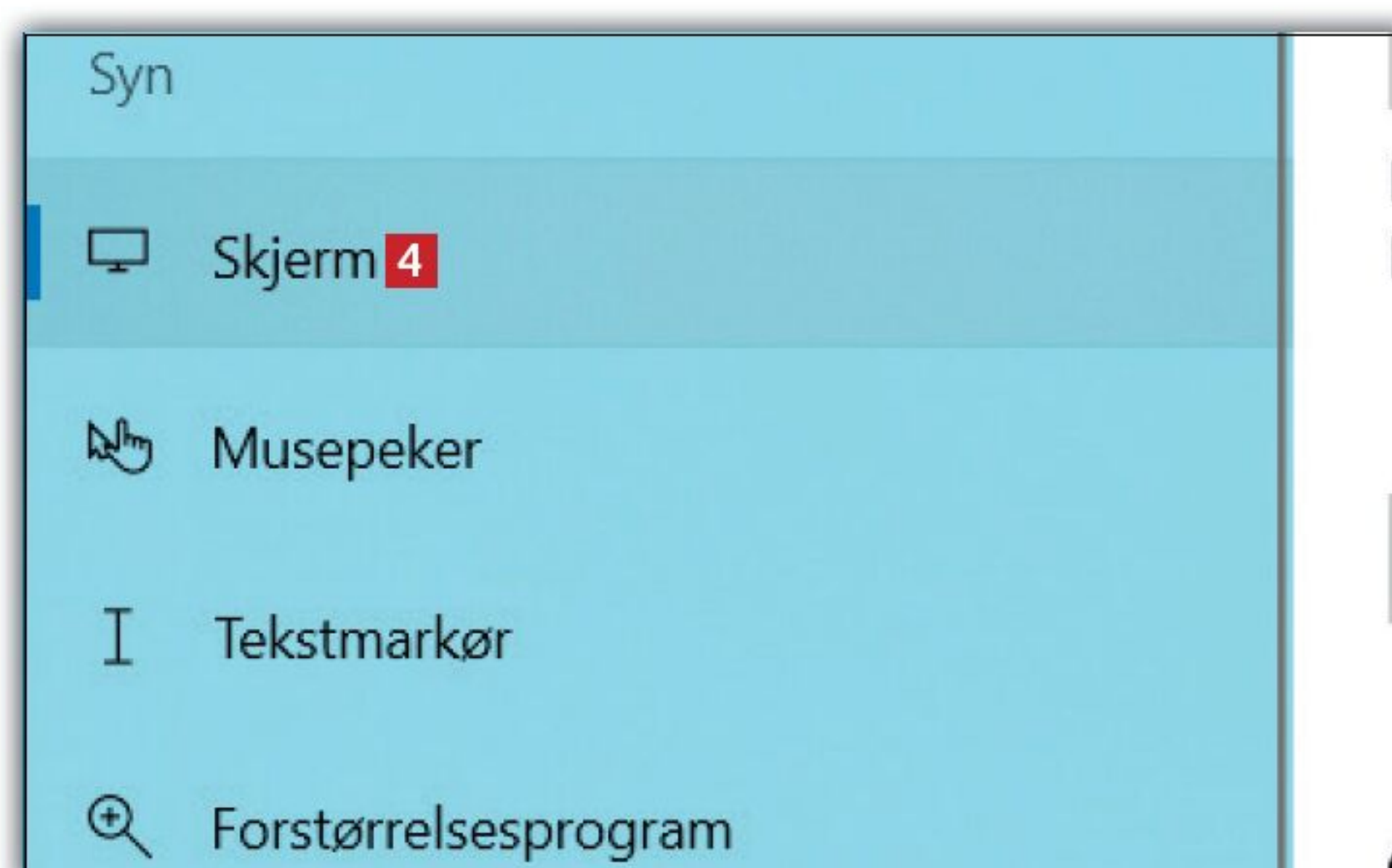
SVAR Hjelpemiddelinnstillingene er støttefunksjoner for blant annet synshemmede. Du kan lett endre innstillingen, slik at du igjen kan velge bakgrunnsbilde.

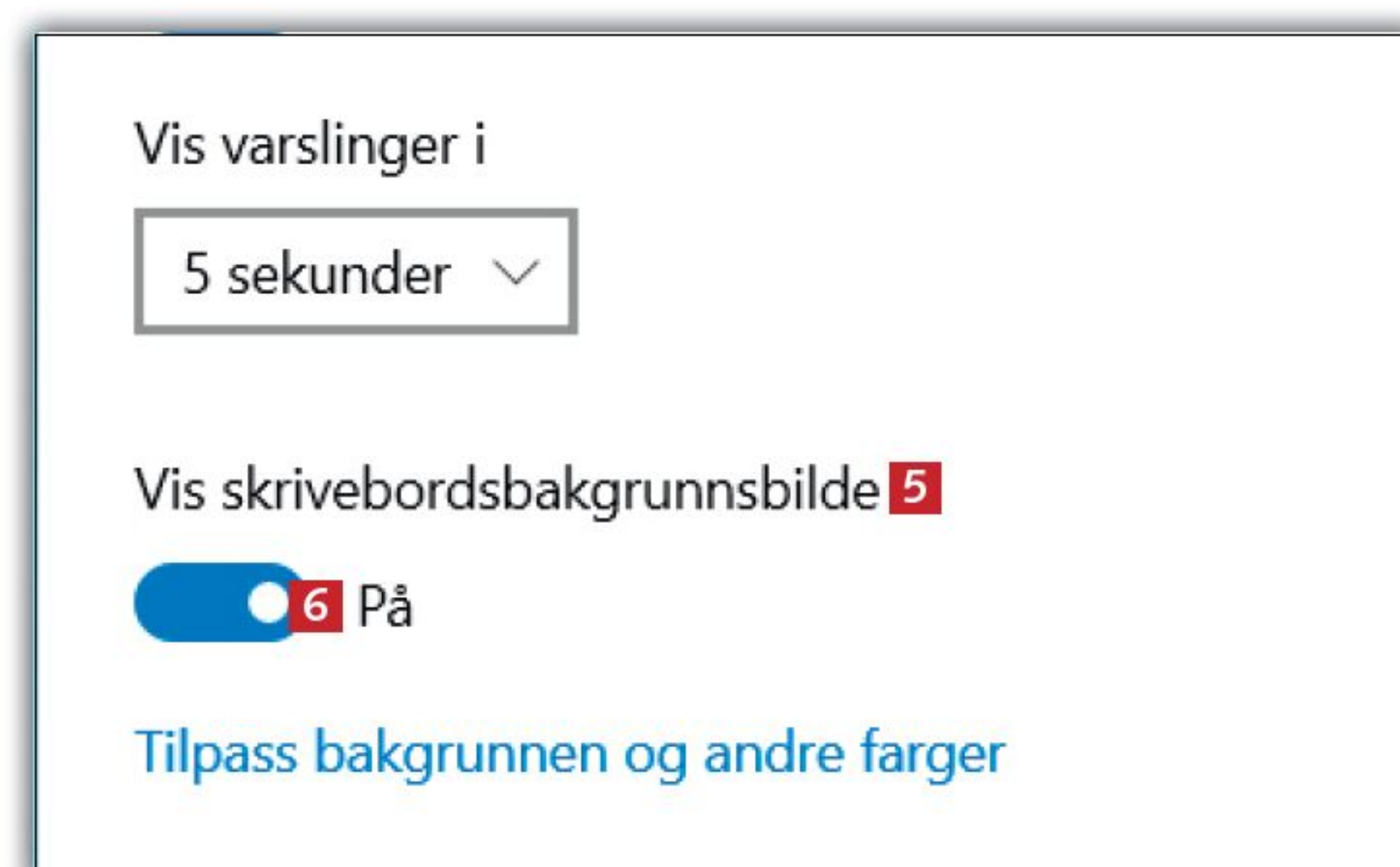
1 Høyreklikk på startknappen **1**, og velg **Innstillinger** **2**.

2 Velg kategorien **Hjelpemiddel** **3**.

3 Pass på at **Skjerm** **4** er valgt i menyen til venstre.

4 Til slutt blar du litt nedover i vinduet og passer på at skyveknappen ved **Vis skrivebordsbakgrunnsbilde** **5** er slått **På** **6**.

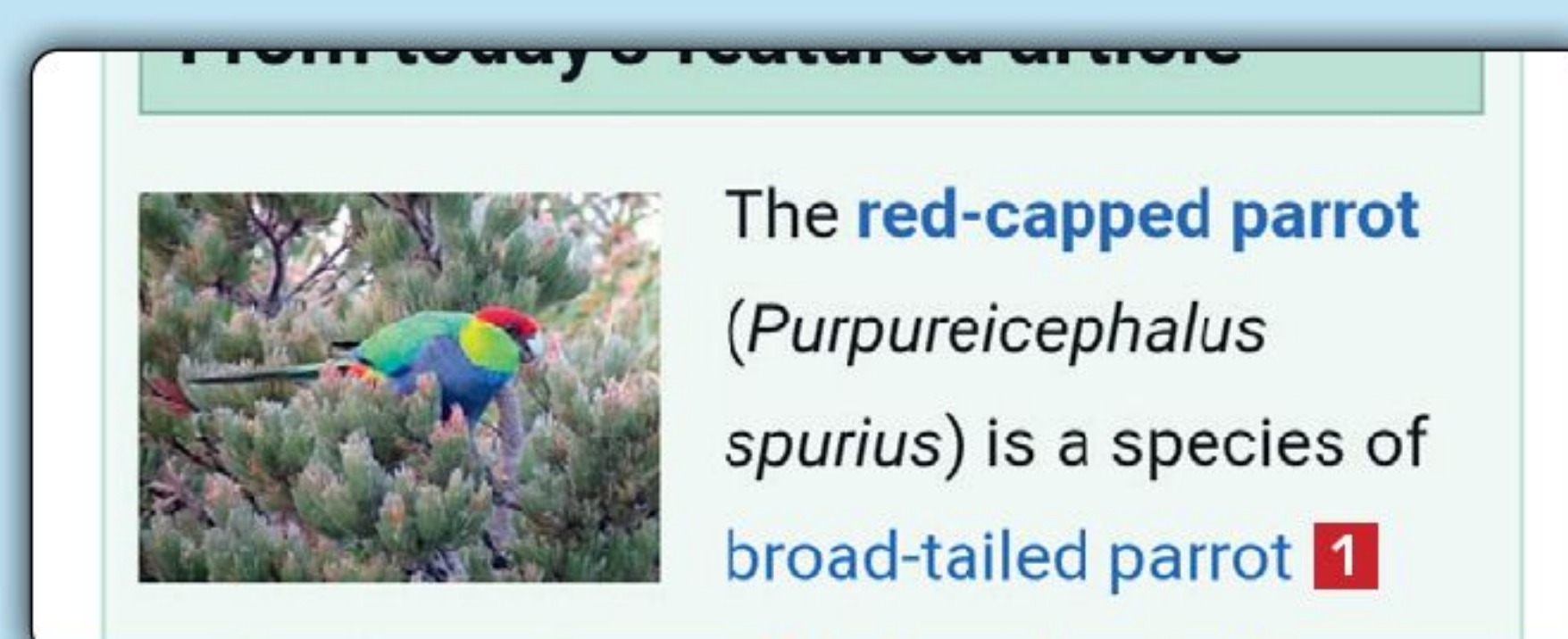
Slik sjekker jeg koblinger på Android-mobilen

Når man surfer i Chrome på mobilen, kan det ofte være vanskelig å finne tilbake til nettsiden man nettopp var innom. Jeg har imidlertid oppdaget et lite triks når jeg klikker på koblinger, slik at jeg beholder kontakten med siden jeg kommer fra, og dermed lett kan vende tilbake. Til det bruker jeg forhåndsvisningen i Chrome.

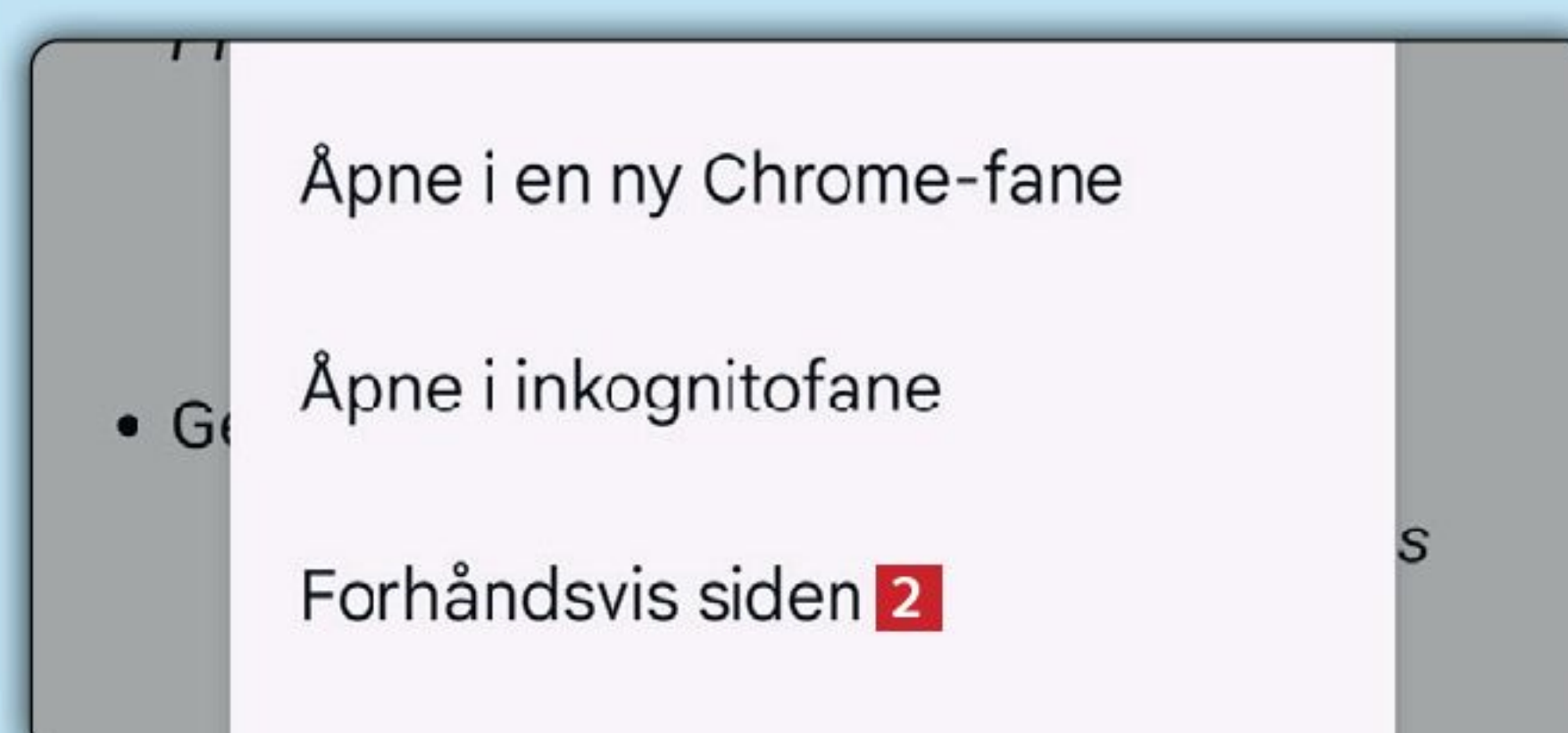
Vennlig hilsen
Ole-Jørgen Berg

REDAKTØRENS KOMMENTAR

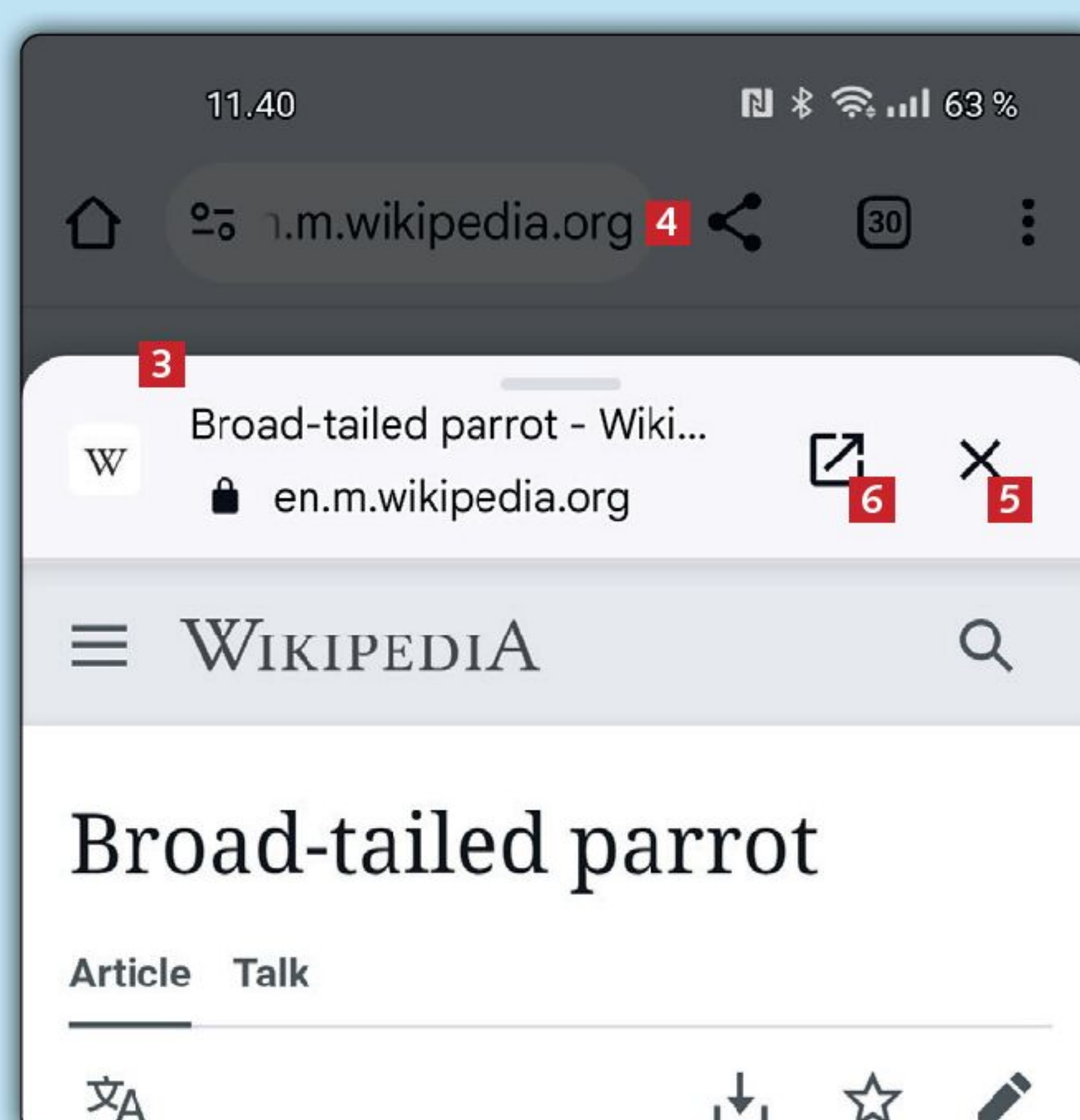
Takk for tips! Det er en måte å holde oversikten på når man vil se hvilken side en lenke fører til.

1 I Chrome på mobilen holder du fingeren på koblingen **1**.

2 En meny åpnes. Velg **Forhåndsvis siden** **2**.

3 Den nye siden **3** legger seg over den opprinnelige **4**. Velg om du vil lukke den nye siden **5** igjen eller åpne den som en ny fane **6**.

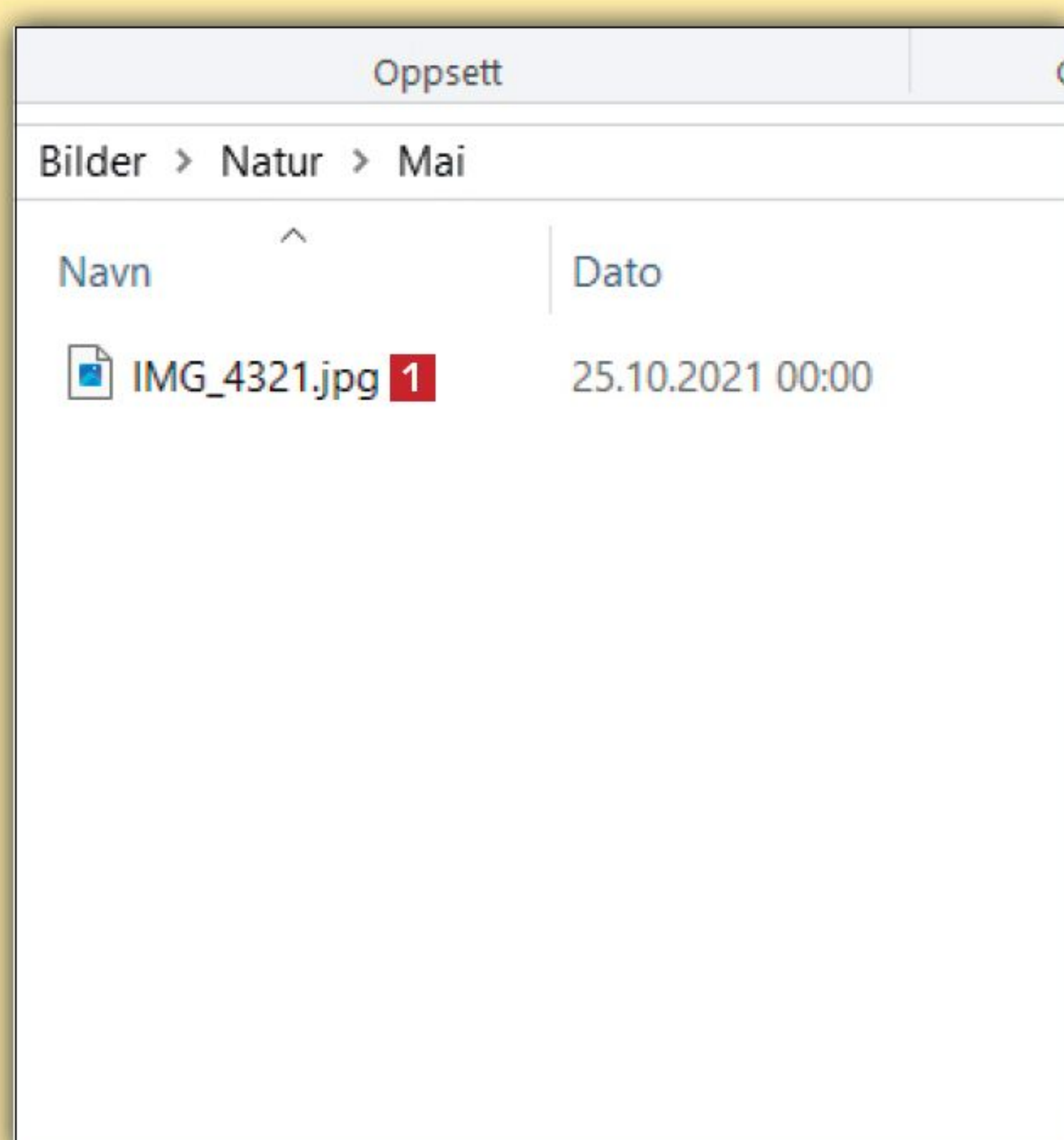
Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien talltastaturet Sandberg Bluetooth Numeric Keypad.

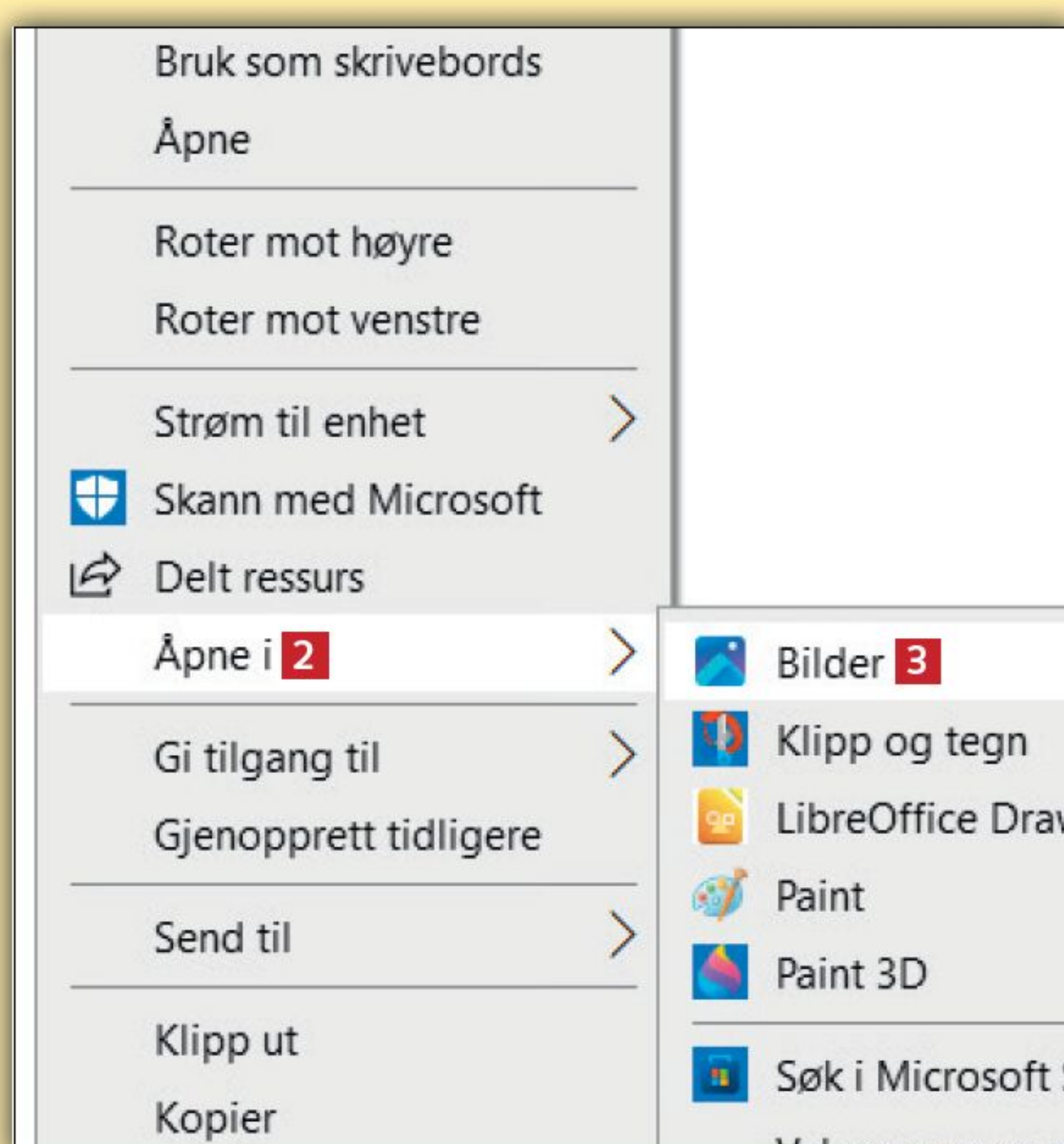
Hvordan slører jeg bakgrunnen?

Jeg vil gjøre bakgrunnen i et bilde uskarp, slik at forgrunnen blir mer fremtredende. Finnes det et spesialprogram som kan brukes?

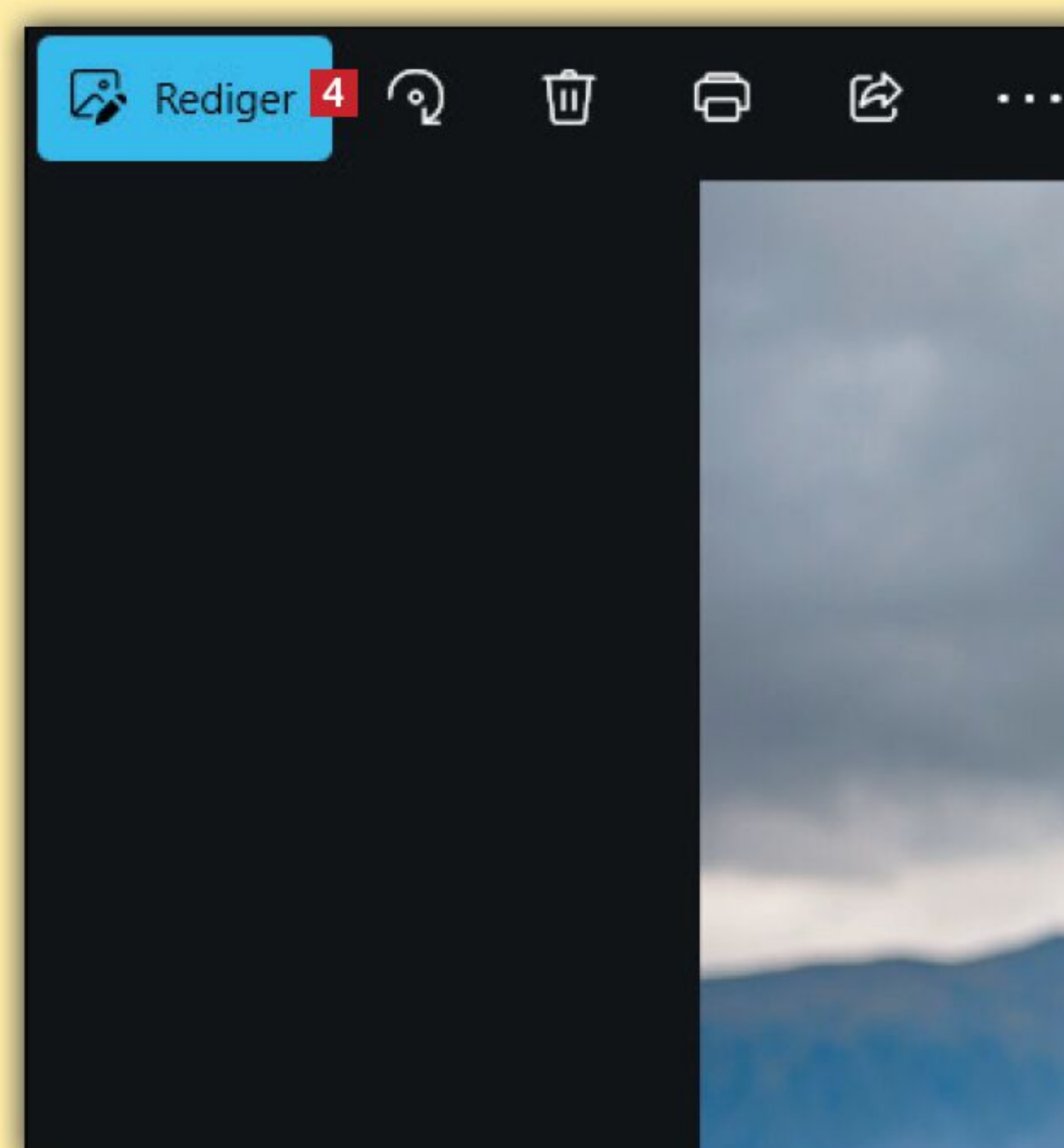
SVAR Du kan faktisk nøye deg med Windows' egen Bilder-app. Den finner selv bakgrunnen og gjør den uskarp.

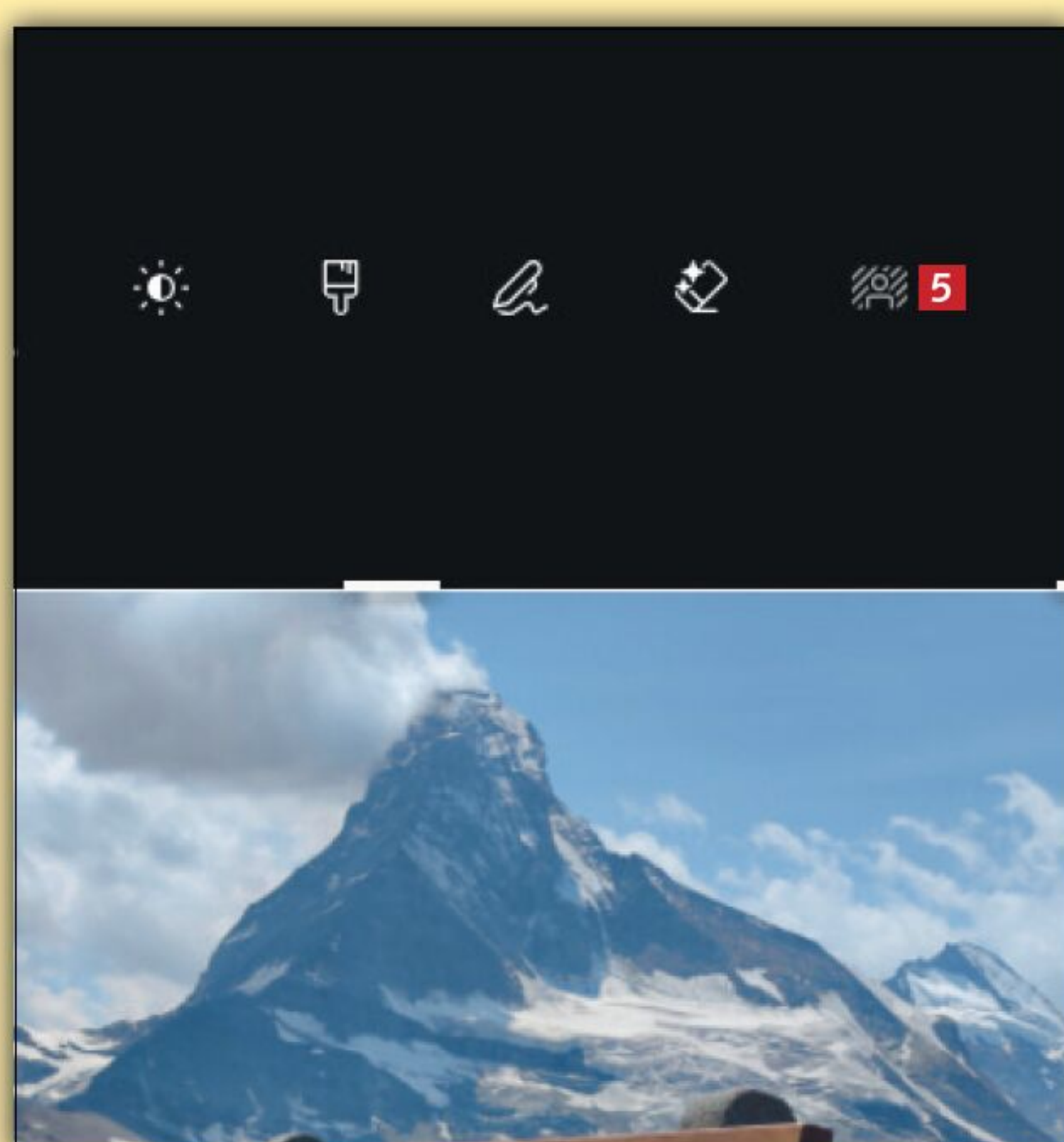
1 Høyreklikk på ønsket bilde i **Filutforsker** **1**.

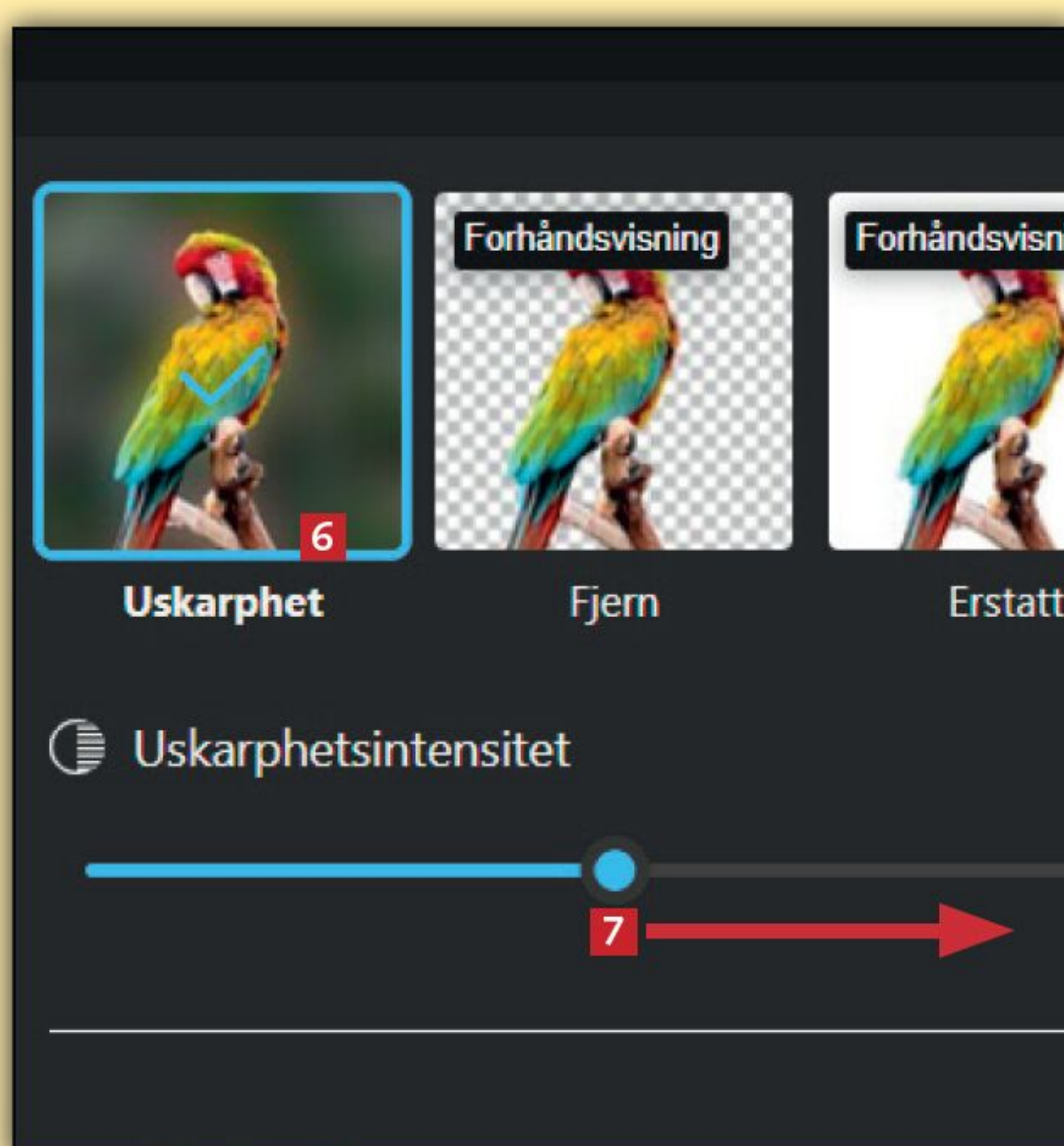
2 Velg **Åpne i** **2** fulgt av **Bilder** **3**.

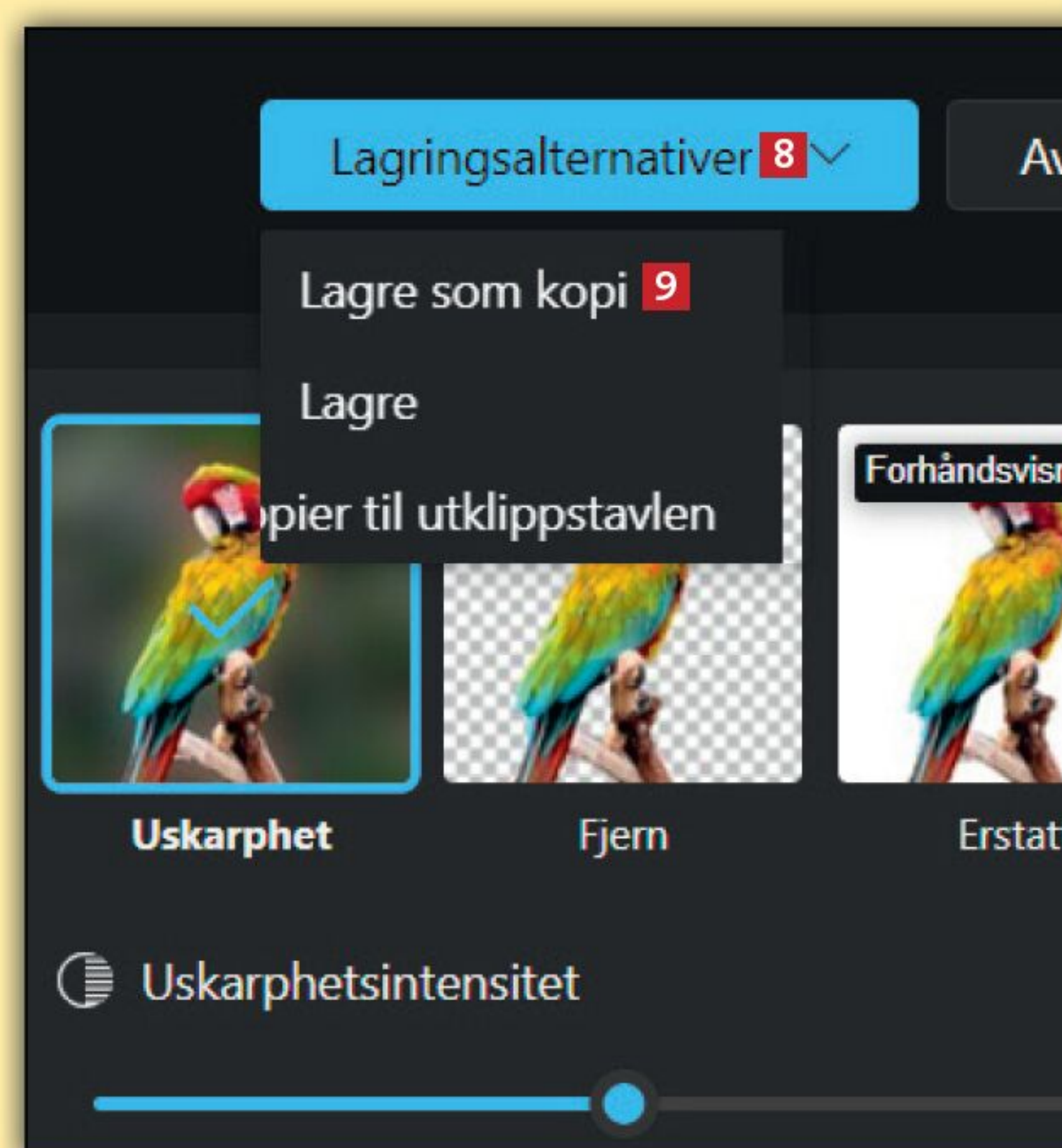
3 Klikk på **Rediger** **4** oppe til venstre i Bilder.

4 Klikk på **Bakgrunn** **5**. Nå vil Bilder-appen identifisere en del av bildet som bakgrunn.

5 Klikk på **Uskarp** **6**. Dra skyveknappen mot høyre **7** for å gjøre bakgrunnen mer uskarp.

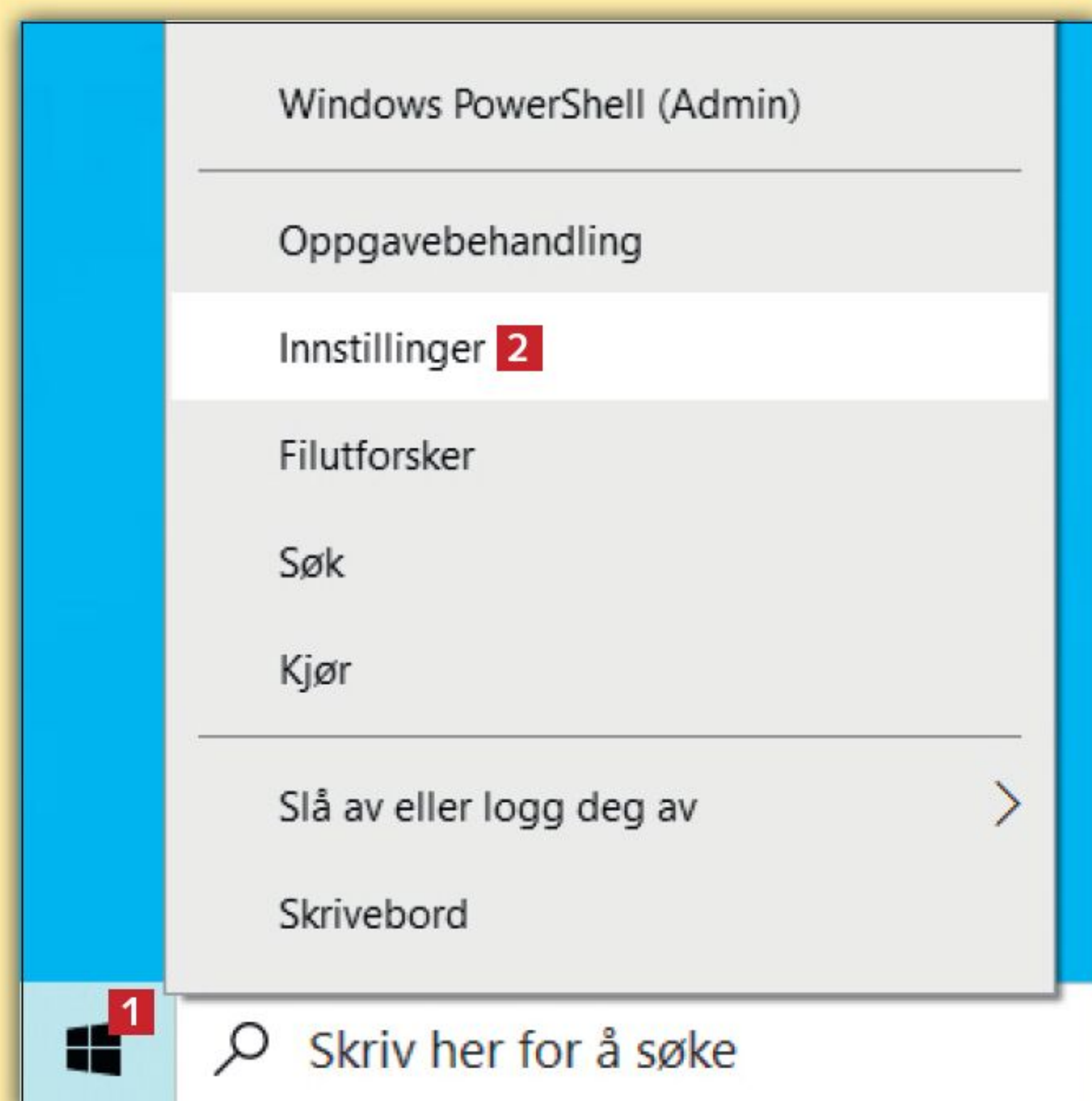

6 Velg **Lagringsalternativer** **8** oppe til høyre, fulgt av **Lagre som kopi** **9**. Da lagres en kopi av bildet med uskarp bakgrunn.

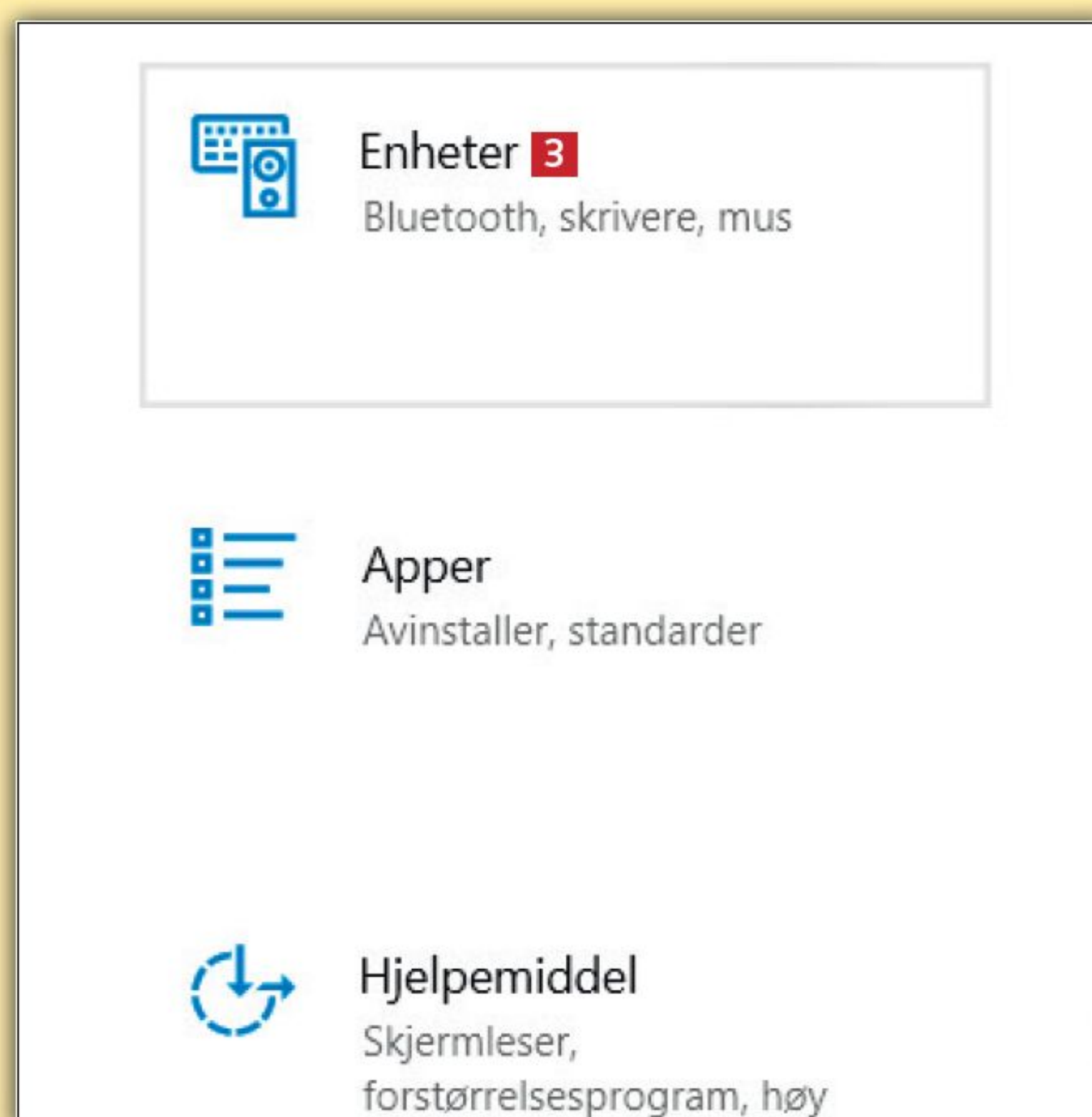
Handlingssenteret åpnes i utide

Det skjer stadig vekk at handlingssenteret på høyre side av skjermen åpnes i Windows 10. Jeg tror det har å gjøre med styreplaten på den bærbare, men forstår ikke hva jeg gjør galt.

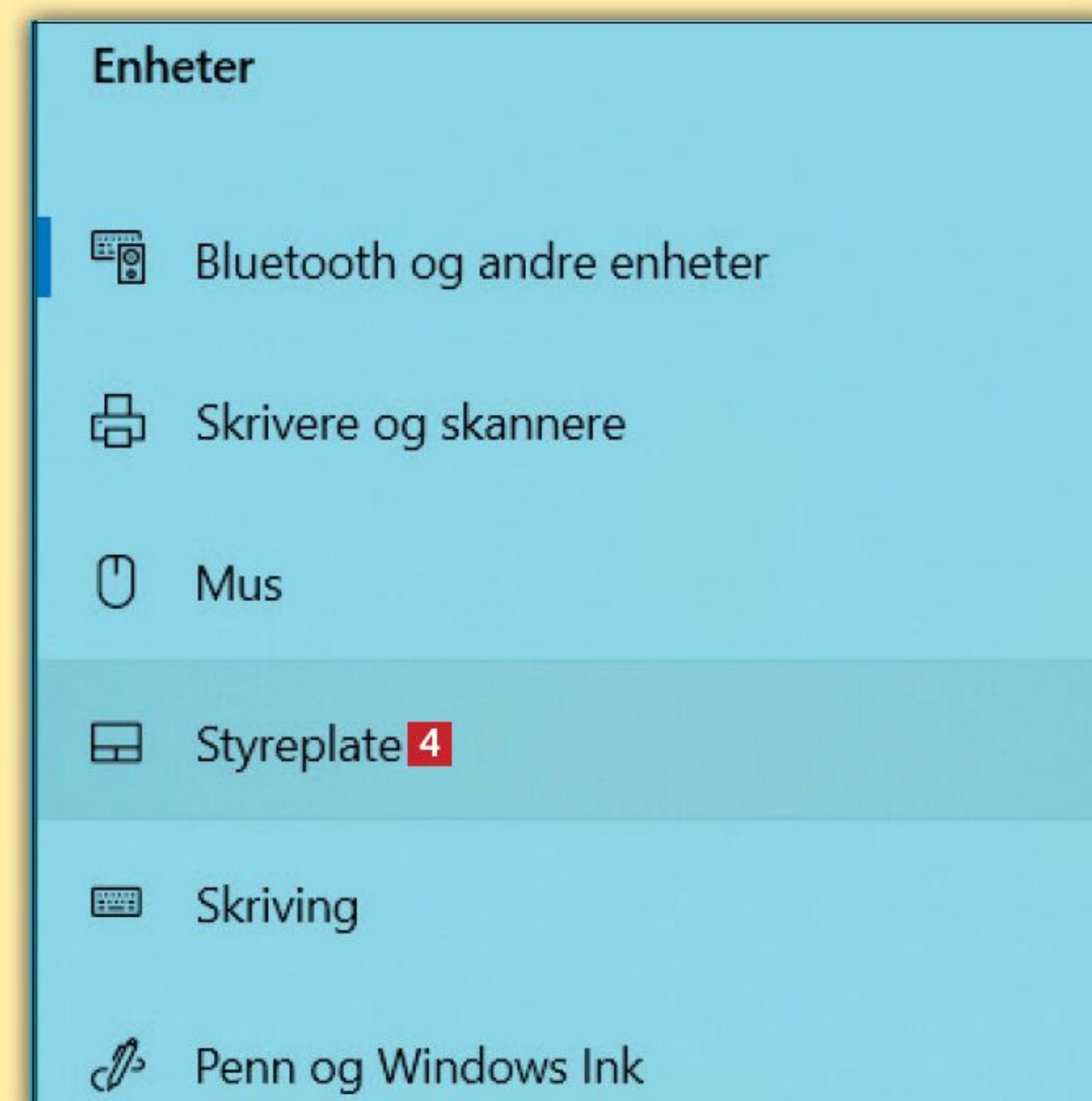
SVAR Det skyldes nok ganske riktig styreplaten. I utgangspunktet åpnes nemlig handlingssenteret hvis du trykker på platen med fire fingre. Det kan du endre.

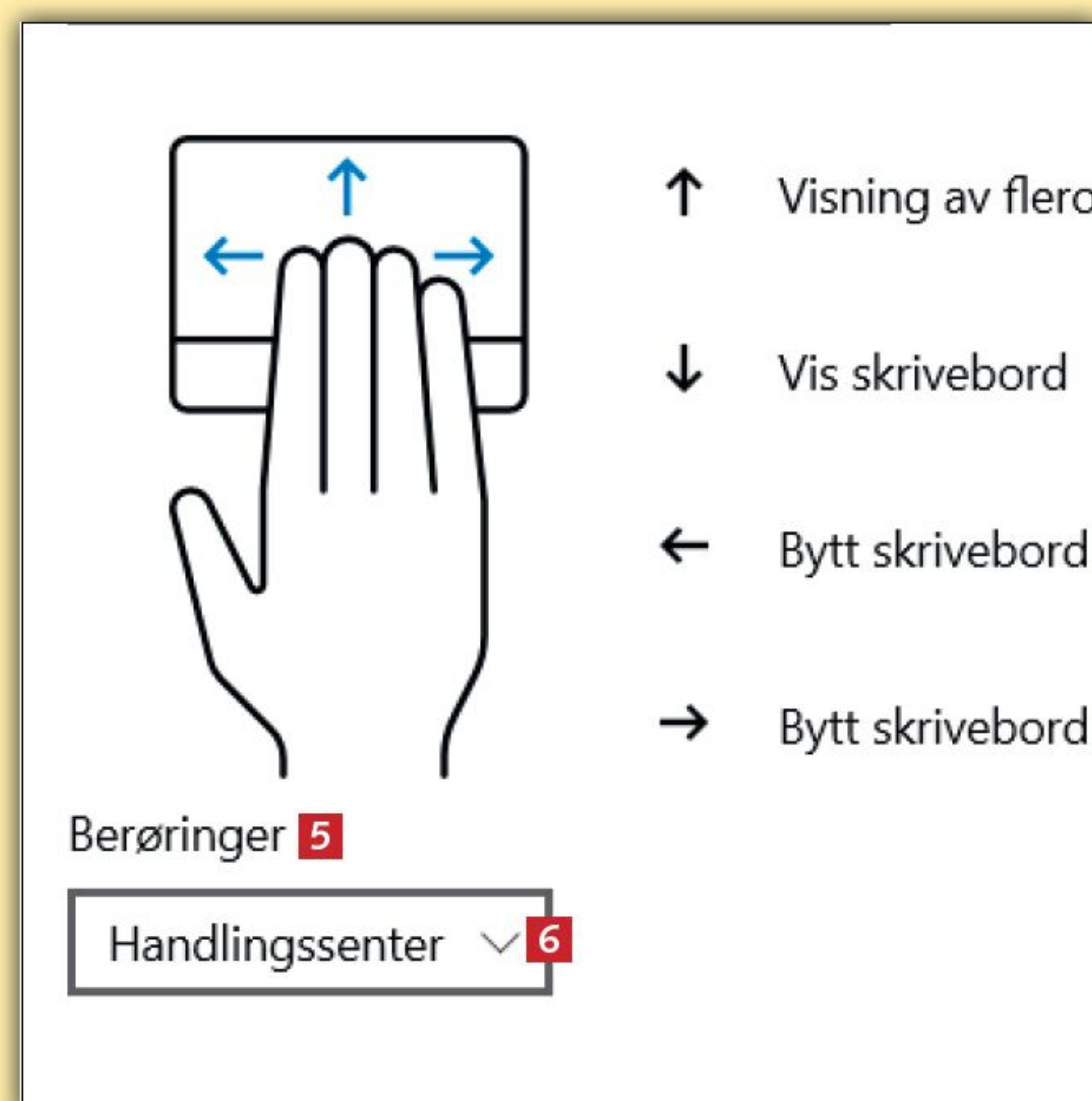
1 Høyreklikk på startknappen **1**, og velg **Innstillinger** **2**.

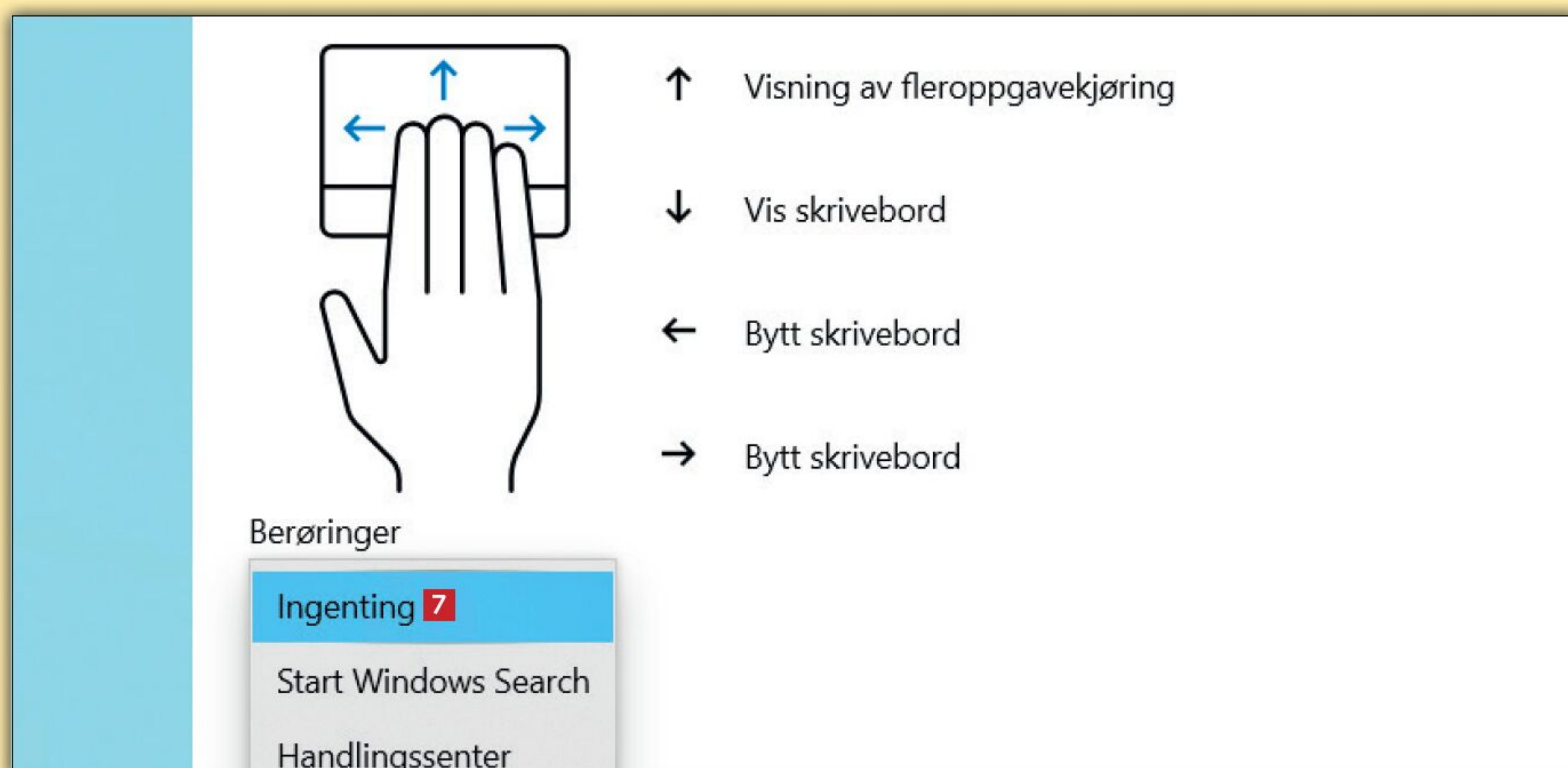
2 Velg kategorien **Enheter** **3**.

3 I neste vindu velger du **Styreplate** **4** i menyen til venstre.

4 Bla ned til **Bevegelser med fire fingrer**. Ved **Berøringer** **5** klikker du på pilen **6**.

5 Nå velger du alternativet **Ingenting** i menyen **7**. Dermed skjer det ikke noe når du trykker på platen med fire fingrer, og du slipper å åpne handlingssenteret ved et uhell.

Raske hopp mellom endringer i Word

Tenk deg at du har gjort en endring i Word, og at du angres. I mellomtiden er du et helt annet sted i dokumentet. Hvordan finner du da tilbake til stedet der du gjorde feilen? Det fant jeg nett-opp svaret på, nemlig ved hjelp av snarveien Skift + F5.

Vennlig hilsen
Bent Kristiansen

REDAKTØRENS KOMMENTAR

Takk for tipset. Ofte kan handlinger angres med Ctrl + Z, men ikke hvis du i mellomtiden har kommet et stykke videre i teksten. Derfor er dette en god løsning for å gå tilbake i Word.

Mørketid: Om vinteren opplever samme områder mørketid, når solen ikke står opp.

Nordlys: Aurora borealis, eller nordlys, er et spektakulært naturfenomen som kan observeres i nordlige deler av Norge.

Norges natur tilbyr en rik og mangfoldig opplevelse, preget av dramatiske landskap, varierte klimaer og et rikt dyreliv. Dette gjør landet til et attraktivt reisemål for naturentusiaster og friluftselkere.

1

1 Her er vi på et sted i dokumentet der vi har gjort en endring 1.

Nasjonalparker og Naturvern

Nasjonalparker: Norge har over 40 nasjonalparker, inkludert Jotunheimen, Rondane og Dovrefjell. Disse parkene beskytter unike økosystemer og gir muligheter for friluftsliv.

Naturreservater: I tillegg til nasjonalparkene finnes det mange naturreservater som beskytter spesifikke habitat og arter. 2

Aktiviteter og Friluftsliv

Fotturer: Norge har et omfattende nettverk av merkede stier som

2 Litt senere har vi kommet til en annen del av dokumentet 2, og kommer på noe vi ville legge til på det opprinnelige stedet. Trykk **Skift + F5**.

Mørketid: Om vinteren opplever samme områder mørketid, når solen ikke står opp.

Nordlys: Aurora borealis, eller nordlys, er et spektakulært naturfenomen som kan observeres i nordlige deler av Norge.

Norges natur tilbyr en rik og mangfoldig opplevelse, preget av dramatiske landskap, varierte klimaer og et rikt dyreliv. Dette gjør landet til et attraktivt reisemål for naturentusiaster og friluftselkere.

3

3 Markøren flyttes tilbake til siste endring 3. Derfra kan du eventuelt gå lenger tilbake i historikken ved å trykke gjentatte ganger på **Skift + F5**.

Har du et tips, kan du sende det til tips@komputer.no
Kommer tipset ditt i bladet, får du en premie.
For dette tipset var premien en Sandberg Motion Tracking Phone Mount.

I redaksjonen:

Klaus Nygaard, sjefredaktør.
Rasmus Udsholt, redaksjonssjef.
Henning Rasmussen, Niklas Ernst, Steffen
Slumstrup Nielsen og Martin Lorentsen,
journalister.
Søren Larsen og Cathrine Aalling Hollender
Thelin, layout.

Nettredaktør: Louise Houmøller Olesen.

Norsk redaktør: Morten Wendel.

Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for manuskripter og liknende som sendes inn uoppfordret. Det tas forbehold om at prisene og produktopplysningene i bladet kan ha blitt endret etter at bladet gikk i trykken. Redaksjonen påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i veiledninger og liknende. Innholdet i bladet er kun til privat bruk for Komputert for alle lesere. Stoff fra Komputert for alle kan bare brukes med tydelig kildehenvisning. Artikler og illustrasjoner er beskyttet av åndsverksloven og kan ikke brukes i ervervsøyemed uten skriftlig tillatelse. Utlån og utleie av Komputert for alle i ervervsøyemed – selve bladet eller deler av det – er ikke tillatt.

Komputert for alle produseres av Bonnier Publications A/S for Bonnier Publications International AS.

Komputert for alle utgis av:

© Bonnier Publications International AS,
PB 543, 1411 Kolbotn

Besøksadr.: Rosenholmveien 25,
1414 Trollåsen

ISSN: 0809-3474

Trykk: Poligráfijas grupa Mükusala Ltd.

Annonser:

Vidar Hovind
Medierådgiver: Salgsfabrikken AS
Tlf: 91 33 30 35
vidar@salgsfabrikken.no

Kundeservice:

Kundeservice kan kontaktes på følgende måter:

- www.kundeservice.com
– kun for abonnenter
- Tlf. 23 06 87 00,
mandag–fredag kl. 08.00–18.00.
Automatisk henvendelse for
abonnenter døgnet rundt.

Hvis du er abonnent, må du huske å ha abonnementsnummeret klart ved henvendelser til Kundeservice. Det 10-sifrede nummeret finner du på innbetalingskortet. Abonnementsprisen er kr 114,95 per utgave.

Behandling av personopplysninger

Personopplysninger som angis ved oppretting av abonnement, behandles i henhold til retningslinjene for personvern, som du kan lese på www.bonnierpublications.com/personvernpolitikk

Se www.kundeservice.com/abonnements-betingelser for ytterligere informasjon om abonnementet.

BONNIER
Publications International**LES I NESTE NUMMER**

Kunsten å gjøre seg usynlig

En beskjeden innsats er alt som skal til for å beskytte maskinen, slik at ikke hackere får sjansen til å angripe via nettet.

NYTT VERKTØY

En grundig harddisksjekk

Se hvordan du sjekker harddisken for feil – og hvor lett det er å bytte den når den synger på siste verset.

EFFEKTIVT PROGRAM

Her er de skjulte truslene

Sophos Scan & Clean fjerner virus og skadepåre som ikke fanges opp av antivirusprogrammet.

VÅRE LØSNINGER

Slik blir Windows enda bedre

Windows 11 har en rekke mangler og pussige funksjoner. Her får du tipsene som fikser dem én gang for alle.

Bli 100 % fornøyd
med abonnementet

Kjære abonnent

Du kan komme i kontakt med oss på:

www.kundeservice.com

Her kan du raskt og enkelt ordne de fleste ting som gjelder abonnementet ditt, f.eks.:

- få full oversikt over abonnementet
- registrere deg for automatisk kortbetaling
- betale regninger
- få informasjon om abonnementet og leveringer
- få status for levering av velkomstgaven
- se alle fordeler og gode tilbud
- se betalingshistorikk
- endre adressen
- få svar på spørsmål om abonnementet
- sende spørsmål på e-post til kundeservice
- lese de generelle abonnementsbetingelsene

Du logger inn med abonnementsnummeret.

Du er også velkommen til å ringe oss på:

Telefon: 23 06 87 00

Automatisk betjening:
døgnet rundt

Personlig betjening:
mandag-fredag 8.00-18.00

Husk å oppgi abonnementsnummeret
ditt ved alle henvendelser.

BONNIER
Publications International

TRINN FOR TRINN

Familietreff via skjerm

Microsoft Teams er et kraftfull verktøy for videomøter. Vi viser hvordan det virtuelle samværet kan gjøres både enkelt og greit.

SPØR OSS

- *Hvorfor skriver Chrome adressen feil?*
- *Hvordan blir jeg kvitt Internet Explorer én gang for alle?*
- *Hvor tok Windows-klokken veien?*

Svarene på disse og mange andre gode leserspørsmål får du i neste nummer.

ILLUSTRERT VITENSKAP

HVOR **KLOK** ER DU?

Ta Illustrert Vitenskaps IQ-test, og få svaret. Beregn IQ-en din, og få en utdypende rapport med resultatene. Sammenlign også ditt eget resultat med andres IQ.

Skann her og gå direkte til testen.
Eller gå inn på

ILLVIT.NO/TATESTEN

- VISUELL INTELLIGENS
- SPRÅKLIG INTELLIGENS
- HUKOMMELSE
- LOGISK SANS
- MATEMATISK INTELLIGENS